ཀ

རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་
དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད།

ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེ།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེ།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྒྲིའི་ཡང་།

SJRB-0479

དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་དཔེ་ལྷར་བསྒྲིགས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༢༥ ཟླ་དང་པོར་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་ཐྲང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་ཐྲང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཔེ་སྐུར་མཁན། བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ།

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

མཛད་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད། ... iii

ཞུ་སྦྲིག་པའི་གསལ་བཤད། ... vi

རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད།

ཀ༡ འགྱུར་གྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་བཤད་པ། ... ༡

ཀ༢ གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལས། ... ༣

ཁ༡ བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། ... ༣

ཁ༢ བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལས། ... ༣༡

ག༡ ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བསྟན་པ་ལས། ... ༣༡

ང༡ ས་བཅུའི་རང་བཞིན་སྤྱིར་བསྟན་པ། ... ༣༡

ང༢ བྱེ་བྲག་ཏུ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལས། ... ༣༡

ཅ༡ སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་བཤད་པ། ... ༣༡

ཅ༢ སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ། ... ༤༤

ཅ༣ སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་བཤད་པ། ... ༤༨

ཅ༤ སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ་བཤད་པ། ... ༥༣

ཙ༥ སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པ་བཤད་པ། ༥༩

ཙ༦ སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པ་བཤད་པ། ༥༦

ཚ༡ ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལས། ༦༨

ཚ༢ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ། ༣༡༩

ཙ༧ སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ་བཤད་པ། ༤༢༢

ཙ༨ སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ་བཤད་པ། ༤༢༣

ཙ༩ སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་བཤད་པ། ༤༢༥

ཙ༡༠ སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པ་བཤད་པ། ༤༢༦

ག༢ ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། ༤༢༨

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག ༤༧༩

མཛད་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད།

སེར་བྱེས་མཁན་རབས་དང་པོ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེ་མཆོག་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་སྨད་ཙམ་དུ་ལ་སྟོད་བྱང་གི་ཡུལ་དུ་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་གྲུབ་ཐོབ་རྟོགས་ལྡན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། མཚན་གཞན་སྨུས་སྨྲ་བ་ཡང་ཟེར།

དགུང་ལོ་གཞོན་ནུ་ནས་ཡབ་རྟོགས་ལྡན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་དང་མཉམ་མེད་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་ལས་སྒྱུ་འཕྲུལ་ལུགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་མན་ངག་དང་ལྷག་པར་ཧ་མགྲིན་ཡང་གསང་ལྷ་དགུའི་ཆོས་སྐོར་སོགས་གསན་ཏེ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས།

དེ་ནས་དབུས་སུ་གསན་སྦྱོང་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་ཕྱག་དབང་གནང་བའི་རྗེས་དབུ་རྫུས་སུ་གསལ་དྲོད་བྱུང་། སྤྱི་ཕྱིར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། ཡབ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། མཉམ་མེད་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་བ། ཀུན་མཁྱེན་དཔལ་ལྡན་སེངྒེ་སྟེ་གཙོ་བོ་བླ་མ་བདུན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ཏེ་བཀའ་བོད་རྣམ་ལྔས་བསྡུས་པའི་མདོ་ཕྱོགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡིས་མཚོན་པའི་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དཀའ་གནད་མཐའ་དག་ཕྲ་ཞིབ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་མངོན་དུ་མཛད། འབྲས་སྤུངས་ཟུར་ཁང་གི་འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན་མཛད་སྐབས་རྒྱུ་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་གིས་འབྲས་སྤུངས་ནས་ཞབས་བཏེགས་ཏེ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་བསྟོད་པ་ཡོན་ཏན་དཀྱིལ་འཁོར་མ་གསུང་བཞིན་ཞལ་སློབ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཕེབས་པར་སེ་རའི་མཁན་སློབ་ཀུན་གྱིས་གུས་བཀུར་མཛད་ཅིང་། འདུ་ཁང་གི་གཡས་ཀྱི་གྲལ་མགོར་གདན་དྲངས་པའི་ཚེ།

གནས་བཅུའི་ལྷ་ཁང་གི་གནས་བརྟན་ཡན་ལག་འབྱུང་བཞུགས་ཁང་བྲག་རི་ནས་མདུན་དུ་སྐུ་སྟོད་བཏུད་ཅིང་ཕྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། བྱེས་པ་བྱེས་ནས་བྱོན་པ་ལེགས། །ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་བྱོན་པ་ལེགས། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་པ་ལེགས། །གྲལ་གཡས་གྲལ་གྱི་གྲལ་མགོར་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རྗེས་འབྲང་བ་རྣམས་དང་། སེ་ར་ནས་རྒྱ་གྲྭ་ཚང་དང་འབྲོམ་སྟེང་གྲྭ་ཚང་། སྟོད་པ་གྲྭ་ཚང་ཐལ་ཆེར་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཡང་ཆོས་ཉན་པ་མང་དུ་འདུས་ཤིང་དེ་དག་ལ་དབུ་མར་ཚད་མ་སོགས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མའི་ཊཱི་ཀཱ་སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བརྩམས་པས་ཀུན་མཁྱེན་སྨུས་སྨྲད་པ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས།

ཡབ་རྗོགས་ལྡན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་བཀའ་ལྟར། བཀླ་ཡང་གསང་གི་ཆོས་སྐོར་དང་། དཔལ་ལྡན་མདའ་འཕྱར་བའི་ཕྱག་ཕྱུར་སོགས་བཞེས་ཤིང་། ཡི་དམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་བྱང་གསར་རྩོམ་མཛད་པ་དང་། གཞིས་ཀར་སྒྲུབ་དབང་དང་གཏོར་ཆེན་གྱི་ཕྱག་ལེན་བཙུགས་ཤིང་། ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཞབས་སྐོར་ལ་ཕེབས་རེས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཆེར་ཕྱུང་ལ་ཐོགས་པ་ལན་ཁ་ཤས་བྱུང་བ་དང་། ནམ་ཞིག་བྱ་རོག་དམར་པོ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཤིང་སེ་བའི་ཕྱུང་པོ་ལ་ཐིམ་པ་གཟིགས་ཤིང་། ཞིབ་གཟིགས་མཛད་པས་རྟ་མགྲིན་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ཡུམ་བཅས་རྟ་སྐད་ལྷང་ལྷང་འཚེར་བ་གཟིགས། སེ་བ་དེ་ལ་སྦྱོག་ཤིང་བྱས་ཏེ་ཆོས་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་ནས་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་གི་སྦུག་ཏུ་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུ་དེང་སྐབས་ཡང་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་སྐུ་འདི་བཞེངས་པ་ཡིན། ཀུན་མཁྱེན་པས་བྱེས་བླ་བྲང་དུ་གཏོར་སྒྲུབ་བཙུགས་པའི་རྒྱུན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་བར་དུ་གནས།

གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མ་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐུ་དངོས་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ཉི་མ། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་འགྲུབ། གཙང་སྟོན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། ལྡན་མ་ངག་དབང་། མངའ་རིས་པ་ཛྙོ་ན། ཆོས་རྗེ་ལུང་རིགས་པ། དྲུང་ཤེར་བཀྲས། སློབ་དཔོན་དཔལ་

བློ། ལྷོ་བ་འཇམ་གྲགས་དང་ཆོས་འབྱོར་སོགས་བསྟན་པའི་ཁུར་ཆེན་འདེགས་བཟོད་པའི་མཁས་གྲུབ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མང་དུ་བྱོན། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་རྒྱན་དུ་ཆེ་བའི་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་མཐར་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་གཤེགས། གདུང་རྟེན་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་སྦྱང་འདས་མཆོད་རྟེན་ས་སྐྱོང་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་ཡུམ་སྲས་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་མཛད་དེ་བཞེངས་བ་སེ་རའི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་གཙང་ཁང་སྦུག་མར་བཞུགས་སོ། །

གསུང་རྩོམ་གྱི་གྲས་སུ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྙིང་པོའི་བསྡུས་དོན་དང་། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བ་གཞུང་གི་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་པའི་དགག་དོན། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་རྣམ་ཐར། དཔལ་ལྡན་སེང་གེའི་རྣམ་ཐར། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་རྣམ་བཤད། ཚད་མའི་སྟོང་ཐུན་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་སོགས་མཛད།

ཞལ་སློབ་ཀྱི་གྲས་སུ་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ། གསང་ཕུ་བ་དཔལ་ལྡན་སེང་གེ་དང་། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ། མང་ཐོས་དཔལ་ལྡན་བློ་གྲོས། ལྷོ་པ་འཇམ་གྲགས། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དགུ་པ་རྗེ་དཔོན་བློ་བཟང་ཉི་མ་སོགས་གསུང་སྒྲོས་བརྒྱུད་འཛིན་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དགོངས་པ་རྫོགས་རྗེས། གཉལ་སྟོན་ཆོས་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་སེ་རའི་མཁན་པོ་མཛད་སྐབས་སྣེ་འུ་རྫོང་དཔོན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་དང་། དཔོན་མོ་བུ་ཁྲིད་དཔལ་འཛོམས་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སློབ་མ་རྣམས་རྨང་གཞི་བྱས་པའི་གྲྭ་ཚང་ཞིག་གསར་འཛུགས་བྱ་རྒྱུའི་རེ་སྐུལ་དང་གྲྭ་ཚང་གི་ཚོགས་ཁང་། གྲྭ་ཤག་བཅས་གསར་སྐྲུན་གྱི་སྦྱིན་བདག་གནང་སྟེ་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་འཛུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པས་བཏུས་བསྒྲིགས་བྱས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༥ཟླ་༠༢ཚེས་༠༨ལ།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་འབད་འབུངས་ལས། བོད་མིའི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྙོང་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་། ལྷག་འཕྲོས་གང་མང་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་རྩ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ལ་མཚོན་ནའང་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཚགས་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་ཀ་གཉེར་བཞིན་པ་སྨོས་ཅི་དགོས།

དེང་རབས་ཀྱི་འཕྲུལ་ལས་སྟབས་བདེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་བསྟུན་ནས་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་དང་འཕྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྲུན་དང་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་ཤོར་ནའང་ཚབས་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཆ་འབྱུང་སྲིད་པས་བསྲེས་ལྷད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་འཇོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱུ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཚན་ཡིག་འགོད་རྒྱུ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་ཕྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་

ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུ་ཙ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ནུས་ཤིག་སྤྱར་བཞིན་ཡོད། མ་ཕྱིར་ཡིག་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཅོས་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་པར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

འཕྲུལ་དེབ་འདིར་མཚོན་ན། འཕྲུལ་དེབ་འདི་དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྲུན་པའི་དཔེ་དེབ་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་སྐབས་མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༥༥ན༡༨ན། འཕྲོན * འཕྲོས ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ནི། མ་ཕྱི་ཞེས་པ་དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་པའི་དེབ་གཟུགས་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། མ་ཕྱི་དེབ་གཟུགས་མའི་ཤོག་ངོས་༥༥ ཡིག་ཕྲེང་༡༨ན། འཕྲོན་ཞེས་ཡོད་པ། * ཞུ་སྒྲིག་པས་ འཕྲོས་ སུ་བཅོས་པ་ཡིན་ཞེས་པར་གོ་དགོས་ལ་མཆན་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་སོགས་གཟིགས་ཚེ་ཀུན་ཕན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ནས་འདི་གའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་ངོ་སྤྲོད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྱོགས་དང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤུས་ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།
ཕྱི་ལོ་༢༠༢༥ཟླ་༡༠ཚེས་༢༥ལ།

༄༅། །རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་བཀུགས་སོ། །

༄༅། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཟབ་ལམ་གནས་རྣམས་ཡང་དག་པར། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་བཤད་པ་ལ། །ཀླུ་སྒྲུབ་གཞུང་ལུགས་ཕུལ་བྱུང་ཀུན། །ཇི་བཞིན་གཟིགས་ཕྱིར་ཡིད་གཉིས་ནི། །བརྩེ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བདེ་ལེགས་སྟེར། །འཇམ་དབྱངས་བླ་མར་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རང་དང་སྐལ་མཉམ་གཞན་དག་ཀྱང་། །གྲོལ་འདོད་རྟོག་དཔྱོད་གཏོང་དོན་སྒྲོ། །

ཀ༡ འཇུར་གྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་བཤད་པ།

འདིར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རང་གི་འགྲེལ་པ་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱིས་འཆད་པའི་དོན་ལ། འགྲེལ་པའི་དཀྱུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ས་མཚམས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དབུ་

མ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། འགྱུར་གྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག །བསྒྱུར་བྱའི་གཞུང་དོན་དངོས། འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་གོ །དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། མཚན་དེའི་དོན་བཤད་ན་འདིར་དབུ་མ་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་དང་། འཇུག་ཚུལ་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། རྩ་ཤེ་ནས་བཤད་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་རང་རྒྱུད་པ་དང་རྣམ་རིག་པ་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དེར་བཤད་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་འཇུག་པའི་ཚེ། རྩ་ཤེར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐངས་ཏེ་དེའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེར་བསྟན་པའི་ཟབ་པའི་དོན་གསལ་བར་བསྟན་པས་དེ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པར་འགྱུར་མོད། རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་དངོས་སུ་མ

བསྟན་པ་ཁ་བསྐངས་ནས་བསྟན་པས་དེའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པར་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། ཁ་བསྐངས་འགྲེལ་པར་འགྲོ་བ་མི་འགལ་བ་ནི། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་སོ་སོར་ཐར་པའི་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བླ་མ་དམ་པ་གསུང་ངོ་། །འཇུག་ཚུལ་ཪྻ་ཡ་ཨ་ནན་ཏས་ཊཱ་ཤེར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པ་འདིར་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་འབྱུང་བས་ཊཱི་ཀྐར་དགག་པ་མཛད་ལ། ཁ་ཅིག་ཏུ་དགག་སྒྲ་དེ་མི་འདུག་པས་དཔེ་ལའང་སྣ་ཚོགས་སྣང་ངོ་། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ལྡོག་ལ་བཤད་ནས་ཊཱ་ཤེར་ཀུན་རྫོབ་ཡང་མི་རྒྱས་དོན་དམ་ཡང་མི་རྒྱས་ཞེས་པ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན་ནི་ཕ་ཅང་ཡང་རགས་པའི་ཉོར་པར་འདུག་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་ལྡོག་ནས་བཤད་ན་ཊཱ་ཤེ་ལས་འཇུག་པ་རྒྱས་ཞེས་བཤད་པར་ནུས་མོད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་འཆད་པ་ལས་གོང་དུ་བཤད་པའི་འཇུག་ཚུལ་དེ་གཞུང་སྤྱིའི་འཆད་ཚུལ་དང་བསྟུན་ན་ཆེས་ལེགས་པར་སྣང་ངོ་། །

ཀ༢ གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལས།

ཁ༡ བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟོད་

པར་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཏེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། །སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྤྱིར་ཆོས་གསུམ་ལེགས་ཚོགས་ཀུན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དང་། ཁྱེ་བྲག་ཏུ་སྙིང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཀྱིའང་རྩ་བ་བྱས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་ལེགས་པ་སྐྱེད་པས་བསྟོད་འོས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་སེམས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས་ལས་སྐྱེས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མདུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུབ་དབང་ངོས་བཟུང་སྒོ་སྒྲ་བཤད་པ་དང་། ཉན་རང་གཉིས་དེ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཉན་རང་གཉིས་ངོས་བཟུང་སྒོ་སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རང་རྒྱལ་སྐྱེས་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མཐོང་ཆོས་ལ་བྱང་ཆུབ་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལས་ཐོབ་པ་མི་འགལ་བ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བྱང་ཆུབ་མི་

ཐོབ་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །འདི་དག་གིས་ནི་སྐབས་འདིའི་ཉན་རང་གཉིས་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པ་ཐོན་པས། ཁ་ཅིག་ཉན་རང་སྐྱེ་ལ་བྱེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་ལ་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རང་རྒྱལ་ལ་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཐོས་སྒྲོག་གི་སྒྲ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །འདིར་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་གཉིས་ཀར་དུ་པད་དཀར་དྲངས་པར། ཉན་ཐོས་གྱུར་ཅེས་དང་། ཉན་ཐོས་འདྲ། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། པད་དཀར་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་པ་ན། སྒྲོག་གྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། སྒྲོག་པ་མི་བཟད་འདྲ། ཞེས་འབྱུང་ལ། འགྲེལ་པར་ཐོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་བཤད་པས། ཐོས་སྒྲོག་གི་སྒྲ་བཤད་བྱེད་པ་བདེའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ལུང་འདི་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་སློབ་པར་མི་ནུས་པའི་བྱང་སེམས་འགའ་ཞིག་སྨྲེ་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་ཞེས་གསུང་ཡང་མིན་ཏེ། འདི་ནི་པད་དཀར་དུ། ཤཱ་རིའི་བུ་རྫོགས་བྱང་དུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་བསྟན་པ་དྲང་དོན་དང་། ཐེག་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་འདུས་པ་དེ་དག་ཀུན་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ན། འོད་སྲུངས་ཆེན་པོས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་གཏམ་སྟེ། རྒྱ་ཆེན་ཟག་ལ་མ་མཆིས་དེ་རིང་ཐོབ། །མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་སྒྲོག་གྱུར་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲགས་པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྗོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་སྒྲོག་པ་

མི་བཟད་འབྲ། །མགོན་པོ་དེང་ནི་བདག་ཅག་ འོས་གྱུར་ཏེ། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་བདུད་དང་བཅས། །ཚངས་པར་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བདག་ཅག་ཤིན་ཏུ་མཆོད་པར་འོས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་དོན་ནི། དེའི་གོང་ཙམ་དུ། སངས་རྒྱས་མཛོད་འདི་རྣམས་ནི་རབ་སྦྱིན་ཅིང་། །རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་བཤད་མོད་ཀྱི། །རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་དོན་མི་གཉེར། །བདག་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་ཀྱང་འདའ་བར་རྟོག །ཅེས་དང་། བདག་ལ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་བཀའ་བསྩལ་པ། མཆོག་རབ་བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་སྲུ་ཞུགས་རྣམས། །ལམ་གང་བསྒོམས་པས་སངས་རྒྱས་འགྱུར་བ་ཡི། །བླ་མེད་ལམ་ནི་དེ་ལ་འོད་སྲུངས་ཤོད། །དེ་ཕྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཀའ་བསྩལ་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོབས་ཆེན་མང་པོ་ལ། །རྒྱུད་དང་དཔེ་ཡང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གིས། །བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་བླ་མེད་ལམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐོས་ནས་སྒྲོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པ་ལ། །བདག་ཅག་ཡུན་རིང་དུས་ནས་མི་རེ་ཞིང་། །བདག་ཅག་ནམ་ཡང་འདི་ལ་མ་སློན་ཏེ། །རྒྱལ་བས་འདི་ནི་དམ་པའི་མཐར་གསུངས་སོ། །ཞེས་རྒྱལ་བས་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པ་མ་བྱུང་ཡང་དེ་རིང་ནས་ནི་དེ་དག་སངས་རྒྱས་སུ

འགྱུར་བར་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཐོབ་པའི་དགའ་བ་དང་བཅས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འདོད་པ་དང་བཅས་པས་ཐོས་སྒྲོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི། ཐེག་ཆེན་རྒྱུ་འབྲས་ཐོས་ནས་སྒྲོག་པར་བྱེད་པས་ཐོས་སྒྲོག་པ་དང་འདྲ། ཞེས་པའོ། །འོན་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་རྒྱུ་འབྲས་ཐོས་ནས་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐོས་སྒྲོག་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། འགྲེལ་པའི་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་ཐོས་ནས་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་ཐོས་སྒྲོག་པའི་དོན་ནི་དེ་དག་ཐོས་ནས་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐོས་སྒྲོག་པ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཐོས་སྒྲོག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་ཁྱད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་གཉིས། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་འབྲིང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱལ་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐད་དོད་ལ་ཏ་ཏྭ་བུདྡྷ་ཞེས་པ་ཡོད་ལ། དེའི་ཏ་ཏྭ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་བསྒྱུར་རྒྱུ་ཡིན་ལ། བུདྡྷ་སྤྱིར་དུ་མ་ལ་འཇུག་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་བསྒྱུར་ས་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའམ་རྟོགས་པ་ལ་བསྒྱུར་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཙ་བའི་རྟོགས་པའི་སྒྲ་འདིའི་དོན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བླ་ན་མེད་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་འཇུག་སྟེ། དེས་ན་སྐབས་འདིར་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྲུལ་རང་སངས་རྒྱས་དག་བསྟོད་དོ། །སྐབས་འདིར་སྐད་དོད་ལ་བུདྡྷ་ཡོད་པས་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་འཇུག་པས་སངས་རྒྱས་སུ་བསྒྱུར་རྒྱུའོ་སྙམ་ན། སྤྲ་དེ་ནི་གཉིད་སད་པ་དང་པད་འདབ་རྒྱས་པ་ལའང་འཇུག་པས་དེ་དག་ཏུ་བསྒྱུར་དགོས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྩ་བར་ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཞེས་པ་ཡང་། ཉན་ཐོས་དེ་རྟོགས་འབྲིང་ཞེས་པར་བསྒྱུར་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཊཱི་ཀ་བྱེད་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲ་སོར་བཞག་ནས་འབྲུ་ནོན་བྱེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །འབྲིང་གི་དོན་ནི། དེ་དག་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ་སློའོ། །

གཉིས་པ་ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས་ལས་སྐྱེས་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་། ལུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་སྤྲངས་ཏེ་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་ཚུལ་དང་། དེས་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་སྐྱེས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་དགོད། ལན་གདབ་པའོ། །འདིར་འགྲེལ་པའི་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ལ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་སྟེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་སོ་སོར་སྦྱར་རོ། །དེས་ན་རྒྱལ་སྲས་སུ་བཞག་པ་དང་རྒྱལ་བའི་རྒྱུར་བཞག་པ་གཉིས་གཞི་ཐ་དད་ཡིན་པས་དོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ལན་བཏབ་བོ། །ནག་ཚོས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཡང་དག་པར་སྐུལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོར་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་དོན་ནི། རྒྱུ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ནི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉེར་ལེན་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་སེམས་ལས་འཁྲུངས་པར་བསྟན་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལུང་ལ་གཉིས། གང་ལ་དགོངས་ཏེ་གང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ལུང་དྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆེས་བརླིང་བ་སྟེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་ལ་མཆོད་པ་སྟེ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པས་ཀྱང་འབྲས་

བུ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་སྔོ་བསྔགས་པར་འགྱུར་བ་དོན་གྱིས་འཕངས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ལ་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྔགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཚོས་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དགོས་པ་ནི། སྣན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་ཕན་པར་ངེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེར་བའི་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ནི་གསར་དུ་མཐོང་ཞིང་ལོ་མ་འཛམ་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བསྒྲིམས་ཏེ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བསྒྲིམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་བསྔགས་པ་མཛད་པའི་དུས་དེར་འཁོར་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་ཚོས། སྨྱུ་གུ་མཉེན་པོ་བྱུང་མ་ཐག་གི་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་དོན་ཅིག་པས། མཐོང་ཞིང་ཞེས་འགྱུར་གསར་ཁ་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་བདེའོ། །ཊཱི་ཀཱར་དགོས་པ་བཞི་མཛད་པ་ནི་གོ་སླའོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེ་གསུངས་པའི་དུས་དེར་བྱང་སེམས་ལ་བསྔགས་པ་ཆེར་མཛད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ལ་མ་མཛད་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཞུས་པའི་ལན་དུ་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཏེ་ལན་དེ་གསུངས་སོ། །དེའང་དེ་དུས་ལ་དགོངས་ཀྱི་སྤྱིར་སངས་

རྒྱས་ལ་བསྔགས་པ་མ་མཛད་པ་མིན་ནོ། །ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པས་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བྲག་པ་གསུངས་ཀྱང་དེས་མཚོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྤྱི་བཟུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པ་དག་གིས་བྱང་སེམས་ལ་ཕྱག་བྱའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སྦྱར་ན་སྨན་གྱི་སྨྱུ་གུ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བསྔགས་པས་ཀྱང་ལྗོན་ཤིང་བསྔགས་པའི་གནས་སུ་འཕངས་པ་དཔེར་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བསྔགས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྔགས་པ་དོན་གྱིས་བྱས་པར་དགོངས་ཞེས་པའི་དཔེ་དོན་ལུང་དོན་དུ་འགྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་བྱང་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆེས་བརླིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་སྙེ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱང་སེམས་ལ་བསྔགས་པ་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ལ་མཆོད་པ་བརྗོད་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་པར་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་བསྔགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚིག་སྦྱར་རོ། །དགོས་པ་ནི་གཉིས་པོ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་དགོས་པ་སྔ་མ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་ཟིན་མི་ཉམས་པའི་ཆེད་དང་། ཕྱི་མ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཆོས་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ངོས་བཟུང་བའོ། །འདི་ལ་ཊཱི་ཀར། མདོ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་ལས་མ་བསྟན་ཅིང་། ཐོབ་བྱ་ལ་དམིགས་པ་ན་འོག་གི་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐངས་ནས་འཆད་དེ། དེའང་གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་སྙིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་ཅེས་སོགས་དང་། འགྲོ་བ་གཡོ་བ་ཅེས་པར་སྙིང་རྗེའི་ངོ་བོ་འཆད་པ་ན། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ་ལ་དམིགས་པ་བསྟན་ཅེས་གསུང་ངོ་། །ཊཱི་ཀཱའི་ཡང་འགྲེལ་པར་ཞེས་པ་དང་། སྐབས་སུ་ཞེས་པ་གཉིས་ལ་དིང་སང་ནི་ཡིག་ནོར་རྒྱུད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདུག་གོ །འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཡང་སྦྱར་རུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འཕགས་པ་ཆོས་ཀུན་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྦྱར་རོ། ། དེ་ལྟར་བསྟན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བགྱིའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བདེན་སྟོང་གི་སྐབས་སུ་མཉམ་

པའོ། །དང་སྒྲ་ནི་དུ་མ་ལ་འཇུག་པས་འདིར་སྐབས་དང་སྦྱར་རོ། །ཡང་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་པ་བཀག་ཙམ་ཡིན་པ་དང་མཉམ་པ་སྟེ་འདྲའོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་གློ་བུར་དུ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་ཞིང་། བྱུང་བའི་འོག་ཏུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཙམ་དུའང་མི་གནས་པ་དང་། ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་པར་བགྱི་བ་ཙམ་དང་། དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་པོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བགྱི་བ་ཙམ་དུ་བས་པ་སྟེ་ཟད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདིའོ། །ནག་ཆོས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་པོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད། ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །སུས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བགྱི་ན། སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་གང་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བགྱིའོ། །སེམས་ཇི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་སྟེར་བའི་སེམས་དང་། དེའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་བླ་ན་མེད་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྨོན་པའི་སེམས་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱམས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉེན་པ་སྟེ་འཇམ་པའི་སེམས་དང་། ནག་ཆོས་སྣུམ་པར་ཞེས་སོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་གཞན་དོན་ལ་སྐྱོ་

བས་མི་ལྡོག་པའི་སེམས་དང་། དགའ་བས་གཞན་དོན་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཉེ་རིང་གི་དྲི་མ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། ཚད་མེད་བཞི་པོ་དེས་མཚོན་པའི་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་འགྱུར་བའི་སེམས་དང་། རྒྱུའི་མཚན་མ་མ་མཆིས་པར་རྟོགས་པས་རྒྱུ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པས་སྒྲིབ་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་པ་མ་མཆིས་པར་རྟོགས་པས། འབྲས་བུ་ལ་བདེན་པར་མི་གནས་པའི་སེམས་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་སེམས་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ། རང་ཉིད་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དེའི་རྒྱུ་ཚད་མེད་བཞིས་མཚོན་ནས་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་སློབ་སྙམ་པའི་སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་རོ། ཁ་ཅིག་གཉིས་མེད་བློ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་མེད་པའི་བློ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མཛད་པ་ནི་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ངོས་བཟུང་སར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བཤད་པར་བཟུང་ལ་དེ་འདྲའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལས་འོས་མེད་ཅིང་སེམས་བསྐྱེད་

དེ་ལ་བྱས་པའི་ཚེ་གཉིས་སུ་མེད་བློ་ཡང་གཉིས་སྣང་མེད་པའི་བློ་ལ་བྱེད་པ་ལས་འོས་མེད་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིའི་གཉིས་སུ་མེད་བློའི་ནང་དུ་ཐོག་མའི་རྒྱུའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་འདོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བར་ཡང་སྙིང་རྗེ་བཤད་ལ། འདིའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུར་སྙིང་རྗེ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་སྙིང་རྗེས་ཤེས་རབ་འབྱིན་ཚུལ་ལ་གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་ཅེས་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་སྣང་མེད་པའི་གཉིས་ཀྱང་གང་ལ་བྱེད། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ལ་བྱེད་ན་གཞུང་འདིར་ཕྱི་དོན་བཤད་པ་དང་འགལ། གཉིས་སྣང་ལ་བྱེད་ན་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཟློས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་ཞེས་སོགས་ལ། ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འདིའི་འགྲེལ་པ་དང་ཊཱི་ཀཱར་སྐབས་འདིའི་སྙིང་རྗེ་འཆད་འགྱུར་ལ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། འདིའི་སྙིང་རྗེའི་ནང་ན་བར་དང་ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའི་ཆུ་དང་སྨིན་པ་ལྟ་བུའི་སྙིང་རྗེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོ་། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྙིང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཀྱིའང་རྩ་བ་བྱས་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་ལེགས་པ་བསྐྱེད་པས་བསྟོད་འོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཙོ་བོ་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཏེ་སྦྱིར་བཤད་པ་

དང་། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཙོ་བོ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ། །དང་པོའི་སྐབས་སུ། ནག་ཚོས། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་ཅེས་པ་བདེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཀྱིའང་རྩ་བར་བསྟན་ནས་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་པ་དང་། །བར་དང་ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་བྱེད་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོའི་སྐབས་སུ། ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་བདག་གིས་ཞེས་སྦྱར་ན་བདེའོ། ནག་ཚོས། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བར་དུ་གལ་ཆེ་ཚུལ་དང་། ཐ་མར་གལ་ཆེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོའི་སྐབས་སུ། ནག་ཚོས། འབྲས་བུ་ཡངས་པའི་ཚོགས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག །འགའ་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། པ་ཚབ། སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་ནས་འབྲས་བུའི་བར་ལ་བྱེད་དོ། །གནས་ལ་ཞེས་པ་རྟེན་ལ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་

པོའི་སྐབས་སུ་ཀྱང་སྨྲ་ནི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་སྙིང་རྗེ་བསྟན་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྙིང་རྗེའི་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་བའི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་དེའི་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་ཚུལ་ལོ། །འདིར་ནག་ཆོས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་པོ་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མའི་རིམ་པ་བཟུང་བར་མི་ནུས་པ། ཞེས་འབྱུང་བས། རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གྱི་རིམ་པ་མེད་དེ། ཚར་གཅིག་གི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུར་ཡང་ཚར་གཞན་གྱི་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་འགྲོ་ཞིང་། ཚར་གཅིག་གི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚར་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚར་གཅིག་གི་ཉོན་མོངས་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་གི་དུས་སུ་ཚར་གཞན་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞན་གཉིས་འཛུག་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའོ། །ཟོ་ཆུན་སྐོར་མོར་འབྲེལ་ཏེ་གནས་པས་འཁོར་བ་ན་ཟོ་བ་གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་དུ།

ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་དང་། །བྱ་བ་ཉིད་དོ་དེ་ལས་གཞི། །དེ་ལས་གཞི་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ། །འདི་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལུགས། །ཞེས་པ་དང་། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པར། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁྲུལ་མེ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ལྟ་བུར་ཕན་ཚུན་གྱི། །རྒྱུ་ཅན་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྙིང་རྗེ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། འདིར་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡོད་པར་ནི་སྙིང་རྗེ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཡང་གི་སྒྲས་ཀྱང་ཤེས་ལ། འདིར་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་མ་བཤད་ཅིང་། འོག་མ་གཉིས་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་པར་གཞན་བསྣན་ནས་བཤད་པས་སྙིང་རྗེ་འདི་ནི་བློ་ངོར་མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མི་དགོས་པར། སེམས་ཅན་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པས་ཚོག་པས་འདི་དང་སྙིང་རྗེ་གཞན་གཉིས་འགལ་བར་མི་བསམ་མོ། །ཊཱི་ཀར། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་སྙིང་རྗེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་སྦྱོར་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བཤད་ལ། སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པར་གསུངས་པས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས། ཕྱིའི་སྙིང་རྗེ་འགལ་བར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་

ནི། ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པར་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན། སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ལ་འགྲེལ་པར་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་བཤད་ལེགས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཕྱག་གི་ཡུལ་གྱི་སྙིང་རྗེ་ངོས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དཔེ་བཤད་པ་དང་། དཔེ་དོན་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཚོས། ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་གི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་དུ་མཐོང་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་གཡོ་བར་མཐོང་བ་ནི་ཞེས་འབྱུང་བས། གཟུགས་བརྙན་དེ་གཡོ་བའི་སྣང་གྱི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆུ་ནང་དུ་ཟླ་བས་སྟོང་བཞིན་དུ་ཟླ་བར་གསལ་བར་མཐོང་བ་དང་། གཡོ་བའི་ཚེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་གཡོ་བར་མཐོང་བ་ནི་ཞེས་སྦྱར་ནས། བདེན་པར་སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་དཔེ་སོ་སོར་སྦྱར་དུ་རུང་ངོ་། །ཡང་ན་འགྲུར་འདི་ལྟར་སྦྱར་ན། ཆ་ཤས་རླབས་པས་ཁྱབ་པའི་ནང་དུ་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ན། ཟླ་གཟུགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་གཉེར་ཉེ་རེ་རེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྔ་མ་སྔ་མའི་ཟླ་གཟུགས་སྣང་དམིགས་པའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ཆུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐིམ་ཐིམ་ཐིམ་འཇིག་པ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་དེ་དོན་ལ་སྦྱོར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་སྦྱར་བ

དངོས་དང་། སྙིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཚོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་མཚོ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་རླུང་གིས་གཡོས་པར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་ཆུ་ནག་པོ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་རང་གི་ལས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་བས། རླུང་གིས་གཡོས་པའི་མཚོ་ཆུ་གཉིང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བས་ཁེངས་པའི་ནང་དུ་ཟླ་གཟུགས་ཤར་བ་དཔེར་བྱས། དོན་ལ་འཇིག་ལྟའི་མཚོ་ཚུལ་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་རླུང་གིས་གཡོས་པར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་ཆུ་ནག་པོ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་རང་གི་དཀར་ནག་གི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་འགྲོ་བ་བཟང་ངན་རང་གི་དཀར་ནག་གི་ལས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་སོ་སོར་མདུན་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་སྦྱར་རོ། །མ་རིག་པ་ནི་ཡུལ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནོ། །ནག་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་མཚོན་པའོ། །དོན་དེ་ནི་འདི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་ལྟའི་དབང་གིས་སྡུག་མི་སྡུག་སོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་ལ་ཉོན་མོངས་དེའི་དབང་གིས་དགེ་སྡིག་གི་ལས་བསགས་ཏེ་དེས་སྐྱེད་པའི་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་

འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ལྟ་བུ་ཞེས་པ་དངོས་སུ་འཇོམས་མི་ནུས་པས་སོ། །དམ་པའི་ཞེས་སོགས་ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་ལ་སྦྱར་རོ། །

ཁ༢ བཤད་པ་ཉིད་ནི་བར་དགོད་པ་ལས།

ག༡ ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བསྟན་པ་ལས།

ང༡ ས་བཅུའི་རང་བཞིན་སྤྱིར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ནི་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་། ལམ་དེས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསླབ་པའི་རྟེན་གྱི་ས་དང་། བསླབ་པའི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུའི་སའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཁྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྒྱ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ས་བཅུའི་རང་བཞིན་སྤྱིར་བསྟན། བྱེ་བྲག་ས་དང་པོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་བཅུའི་ངོ་བོ་དང་འབྱེད་ཚུལ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མིང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་གཞི་དང་སྒྲ་དོན། སོ་སོའི་དབྱེ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །འདི་དག་ནི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དོན་བཤད་པ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་དེར་བལྟས་ན་གསལ་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ན་འཁྲུལ་བ་མང་པོ་སྐྱེ་བར་འདུག་གོ །

ང༢ བྱེ་བྲག་ཏུ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལས།

ཅ༡ སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ས་དང་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་། ས་མཚམས་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དོགས་གཅོད་དོ། །འདིར་སྨོན་ལམ་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ཞེས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་མདོ་འགྲེལ་དུ། སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་པོ་འདི་རྣམས་རེ་རེ་ཡང་འཁོར་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་བས་ནག་ཚོས་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྨོན་ལམ་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་པ་བཅུ་པོ་གང་དག་ཅེས་པ་བདེའོ། །བརྒྱ་སྟོང་ནི་མང་པོའི་མཚོན་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཕགས་ལམ་ལ་སར་འཇོག་པ་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སྐྱེའི་ལམ་ལ་སར་མི་འཇོག་པ་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞེས་སོགས་ལ། ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཕགས་ལམ་བཞུགས་པ་བཞི་དང་གནས་པ་བཞི་སྟེ་སའམ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་འཇོག་པ་བཞིན་དུ། ཐེག་ཆེན་དུའང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཕགས་ལམ་ལ་གནས་སྐབས་བཅུར་ཕྱེ་སྟེ་ས་བཅུའི་དབྱེ་བ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། ཁ་ཅིག་དམན་པ་ས་བརྒྱད་ལ་བྱེད་མོད། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་ལ་འབྱེད་དགོས་པས་མི་འགྲིག་པར་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོ་། དང་པོར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཞེས་པ་ནག་ཚོར་མེད་ཀྱང་། ས་དང་པོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཞེས་སྦྱར

ངོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས་ཀྱང་སའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་མ་ཐོབ་ཀྱང་དམན་པའི་ས་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིང་ཁྱད་པར་ཅན་དངོས་སུ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དང་། མིང་ཁྱད་པར་ཅན་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྟ་འགྲེལ། རྒྱ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཚོས། ཐམས་ཅད་དུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་གནས་སྐབས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དེ་རྟེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་བདེ་སྟེ་སེམས་དེ་ཐོབ་ཅེས་པས་ནི། དེ་ཐོབ་གྱུར་པ་ཡིས་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་དུ་སྣང་བས་སོ། །དེས་ན་རབ་དགའ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་སོ་སྐྱེའི་ས་ལས་འདས་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་དཔའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སྒྲ་ཁོ་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལ་

ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པའི་སེམས་དེ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན། འཕགས་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པའི་མིང་འཐོབ་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ནག་ཚོས། སྟོང་ཕྲག་གསུམ་པ་ལས་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། འདིར་ནི་ཕྱེད་དང་གསུམ་མོ། །ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས་པའོ། །དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚིག་དོན་ལ། བྱང་ཆུབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཚུལ་དེ་ཡང་སོ་སྐྱེས་མཐོང་བ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་ལ་བཤད་དེ། དེའང་བྱང་ཆུབ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱི་མྱང་འདས་ལ་བྱས་ནས་དེ་ལ་སོ་སྐྱེས་སེམས་ཚུལ་ལས་འཕགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་སེམས་པས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཞེས་བྱའི་དེ་མ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་མིང་གིས་སླུའོ་ཞེས་འཆད་དེ། འདི་ལ་གཉིས། འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་འཕགས་པའི་མིང་ཐོབ་ཚུལ་དང་། གཞན་ལ་སྦྱར་ན་མིང་གིས་སླུ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གང་གིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཤེས་ཞེ་ན། ཕུང་སོགས་

མཉམ་བཞག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལོག་པ་སྟེ་བདེན་པར་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་ལ་ཕྱུང་སོགས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་བརྟགས་པ་སྟེ་དེ་ལ་སྣང་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་སྣང་ངོར་རྟེད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཏེ་སོ་སྐྱེས་ནི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་ལ། འཕགས་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་མི་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པས་སོ་སྐྱེས་ཤེས་ཚུལ་ལས་འཕགས་པས་འཕགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་ངོས་བཟུང་སྟེ་སོ་སྐྱེའི་སེམས་ཚུལ་ལོག་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སོ་སྐྱེས་སེམས་ཚུལ་ལོག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སྐྱེས་མཐོང་ཚུལ་ལྟར་མ་རྟེད་པར་བདེན་སྟོང་ལ་སེམས་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ནི་བློས་གསར་དུ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྒྲུབས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་བདེན་པར་དམིགས་པ་ལྟར་མེད་པའི་བདེན་སྟོང་ངོ་། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ་ཞེས་བོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ནི་བྱང་ཆུབ་བདེན་གྲུབ་

བརྟེན་པ་སྟེ་ཐོབ་པ་མེད་དེ། དེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་གཟིགས་ཞེས་པའོ། །ནག་ཆོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་ཅེས་པའི་སྒྲ་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བདེན་སྟོང་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་ཞིང་ཟད་པ་དང་རྟོགས་པས་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་བདེན་སྟོང་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའི་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་སོ་སྐྱེས་མཐོང་བ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཆོས་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་ན། སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་རྟོགས་པ་ལ་བསྒྱུར་ཏེ། སོ་སྐྱེས་མཐོང་བ་ལྟར་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་བདེན་སྟོང་རྟེན་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའི་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་སོ་སྐྱེས་རྟེན་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ་ཞེས་བོས་ནས། སེམས་སྐྱེད་པ་པོ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྐྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་བྱའི་སེམས་འདི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་དུ་བདག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་རློམ་སེམས་སུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་

དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་སེམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་ཞེན་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་ཡུལ་ཅན་བསྐྱེད་བྱའི་སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་མངོན་པར་ཞེན། སྐྱེས་པའི་སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་སུ་མངོན་པར་ཞེན། ཡུལ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་སྟེ། བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །གང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའི་ཡང་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་སོ་སྐྱེས་རྟེན་པ་དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་ཚོར། བརྗོད་པ་ལྟར་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ། ཆོས་དེ་རྣམས་བདེན་པར་མི་སྣང་བར་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་ན་མིང་གིས་སློ་ཚུལ་ནི། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ། གང་ལ་ལ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་འདི་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཤེས་ཤིང་རྗེས་སུ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའོ་

སྣམ་དུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་ས་ལས་རིང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་མིང་གིས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་སླུ་བ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཆོར་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་མེད་དོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ། དེ་ཚོག་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་ན། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ། །འདི་ལྟར་ངག་གི་ལས་ཙམ་གྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཆོར། འདི་ལྟར་ངག་གི་ལས་ཙམ་གྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ བདེའོ། །མདོར་ན་དེ་དག་གིས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་བདེན་མེད་ལ་སེམས་ཚུལ་ནི་བདེན་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ན་སོ་སྐྱེས་སེམས་ཚུལ་དུ་འགྱུར་བས་བདེན་སྣང་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་ན་སོ་སྐྱེའི་སེམས་ཚུལ་ལས་རིང་དུ་འཕགས་པས་འཕགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་མིན་ན་འཕགས་པ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་འཕགས་པའི་མིང་གིས་སླུའོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་མིང་ཁྱད་པར་ཅན་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རིགས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་ཐོབ་པའི་

ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་གོང་མ་ལ་བརྟེན་ཞིང་ལམ་དམན་པ་ལས་འདས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱི་འགྲེལ། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པར་བསྟན་པ་དང་། རིགས་དང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་ཞེས་པས་ཐེག་དམན་དུ་ལྟུང་མི་སྲིད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པས་དེས་སྐྱེད་པའི་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་ཏེ་དེ་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལས་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་སོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་རྟུལ་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་ལམ་གཞན་དུའང་འགྲོ་བ་སྲིད་པ་ཞིག་ན། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གཞན་ཡིན་ན་ནི་ཀུན་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུ་སྤངས་པས་དེ་གསུམ་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ནི་དཀའ་བར་བྱུང་བས་དཔྱད་དོ། ངེས་པ་ནི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནམ་ཡང་ན་མོས་པ་དེ་ཉིད་ངེས་པ་ཡིན་པས་མོས་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་པས་དེའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཐོབ་ཅེས་བྱའི་ངེས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་བྱས་ན་རྒྱུ་འབྲས་མི་འཁྲིག་གོ །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདིར་རྐང་པ་བར་པ་གཉིས་སླ་བས་འགྲེལ་པ་མ་མཛད་དོ། །གཉིས་

པ་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། །ཇི་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་མ་སྦྱར་ན་བརྒྱུད་པ་མི་འགྲིག་གོ །ཡང་ན་ངེས་པ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ་། ནག་ཚོས། རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་དཔེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་ཁྱད་པར་འདི་ཡོད་དེ། གང་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱི་འགྲེལ། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། གཞན་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྟན་པའོ། །འདི་ནི། ཁྱད་པར་གཞན་ཡིན་ཞེས་པ། ས་བཅུ་པའི་མདོར་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་ལས་གཞན་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཞེས་པའོ། །འདིར་འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས། ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྦྱར་བས་སོ། །མདོ་རྒྱུན་དུ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཤད་མོད། འདིར་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བྱེད་

དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མདོ་དྲང་བ་དང་། །མདོ་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མདོའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་དོན་དང་། མདོའི་ཤུགས་ལས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལས་ཀྱང་བློའི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམན་པར་ཐལ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤོང་གཉེན་མེད་པས་ཉོན་མོངས་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཐལ་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། སྤོང་གཉེན་ཡོད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་དོགས་གཅོད་དོ། །དང་པོ་ལ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། བདེན་སྟོང་མ་རྟོགས་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པས་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། རིམ་པ་ནས་འཁོར་བའི་ཚུལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲོལ་ལམ་ངོས་བཟུང་སྟེ་གྲོལ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། གྲོལ་ལམ་ངོས་

བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཚོར་བ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་སྐབས་ཏེ། འདི་ལ་གཉིས་ཚོར་བ་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོལ་ལམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེ་བའི་ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །འདི་དག་གིས་ནི་བདེ་བ་བདེན་གྲུབ་འགོག་ལ། དེའང་གྲོགས་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པར་བྱེད་དེ། དེའང་ཡུལ་དུས་གསུམ་པ་གང་འཛིན་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་འདིའི་གོང་དུ་ཡུལ་འདས་མ་འོངས་འཛིན་པ་གཏོང་ལ། དེ་ད་ལྟ་བ་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། འགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱང་འཁྲུལ་བ་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་མེད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དེའང་རྒྱུ་བདེན་པ་བཀག་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལའང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཡུལ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་འབྱུང་བ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་མ་སྐྱེད་པས་འབྱུང་གྱུར་གྱི་དབང་དོན་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས།

འདི་ལ་གཉིས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དབང་ཡུལ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་ན་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བཅས་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

དབང་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་ན་དབང་ཡུལ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་སོ་སོ་བ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚོགས་པ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་དོན་འདི་དག་བདེན་པར་མེད་དེ། རང་རྒྱུ་འབྱུང་བཞི་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མེ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལྷག་མ་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྱུང་བཞི་ཕྱོགས་མེད་དགག་པ་དང་། ཕྱོགས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་རྣམས་སོ་སོར་ཕྱོགས་མེད་སོ་སོར་གྲུབ་པ་དེས་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། མེ་དེ་བུད་ཤིང་ལ་ཕྱོགས་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུས་པ་སྟེ་ཕྱོགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ས་ཆུ་རླུང་གསུམ་ལའང་ཕྱོགས་པ་ཡོད་དེ་སྦྱར་ཏེ་དགག་གོ །འབྱུང་རྣམས་ཞེས་པ་མིང་ཚིག་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་ཕྱོགས་མེད་ཡིན་ནམ་ཕྱོགས། དང་པོ་ལྟར་ན། བུད་ཤིང་མེད་པའི་མེར་ཐལ་འགྱུར། ཞེས་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །ཕྱོགས་ན། འདུས་ན་མཚན་ཉིད་ཅེས་སྦྱར་ཏེ་གོང་འོག་བསྒྱུར་ན་བདེའོ། །འགྱུར་རྟེང་དུ་ཅིག་ན་མཚན་ཉིད་མེད་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་ན། འབྱུང་བ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་དཔྱད་ནས་དགག་གོ །

གཉིས་པ་ནི། བཤད་པ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བཞི་ཕྱོགས་མེད་དང་ཕྱོགས་པར་མ་གྲུབ་པ་དེས་ན་ཚོགས་པ་བདེན་པར་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུས་པ་དེ་

བདེན་པར་མེད་པས་དེས་སྐྱེད་པའི་གཟུགས་དབང་དོན་བདེན་པར་མེད་དོ། །ཡང་ན། ཡུལ་ཅན་གྱི་ལུས་བདེ་བདེན་པར་མེད་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྒྱུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་ན་འབྲས་བུ་ཕུང་པོ་བཞི་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྱུང་བ་བདེན་པར་མེད་པས་གཟུགས་ཕུང་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་མན་སྔར་བཞིན་སྦྱར་རོ། །ཡང་ན་འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་ཞེས་པ་ལ་འབྱུང་རྣམས་ཞེས་སྦྱར་ནས། འབྱུང་བཞི་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པར་འདོད་ནའང་མིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་འདུས་རྒྱུའི་འབྱུང་གཞི་སོ་སོར་དང་གཅིག་གང་རུང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་མེད་པས་འབྱུང་བཞི་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་ཆད་པ་གཉིས་དང་འདུས་པ་སྐེ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། ཞེས་སྦྱར་རོ། །དེས་ན་འདུས་རྒྱུ་མེད་པས་འདུས་པ་མེད། དེ་མེད་པས་དེ་ལས་འབྲས་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དོན་མི་འབྱུང་། དེ་མ་བྱུང་བས་དེས་སྐྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྤྱི་མེད་ན་བྱེ་བྲག་ལུས་བདེ་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་ཅེས་པའོ། །ཡིད་བདེ་འགོག་པ་ནི་འདིའི་གོང་ན་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོལ་ལམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཚུལ་དང་། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་སྲེད་པ་སྤོང་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་

འབྲས་བུ་ཡང་སྲིད་ལས་གྲོལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །མདོར་ན་ཡུལ་བདེ་སྡུག་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་ནས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་འདོད་པའི་སྲེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྲེད་པ་སྤོང་ལ། དེ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུར་བཤད་པའི་འདོད་སྲེད་དང་། འཇིགས་སྲེད་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དོགས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་དགོད་པ་དང་། ལན་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་ལ་གཉིས། མདོ་དྲང་བ་དང་། དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །ཡང་ན་དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །འདི་འགྲེལ་བཤད་ན་ཡོད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་། ལུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་། ལུང་ངོ་། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་གྲོལ་ཕྱིར། །ཅེས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་འདི་དག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ

བསྒོམས་པ་མེད་དེ། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་པར་སྒོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། འདིར་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པར་གསུངས་པས་སྟོན་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་མི་བསྒོམས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྒོམས་ཞེས་གསུངས་དགོས་པས་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་དུས་རིང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒོམ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་དེ་ལྟར་གོམས་པ་ལྟུར་ལེན་མི་བྱེད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་བས་འདིའི་དོན་ཞིབ་པར་དཔྱད་དོ། །

གཉིས་པ་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷག་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ས་འདིར་ལྷག་པའི་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་སྦྱིན་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལས་སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་སའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱིན་པ་ཙམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་བདེ་བ་སྐྱེད་

པས་སྦྱིན་པའི་གཏམ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་གཉིས་ཀའི་སྦྱིན་པས་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་སྦྱིན་པའི་བསྔགས་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་སེམས་ལས་གཞན་གྱི་སྦྱིན་པས་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། མྱང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་སྤོང་བའོ། །འདི་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་འགྲེལ། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་དགོད། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་བྱིན་པས་ཡིད་ལ་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་ན་ལུས་བཅད་པ་ལའང་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་བས་

དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འགྱུར་རྙིང་དུ་ལས་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས་འདི་སྐད་སྨྲ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལན་དངོས་དང་དེའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མདོའི་ཤེས་བྱེད་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་འགྲེལ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བས་བསྟན། འགྲེལ་བས་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་སྨིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྨིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྨིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་། རྩ་བས་བསྟན། འགྲེལ་བས་བཤད་པའོ། །

འདི་ལ་ཕར་ཕྱིན་སྤྱིའི་སྒྲ་བཤད་ན་ཕ་རོལ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་གྱི་འགྲམ་དང་ངོགས་ཏེ། དེའང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །སྨིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐད་དོད་ལ་ཚིག་ཕྱི་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཧྣ་ན་པ་རམ་ཨི་ཏུ་ཞེས་པ་ཡོད་ལ་དེ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚེ་རམ་གྱི་ཀླད་ཀོར་མ་ཞེས་པའི་སྒྲོག་དེ་རིམ་པ་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པར་དབྱེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་གོང་དུ་ཕྱེ་ན་རིམ་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་འོག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་གྲལ་

ཧཱུ་བཅུག་པ་ན། པ་ར་མར་འདོད་པ་ནི། འོག་ཏུ་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གཉིས་མཐོང་ན་མར་ཞེས་བཤད་པས་ཀླད་ཀོར་གློག་ནའང་མར་ཀླག །འབེབས་ནའང་མར་འབེབས་ཞེས་པས་འོག་ཏུ་ཨི་མཐོང་བས་མར་འོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཨོཾ་ཧྃ་ལ་སོགས་ས་བོན་རྣམས། ཕལ་ཆེར་ཀླད་ཀོར་འབྲེལ་མི་བྱ། ཞེས་པས་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེའི་ཀླད་ཀོར་མི་འབྲེལ་ཞིང་། ངར་གློག་པའང་ཡོད་མོད། འདིར་ནི་པ་རམ་ཨི་ཏ་ཅེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའང་གསལ་བྱེད་སྲོག་མེད་ཀྱི་འོག་ཏུ་དབྱངས་ཡིག་གང་ཡོད་ཀྱང་གོང་མའི་སྲོག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྒྲ་སྤྱིའི་བཅས་པ་ཡིན་པས་ཨི་དེ་མ་ལ་བྱིན་པས་མི་ཞེས་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་པ་ར་མི་ཏི་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་པའི་སྒྲ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོན་པས་སྒྲ་མི་ཤེས་ཏེ། པ་རཾ་ཨི་ཏ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། པ་ར་ཨི་ཏ་ཞེས་འབྱུང་ལ། མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་རའི་སྲོག་ཕྱུང་བས་ཨར་འགྱུར་ལ། དེའང་རིམ་པ་ལས་འདས་པ་མ་འགྱུར་ལ། དེའང་རིམ་པ་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པར་དབྱེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། པ་ར་ཨ་ཨི་ཏ་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེའང་ཕྱི་པའི་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ལས་ཨིའི་གོང་གི་ཨ་ནི་ཨེར་འགྱུར་ལ་ཨི་མི་མངོན་པར་བྱ་ཞེས་པས་ཨ་གཉིས་དྲིལ་བས་ཨེར་འགྱུར་ལ་ཨེ་དེ་ར་ལ་བཅུག་པས་རེ་བཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཛྙ་པ་རེ་ཏ་ཞེས་ལས་ཚིག་མི་འཕྲོས་པ་ཡིན་གྱི། རཾ་གྱི་ཀླད་ཀོར་ནི་མཚམས་མ་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ཀླད་ཀོར་དང་། མཚམས་སྦྱོར་བས་མ་ཞེས་གྲལ་གཉིས་ཀར་མི་དགོས་

ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ལན་དུ་བྱ་ཀ་ར་ཙའི་ཁུངས་སྟོན་ཏེ། ཚིག་ཕྱི་མ་ཡོད་ན་ཞེས་པ་ཨི་ཏའོ། །མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་རམ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་མ་དེ་མི་མངོན་པར་མི་བྱ་ཞེས་པའོ། །གཟུགས་སུ་འགྱུར་པའམ་ཞེས་པ་ནི། མཚམས་སྦྱོར་བས་པ་ར་མི་ཏ་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་རཾ་དང་དུ་ཞེས་ལས་ཚིག་གིས་བསྟན་པའི་གཟུགས་སུ་འགྱུར་རོ། །བྲེ་ཤོ་རྣ་ར་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ལྷོ་སྐྱེམ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། བྲེ་ཤོ་སྐྱེམ། ཤུ་རྣ་ར་ལྷོ་བ་ཞེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་སྐད་གོར་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ལྷོ་སྐྱེམ་པ་ཡིན་པས་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གོང་མ་རྣ་ན་ཞེས་པ་དེ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བྱར་མེད་ལ། འོག་མ་པ་རི་མི་ཨེ་ཏི་ཞེས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བྱས་པས་མའི་མཐའ་ཅན་དུ་བཞག་པ་ལ་ཨི་ཞུགས་ཞེས་པའོ། །ལོ་ཙྪ་བ་མདོ་སྡེ་འབར་རོ། །བྱ་ཞིང་པ་ན་རེ། གཞན་འདྲ་བ་ལ་རཾ་གྱི་སྐད་གོར་གྱི་མ་དེ་དུ་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ཡིན་གསུང་ཞིང་། བྲེ་ཤོ་རྣ་ར་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ལྷོ་སྐྱེམ་ཡིན་པས་མ་འབྲེལ་བ་དང་། བྱ་ཀ་ར་ཙའི་ལུང་གཉིས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་གསུང་ངོ་། །མདོར་ན་ངེད་རང་གི་འཇོག་ཚུལ་ལ་ཕྱེ་བས་པ་ར་མི་ཏ་ཞེས་པ་མིན། པ་རེ་ཏ་ཞེས་པ་ཡིན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཅེས་པ་མིན། ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ། ཕ་ནི་ར། ཚིག་ཕྱི་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལས་ཚིག་མ་དེ་མི་མངོན་པར་མི་བྱ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་མ་དང་དུ་ཞེས་པའི་ལས་ཚིག་གིས་བསྟན་པའི་སྒྲའི་རང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་པ་ར་མི་ཏ་ཞེས་

པར་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་ལུང་འགལ་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ལྟོ་སྐེམ་ཅམ་གྱི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་པས་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ༼ རཾ་ཞེས་མའི་མཐའ་ཅན་འཐད་ཅེས་པའོ། །ལས་ཚིག་གི་མ་དང་དུ་ནི་རྒྱ་སྐད་བོད་སྐད་དོ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལ་ལས་ཞེས་འབྱུང་བ་དུ་དང་མཐུན་ནོ། ཁ་ཅིག་བྲེ་ཤོ་ལ་ནང་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་ཞེས་འབྱུང་ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་འགོག་པ་ལ་མི་ཕན་ནོ། །ཛ་ཡ་ཨཱནནྡའི་ལུགས་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལ་ཕ་རོལ་ལ་པ་ར་དང་། ཕྱིན་པ་ལ་ཨི་ཏ་ཞེས་པ་ཡོད་ལ། ཚིག་གཉིས་སྦྱོད་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་པ་ར་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་གཅིག་ཚིག་ཨཾ་བྱིན། ཨི་ཏའི་རྗེས་སུ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་ཚིགས་སུ་བྱིན་ཏེ། པ་རམ་ཨྀ་ཏ་པ་ར་ཨི་ཏཱ་ཞེས་ཚིག་བསྡུ་བར་བྱས་ན་ཨཾ་དང་སུ་མི་མངོན་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནའང་འདིར་ཕྱིས་ཕྱི་མ་ཡོད་ན་མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་རྟ་བའི་ཚིག་གིས་སུ་མི་མངོན་པར་བྱེད་ཀྱང་ཨམ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པའོ། །མཚན་ཉིད་འདིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་གཅིག་ཚིག་ཨམ་མོ་དེ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པས་པ་རྣ་མི་ཏ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའོ། །བྲེ་ཤོ་རྒྱ་ར་ལ་སོགས་པའི་ནང་ན་པ་རྣ་མ་ཞེས་པའི་ཚིག་མའི་མཐའ་ཅན་ཏེ། པ་རྣ་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དེ། ཨམ་གྱི་ཨ་ཕྱིས་མ་བཞག་པ་ལ་ཨི་བྱིན་པས་མི་ཏར་སོང་ཞེས་པའོ། །དང་པོའི་ཚིགས་སུ་ནི་མ་དག་པ་འདྲ་བས་མི་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དོ། །བོད་ཁ་ཅིག་གིས་སྨན་སྒྲུབ་ཀྱི་

བཤད་པ་བྱས་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འདི་ལ་པ་ར་ཨམ་ཨི་ཏ་ལ་པ་ར་མི་ཏ་ཞེས་ཚིགས་བསྡུ་བྱས་ན་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ། ཡི་གེ་མ་དག་གམ་སྙམ་མོ། །ཨམ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་ཞེས་པ་དང་ཨམ་གྱི་ཨ་ཕྱིས་མ་བཞག་ཅེས་པ་ནི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོད་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱས་ན་དངོས་སུ་འགལ་བར་འདུག་གོ།འམ་ཞེས་གདམ་ང་ཅན་ནོ་ཞེ་ན། ཨ་མ་ཕྱིས་ན་མ་དང་ཨི་ཕྲད་བའི་མི་ཏ་ཞེས་པ་དགོངས། །ཨ་མ་ནི་སྣ་ལྡན་གྱི་ཡི་གེར་བྱས། སྔེར་ལུགས་ར་ལ་གླང་གོར་དུ་བྱིན་ནས་སྦྱར་ལྟར་བཤད་ན་འགྲིག་པར་སྣང་ངོ་། །ཕྲེ་ཤོ་ཏྲ་ར་ཞེས་པའི་ནང་ན་ཞེས་པ་ལྟར་ན་འདི་ཐུན་མོང་བའི་བསྟན་བཅོས་གཅིག་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །སུ་མིན། སི་ཡིན་ཞེས་པ་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་འདྲའོ། །ནག་ཆོར། རྐྱེན་ཕྱིས་ནས་ཚིག་ཕྱི་མའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཚིག་ཕྱི་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐད་དོད་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཅེས་པའི་སྐད་དོད་ཡོད་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཅེས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་བ་གོར་མི་ཆག་གོ །

བོད་སྒྲ་མས་འོན་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་པོ་ཊགས་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་ཨི་ཏ་ཞེས་མོ་ཊགས་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་བྱེད། ཤེས་རབ་མོ་ཊགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འཐད་ཀྱང་། སྦྱིན་སོགས་ལ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་བཟུང་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་མོ་ཊགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ

བྱས་ནས་ཨི་ཏ་ཞེས་མོ་རྟགས་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་དུ་འདྲ་བས་མོ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱར་ཞེས་གསུང་མོད། སྙིང་པོ་མེད་པའི་བཤད་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕ་རོལ་སངས་རྒྱས་ལ་བཤད་པའི་ཚེ་སྦྱིན་སོགས་འདི་དག་ཕ་རོལ་དེར་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་ཕྱིན་བྱེད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པའི་མིང་འཐད་སྙམ་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་བདེ་བླག་ཏུ། །ཞེས་པས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་བཟུང་ནས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཕ་རོལ་དེར་འགྲོ་བར་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་འདྲ་བས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཚོར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟུང་བའི་ཉེ་བར་སྤྱད་པས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེར་མ་ཟད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ངེས་པར་བཞག་ནས་ཀྱང་སྦྱིན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིན་པ་འདི་ཡང་ཟིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་གསུམ་དུ་མི་

དམིགས་པ་སྟེ་མི་སྣང་བའི་བློ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་མེད་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། གསུམ་དུ་དམིགས་པ་སྟེ་སྣང་བའི་བློ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་འཇིག་རྟེན་ནི་རྟོག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པའང་སྒྲ་དོན་འབྲེལ་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མིན་གྱི་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་གོ །འདི་ལྟ་བུའི་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་བློ་ཡུལ་དུ་ཤེས་པར་མི་ནུས་སོ། །འདི་དག་ཏུ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བྱེད་ལ་ཕར་ཕྱིན་དུ་གསལ་བར་བཤད་པས། སློབ་ལམ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡོད་པར་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །གསུམ་པ་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ་གསུམ། སྔ་འགྲེལ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར། རྩ་བས་བསྟན། འགྲེལ་པས་བཤད་པའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་བསྡུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ཅ༢ སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ།

ཀ་རི་ཀ་ནས་གསང་བ་འདུས་པའི་བར། ཁ་ཅིག་ཙམ་མིན་ཁ་ཐོན་བྱས་པ་ལ། །ག་ནས་བརྟགས་ཀྱང་ཞེས་པ་ག་ལ་མངའ། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་

སྤྱངས་ཕྱིར་རོ། །ང་རྒྱལ་མེད་པས་འཆད་པོ་གཞན་དག་ལ། །ག་ཞད་ཙམ་གྱི་སྨྲ་བའང་མི་རྩོམ་ཞིང་། །ཁ་ཞེ་ཀུན་ཏུ་འཇམ་དབྱངས་བསྔགས་པ་ཡི། །ཀ་རི་ཀ་ཡིས་དུས་འདའ་དེ་ལ་འདུད། །

གཉིས་པ་རྟེན་པ་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་ས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་ས་བཤད་པ་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ནོ། །ཡང་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། རྟེན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཞེས་སོགས་སྨྲ་རོ། །འདི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྨྲ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་

ནས་མཛུག་བསྡུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་འདིར་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་འདིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དོན་ས་འདིའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། ཞར་བྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཅས་རང་གི་ལྟུང་བས་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤྲོས་པའི་མཚན་མས་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནང་གི་རྒྱུད་དག་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཕྱིའི་རྟེན་མཛེས་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ནག་ཆོས། ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཉིད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་མེད་ན་མ་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་བདེའོ། །དང་པོ་ནི་འདིར་སྐད་དོད་ལ་ཤཱི་

ལ་ཞེས་པ་ཡོད་ལ་དེ་དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་ཏེ། བསིལ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་སྡིག་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་པས་འགྲོད་པའི་མེ་ཞི་བས་བསིལ་བའི་ཕྱིར་རམ། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་ལ། ཨ་བ་རྣན་ཅེས་པ་ལེན་པའམ་འཛིན་པའམ་རེག་པ་ལ་བྱེད་པས་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའམ། དམ་པས་ལེན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལམ་རིགས་པའི་ཁྲིམས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྔ་མ་དག་གསུང་ངོ་། །འདིར་ནི་ཤཱི་ལ་ཞེས་པ་ལ། ཤཱི་ཏ་བསིལ་བ་དང་། ལ་ཏི་ཐོབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་དོ། །ནག་ཚོར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་བཤད་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཡོན་ཏན་རྣམས་དག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དག་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དགེ་ཞེས་བསྡུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། སྤོང་བདུན་ཀུན་སློང་དང་བཅས་པའི་དགེ་བཅུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་ཚོགས་དང་ཡོན་ཏན་རྣམ་དག་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངེས་ཚིག་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ནས་ས་འདིར་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚམས་ཐམས་ཅད་ལས་འདོར་ལེན་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ས་འདིར་འཆད་ཚུལ་སད་རྫི་གང་དུའང་མི་འབྱུང་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པར་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །འདི་ནི་ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དབྱིག་པ་སོགས་ལ། ཕྱི་དང་ནང་གི་གནོད་པའི་རྒྱུ་མེད། འཇོམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །ནག་ཚོར། གཞན་གྱིས་བཟུང་བའི་བུད་མེད་དང་། གཞན་གྱི་ཚུང་མ་དང་། རིགས་གཅིག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞེས་དང་། གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྦྱོད་པའམ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ལྟ་སློས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་སོ། །གྲོང་ཁྱེར་པ་དང་ཞེས་པར། སྐད་དོད་ལ་པོ་ཏེ་ཞེས་པ་གང་བའམ་རྒྱས་པ་སྐྱེ་ཁྱབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དགེ་མཚན་ནི་ཏིལ་མར་སོགས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་དང་། བཀྲ་ཤིས་ནི་ཆོས་བརྟགས་ནས་དགའ་སྟོན་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་བསྲུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུན་རིང་དུ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་བདེ་འགྲོ་མ་ཐོབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་སྦྱིན་འབྲས་ཡོད་ཀྱང་ངན་འགྲོར་སྨིན་པ་དང་། དེས་ན་སྦྱིན་འབྲས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱོད་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ

ལ་གཉིས། སྨིན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བར་མ་ཆད་དུ་འཐོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀ་འདྲེན་ནུས་སུ་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་སྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་བསྡུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ཅ༩ སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་བཤད་པ།

ཅི་ཡང་མ་བསླབ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་ཀྱང་། །ཆེ་ཐབས་སྒྲུབ་ཅིང་ཆེ་ཕྱིར་བྱེད་པ་ལ། །ཇི་སྟམ་མི་སེམས་ཇི་བཞིན་མི་སྤྱོད་པས། །ཉེ་བར་ཉེ་ཞོར་འཇུག་འདི་མཐོང་བས་སྐྱོ། །ཉི་མས་ཉི་འོད་སྤྲོ་བཞིན་བློ་གྲོས་ཀྱིས། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཅར་གསལ་བ་ཁྱོད། །ཆེ་རྒྱུས་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་རིགས་ཏེ། །ཅི་སླད་ཅེ་ན་འཇམ་དབྱངས་དངོས་ཉིད་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱད་གཞི་

སའི་ངེས་ཚིག་བཤད་པ་དང་། ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཆོས། ཟངས་ཀྱི་མདོག་དང་ཉི་མ་དང་པོ་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མདོག་བཞིན་དུ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་ས་འདིར་འབྱུང་བའི་ཕྱུལ་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། "འཕྲོས[1]་དོན་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་འདིར་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། ས་འདིར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་ས་འདིའི་བཟོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། ཞར་བྱུང་བཟོད་པ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། །སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་བཟོད་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་གིས་བཟོད་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཚོར། གང་ཡང་གཞན་དག་དུས་གསུམ་དུ་མི་མཐུན་པར་སེམས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྤང་བའི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་རིགས་པས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་གནས་མ་ཡིན་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སློས་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཟོད་པ་བསྟེན་མ་བསྟེན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཕར"ཕྱིན[2]་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་

༡ མ་དཔེ། ༤༥ན༡༨ན། འཕྲོན * འཕྲོས
༢ མ་དཔེ། ༤༨བ༤ན། ཕྱེན * ཕྱིན

དང་། དང་པོ་ལ་གཉིས། བཟོད་པ་བསྟེན་མ་བསྟེན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་བསམས་ཏེ་བླང་དོར་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཟོད་པ་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་དེ་ཁྲོ་བ་དོར་བྱར་བསྟན་པ་དང་། བཟོད་པ་བསྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་དེ་བཟོད་པ་བླང་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཁྲོ་ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཁྲོས་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་དེ་དོར་བྱར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱིར་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་དེ་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནོད་བྱེད་དང་ཕན་བྱེད་ལ་ཁྲོས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནོད་བྱེད་དང་དགྲ་ལ་ཁྲོ་བ་དོར་བྱ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཕན་བྱེད་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོ་བ་དོར་བྱ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདི་སྤྱིར་དགོས་པ་མེད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པས་དོར་བྱར་བསྟན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཟད་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་བདེ་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པས་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ས་འདིར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་

ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། དེའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། དེའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། དེའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཤད་ལ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། གང་གིས་སྒྲུབ་པར་སླ་བའི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་རིགས་གང་འགྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། ཉི་མ་དང་འདྲ་ཚུལ་གྱི་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དང་། ཉི་མ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱི་དོགས་སྤང་ངོ་། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་བསྡུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ཏ་ལ་ལ་སོགས་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་དཀའི་དོན། །ཐ་དད་མ་འདྲེས་ཐེ་ཆོམ་

མེད་པའི་མགོན། །དཱ་ལྷ་ཉིད་དུ་སྤྱི་བོར་རྟག་བཞུགས་གསོལ། །ན་མོའི་གནས་ནི་ཕྲིན་ཉིད་འབབ་ཞིག་ཡིན། །ན་ཚ་རྟེད་བཀུར་ཡིད་ནི་རབ་འབར་ནས། །དཱ་ལྷ་མི་སློབ་དེ་རྗེས་ཀུན་མཁྱེན་རེ། །ཐ་པའི་རྒྱུད་འདིར་ཐེ་ཚོམ་སྤྲང་བར་འདོད། །ཏ་ལའི་འབྲས་བུར་སྨུ་ཏོ་ལ་བཞིན་ནོ། །

ཅ༩ སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་བསྟན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། བདེན་བཞི་ཐ་རགས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སའི་ཡོན་ཏན་དང་ངེས་ཚིག་བཤད་པ་དང་། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་སའི་ཡོན་ཏན་དང་མིང་གི་ཐ་སྙད་བཤད་པ་དང་། མིང་གི་ངེས་ཚིག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། མིང་གི་ཐ་སྙད

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། །རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། བྱང་ཕྱོགས་བསྒོམས་པའི་འོད་འཕྲོ་ལས་འོད་འཕྲོར་བཞག་པ་དང་། བསྒོམ་བྱ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་སྤྱངས་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དོན་དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དང་སྦྱར་བའོ། །

པ་ར་མ་ཡི་མགོན་པོ་སྲིད་ཞི་ཡི། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཐར་པའི་ཕོ་བྲང་གི །བ་གམ་རྩེ་ནས་བདག་ཅག་ལྷ་བུ་ཡི། །མ་དག་འགྲོ་ལ་ སྨུ་མེད་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །སྨུ་མེད་ཐྲག་དོག་མེ་ལྕེས་རྒྱུས་ཚིག་ཅིང་། །བ་གླང་ལྷ་བུ་སྨུན་པའི་རིགས་ཀྱི་བློས། །ཕ་རོལ་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པའི་ཕ་མཐའ་རྟོགས། །པུ་ཧྲ་དྭངས་ནས་གཙོད་པ་མཐོང་བས་སྐྱོ། །

ཅ༥ སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བདེན་བཞི་ཐྲ་རགས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཁྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག་བཤད་པ་དང་། ཁྱད་ཆོས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ།

མཚམས་སྦྱར། རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ས་འདིར་བསམ་གཏན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། ས་འདིར་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱ་བདེན་བཞི་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་བདེན་བཞི་ངོས་བཟུང་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། བདེན་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། བདེན་བཞི་བདེན་གཉིས་སུ་འདུས་པར་བསྟན་པ་དང་། བདེན་གཉིས་སུ་འདུ་རྒྱུའི་བདེན་པ་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགོས་པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་བཞིར་ཕྱེ་བ་དང་། ཕྱེ་བ་དེ་ཉིད་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐར་འདོད་ལ་བླང་དོར་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་བཞིར་ཕྱེ་བ་དང་། བླང་དོར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ངོས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདེན་པའི་མིང་ཅན་གཞན་ཡང་གཉིས་སུ་འདུས་པར་བསྟན་པ་དང་། གཉིས་སུ་འདུ་རྒྱུའི་བདེན་པའི་མིང་ཅན་གཞན་ཡང་མདོ་ལས་བསྟན་པའོ། འདི་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། ས་ལྔ་པ་བས་བདེན་བཞི་ཤེས་པར་བསྟན་པ་དང་། བདེན་པ་གཞན་ལ་མཁས་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བཅུ་ལ་མཁས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་མཁས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

ཅི་དྲང་བོ་དེ་ཅི་དྲ་མ་ཐོབ་པར། །ཚེ་འདིའི་ཆེད་དུ་ཆ་ཆེད་མི་འགྱུར་ཞིང་། །རྫ་ཡ་དང་མཆུངས་རྫ་ཡའི་སྲས་ཀྱི་མཆོག །ཕ་ཀི་ཤུ་རས་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོངས། །ཕ་ལྷའི་སྐྱེ་བོ་འདོད་ལ་བརྐམ་པ་ཅན། །རྫ་རང་རྫ་ཡ་ལྷ་བུའི་མགོན་ལ་བྱེད། །ཚེ་འདིའི་རྟེན་བཀུར་མཐོང་ཚེ་ལྟེབ་ཟུས་པ། །ཅི་དྲ་ཅོ་པིས་བརྟོན་ནམ་མེད་པ་གང་། །

༣༨ སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་དོན། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། སའི་ངེས་ཚིག་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཤེར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཡུལ་གང་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཆད་པ་དང་། བཤད་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཆད་པ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་འཆད་

པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་དྲུག་པ་བས་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཚུལ་གྱི་དྲི་བ་དགོད་པ་དང་། །དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རང་དབང་དུ་བཤད་པར་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་མི་ནུས་པ་དང་། ལུང་དོན་ལ་རང་དབང་དུ་ཞུགས་ནས་བཤད་པར་མི་ནུས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དོན་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་པ་ལྟར་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལུང་དོན་རྟོགས་ཤིང་རྟོགས་པ་ལྟར་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལུང་དོན་རྟོགས་པར་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དགོད་པ་དང་། ལན་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགོད་པ་དང་། ལུང་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། འགྱུར་སྟེང་དུ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དངོས་སུ་དྲངས་ཏེ་ཇི་སྐད་དུ། བདེ་གཤེགས་མྱ་ངན་འདས་གྱུར་ནས། །ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །བསྟན་པ་འདི་ལ་ཕན་གདགས་པའི། །དགེ་སློང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་འབྱུང་། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་ནས། །ལོ་ནི་དྲུག་བརྒྱར་འཚོ་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས། །རྨ་བྱ་ཞེས་བྱའི་རིགས་པ་བསྒྲུབས། ཁམས་དོན་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་དང་། །དངོས་མེད་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་རིག ལུས་དེ་བོར་བར་གྱུར་ནས་ནི། །བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་

བར་འགྱུར། །དེ་ཡི་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་དུ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ངེས་པར་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་བསམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །ལྷ་བ་དན་པའི་གནས་མིན་གྱི། །ང་ཡི་སོ་སོ་རང་རིག་གི །ཐེག་འདི་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བདེ་གཤེགས་མྱ་ངན་འདས་གྱུར་ནས། །ཕྱི་མར་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། །འདི་ནི་སུ་ཞིག་འཛིན་འགྱུར་གསུངས། །མ་འོངས་པར་ནི་གྱུར་པའི་ཚེ། །ཚུལ་འདི་གང་གིས་འཛིན་འགྱུར་བ། །ཀློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཉན་པར་གྱིས། །ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་དའི་ཞེས་སོགས་སྨྲ་ར་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། སྣོད་ལྡན་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་བཤད་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྣོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་སྟེ་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཕྱི་ཡི་རྟགས་ལས་སྣོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་སྟེ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། སྣོད་ལྡན་ལ་བཤད་པར་རིགས་པས་བཤད་དགོས་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྣོད་ལྡན་ལ་བཤད་པར་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དེས་ན་སྣོད་ལྡན་ལ་ཉན་པར་བསྐུལ་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་བྱ་མེད་ཅིང་དགོས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དགོས་པ་ཡོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ལྷ་བ་རྣམ་དག་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཆེད་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས།

ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱིར་སློབ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ལྷ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ལམ་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཐོབ་ཟིན་གྱི་ལམ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་རྣམ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། འཚོ་བ་རྣམ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །ཡང་ན། དེའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པར་འགྱུར་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ལྷ་སྤྱོད་རྒྱུན་རིང་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱིར་སློབ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ལྷ་བ་རྣམ་དག་སྟོན་བྱེད་དང་མཇལ་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། ལམ་དེ་གེགས་མེད་ཅིང་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། ལྷ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱིས་ཟིན་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལུས་རྟེན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་ཡོ་བྱད་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ལམ་དེ་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྐྱེན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་

སློབ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་ལམ་དེ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལུང་དགོད། ལུང་དོན་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉྀ་ཀྲར། མཉམ་ཉིད་བཅུའི་ངོས་འཛིན་ས་བཅུ་པའི་མདོ་འགྲེལ་དང་བྱང་ས་གཉིས་ཀྱང་མི་མཐུན་པར་སྣང་ལ། དེ་གཉིས་དང་ལུགས་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་འགྲེལ་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་འབྱུང་བས་འདིར་གཞན་དུ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། མདོ་འགྲེལ་དུ་ནི་མདོའི་ས་དྲུག་པའི་སྐབས་འདིར་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་མཉམ་ཉིད་བཅུ་སྟོན་ཏེ། མདོའི་འགྲེལ་དུ། དེ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་མཚམས་ཐ་དད་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པ་དགུར་ཐ་དད་དེ། མཚན་མ་རྣམ་པ་དགུ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་མཚན་མ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་མཚན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་

གསུངས་པའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །སྐྱེ་བ་དང་འཆི་འཕོ་བའི་མཚན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བླང་བ་དང་དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །གང་ཟག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་དང་མིག་ཡོར་དང་བྲག་ཆ་དང་ཆུ་ཟླ་དང་གཟུགས་"བརྙན[1]"དང་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །དར་བ་དང་རྒུད་པའི་མཚན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། དགག་གཞི་གཞན་དབང་ལ་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་འཇུག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འཇུག་སའི་མཉམ་ཉིད་བཅུ་ལ་བཤད་པ་ལ་མཉམ་ཉིད་སྦྱོར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་ལ་མངོན་

[1] མ་ཕྱི། ༡༠༥(ན༡༡ན། རྙན * བརྙན

པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོའི་ཡུལ་གྱི་མཉམ་ཉིད་དང་། གང་ཟག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོའི་ཡུལ་གྱི་མཉམ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་གཞི་དོན་གྱི་སྟེང་གི་མཚན་མ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་དང་། དགག་གཞི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྟེང་གི་མཚན་མ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །ཆོས་སྤྱིའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། །བྱེ་བྲག་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདུས་བྱས་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་མཉམ་ཉིད་དང་། བྱེ་བྲག་བླང་དོར་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་མཉམ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱད་གཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་འདི་ཁྱད་ཆོས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་མཉམ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་ལ་ལར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་འགྱུར་ཁྱད་དོ། །དོན་ནི། ཁྱད་གཞི་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་མཚན་མ་ཀུན་བཏགས་མེད་པ་ནི་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་སྦྱར་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ལ་ཁྱད་ཆོས་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་མཚན་མེད་ལ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་ཉོན་གྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་དང་། རྣམ་བྱང་གི་མཚན་མ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྟེང་གི་མཚན་མ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་ནི། ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པར་

མཉམ་པའོ། །འདི་དག་གི་མཚན་མ་དང་སྤྲོས་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཉིད་ལ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོའི་ཡུལ་གྱི་མཉམ་ཉིད་ལ་གཉིས། ལུས་འཛིན་ལེན་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་ཉིད་དང་། ལུས་འཛིན་ལེན་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱ་བ་འཛིན་ལེན་ལ་བླང་དོར་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་དང་། “བྱེད[1]་པ་པོ་གང་ཟག་གི་མཚན་མ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ལུས་འཛིན་ལེན་མི་བྱེད་པར་གནས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུས་སོགས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་ན་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ལ་ཊཱི་ཀཱ་ལྟར་སྦྱར་ཏེ། སྐད་ཅིག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་མཉམ་ཉིད་བླང་དོར་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་མཉམ་ཉིད་ཅེས་སྦྱར་རོ། །བྱང་སར་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བརྗོད་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་སྣང་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་བདག་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རང་དང་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པས། གཟོད་མ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཡོད་པའི་

[1] མ་ཕྱི། ༡༠༤ན་༡ན། བྱེ * བྱེད

དངོས་པོ་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བླང་བ་དང་དོར་བྱའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དབེན་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཞེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་མ་དང་སྨྱུལ་བ་ལྟ་བུའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། འདི་ནི་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དོན་ནི། མཉམ་ཉིད་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ཕྱེ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མི་འདྲ་བའི་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། ཆོས་ཅན་མི་འདྲ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྣང་མཁན་བློའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། སྣང་མཁན་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མ་དག་གཞན་དབང་ལ་སྣང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། དག་པ་གཞན་དབང་ལ་སྣང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྟོག་ལ་སྣང་བ་ལྟར་

མེད་པ་དང་། ངེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་པ་སྟེ་ཀུན་རྟོག་ལོག་སྣང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ལ་ཀུན་བཏགས་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། མ་དག་གཞན་དབང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་མ་སྐྱེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། གཞན་ལས་མ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་བདག་ཉིད་ལས་མ་སྐྱེས་དེར་རྒྱུ་གཞན་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ཞེས་པའོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲར་རང་གཞན་གཉིས་ལས་མ་སྐྱེས་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བར་མཉམ་ཅེས་སོ། གཉིས་པ་དག་པ་གཞན་དབང་ལ་སྣང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་གཉིས་སྟོང་གི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པའི་དག་པ་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པའི་ངོར་ནི་སྤྲོས་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། མཉམ་བཞག་གི་ངོར་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་མེད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྣང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་ཕུང་པོ་བླང་དོར་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། ཕུང་པོ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱིས་དབེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏགས་ཡུལ་སྣང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཀུན་

བཏགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྣང་བ་དང་དོར་བྱའི་མངོན་བར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དེས་དབེན་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། སྣང་དོར་མེད་པ་སྐྱེ་འཆིའི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་མདོ་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བགོད་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་གང་ཟག་གི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཆིས་སྟོང་པ་དང་། ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱིས་དབེན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྟོག་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པ་དང་། རྟོག་མེད་ལ་བཏགས་པ་ལྟར་མི་སྣང་བའོ། །དེ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྣང་ཡང་སྒྱུ་མ་སོགས་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱིས་སྟོང་ལ། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྣང་བ་མེད། ཅེས་པའོ། །བྱང་སར་དབེན་པར་མཉམ་པ་སྣང་དོར་མེད་པར་མཉམ་པའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ལ། མདོ་འགྲེལ་དང་དཔྱ་འགྱུར་བའི་མངོར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །རྣོ་ཞིང་ཞེས་པ་སྦྱར་བ་ལ་སྦྲུར་ཏེ་ཡིགས་པ་སླ་བ་ལ་སྦྲུར་ལ། མདོ་འགྲེལ་དུ་དེ་ལ་རྣོ་བ

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ང་རྒྱལ་ཆ་ཕྲ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་རགས་པ་དང་འབྲིང་གི་གཉེན་པོ་བཟོད་པ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་གིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་རྟོ་བ་ནི་གསལ་བ་ལ་སྦྱར་བ་འདྲ་སྟེ། ལྷུན་པ་ཕྲ་མོ་སེལ་བ་ལ་སྣང་བ་ཆེས་གསལ་བ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་འགྱུར་བའི་མདོ་དང་མདོ་འགྲེལ་དུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱེ་དོར་བྱེད། མཐུན་པར་བྱེད། དེ་མི་མཐུན་པར་མི་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བ་དང་། མཉམ་ཉིད་དུ་སོས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་གསུམ་ལ་སྦྱར་ཏེ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བློ་ཡི་འཛིན་སྟངས་དང་། ལོག་པའི་སྣང་བ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་སེམས་ཙམ་གྱི་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ལ་ཕྲ་རགས་ཡོད་ན་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མཉམ་ཉིད་དུ་འདྲ་བས་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་གང་རུང་གི་སྦྱོར་ཚུལ་ལྟར་སྦྱར་ནའང་རུང་བ་འདྲའོ། །ཊཱི་ཀཱའི་གཞན་སྣ་ལ། མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེ་མེད་མ་འོངས་པ་དང་དུས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མ་འོངས་པ་དང་འདས་ད་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་ལ། དབེན་པ་ནི་དེ་གཉིས་སྐྱེ་འགྱུར་དང་སྐྱེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞེས་པའོ། །

ཆ༧ ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལས།

གཉིས་པ་ལུང་དོན་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་པ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་སུ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་བདག་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། གཞུང་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་དངོས་དང་། དགག་སྒྲའི་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་འགྲུར་རྐྱེང་དུ་དེ་ལ་འདིར། ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་ཞིང་། །བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དང་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ།

སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ཞེས་སོགས་འདྲེའོ། །ཚིག་གསལ་འགྱུར་རྙིང་དུ། ནམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེས་འགའ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་འགྲེལ་པ་འདིའི་འགྱུར་རྙིང་བདེ་བས་དོན་ནི། སྐྱེ་བ་དུས་ནམ་ཡང་རེས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་གཞིར་སྦྱར་ཏེ་བཤད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེར་དེ་ལ་རེ་ཞིག་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རེ་རེ་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་དགག་སྒྲ་སུ་ཡི་ལ་བཤད་གཞི་སྦྱར་བའི་དོན་གྱི་བཤད་པ་བྱས་འདུག་ཅིང་། འདིའི་འགྱུར་རྙིང་ལྟར་ན་ཡང་བཤད་གཞི་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་ཞིང་། སྦྱོར་ཚུལ་གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་ཙམ་མོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་མེད་དོ། །སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །སུ་ཞིག་ཅེ་ན། དངོས་པོ་གང་དག་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཅེ་ན། ཡུལ་དུས་གྲུབ་མཐའ་འགར་ཡང་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་ཏེ། ནམ་ཡང་དང་། གང་ཡང་ཞེས་པ་དངོས་དང་དོགས་དཔྱོད་ཡིན་པས་མི་ཟློས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགྱུར་གསར་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅེས་འབྱུང་བས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་དགོས་ཞེས་བཤད་དགོས་ཀྱང་། འགྱུར་རྙིང་དུ་འདིར་ཡང་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་

ཞེས་བྱ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྦྱར་གྱི་ཡོད་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ། །དགག་སྒྲ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ལ། །སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་འདི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་དོན་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་འཆད་པ་ཡིན་པས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་སྦྱར་ནས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་དགག་སྒྲ་སོ་སོའི་དོན་མེད་པ་དང་། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་སྦྱར་ན། དེ་བཞི་བཀག་ཀྱང་བདེན་སྐྱེ་མི་ཁེགས་པས་སྐྱེ་མེད་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་དོན། མ་བཤད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའི་བཤད་ཚུལ་གཞན་གྱི་བྱུང་བའམ། མ་བྱུང་ཡང་དེ་འདྲའི་དོགས་གཅོད་ཡིན་ནོ། །འདིའི་མཉམ་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་འཆད་ཅེས་འབྱུང་བས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བྱང་ས་ལྟར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བས་མདོ་འགྲེལ་ལྟར་བདེའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ་དང་། དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྟག་པར་སྨྲ་བའི་སྐྱེ་བ་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་དང་། ཆད་པར་སྨྲ་བའི་སྐྱེ་བ་འདོད་ཚུལ་

དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མ་འདས་ལ། གཅིག་ན་མྱུ་གུ་རང་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གྲངས་ཅན་ནི་མྱུ་གུའི་རང་བཞིན་དང་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པས་མྱུ་གུ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་ཅིང་། མྱུ་གུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་སྤྱི་འམ་གཙོ་བོ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དེ་བསམ་གཏན་བསྒོམས་ནས་ལྷའི་མིག་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བར་ཁས་ལེན་པས་བདག་སྐྱེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྗེད་དོན་དུ་འདོད་པས་དེ་ཉིད་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་དང་། བདག་སྐྱེ་སྤྱིར་དགག་པའོ། །འགྱུར་རྟེང་དུ། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པས་གཞན་གྱིས་འདོད་གཞུང་གིས་བརྟགས་པའི་བདག་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལྡོག་ནས་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ

དགག་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་པ་དེས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་འདི་ནི་རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། སླར་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པ་གཉིས་ལ་ཁས་བླངས་འགལ་བ་སྟོན་པའི་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། འོག་ཏུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་འདི་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཞེས་འོག་མ་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སླར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། སླར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་འགག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་སྤོང་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལོག་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་སྣང་ཚུལ་ལོག་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་འགལ་ན་དངོས་པོ་གཅིག་པ་འགལ་བ་དང་། དབྱིབས་སོགས་འགལ་ན་རྫས་གཅིག་པ་འགལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་ཡོད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་

ཡོད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱོན་མེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའོ། །འདིར་ཉེས་པར་ཐལ་བར་གྱུར་པ་སོགས་སུ་སྣང་བར་འདོད་པ་འདི། ཞེས་འབྱུང་བས་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་སྣང་བར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐས་བློ་སྒྱུར་བས་ནི་ས་མྱུག་གཞན་མིན་པར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་པར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་ཞེས་སོགས་བཤད་པའོ། །དེ་ཉིད་དལ་བའི་རྟེན་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ་གཞན་དུ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དགག་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་མོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྔ་དགག་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་མཐོང་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་སྨྲ་བའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །ཞེས་སམ་ཡང་ན། དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པ

དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་སྐྱེ་བའི་གཞི་མཐུན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བའི་རྩོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་དགག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལྟོས་པའི་དུས་དགག་པའོ། །དང་པོ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ཡོད་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་མེད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྐྱེན་སྟོབས་ལྡན་གནས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་གཏན་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའོ། །ཡང་ན། སྤྱིར་རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་སོ་སོར་ངེས་ཚུལ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་དམ་བཅའ་ཅམ་དུ་ཟད་པ་དང་། སོ་སོར་ངེས་པའི་

རྒྱུ་མཚན་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྔ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་མེད་པས་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དང་། དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞུང་དོན་དངོས་དང་། དེ་ཉིད་ཤེས་བྱེད་དང་སྦྱར་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་པའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཏེ་སྐྱོན་སྤོང་དགོད་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་པའི་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་པ་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། བྱ་བ་དུས་གཅིག་པ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །སྐབས་འདི་དག་ཏུ་འགྱུར་རྙིང་དུ་སྣང་མདའི་མཐའ་དག་མཐོ་བ་དང་། ཞེས་པ་དང་། སྣང་མདའི་དཔེས་ཞེས་པ་བདེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱ་བྱེད་བདེན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། རྟེན་བརྟེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་བ་ཆོས་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་ཁས་བླངས་པས་དེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས། ཆོས་གཉིས་དུས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་དུས་གཅིག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྱུར་རྙིང་དུ། ཆོས་ལ་མ་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་མི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། བྱ་བ་དུས་མི་གཅིག་པ་མདོ་དང་འགལ་བ་སྨྲང་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། བྱ་བ་གཉིས་དུས

གཅིག་པར་བསྟན་པའི་མདོ་དགོད་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་མི་གཅིག་ན་ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོར་མཐོ་དམན་དུས་གཅིག་པ་བཞིན་ས་མྱུག་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་ཡང་ས་བོན་འགག་པ་དེ་ཉིད་ལ་མྱུ་གུ་སྐྱེའོ་ཞེས་དང་། འགྱུར་རྐྱེན་དུའང་། འདི་ཉིད་སྲང་མདའི་དཔེས་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གང་ལ་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ལ་མྱུ་གུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྲང་མདའ་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་དུས་གཅིག་པ་དང་འགལ་བ་ཉིད་བཀོད་དོ། །གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པར་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་འགྱུར་རྐྱེན་དུ། ཐམས་ཅད་དུ་ངག་གི་དོན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ངག་གི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བདེའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལྟོས་པའི་དུས་དགག་པ་ནི། མཚམས་སྦྱར་དུ། དུས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའང་འགྱུར་རྐྱེན་དུ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པའི་དུས་ཞེས་དང་སྦྲ་བདེ་ཞིང་། འགྲེལ་པར། ཡོད་པའམ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ན། སྐྱེས་པར་གྱུར་པར་སྣང་ཡང་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་མི་རིགས་ཉིད་ཅེས་བཤད་ཟིན་ཅེས་ཁ་འཕངས་པས་དུས་ལ་དཔྱད་དེ། རྒྱུ་དུས་སུ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའམ། ཞེས་དཔྱད་ནས་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐ་སྙད་དང་། མེད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ཏེ་དགག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་

གཉིས། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རིགས་པ་བཀོད་ཀྱང་ཅི་ཙམ་བཀོད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་འཇོམས་པར་འདུག་པས་རིགས་པ་མི་འགོད་ཅེས་ཏེ། སྙིང་ཚིག་སྟེ་རིགས་པ་བསྟན་མ་བསྟན་ལ་ཁྱད་པར་མི་འདུག་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །འདིར་འགྲུར་རྙིང་དུ། རིགས་པ་ནི་བར་མ་བཀོད་པ་རང་གི་འདོད་པ་ཙམ་སྨྲས་པས་འདོད་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་རིགས་པ་སྨྲོས་ཤིག །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐལ་བ་དགོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྱུར་རྙིང་དུ། རྒྱ་བར་འཇིག་རྟེན་རང་གིས་མཐོང་བའི་ཚད་མ་ལ་གནས་པས། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཐོང་བ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་གནས་པས་སྟོབས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་བདེའོ། །དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རང་གི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་ངེས་པར་གནས་པ་སྟེ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ནམ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་པ་ཡང་འགོད་མི་དགོས་པས་རིགས་པ་མ་བཀོད་པར་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་བོ། །དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་བཀག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་གནོད་དེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་རྙེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཞེས་པའོ། །ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་མན་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློས་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་ས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་ས་སྨུག་དང་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་དུ་མི་རུང་སྟེ། སློབ་པ་མན་ཚད་ལ་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་འཕགས་པ་སློབ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་རྙེད་དོན་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་བློའི་རྙེད་དོན་བཀག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གནོད་ཅེས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཀའི་ངོ་དང་། གཏི་མུག་སྤྱངས་པའི་བློའི་སྣང་ངོ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱི། བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་ཞེན་གང་གི་ཡང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བས་སྐྱེ་བ་བདེན་གྲུབ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པའི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཅེས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཚུལ་མི་འཐད་པ་

དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་མ་གྲུབ་པས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཚུལ་མི་འཐད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་མ་གྲུབ་པས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་འགྱུར་རྙིང་དུ། དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཐོས་པ་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དོ་ཞེས་པའི་དུད་མོ་ལ་ཉེ་བར་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་བསྟན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྨྲ་ངན་ལས་ལྡོག་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བདེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་གང་ལ་འབབ་པའི་ཡུལ་བསྟན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མ་གནོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དགག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་ཏེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་ངེས་པར་བསྟན་ནས་ལན་བཤད་པ་དང་། བདེན་སྐྱེ་བློ་གང་ལ་སྣང་མི་སྣང་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་ནས་ལན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་དེ་དཔེ་དོན་སྦྲུབ་པ་དང་། དཔེ་དོན་དངོས་སུ་སྦྱར་ཏེ་ལན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་བཤད་དེ་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་དེ་དཔེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དེའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་དང་དམ་བཅའི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། རྟགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་དང་། རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི། འགྱུར་རྙིང་དུ། འདི་ལ་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་འདུས་བྱས་ཞེས་འབྱུང་བས་འདུ་བྱེད་ཅེས་པ་མི་བདེའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། བཤད་ཟིན་དེ་ཉིད་རྩོད་པའི་ལན་གྱི་དཔེར་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། འཛིན་བྱེད་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། བཟུང་བྱ་དོན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་

བ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཡང་ལོག་ཏུ་ལྟོས་ནས་འཇོག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཡང་ལོག་ལྟོས་ནས་བཞག་པའོ། །འདི་ནི་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་ཏེ་ཡང་དག་པར་བཞག་གི །སྤྱིར་ནི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ཀའང་ལོག་པ་སྟེ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་ལེགས་འགྱུར་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ཞེས་པ་དང་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། འཁྲུལ་རྒྱུ་དེས་ཟིན་མ་ཟིན་ལས་ཡང་ལོག་ཏུ་འཇོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་ན་ཡོད་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཕྱིའི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་བར་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་གཉིས། འཁྲུལ་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། འཁྲུལ་བར་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འགྱུར་རྙིང་དུ། བྲག་ཕུག་གི་ནང་དུ་ཀུ་ཅོ་འདོན་པའི་སྒྲ་ཞེས་པ་བདེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཤད་ཟིན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། མ་བཤད་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འགྱུར་རྙིང་དུ། དེ་དག་གིས་ནི་དབང་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡང་བྲག་ཆ་དང་གཟུགས་བརྙན་དང་སྨིག་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ཚུལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་བདེའོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྱུར་

རྟེང་དུ། ཡིད་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི། ཞེས་དང་། ལྟར་སྣང་བ་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །ཞེས་ཏེ། འཆད་འགྱུར་གྱི་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་གོ །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིད་འཁྲུལ་རྒྱུར་འཆད་པ་ལ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དེ་དག་གིས་གནོད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་རྟེང་དུ། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་དེ་ཉིད་རྩོད་པའི་ལན་གྱི་དཔེར་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་ནས། ད་ནི་བཤད་ཟིན་པའི་ཡང་ལོག་གི་དོན་དེ་ཉིད་རྩོད་པའི་ལན་གྱི་དཔེར་བཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་སོགས་དང་། གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྱུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུའི་རྟ་སྣང་དང་ཆུ་དང་། སོགས་སྒྲས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རྟེད་པའི་སྐྲ་བཤད་སོགས་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་བློ་འཁྲུལ་བས་རྟེད་དོན་དེ་དག་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་མེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གྲངས་ཅན་སོགས་འདི་དག་འཇིག་རྟེན་རང་འགའ་བ་ལས་འཕགས་པར་འདོད་

ནས་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ལ་ཞུགས་པ་འདི་ནི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་སྔ་མ་བཏང་
ནས་ཕྱི་མ་མ་ཟིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེས་བཏགས་པའི་ལྟ་ངན་གྱི་ཞེན་དོན་དེ་
དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སམ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་
མའི་རྙེད་དོན་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་ཏེ། སྒྱུ་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་སྦྱར་བ་ནི་
གོ་སླ་བས་སོ། །གཉིས་པ་དཔེ་དོན་དངོས་སུ་སྦྱར་ཏེ་ལན་བཤད་པ་ནི། དེའི་
ཕྱིར་འདིར་ཞེས་སོགས་ཏེ། དོན་ནི་གོང་དུ་དངོས་ཀུན་ཅེས་སོགས་བདེན་
གཉིས་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་སྐྱོན་
མེད་དང་སྐྱོན་ཅན་གཉིས་དང་དེས་རྙེད་པའི་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་
ནས་དེའི་འོག་གི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་གཉིས་པོ་དེ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོའི་
ཡུལ་དུ་ངེས་པར་བསྟན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དེ་སློབ་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་ཉིད་
གཟིགས་པའི་ཡུལ་དུ་མེད་ཅེས་སྟོན་ཏེ། རྩོད་པའི་ལན་དུ་དཔེ་དོན་སྦྱར་
བའི་དོན་དེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བ་ཞེས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་
དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་སྐྱོན་མེད་
དང་སྐྱོན་ཅན་གཉིས་དང་དེས་རྙེད་པའི་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་ནས་
མི་ཤེས་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་རྙེད་
དོན་དེ་ཡུལ་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངོར་མེད་ཅེས་སྟོན་ཏེ། རྩོད་
པའི་ལན་དུ་དཔེ་དོན་སྦྱར་བའི་དཔེ་དེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་དཔེ་དོན་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་ལན་དངོས་སྟོན་ཏེ། དཔེ་དོན་སོ་སོར་གོང་དུ་

བཤད་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་ན་སྒྲོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་དེ་སྒྲོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་མེད་པ་ལ་སྒྲོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་མི་གནོད་པ་དེ་བཞིན། བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་དུ་འཁྲུལ་བའི་རྟེན་དོན་དེ་མེད་པ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་མི་གནོད་ཅེས་པའོ། །རྩ་བར་ཚིག་དོན་སྦྱར་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ་བདེན་གཉིས་ཡུལ་ཅན་སོ་སོའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་མེད་ལ། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཡང་ལོག་གཉིས་ཡུལ་ཅན་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་ངེས་པས་གནོད་བཅས་ཀྱི་བློས་བཏགས་པའི་དོན་དེ་གནོད་མེད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། ལན་གྱི་སྐབས་འདིར་མིག་རབ་རིབ་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པས་སྐྲ་ཤད་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤྱངས་པ་སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཞན་སྐྱེ་དམིགས་ཀྱང་། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མེད་ཀྱི་བློའི་གཟིགས་ངོར་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྦྱར་རོ། །འགྲེལ་པའི་དོན་ནི་གོང་དུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་དགག་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཁོ་ནས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་གནས་པ་སྟེ་བརྟེན་ནས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྟེན་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སློབ་

པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་པའི་ངོ་ཁས་བླངས་ནས་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་དེའི་རྐྱེན་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གང་གི་ཚེ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་འདི་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྐྱེན་དོན་ཡིན་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པས་སྐྲ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དམིགས་པས་རབ་རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་ཚད་མས་མི་གནོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པས་སློབ་པའི་གཟིགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་མ་ཡིན་པས། སྐྱེ་བ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྐྱེན་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་རྙིང་དུ། དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཏེ། ཞེས་པ་བདེའོ། །ཟག་མེད་ཅེས་པ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་བ་མེད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དོ། །ཞེས་པའི་རྩོད་པ་སྨྲ་བ་པོ་ཕ་རོལ་པོ་ནི་དམ་པ་དག་གིས་བཞད་གད་དུ་བྱ་བར་འོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་བཀག་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་ཀྱང་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་མི་གནོད་པ་ལྟར་རོ། །ངག་དོན་ནི། མིག་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བས་རབ་རིབ་མེད་པའི་བློ་ངོར་སྐྲ་ཤད་བཀག་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བར་

ཐལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བས་རབ་རིབ་མེད་པའི་བློ་ངོར་སྐྲ་ཤད་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྨྱུལ་གཞིའི་ཏ་གླང་དང་སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་ནམ་མཁའི་སྐྲ་ཤད་སོགས་བློ་འཁྲུལ་བས་མཐོང་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན། ཆོས་ཅན་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་གཞན་སྐྱེ་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་བཀག་པ་ལ། ཚད་མས་གནོད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཕགས་པ་སློབ་པའི་ཡང་དག་མཐོང་བའི་བློའི་རྙེད་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། འགྲུར་རྙེད་དུ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ངེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་པ་བདེ་བས། དེའི་ཕྱིར་འདིས་ཞེས་པ་དང་སྦྲར་ནས་བཤད་ན། བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་ཡང་དག་ཅེས་པ་ནས་འདིའི་བར་གྱི་རྩོད་པའི་ལན་གྱི་གཞུང་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བློ་གཉིས་ཀྱི་རྙེད་དོན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ་ལན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་དེ་དག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་

ནས་རྟོད་པའི་ལན་བཏབ་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་བདེན་གྲུབ་བློ་གང་ལ་སྣང་མི་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་ལན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བདེན་གྲུབ་བློ་གང་ལ་སྣང་མི་སྣང་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་བདེན་སྐྱེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྗེད་དོན་དུ་མི་རུང་བས་རྟོད་པའི་སྐྱོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་གསུངས་ཚུལ་བཤད་དེ་བདེན་པ་འཁྲུལ་ངོ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྣང་ལུགས་གསུངས་ཚུལ་བཤད་དེ་བདེན་གྲུབ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ངོར་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །མཚམས་སྦྱར་གྱི་དོན་ནི། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་བདེན་གཉིས་བཤད་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གྲུབ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ངོར་བསྟན་ཏེ་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་སྤངས་ཏེ་བདེན་གྲུབ་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་སྣང་ངོ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མ་རིག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཀུན་རྫོབ་དེའི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་གསུངས་པའི་མདོ་ནི། ལང྄་ཀར་གཤེགས་པར། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུའོ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་

འདོད། །ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བའི་ཚིག་དོན་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གྲུབ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ངོར་བསྟན་ནས་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་སྤྱངས་ཏེ་བདེན་གྲུབ་བདེན་འཛིན་སྤྱངས་པའི་སྣང་ངོ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པར་སྣང་བས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བསྟན་པ་དང་། སྣང་སའི་བློ་དང་སྣང་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དོགས་པ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བློ་འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལྟ་བ་ལ་རྨོངས་པར་བྱེད་པས་གཏི་མུག་སྟེ་མ་རིག་པའོ། །འགྱུར་རྙིང་དུ་རྨོངས་པ་སྟེ་མ་རིག་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །མདོའི། རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད་ཅེས་

གསུངས་ཚུལ་གྱི་དོན་ནོ། །འགྱུར་སྙིང་དུ་མི་བདེན་པའི་དངོས་པོའི་དོན་ལ་རང་གི་ངོ་བོར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེས་སྣང་གཞི་གང་ཞིག་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་ཞེས་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དུ་སྣང་ཞེས་ཏེ། བཅོས་མ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདིས་ནི་སྣང་ངོར་འཁྲུལ་བ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སམ་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་ཞེན་ངོར་བདེན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྣང་གཞི་དེ་ནི་བདེན་པར་མེད་བཞིན་བདེན་པར་བཅོས་ནས་སྣང་བའི་བཅོས་མ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའོ། །འགྱུར་སྙིང་དུ། གང་ལ་བདེན་པར་རྟོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་སྣང་བར། ཞེས་སྣང་བ་རྟོགས་པ་དང་སོ་སོ་རབ་ཏུ་བསྒྲུར་རོ། །མདོར་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་གནས་ལུགས་ལྟ་བ་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སྣང་སའི་བློ་དང་སྣང་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་དོགས་པ་སྤོང་བ་ནི། འོ་ན་ལྟ་བ་ལ་རྨོངས་པའི་གང་ཟག་གི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་སྣང་བ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ན།

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་དེའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོར་དེ་དང་དེར་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་ཟག་དེའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་མི་སྣང་ལ། གང་ཟག་དེའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཅེས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ལྟ་བ་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྣང་ངོར་བྱད་བཞིན་སོགས་སུ་སྣང་ཡང་ཞེན་ངོར་དེས་སྟོང་བའི་རྫུན་པར་སྣང་ལ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་དང་སེམས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་གང་ཟག་དེའི་སྣང་ངོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་པར་སྣང་བ་ལྟར་ཞེན་ངོར་ཡང་དེ་ལྟར་བདེན་པར་སྣང་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ལ་སྣང་བའི་བློ་དང་སྣང་རྒྱུའི་ཆོས་ལ་སྣང་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཞེན་ངོར་དེ་དང་དེར་བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །གཟུགས་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་ནི་གཟུགས་བརྙན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདོད་པས་དེ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་རྙིང་དུ་རྫུན་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་སྟེ་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ནི་ལྟ་བ་མཐོང་བ་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་

གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་བློ་ལ་སྣང་ངོ་དང་ཞེན་ངོའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་ངོ། །འདིས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་དེའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྣང་སྟེ། ཆོས་ཉིད་དམ་བདེན་སྟོང་དེ་ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་གང་ཟག་གི་བློ་དེའི་སྣང་ཞེན་གང་དུའང་མ་སྣང་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་སྔོ་སོགས་ནི་གང་ཟག་དེའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྣང་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་པར་སྣང་བ་ལྟར་དེའི་ཞེན་ངོར་ཡང་དེ་ལྟར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའི། རང་བཞིན་དེ་ནི་གང་ཟག་དེའི་ངོར་གཏན་མི་སྣང་ལ། གཟུགས་བརྙན་སོགས་ནི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྣང་ངོར་བྱད་བཞིན་སོགས་སུ་སྣང་ཡང་ཞེན་ངོར་བྱད་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མི་སྣང་བ་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་དང་གང་ཞིག གཟུགས་བརྙན་སོགས་ཀྱི་བརྡ་ལ་བྱང་བའི་གང་ཟག་གི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་ཡང་བྱད་བཞིན་སོགས་སུ་བདེན་པར་མི་སྣང་བར་བྱད་བཞིན་སོགས་སུ་རྫུན་པར་སྣང་བ་དེ་ནི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་བྱད་བཞིན་སོགས་སུ་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྔ་མ་དག་འབྲེལ་ཚིག་འདིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་རྫུན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་དེའི་ལུགས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ལ་སྦྱར་ས་མི་འོང་ངེ། སྔོར་ན་རང་བཞིན་དེ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྫུན་པའི་

གཟུགས་བརྟན་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་ར་དགོས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལ་པ་སྐབས་འདིར་འབྲེལ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཅེས་པ་འདིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་པའི་ཀུན་རྫོབ་འདིའི་མཚན་ཉིད་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་སྒྲ་བཤད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་གཏི་མུག་འདི་ཉིད་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་ཅིང་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལའང་བདེན་པར་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་བྱད་བཞིན་སོགས་སུ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་པའོ། །བློ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་རྫུན་པ་དང་ལོག་པ་དང་བློ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་རྫུན་པའི་བློ་ལོག་པའི་བློ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཞེས་པ་དོན་གཅིག་གོ །

གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། བཤད་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་བདེན་པ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བཞག་གོ །ཞེས་པའམ། ཡང་ན་མ་རིག་པ་ལ་བདེན་པར་སྣང་བའི་དབང་གིས་སམ། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་སྣང་བས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པར

རྣམ་པར་གཞག་གོ །ཞེས་པའོ། །གཞུང་འདི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་ལ་སྦྱོར་བ་འདི་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་བཟུང་དུ་གསོལ་ལོ། །འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤྱངས་ཏེ་བདེན་གྲུབ་བདེན་འཛིན་སྤྱངས་པའི་སྣང་ངོ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཞེན་ངོ་ན་ཆོས་ཅན་སྔོ་སོགས་བདེན་པ་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤྱངས་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ཆོས་ཅན་དེ་དག་གཏན་མི་སྣང་བའམ། སྣང་ན་སྣང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤྱངས་པའི་གང་ཟག་ནི་འཕགས་པ་གསུམ་དང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་སྣང་ཚུལ་འཆད་དེ། དེའང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤྱངས་པ་འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་ཚུལ་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ངོར་ནི་གནས་ཚུལ་ལས་བཅོས་ནས་ལོག་པར་སྣང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གི་ཞེན་ངོར་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་རློམ་པ་སྐྱེ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྱུར་རྙིང་དུ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤྱངས་པ་འདུ་བྱེད་རྣམས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་

བརྟེན་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་བ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ནི་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་བདེན་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་
བས་བཅོས་མ་དང་བྱས་པ་ཅན་འགྱུར་ཁྱད་དུ་སྣང་བས་བྱས་པ་ཅན་ནི་
རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱས་པ་ཅན་མིན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་
བློས་བཏགས་པའི་བྱས་པའོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་
ཅེས་པའི་དོན་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་གནས་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་བློས་
བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར་ཏེ་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པར་ཞེས་པའོ། །འགྱུར་
འདི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་དུ་མི་སྣང་བར་ཞེས་པར་སོང་
བའོ། །ལེགས་སོ། །དེས་ན་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་
རིག་པ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་རིག་པ་དེའི་དབང་གིས་ཆོས་རྣམས་ལ་
བདེན་པར་ཞེན་ནས་སླུ་ཞིང་འཁྲིད་པར་བྱེད་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་
རིག་པ་མ་སྤངས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྒྱུ་མ་མཁན་ལ་སྒྱུ་མའི་རྟ་
གླང་སོགས་སྣང་བ་ལྟར་ཆོས་ཅན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྣང་བ་ཙམ་
ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ལོག་པའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་གསུམ་
པོ་དེས་འཁྲུལ་རྒྱུ་མ་རིག་པ་དེ་སྤངས་ཟིན་པས་དེ་ལ་བདེན་པར་སྣང་བའི་
ལོག་སྣང་དེ་འོང་བའི་རྒྱུ་ནི་གང་། གང་ཟག་དེའི་བློ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོག་
སྣང་དེ་འབྱུང་ངམ་སྙམ་ན་གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེའང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་

པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤྱངས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཙམ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དེས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་བདེན་པར་སྣང་བའི་ལོག་སྣང་དེ་འོང་ལ། དེའང་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་དུས་ཀྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་སྣང་གི་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་འདའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དུས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྣང་ཚུལ་བཤད་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་ཚུལ་འཆད་དེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལའང་རྟོགས་ཚུལ་མངོན་པར་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པར་ཏེ། མ་ལུས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་དེ་འབྱུང་ལ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་གཏན་ལོག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་བ་ནི། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྣང་བ་ལ་ཟེར་ན་སེམས་སེམས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་བའི་ལོག་སྣང་ཅན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ། དེའང་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མིན་གྱི། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི། །སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་པའི་རྟོག་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་བདེན་རྟོག་གི་ཀུན་རྫོབ་དེའི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་

དང་། བདེན་རྟོག་སྤྱངས་པའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་ནི། བཤད་ཟིན་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ནས་བཤད་ན། དེ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེན་ངོར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་ཅན་བུམ་སོགས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤྱངས་པའི་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྣང་ངོར་ཆོས་ཅན་དེ་དག་སྣང་ཚུལ་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་ལོག་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་སྣང་ཚུལ་དོན་དམ་པ་སྟེ་ཡང་དག་པའོ། །ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་སྤྱངས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཆོས་ཅན་གཟིགས་པའི་ངོར་ཡང་སྣང་ཚུལ་དོན་དམ་པ་ཁོ་ན་དང་དེའི་ངོར་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་ཞེས་ཏེ། དོན་དམ་པ་ནི་ཞེས་པའི་ནིའི་སྒྲ་ནི་ངེས་བཟུང་དང་། རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཉིད་ནི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་ཁྱབ་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་གོ །ཡང་ན་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྦྱར་ནས་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་ངོར་ནི་དོན་དམ་པའི་སྣང་ཚུལ་གཉིས་རྟག་ཏུ་མི་འོང་བར་འགྱུར་ཏེ་རེས་འགའ་འོང་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་སྣང་ཚུལ་དོན་དམ་པ་ནི་འམ། ཡང་དག་པ་ནི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རེས་འཇོག་མེད་པར་རྟག་ཏུ

འོང་ངོ་། །ཞེས་པའོ། །འཕགས་པ་གསུམ་པོའི་སྣང་ངོའི་དོན་དམ་པ་དེ་ཡང་བློ་དོན་དམ་པའི་ཡང་དག་པ་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་སླུ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའི་བློ་དོན་དམ་པ་དེའི་ངོར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། བློ་དེ་ནི་འཕགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་ཡིན་ནོ། །སྣང་བཅས་ཀྱི་གཟིགས་ངོའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་སླུ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའི་བློ་དོན་དམ་པ་དེའི་ངོར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། བློ་དེ་ནི་འཕགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་ཡིན་ནོ། །སྣང་བཅས་ཀྱི་གཟིགས་ངོའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་སླུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་གཟིགས་ངོར་གྲུབ་ཀྱང་སྣང་ངོར་དེར་སྣང་བ་ལྟར་སླུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་བློ་ངོར་གྲུབ་མཉམ་དུ་འདྲ་བ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་དོགས་པ་སྤངས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་སྣང་ཚུལ་བཤད་དེ། བདེན་གྲུབ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ངོར་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།

རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས་དེ་ནི་འཆད་པ་པོས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་སྨྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་ཀྱང་ཉན་པ་པོས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་སྨྲ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་ཉན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་རང་གིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཚུལ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ཞེས་ཏེ། འགྱུར་རྙིང་དུ། མངོན་སུམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ལེགས་པར་ཐོས་པར་འདོད་པ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསལ་པོར་བྱ་བའི་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་འབྱུང་བ་བདེའོ། །དོན་ནི། སྟོན་པ་པོས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་། ཉན་པ་པོས་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་མངོན་སུམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས་མཉམ་བཞག་གམ་མངོན་སུམ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཐོས་པར་འདོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་རིག་ཚུལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསལ་པོར་བྱ་བའི་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྱུར་རྙིང་དུ། གང་ཞིག་གི་སྐྱོན་མེད་མིག་གིས་དེ་ཡི་གང་གཉིད་མཐོང་། དེ་ཡི་དེ་ཉིད་དེ་ཡིན་འདིར

ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ལྟར་བདེ་བས། གང་གིས་ཞེས་པ་གང་ཞིག་དང་། དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་འོག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ། གང་ཞིག་མིག་དག་པས། དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་མཐོང་ཏེ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་མཐོང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ། སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་དམིགས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་སུ་སྣང་ལ། འགྱུར་རྙིང་དུ། དེ་བསལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྣོད་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲེ་ལྡོག་བྱེད་ཅིང་ཕྱི་བདར་བྱེད་པར་མཐོང་བ་དང་རབ་རིབ་མེད་པས་འདི་ཅི་ཞིག་བྱེད་སྙམ་ནས་དེའི་གན་དུ་སོང་སྟེ། དེས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་གནས་དེར་མིག་གིས་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན་དེར་སྐྲ་ཤད་ཅེས་སོགས་བདེ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །དོན་ནི་མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པའི་གང་ཟག་སྐྲ་ཤད་ལ་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དེས་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པའི་མཐུ་ཡིས་བཟའ་བཏུང་གི་སྣོད་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྲ་ཤད་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་བརྟགས་ཤིང་ཞེན་ནས། དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྣོད་དེ་ལ་ཕྱི་བདར་བྱེད་པ་ནི། རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་དག་པ་གང་ཞིག་གིས་དེར་ཕྱིན་ཏེ་བརྟགས་པ་ན། གནས་དེར་ཁྱད་གཞི་སྐྲ་ཤད་དང་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲ་ཤད་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཀྱང་དེར་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་ངེས་སོ། །དེ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་མཐོང་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། མིག་དག་པས་གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་བར་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ཚུལ་

གཉིས་ལས། གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་དེའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་གནས་ཚུལ་ནི་རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བའི་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་འགྱུར་རྙིང་གི །དེ་ཡི་དེ་ཉིད་དེ་ཡིན། །ཞེས་སམ། འགྱུར་གསར་དུ་དེ་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐོང་ཚུལ་དང་དེས་མཐོང་བའི་དོན་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཞེས་པའོ། །རྒྱ་བའི་ཚིག་དོན་ནི། མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྒྱད་པའི་མཐུ་ཡིས་བསེ་ཏུ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ། སྐྲ་ཤད་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྟགས་ཤིང་ཞེན་པ་ན། གང་ཞིག་མིག་དག་པས་གཞི་དེར་བརྟགས་པའི་ཚེ་གཞི་དེར་དེའི་བདག་ཉིད་སྐྲ་ཤད་མི་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་མཐོང་ལ། གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་ཡོད་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བའི་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་དེ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་བཤད་པ་དང་། དཔེ་དེ་དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རང་གི་ལག་ན་ཐོགས་པའི་བསེ་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་ཀྱི་ནང་ན་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བཞིན་པར་མཐོང་བས་དེ་བསལ་བར་འདོད་པས་སྣོད་དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲེ་ལྡོག་བྱེད་ཅིང་། ཕྱི་བདར་བྱེད་པའི་ཚེགས་

ཐོབ་པར་རིག་སྟེ། འདི་ཅི་བྱེད་པ་ཅིག་སྙམ་ནས་རབ་རིབ་མེད་པས་དེའི་གན་དུ་ཕྱིན་ནས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལམ་གནས་དེར་མིག་གཏད་དེ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཀྱང་དེར་ཁྲིད་གཞི་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་ངོ་བོ་དེ་དག་མ་དམིགས་ཤིང་སྐྲ་ཤད་དེའི་རྟེན་ཅན་ཏེ། ཁྲིད་ཆོས་ཞེས་སམ། འགྱུར་རྟིང་དུ་སྐྲ་ཤད་དེའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་བས། སྐྲ་ཤད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོའམ་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། སྐྲ་ཤད་དང་སྐྲ་ཤད་མ་ཡིན་པའམ་མཐོན་ཀ་ལ་སོགས་ཞེས་ཏེ། འགྱུར་རྟིང་དུ་སྔོན་པོའམ་སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་མིག་དག་པས་གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་ཞེས་སོ། །ཡང་གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་དེ་རབ་རིབ་མེད་པ་དེ་ལ་བདག་གིས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་ངོ་ཞེས་རང་གི་བསམ་པ་སྟོན་པ་སྟེ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་བར་འདོད་པས་སྐྲ་ཤད་དམིགས་པའི་རབ་རིབ་ཅན་དེའི་ངོར་བྱས་པ་སྟེ་བསྟན་བྱར་བྱས་ནས་འདི་ན་སྐྲ་ཤད་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྲ་ཤད་དགག་པ་ལྷུར་བྱེད་པའི་ཚིག་སྨྲ་མོད་ཀྱི་སྨྲ་བ་པོ་འདི་ལ་སྐྲ་ཤད་དེ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། འདིས་ནི་རབ་རིབ་མེད་པས་གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་ལ་མེད་པར་མཐོང་ཞེས་པའོ། །འདི་ཅི་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནས་འདིའི་བར་གྱིས་མིག་དག་པས་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་མཐོང་ཞེས་ཏེ།

དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་གིས་མིག་དག་པས་མཐོང་ཞེས་པ་དང་། འགྱུར་རྙིང་དུ། གང་ཞིག་སྐྱོན་མེད་མིག་གིས་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མཐོང་། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འགྱུར་རྙིང་བདེའོ། །སྒྲ་ཤད་དག་གི་གཞི་དེར་ཡོད་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གནས་ཚུལ་ནི། རབ་རིབ་མེད་པས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བའི་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་དེ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཅིག་ཤོས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བའི་སྐྲ་ཤད་ཡོད་པ་དེ་མིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་འགྱུར་འདིར་དེ་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། འགྱུར་རྙིང་དུ། དེ་ཡི་དེ་ཉིད་དེ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་འགྱུར་རྙིང་བདེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་དག་གིས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ་བདེན་པ་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཕུང་སོགས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ། །འདི་ནི་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བ་དང་འདྲའོ། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་ཚུལ་ལམ་རིགས་པས་རང་བཞིན་གང་ཞིག་གཟིགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཕུང་པོ་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་ཏེ། འགྱུར་རྙིང་དུ། ཕུང་པོ་སོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཞེས་དང་། རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་དེ་ནི་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་བའི་

རིགས་པས་དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་བས། ཕུང་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རབ་རིབ་མེད་པས་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཚུལ་ལམ་རིགས་པས་གཟིགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་ཏེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞིག་གཟིགས་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དགག་བྱ་དང་བཀག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་པོར་མ་ཕྱེ་ལ། འདི་འདི་ལ་དགོངས་པ་སྤྱངས་ནས་གཟིགས་རྒྱུ་དང་མ་གཟིགས་རྒྱུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་གསལ་བར་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ནི་བལྟར་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་བདེ་བས་གལ་ཏེ་ཕུང་སོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་ལྟར་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་གཟིགས་པ་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་གཟིགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་དང་དེ་མེད་པས་མཐོང་བའི་དགག་བྱ་དང་བཀག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར། ལྟ་བ་མ་རྟེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་དགག་བྱའི་རང་བཞིན་དང་བཀག་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགག་བྱ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཀག་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་གཟིགས

ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྷའི་བུ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་ཏེ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་རྟེད་པ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྟེད་ལྟར་མ་རྟེད་ཅེས་པའོ། །འོན་གཏན་མ་རྟེད་དམ་རྟེད་ན་རྟེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་རྟེད་པ་འོན་ཀྱང་ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པའི་གཟིགས་དོན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་མི་འདྲ་བའི་སྤྲོས་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་མེད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བྱེད་དང་ཤེས་པར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །འདིས་ནི་གཟིགས་ངོ་དེར་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་སྤྲོས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །དེར་མ་ཟད་ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་འཕགས་པ་སློབ་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། འདས་ཚུལ་ནི་ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད

ནི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་རྫུན་ཏེ་སླུ་བའི་ཆོས་སོ། །དེས་ན་གཟིགས་ངོ་དེར་བློ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་བྱེད་གང་གིས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་བྱ་ཅིས་སྟོན་པ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དམ་པའི་གཟིགས་ངོར་དེར་རབ་ཏུ་སྟེ་བདེན་པར་མ་སྐྱེས་པའོ། །རབ་ཏུ་སྟེ་བདེན་པར་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་ཏེ་འདིས་ནི་གཟིགས་ངོ་དེར་བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་མི་སྣང་ཞེས་ཏེ། བློ་རྟོག་ལ་སྣང་བ་ལྟར་སྣང་ན་བདེན་པ་སྣང་དགོས་པས་སོ། །འདི་དག་གིས་ནི་ཐ་སྙད་པས་རྙེད་པ་ལྟར་མ་རྙེད་ཀྱི་འོ་ན་ཇི་ལྟར་རྙེད་ན་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སྤྲོས་བྲལ་རྙེད་ཅེས་པའོ། །དེ་དག་གི་དོན་འགྲེལ་པས་བསྡུས་ནས་འཆད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོར་ཞེས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཟིགས་ངོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་རང་དངོས་གཞན་དངོས་བདེན་རྫུན་རྒྱུན་གྱི་རྟག་ཆད། ངོ་བོ་རྟག་མི་རྟག །བདེ་སྡུག་སོགས་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་དག་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་མདོ་དོན་ནོ། །དབུ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགག་བྱ་མ་མཐོང་བར་བཀག་པ་མཐོང་བ་ལ་བཤད་དེ། ཞིབ་པར་ཤེས་བྱེད་དང་སྦྱར་ཏེ་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བདེན་སྐྱེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་དུ་མི་རུང་བས་རྩོད་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། གཏི་མུག་རང་བཞིན་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་བློ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་ཡོད་ཚུལ་དང་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་བསམ་པ་སྟེ་འཇལ་བ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་དག་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་བདེན་གྲུབ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་མ་འཁྲུལ་བར་རྙེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་ཅེས་པ་མི་འཐད་དོ། །དོན་ནི་སྐྱེ་བ་བདེན་གྲུབ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བས་འཇལ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་འཇལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་བོ། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཅིའི་ཕྱིར་གནོད་དེ་མི་གནོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འཇལ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གནོད་པའོ། །དང་

པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་པའི་འཇལ་བྱེད་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དགག་པ་དང་། མི་ཤེས་པའི་འཇལ་བྱེད་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་འཕགས་ལམ་འཚོལ་བ་ལ་འབད་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། འཕགས་ལམ་འཚོལ་ཕྱིར་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའོ། །མཚམས་སྦྱར་གྱི་དོན་ནི་ཇི་ལྟར་སྔོ་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་པའི་དོན་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་སྐྱེ་འཇལ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་སྐྱེ་མངོན་སུམ་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སོ་སྐྱེ་ལ་མི་མཚམས་པའི་སྤངས་རྟོགས་དགག་པ་དང་། སོ་སྐྱེས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་ཕྱིར་འབད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་སྐྱེས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་ཐལ་བ་དང་། སོ་སྐྱེའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་འཇལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྣམས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་དང་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཐོགས་མེད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་སྤངས་པ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པར་བྱ་དགོས་ན་སྐྱེ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོ་ལྔའི་དབང་ཤེས་

ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གང་ཡུལ་གང་མི་ཤེས་ན། དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་བརྟག་པ་ལ་དེ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཏེ་སློའོ། །ཡང་ན་འགྲེལ་པའི་དོན་ལ་གཉིས། འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པས་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། འབད་པ་དོན་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་པས་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདི་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་འཇལ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གནོད་ཅེས་པ་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་གང་ལ་འབབ་པའི་ཡུལ་ལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་ན། འོ་ན་དགག་པ་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་འཇིག

རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ནག་ཚོས་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་གིས་བུམ་པ་རྫས་ཏེ་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པ་ལ། བུམ་པ་ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྣང་གི་ནུས་ཡུལ་བུམ་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་བུམ་པས་དོན་བྱེད་ནུས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲགས་པ་སྐྱེ་གྲུབ་པའི་དོན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་ཚོད། གང་གི་ཚེ་འཕགས་པའི་མཐོང་བ་ལ་གནས་པའི་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཚད་མར་བྱེད་པ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། གང་གི་ཚེ་འཕགས་པའི་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་ལ་གནས་པའི་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཚད་མར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་ནི་བཀག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་ཅེས་སམ། དོན་དམ་ལ་མཁས་པ་ཚད་མར་བྱེད་པའི་ཚེའམ་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་ཅེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་གནོད་སྒྲུབ་གང་དུའང་མི་འཇུག་ཅེས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །མཁས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་འདིར་གཞན་ཡང་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རྫས་ཞེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་དངོས་པོ་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྫས་གྲུབ་ཏུ་བྱས་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཞན་སྐྱེ་མ་གྲུབ་

པས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཚོར། ཁས་བླངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་བས། གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་དུ་འོང་ས་མེད་དེ། དེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བསྟན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་སྐྱོན་སྤང་བའོ། །

ད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་སྟེ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་བ་སྟེ་མངོན་སུམ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པར་འདོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བས་རྙེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་དེ། དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཅེས་འཆད་པའོ། །དེ་ན་ཁོས་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་རྙེད་པས་གྲུབ་པས་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཅེས་པའི་རྩོད་པ་ལ་གོང་དུ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཀག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་ཅེས་བྱ་ལ། འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་བཀག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་ཅེས་ཕྱེ་ནས་ལན་འདེབས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ནག་ཚོར། ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུར་བདག་

གི་ལུས་ལས་བཏོན་ནས་མའི་མངལ་དུ་བཙུག་པ་ནི་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་མི་གཙང་བ་ཐིགས་པ་འགའ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེད་པ་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མི་སྨྲ་བར་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། ས་བོན་དང་སྨྱུ་གུ་དག་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སེམས་པར་གསལ་པོར་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་ཞིང་། འགྱུར་འདིར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་བདེའོ། །དོན་ནི། རང་གི་ལུས་ལས་བུ་བཏོན་ནས་མའི་ཁོང་དུ་བཙུག་སྟེ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། བུ་འདི་བདག་གིས་སྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བ་རིགས་ཀྱང་། འདིར་དེ་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བཞིན་པ་བདག་གི་ལུས་ལས་བཏོན་ཏེ་མའི་མངལ་དུ་བཙུག་པ་ནི་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་མི་གཙང་བ་ཐིགས་པ་འགའ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེད་པ་ལས་ཕྱིས་བུ་འདི་སུས་སྐྱེད་ཅེས་དྲིས་པ་ན་དེའི་རྒྱུའི་ས་བོན་ལྷུགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་གསལ་པོར་མི་སྨྲ་བར་བུ་འདི་བདག་གིས་སྐྱེད་ཅེས་བུ་དུ་མའི་ནང་ནས་རང་གི་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། གཞན་གྱི་བུ་མི་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་གིས་བཏབ་པའི་བུའི་ས་བོན་གྱི་མི་གཙང་བ་དང་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དང་གཞན་དུ་མི་འཛིན་པར་གསལ་པོར་ངེས་སོ། །འབྲེལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་འཛིན་དགོས་པས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་འཛིན་ན་ནི་འདི་ལ་སྟོན་པ་ལྟར་གཞན་ལའང་འགྱུར་ཅིང་། གང་ཟག་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པ་

ལྟར་དེ་ལ་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་དགག་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་རྟག་པ་ཆད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྔོ་ངེས་པར་མྱུ་གུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་ས་བོན་གྱི་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། བ་མེན་ཡོད་པས་བ་གླང་ཤི་རྗེས་སུ་བ་གླང་གི་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་མ་ཡིན་ལ། སོ་སྐྱེ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་རྣམས་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པར་བཞུགས་ཏེ་འཕགས་པའི་རྒྱུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནམ། སོ་སྐྱེ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྲིད་རྒྱུན་བཅད་རྗེས་སུ་རང་གི་སྲིད་རྒྱུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཅེས་སོ། །ནག་ཚོར། བ་མེན་ཡོད་པར་གྱུར་པས་ཤི་ཟིན་པའི་གླང་པོ་ཆེ་ཞེས་དང་། མ་འདས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་བདེའོ། །དེས་ན་ས་མྱུག་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ས་བོན་ཞིག་རྗེས་སུ་མྱུ་གུ་ཡོད་པ་ལྟར་ས་བོན་གྱི་རྒྱུན་ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་གྲུབ་འབྲེལ་ངོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྟན་ནས་བཀག་པས་ས་མྱུག་གཉིས་བདེན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་དུ་མེད་པས་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མྱུ་གུ་མ་ཡིན་

པས་སྨྱུ་གུ་སྐྱེས་དུས་ས་བོན་མི་འཛིག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ས་བོན་དེ་ཉིད་
རྒྱུན་ཏུ་གནས་པའི་རྟག་པ་ཡང་བཀག་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་ནག་ཚོས།
ཇི་ལྟར་སྨྱུ་གུ་ས་བོན་ལས། །ཞེས་ཇི་ལྟར་སྔར་འབྱུང་བ་དང་། ས་བོན་ལས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་ཅེས་པའི་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། སྨྱུ་གུ་ནི་
ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་ནའང་ས་བོན་དང་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་
བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས། ས་བོན་དེ་ཉིད་མིན། ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་སོ། །ཞེས་
སོ། །འདི་ལྟར་ན་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་སྨྱུ་གུ་འབྱུང་བ་ན་རྟེན་ནས་
འབྱུང་བས་རང་བཞིན་གཞན་པའི་འབྱུང་ཚུལ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། བདེན་
མོད་གཅིག་པའི་འབྱུང་ཚུལ་ཡང་མི་རུང་བར་གསུངས་པ། ས་བོན་གང་
ཡིན་དེ་ཉིད་སྨྱུ་གུར་གྱུར་ནས་འབྱུང་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཚོ་ལྟར་ན།
སྨྱུ་གུ་ནི་རང་གི་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་གཞན་མ་ཡིན་
ནའང་། ས་བོན་དང་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་ཚུལ་སྨྲ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པས་ཞེས་སྨྲ་རོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་གཞན་
གྱི་འབྱུང་ཚུལ་དང་ས་བོན་དེ་ཉིད་སྨྱུ་གུར་འགྱུར་བའི་འབྱུང་ཚུལ་དེ་ར་མི་
འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཅི་གྲུབ་ཅེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་པ་དང་
གཅིག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྱུང་ཚུལ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྨྱུ་གུ་དེ་
ས་བོན་དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་
སྨྲ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་བསྡུས་ནས་འཆད་པ་ན་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དང་

གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མི་རིགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཆར་ཡང་བཀག་པ་ན་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་ཚིག་རྐང་དང་པོས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་རང་བཞིན་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་པའི་བྱུང་ཚུལ་ཀྱང་མིན་ཏེ་ཞེས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཅི་གྲུབ་ཅེ་ན་ཚིག་རྐང་གསུམ་པའོ། །དེས་ཅི་གྲུབ་ཅེ་ན། ཚིག་རྐང་བཞི་པའོ། །འདིར་དེ་དག་གི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། ས་སྨྱུག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་འགྱུར་ཡང་རྫི་ལམ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་བདེན་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུའང་མ་གྲུབ་བོ། །དེས་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་འཆད་དེ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་པ་ཤོ་ལོ་གཅིག་དང་། བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ལ་དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ཐ་དད་དུ་མེད། དེའི་ཕྱིར་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་རྒྱ་ཤེར་དྲངས་སོ། །ནག་ཚོས། འདུ་བྱེད་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་ཏེ། །འདུ་བྱེད་དེ་ནི་དེ་ཉིད་མིན། །འདུ་བྱེད་མ་རིག་གཉིས་ཀ་སྟོང་། །འདི་དག་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་བརྫུན། །ཅེས་པ་བདེ་བས་གཡོ་བ་དང་བྲལ་ཅེས་པ་ལ་བཤད་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཆོས་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ངེས་པར་ཁས་བླངས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་པར་འགྱུར་རོ། །ནག་ཚོས། ཆད་པ་མ་ཡིན་རྟག་མ་ཡིན། །ཞེས་བསྟན་པས་ངེས་པར་འདི་ལྟར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གང་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གོང་དང་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཤེས་བྱེད་མདོ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་དགག་པ་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་གི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་གིས་སྐྱེད་ན་ཞེས་ཏེ། ནག་ཚོར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། དེ་གང་གི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པ་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་ངེས་པར་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ་སྟེ་ཡོད་བཞིན་དུ་མེད་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་ཏེ། དོན་ནི་

རྣལ་འབྱོར་པ་འདིས་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བས་ཞེས་པ་རྟགས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཐལ་ཆོས་སུ་སྦྱར་རོ། །ནག་ཆོས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བས་ཞེས་སྦྱར་བ་བདེའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐེ་ལྟར་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྐུར་བའི་རྒྱུ་སྟེ་ཡོད་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་རོ། །དོན་ནི། བློ་དེས་ཡོད་པ་མེད་པར་འཛིན་ན་བློ་དེ་ལོག་ཤེས་དང་། བློ་དེས་རྟོགས་ན་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརླག་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མེད་པར་བྱས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་པར་ཁྱོད་རང་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངག་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚེ་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐུར་པ་བཏབ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲུབ་འདིའི་ཁྱབ་པ་མངོན་སྒྲུབ་བོ། །འདོད་ན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚེ་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ།

འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་འཛིན་རྒྱུར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སོང་བ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོའི་འཛིན་རྒྱུར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། འདིར་ཅི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་ཅེས་བཤད་ཅིང་། དེའི་རང་བཞིན་ནི་ཕྱོགས་སྔར་རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་གིས་སྐྱེད་ན་ནི་ཞེས་པ་དང་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ནི། མདོར་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། གང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་གྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། ཞེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་བྱས་ནས་སྟོང་རྒྱུའི་དགག་བྱ་གཞན་བཟུང་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །སེམས་ཙམ་པ་གང་ཞིག་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཁས་བླངས་ནས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི། སྟོང་རྒྱུ་གཞན་ཞིག་ཁོ་ནས་སྟོང་གི་རང་བཞིན

ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་བརྒྱ་པར། རང་སྟོང་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱི་སྟོང་པ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་མཐོང་དེས་གྲོང་འདས་མི་ཐོབ་ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ་དགག་པའམ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཚོས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ཀུང་འདོད་ན་ཞེས་འབྱུང་བ་གསལ་བས་དབུ་མ་པ་ཞིག་ཕྱོགས་སྔར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་སོགས་ལ། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་ན་ནི་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་ངོར་མི་སླུ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་ལྟར་བརྗོད་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པའི་ཆོས་ནི་གཅིག་ཀྱང་ནར་འགྱུར་རོ། །གཞན་སྐྱེ་མེད་ན་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་ཀྱང་ན་ཡིན་པ་བདེན་ནོ། །ནག་ཚོས། དེ་ནི་བདེན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ། །བློ་དོན་དམ་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་ནི་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོར། དགེ་སློང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་ནི། ཞེས་སོ། །འདུ

བྱེད་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་སླུ་བའི་རྫུན་པ་མི་འོང་སྟེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱོད་ལྟར་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྣང་བ་ལྟར་མི་སླུ་བ་བྱེད་དགོས་པས་བདེན་པ་དམ་པར་འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་ཁྱོད་ལ་འགྱུར་རོ། དེས་ན་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་ཁྱོད་ལ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ལྟར་སླུ་བར་གྱུར་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་ལ། དེའང་མ་དཔྱད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ལྟར་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྡུས་ན། ཕོ་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་ལ། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་སྟེ། ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཕོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ངོར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་ཅེས་པ་འབྲེལ་གྱིས་ཐོན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དང་སྦྱར་བའོ། །འདི་ལྟར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་མོད། །རྒྱུ་རྐྱེན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལས་སྐྱེ། བདག་ལས་སམ། ཞེས་སོགས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་དཔྱོད་

བྱེད་ཀྱི་རིགས་ངོ་དེར་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པ་བདག་ཅན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལས་ཚུ་རོལ་ཏེ་གཞན་དུ་གྱུར་
པའི་ཆ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །ནག་ཚོར་ཡང་། དོན་དམ་པ་བའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་གནས་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །སྐྱེ་བ་དེ་
ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་ངོར་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་དཔྱོད་པ་མེད་པར་བྱས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པས་ཡོངས་སུ་མཐོང་བ་རྒྱུ་འདི་
ཡོད་ན་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་རྐྱེན་
གཞན་ལ་རག་པའི་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ས་བོན་ལས་
མྱུ་གུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཙམ་མ་དཔྱད་པར་འཇོག་པ་འདིས་མ་ཚིམ་པར་ས་ས་
བོན་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་
ལས་སྐྱེ་ཞེས་བཙལ་ན་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་མི་རྙེད་པས་སྐྱེ་བ་དེ་
དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་ངོ་དེར་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྤྱིར་ཡོད་པས་མ་དཔྱད་པར་ཁས་
བླངས་པར་བྱའོ། །དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་སྐྱེ་འགག་གཏན་མ་རྙེད་པས་རིག་ངོར་
སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་དོན་
དམ་པ་ཞེས་པ་དགག་གོ །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་ཡོད་ཚུལ་གྱི་ཤེས་བྱེད་
དང་སྦྱར་བ་དང་། དཔྱད་ན་མེད་ཚུལ་གྱི་ཤེས་བྱེད་དང་སྦྱར་བའོ། དང་པོ་
ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱས་ན་ནི་

ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཀུན་བྱུང་མེད་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་བྱུང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་རྫས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་བཤད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཐད་ན་བདག་གཞན་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡོད་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སྒྲུབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དགོས་ན་དོན་དམ་པར་འགོག་པའི་སྐབས་སུའང་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་གོང་དུ་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་མཐའ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གང་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུའང་

ཁས་བླངས་པར་བྱའོ། །གང་དག་ཅེས་སོགས་ལ། ནག་ཚོར། དེ་དག་གི་
འདོད་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་
མི་འབྱུང་ངོ་། །དོན་ནི། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་དང་ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལུང་
དོན་དུ་འཆད་པ་མི་རིགས་སྟེ། བསྟན་དོན་དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ལེགས་
པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བརྒྱལ་ཞིང་ཞེས་སོགས་ལ། སླར་དྲི་བའི་ཕྱིར་འདི་
སྐད་སྨྲ་སྟེ་ཞེས་གཞུང་འོག་མའི་མཚམས་སྦྱར་ལ། སྦྱར་འདུག་གོ །འགྱུར་
ཁྱད་དོ། །ནག་ཚོར་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་
དང་། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་དང་ཐ་སྙད་
དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་
ཞིང་། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིག་རྟེན་ཏེ་
ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ནག་ཚོས། འཛིག་རྟེན་འདི་དག་ཅེས་
འབྱུང་བ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པའི་འདི་ཅེས་སྦྱར་རོ། །དོན་ནི། གཟུགས་
སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་
བར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྩོད་པ་འདི་ལ་ཚན་པ་གཉིས་སུ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་
དོན་གྱིས་ཐོབ་སྟེ། ཙ་བར་དཔེ་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་།
རྟེན་ཀྱང་དེས་རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པར་བསྟན་ནས་དེ་བཞིན་དུ་

དོན་ལ་སྦྱོར་བར་བཤད་ཅིང༌། རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པར་བསྟན་པས་ཕོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་ཕོ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པ་གཉིས་ཀ་ཐོན་པས། མིག་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ལན་བཏབ་ཅིང༌། འབྲེལ་བར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ལན་བཏབ་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང༌། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རྒྱུ་འབྲས་མི་རུང་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་དེར་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཟུགས་བརྙན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ལ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་བཞིན། ཡང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་དེར་མེད་ཀྱང་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱེ་འགྱུར་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལན་བཏབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ལས་མ་གཏོགས་པ་མེད་ལ། གཟུགས་″བརྙན[1]་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༨བ༢ན། རྙན་ * བརྙན་

རྟོགས་པ་ཡིན་བཞིན་དུ། གཟུགས་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གནས་པ་རྣམས་དང་ཡོད་པར་དམིགས་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད་དེ་མི་འཐད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཡོད་པ་རང་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་ལན་བཏབ་བོ། །ནག་ཚོས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མ་གཏོགས་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་བརྙན་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་མེད་པར་རྟོག་ན་ཞེས་དང་། མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད་ཅེས་པ་བདེའོ། །རྩོད་ན་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་དམིགས་ན་རང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། དེའི་ལན་ཙམ་ལ་སྦྱར་ནའང་རྩོད་ལན་དངོས་ཀྱི་ཚིག་ལ་གསལ་ཡང་། དཔེ་དོན་སྦྱར་ནས་ལན་བཏབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་གསལ་བར་སྦྱར་བ་ལ་ནུས་པ་མི་ཐོན་ནོ། །འདིར་རྩོད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། ལན་དུ་སྟོང་པ་ཞེས་པའི་ལན་བཏབ་ཅིང་། རྩ་བར་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྟོང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་མེད་པའི། ཞེས་འབྱུང་བས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་དང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དོན་གཅིག་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །གཟུགས་བརྙན་གཟུགས་དང་འདྲ་བར་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་

བྱེད་པ་གསལ་བར་བསྟན་མོད། མིག་ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དང་། ཡིན་ན་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་བརྟག་གོ །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དངོས་དང་རྩོད་སྤང་ཞེས་སམ། ཡང་ན་གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་མི་ནུས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྟག་པའི་སྐྱོན་དང་། རེས་འགའ་མེད་ན་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཆད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྟག་ཆད་གང་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། །འདིར་ལུང་ཚན་པ་དང་པོ་གཉིས་གོ་སླ་ལ། ཚན་པ་གསུམ་པའི་དོན་ནི། ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྐྱེ་བར་བསྟན་པས། སྐྱེ་བའི་ཚེ་འབྲས་དུས་སུ་ཞིག་པ་དང་། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུའི་རྒྱུན་ཡིན་པར་བསྟན་པས་རྒྱུན་གྱིས་རྟག་ཆད་སྤོང་བར་སོང་ལ། གང་ཕྱིར་སྦྲུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན། །ཞེས་སོགས་དང་མི་ཟློས་པ་ནི་སྐབས་མི་གཅིག་སྟེ། སྔ་མ་ནི་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟག་ཆད་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཐ་སྙད་དུའང་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་དགག་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་ལས་དང་གང་ཟག་རྟག་པར་མེད་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པར་སྨྲ་བ་ལ། རང་གི་སྡེ་པ་དག་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་བླངས་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ན་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་འགགས་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོབ་པ་སོགས་ནི་མེད་ལས་ཀྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཀྱང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་ཀུན་བཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུན་དང་། ཚད་མི་ཟ་བ་དང་། ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ན་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་པའི་ཚེ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་

དེའི་ཚེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ཀྱང་དེའི་ཚེ་སྤྱིར་ལས་རྒྱུན་ཡོད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དེའི་ཚེ་ལས་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལས་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་འགགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་མི་རུང་ཡང་། དེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མེད་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་ང་ཙམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། རྟག་ཆད་སྤང་མི་ནུས་པའི་རྩོད་སྤང་ལ་སྦྱར་ཏེ། དངོས་སྨྲ་བ་ན་རེ། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་སྤང་མི་ནུས་ཏེ། ལས་བྱས་རྗེས་སུ་མ་འགགས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། འགགས་ན་ཆད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་ལས་ཀྱང་རྒྱུན་མེད་པས་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གང་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ན་ལས་འགགས་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པས་ལས་འབྲས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ང་ཙམ་གྱི་སྟེང་གི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས

འགག་ན་དེ་འདྲ་མི་རུང་ཡང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལས་དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་གང་གི་ལྟར་ན་རྩོད་པ་དེའི་ལན་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དབུ་མ་པ་གང་གི་ལྟར་ན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་ཞིག་པ་ལས་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། ལས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་མི་འཇིག་པས་ཀུན་གཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་ཀྱང་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ནག་ཚོས། ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དོ། །ལས་རྣམས་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཡང་ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཏེ་ལས་འགགས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཉམས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་ན་རྒྱུན་མི་རུང་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ནག་ཚོས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཆེའི་ཚད། །ལོ་བརྒྱར་འཚོ་བར་འགྱུར་ན་ཡང་། །ལོ་རྣམས་

ཕྱུང་པོར་སྤྱངས་པ་ནི། །མེད་པ་དེ་བཞིན་ཡང་དག་པར། །ཚོགས་པ་འདི་ཡང་བལྟ་བར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་བས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཚེའི་ཚད་ལོ་བརྒྱ་འཚོ་བར་འགྱུར་ན་ཡང་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ལོ་བརྒྱ་པ་དེ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལོ་རྣམས་ཕྱུང་པོར་སྤྱངས་པ་སྟེ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མེད་པར་རིམ་ཅན་དུ་རྒྱུན་མཐུད་ནས་སྦྲེངས་པའི་ལོ་གོ་དགུ་པའི་མཇུག་ཏུ་བརྒྱ་པ་དེ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྲུབ་པ་དེའང་ཞེས་སམ། ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཚུལ་དེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདྲ་ཚུལ་ནི་ལས་བྱས་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་ཡང་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་སྦྲེངས་པའི་རྗེས་སུ་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །འོ་ན་ལས་འགགས་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ན་ལས་ཟད་པ་མེད་པར་སྨྲས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགགས་ཏེ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོང་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཟད་པ་མེད་ལ། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་འགགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཟད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ལས་འགགས་རྗེས་སུའང་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ཟད་པ་མེད་ན་ལས་ཟད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་ན་ལས་འགགས་རྗེས་སུ་ལས་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆད་པའི་སྟོང་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་ཟད་པ་མེད་ལ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ལས་འགགས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཟད་པ་ཡོད་པ་ལ་

འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་པའོ། །ཏྲི་ཀ་ར། འགགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་འཇོག་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ། །འགགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ལས་བྱས་རྗེས་སུ་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པས་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། འགགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་རུང་བས་ལས་རྒྱུན་མེད་པ་མི་འཐད་ཅིང་། དེས་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་མི་འཐད་དེ། འགགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱད་པར་དུ་ང་ཙམ་ལ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་པ་དང་། དེས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་འགགས་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུད་ནས་འབྱིན་པར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་དྲངས་ནས་རྩ་བའི་དོན་འཆད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག

གཉིད་ཀྱིས་སྨྱོས་ཏེ་ཉལ་བའི་རྨི་ལམ་ན་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་རྨིས་ཏེ། དེ་གཉིད་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིད་ལ་དྲན་ཏེ་ཡིད་ཡུལ་དེ་ལ་ཕྱོགས་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེས་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། འོན་གང་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པར་རྨིས་ལ་དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ཏེ་རྨི་ལམ་གྱི་ལས་དེ་འགགས་རྗེས་སུ་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་ལ་སྤྱོད་པ་དྲན་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། འདིར་དྲན་ན་ཞེས་པ་དྲན་པའི་མི་དེ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་དྲན་ནས་ཆགས་ན་ཞེས་པ་དང་། དྲན་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེས་པའི་ཞེས་སྦྱར་དགོས་ཏེ། འདི་ནི། སད་ཀྱང་བླུན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྨི་ལམ་ན་བུད་མེད་བཟང་མོ་ཡང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ན། དེ་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལྟ་ག་ལ་མཆིས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལྟར་སེམས་པའི་མི་དེ་ནི་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཕོངས་ཤིང་དེ་ལ་ཆགས་པས་ཉུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལགས་སོ། །དཔེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དོན་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མི་གཉིད་ཀྱིས་སྨྱོས་ཏེ་ཉལ་བའི་རྨི་ལམ་ན་བུད་མེད་མཛེས་མར་བཟུང་སྟེ་ཆགས་ནས་མི་ཚངས་

སྦྱོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ
ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་མིག་གིས་གཟུགས
རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ
ཡིད་འོང་དུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ནས
ཆགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཆགས་ནས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་།
དེ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་ཞེ་སྡང་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ལ་བདེན་པར
རློངས་པའི་གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་རིམ་
བཞིན་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་མི་དགེ་གཉིས
ཀའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ནག་ཚོས། ཡིད་བདེ་བའི
གནས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིད་སད་དེ་རྨི་ལམ་གྱི་ལས་དེ
འགགས་ནས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལས་དེ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་ནས་འགག
གོ །འགགས་པ་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་ཕར་ཕྱོགས་སུ་རྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན
པ་ནས་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཏེ། ལས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ
ཀུན་གཞི་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིད
སད་རྗེས་སུ་བུད་མེད་ལ་ཡིད་ཕྱོགས་ཏེ་དྲན་པ་བཞིན་དུ་དུས་གཞན་ཇི
ཙམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཚོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཚེ་སྔར་གནས་པ་དེ
དང་སྐལ་བ་འདྲ་བ་སྔོ་རིགས་མཚུངས་པའི་རིས་མཐུན་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གནས
པའི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་ནས་ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི

ཚེ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིའི་བུད་མེད་བཟང་མོ་ལྟ་བུར་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་ཡིད་ལ་ཕྱོགས་པ་ལྟར། འཆི་ཁའི་ཡིད་ལ་ལས་དེ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་འཆི་སེམས་དགེ་མི་དགེའོ། །ནག་ཆོས། ཡིད་ལ་ལས་དེ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གཉིད་སད་པར་གྱུར་པ་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ནི། དཔེ་ལ་གསལ་པོར་མེད་པས་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་གསལ་པོར་སྦྱར་བའོ། །རྨི་ལམ་གྱི་བུད་མེད་དང་སྤྱོད་པ་དྲན་ནས་དེས་ཆགས་པ་སྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་འགག་ཅིང་། ཚེ་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བའི་ཚར་གཏོགས་པའི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཡང་ན་ནི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡང་ན་ནི་"ཡི"[1]དྭགས་རྣམས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཞེས་ཏེ། འདིས་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་ཚུལ་བཤད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་སྟེ་མཐུན་པར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་བག་ཆགས་འཛུག་པ་འགྱུར་ཏེ། གང་དུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱོར་རྒྱུད་བདེ་སྡུག་སོ་སོར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་རབ་ཏུ་ཤེས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༨༨བ༢ན། ཡིད * ཡི

སོ། །ཅེས་ཏེ། ནག་ཚོས། དེ་དང་མཐུན་པར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སོ་སོར་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །རྨི་ལམ་གྱི་ལས་རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྨི་ལམ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་ཡང་མེད་ཅིང་ཞེས་སོགས་ལྟར། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྐྱེ་འཆི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གང་ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་བྱ། གང་ཚེ་ཕྱི་མའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཕྱིར་དཔྱད་ན་གང་དུའང་མི་འགྲོའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཚེ་ཡང་དཔྱད་ན་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་ངོ་། །དཔྱད་ན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེ་འཆི་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་འགག་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། དེ་འགག་པ་དང་ཤི་ནས་ཕྱི་མར་འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་དང་། ཕྱི་མར་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་སྐྱེ་བའམ་རང་གི་ངོ་བོས་

གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་། དེ་དག་སྟོང་ཡང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆུད་མི་ཟ་བ་སོ་སོར་སྒྲུབ་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་གང་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་བར་མཛད་པ་དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཐ་མ་འགགས་མ་ཐག་ཏུའང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་འབྱུང་བར་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་པས་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་གསལ་བར་སྟོན་ཏོ། ཁུ་མདོ་སྡེ་འབར་གྱིས། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་རྨི་ལམ་ན་བུད་མེད་བཟང་མོ་རྨིས་ལ། དེ་སད་ནས་ཡང་དྲན་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་བ་ལྟར་བུད་མེད་རྨིས་པ་དང་འདྲ་བར་ལས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སད་པ་དང་འདྲ་བར་ལས་འགགས་པ་ཡིན་ཞིང་། སད་ནས་དྲན་པ་དང་འདྲ་བར་ལས་འགགས་ནས་སྐལ་བ་བརྒྱ་ཅམ་གྱི་འོག་རོལ་ཏུ་འཆི་མའི་དུས་སུ་ལས་དེའི་རྣམ་པ་ཞིག་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་འཆར་རོ། །བུད་མེད་དྲན་ནས་ཆགས་པ་དང་འདྲ་བར་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འབྲས་བུ་འགགས་ཞེས་འབྱིན་པ་དེ་ས་བོན་ཚིགས་པ་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འགགས་པས་འབྱིན་པ་མིན། འབྲས་བུ་སྐྱེད་ནུས་སུ་གྲུབ་ནས་འགགས་པ་མདོའི་དགོངས་པའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །མདོར་ན་ལས་ཡོད་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་ཡིན་པ་དང་ལས་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་འབྱུང་ཚུལ་རྒྱུན་ལས་

འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རྣམས་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་སོ། །ངག་དོན་ནི། རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་འགགས་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་སྲིད་དེ། ལས་དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་འགགས་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གཟུགས་མཛེས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སད་པའི་ཚེ་ལྷུན་པོ་འགའ་ཞིག་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཀུན་གཞི་མེད་པ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་ན་ལས་འབྲས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བསམ་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའོ་ཞེས་སམ། ཡང་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་སྤང་བ་དངོས་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པ་མེད་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ཐུག་མེད་ཀྱི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་འབྲས་བུ་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་མེད་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འདོད་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་བྱས་ཟིན་

པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ལ་ཡང་ལས་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ནག་ཚོས། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྨིན་ནས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བས། རྣམ་པར་སྨིན་པས་ཟད་ནས་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བས་ཐུག་པ་མེད་པའི། ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ། །དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགགས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་གེགས་ཡོད་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མཐུན་རྐྱེན་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་སྐྱེ་བར་མཚུངས་སྙམ་པའོ། །གཞན་ཡང་དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་སྨིན་སོ་སོར་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ནི། དགེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ན་དགེ་བ་མ་སྐྱེས་ལ། དེ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་བདེ་བ་སྐྱེད་ན་མི་དགེ་བས་ཀྱང་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་མཚུངས་སྙམ་པའོ། །རྩོད་པ་འདི་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་རྩོད་པ་ཁོང་ན་གནས་པའི་ལན་འདེབས་ཚུལ་བཤད་དེ། འགྲེལ་པར། ལས་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡོད་ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དོན་ནི། རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་ལས་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་པར་མཚུངས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་ནུས་སུ་མི་མཚུངས་

པར་ཐལ། ཁྱེད་གཉིས་ལ་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་འགལ་རྐྱེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྲ་ཤད་དང་རི་དྭ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་གསལ་སྣང་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་གྲུབ་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཚོས། དཔེ་འདིས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ངེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ལས་རྣམས་ཀྱང་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་འབྱུང་བ་བདེ་སྟེ། རྣམ་སྨིན་ནི་ངེས་པ་བཤད་ཟིན་པས་སོ། །དོན་ནི། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་མཐའ་ངེས་པ། འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་བདེ་སྡུག་སོ་སོར་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འདྲ་ན་ལས་འབྲས་སོ་སོར་མ་ངེས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདྲ་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་མི་དགེས་རང་འབྲས་བདེ་སྡུག་སོ་སོར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་མི་དགེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་སྔར་བཞིན། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལས་འབྲས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་བསམ་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སོ་སྐྱེ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་བསམ་བྱར་བཟུང་ནས་དཔྱད་པའི་ཚེ་མ་རྙེད་པ་ན

སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་སྲིད་པས་དེ་འདྲ་དགག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་སྲིད་དེ། དེ་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔྱད་ཚེ་རྙེད་ན་
ལས་འབྲས་སོ་སོར་མི་ངེས་ཀྱང་། དེ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
ཏེ། དེའི་ཚེ་རྙེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡོད་ན་དེ་སོ་སོར་མ་
ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་དང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་
དཔྱད་ནས་འབྱིན་ཚུལ་སེམས་པ་ལ་དགག་པ་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར། འགོག་
པའི་ཚིག་ནི། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བསམ་ཡས་པས། ཞེས་སོགས་
ཡིན་པར་བཞི་བརྒྱ་པར་བཤད་དོ། །ལས་འབྲས་ལ་སེམས་ཚུལ་ལས་དང་
འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ཕྲ་མོ་ལ་མི་དཔྱོད་ཅེས་པ་དང་། ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་
མི་དཔྱོད་ཅེས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་
ན་དེའི་ཚེ་མ་རྙེད་པ་ན་འགའ་ཞིག་གིས་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱུར་པ་སྲིད་པས་ཀུན་
རྫོབ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་
པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་ཚོས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་ཅིང་
གཞིགས་པས་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པར་
བྱེད་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་བརྒྱ་
པར། ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བསམ་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྤྲུལ་པ་ལས་སྤྲུལ་
པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ། འཇིག་རྟེན་པ་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ཁས་བླངས་

པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངེས་པར་ལས་རྣམ་སྨིན། ཐུབ་པས་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བསམ་ཡས་པས། །རླུང་ལས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་འབྱུང་བ་འགྱུར་ཏེ། །མཚོ་དང་རི་དང་ལྷ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་། །རིན་པོ་ཆེས་ཕྱེ་ས་བོན་བཀྲམ་རྣམས་སོ། །རླུང་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲིན་གྱིས་ཆར་འབེབས་ཤིང་། །སླར་ཡང་རླུང་གིས་སྤྲིན་ནི་རབ་ཏུ་འཇིལ། །རླུང་ལས་འཇིག་རྟེན་ལོ་ཏོག་རྒྱས་གྱུར་ཏེ། །རླུང་གིས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བདེ་བ་འདྲེན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། གང་དག་སྲིད་པར་རྒྱུ་ཡང་སྲིད་པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་བ་རྣམས། །སྟོང་པར་སྨྲ་ཞིང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའང་འདོར་མི་འགྱུར། །གང་དག་ཤེས་པས་དྲི་མ་བསྒྲིགས་ཀྱང་བརྩེས་བཟླན་པས། །སྤྱོད་པ་བརྟག་མེད་དབང་གྱུར་དེ་དག་ཀྱང་དཀྲིས་གྱུར། །ཅེས་པས་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཏེ། སྤྲུལ་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས། བདེ་བ་འདྲེན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྤྲུལ་པས་སྤྲུལ་པ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་མི་དཔྱོད་པར་འཇིག་རྟེན་ན་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་ཚུལ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དང་། གང་དག །ཅེས་པ་ནས། དཀྲིས་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོང་ཡང་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། སྟོང་པར་ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྤངས་ཀྱང་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་བརྟག་ཅིང་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་

དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་ས་ཆགས་པས་དགྲིས། ཞེས་པའོ། །བཞི་བརྒྱ་པར་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །འདིར་ནི་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་སྐྲ་ཤད་དང་རི་ཏྭ་སོགས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལས་འབྲས་ལ་ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་ཅིང་གཞིགས་པས་མ་རྙེད་པ་ན་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྐུར་བ་བཏབ་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་འཇིག་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྙམ་སྟེ་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ་ཞེས་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་པ་དགག་པ་མཛད་དོ། །དེས་ན་བཞི་བརྒྱ་པར་ལས་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་ལ། སྤྱིར་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་མི་འབྱིན་མ་ངེས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པ་ལ་ཡང་འབྱིན་ཚུལ་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་བསྟན་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་སྤྱངས་ནས་དེས་ན་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས་ཅེས་སྨྲ་ར་ལ། འདིར་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཏན་ནས་མེད་པས་སྐྱོན་དེ་རྣམས་ཡོད་ཅེས་པའི་རྩོད་པ་སྨྲ་བ་ལ། སྐྱོན་དེ་རྣམས་ཤེ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱངས་ནས། དེས་ན་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་ན་མེད་ཅེས་པ་དང་། ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་པས་ཞེས་པའི་སྟོན་མཚམས་ལ་འདྲའོ། ཁོའི་ལུགས་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་ཡོད་ཚུལ་ནི་བཞི་བརྒྱ

པར། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཞིབ་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་མེད་པ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཇོག་ན། ལངྐར་གཤེགས་པ་སོགས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ནག་ཆོས་ཆུ་ལས་རླབས་བཞིན་དུ་ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་གཞི་སོགས་བཤད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་ནས་ལུང་འགལ་སྤང་བ་དང་། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཞན་བསྟན་ནས་ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་གཞི་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གདུལ་བྱ་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་གང་ཇི་ལྟར་འདྲེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་མདོར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞིའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏེ་དགོས་པ་སྟོང་ཉིད་གསལ་པོར་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་མདོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེར་མ་ཟད། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རྫས་ཡོད་མེད་ཀྱང་དེ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་

པའི་བཏགས་ཡོད་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་ན་ཆད་ལྟ་སྐྱེ་བདག་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་ནི་དགེ་སློང་དག་ཅེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་ན། གདུལ་བྱ་གང་ལ་འཁྲིད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། སྔོན་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་མཐུག་པོ་ཅན་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན་གཡང་ས་ལྟར་མི་མོས་ནས་སྤོང་བ་དག་མངོན་མཐོའི་ལམ་ལ་དཀྲི་བའི་ཆེད་དུ། དེ་དག་གི་འདོད་པ་དང་འཚམ་པར་ཀུན་གཞི་དང་ཕུང་སོགས་བདེན་པ་སོགས་བསྟན་པ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ངོར་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་དོན་ཆེན་པོ་འདྲེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་ནས་རིམ་གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདག་མེད་པ་ཡིན་པ་རིག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་དང་བདེན་གྲུབ་སོགས་སུ་འཛིན་པའང་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་ངེས་པར་ལེགས་པ་འདྲེན་པར་འགྱུར་བས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་སྐྱོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་ཏེ། ནག་ཚོས། དང་པོར་གང་དག་གང་འདོད་པ། དེ་ལ་དེ་དང་དེ་ཉིད་སྨྲ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་། སྐྱོད་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཡང་མེད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །འདིའི་འགྱུར་ལྟར་ན། གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་ཆོས་གང་དང་གང་ལ་དགའ་བ་སྟེ་མི་འདོད་པས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་བསྟན་རྒྱུའི་ཆོས་དེ་དང་

དེ་སྐད་ཏེ་དང་པོར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ལྟ་ངན་གྱིས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ནི་ཐོག་མར་དམ་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །ནག་ཚོ་ལྟར་ན། སྟོན་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་ལེགས་ན་དམ་ཆོས་ཟབ་མོའི་སྣོད་མ་ཡིན་སུའང་མེད་ཅེས་སྨྲ་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མེད་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ལ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་ལུང་ནི། ནག་ཚོས། ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྡེ་པས་བསྒྲགས་པའི་ཚིགས་བཅད་ལས། འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པས་འཇིག་རྟེན་ལ། །གལ་ཏེ་མཐུན་པར་མི་སྟོན་ན། །ཞེས་པ་བདེའོ། །མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་བསྟན་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལུགས་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱར་གྱི་དོན། རིག་པའི་ལུགས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་ལ་སྦྱར་ནས་ཕྱོགས་སྔའི་གཞུང་གི་མཚམས་སྦྱར་བ་ལའང་བཤད་དུ་རུང་བར་སྣང་ནའང་། ནག་ཚོས། ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ལུགས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བས། རྣམ་རིག

པའི་ལུགས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་ར་ཏེ་སྨྲེའི་མཚམས་སྦྱར་དུ་མངོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་དྲུག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་ས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་གྲུབ་བཤད་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདིའི་དོན་ནི། ས་དྲུག་པའི་བྱང་སེམས་དེས་ཤེས་རབ་ལ་གནས་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཚེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་ཚུལ་ལོག་སྣང་མེད་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། འཛིན་ཚུལ་ལོག་པར་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་གནས་ལུགས་རྟོགས་ཚུལ་དེའང་ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་རིག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ནག་ཚོར། དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་ཅེས་འབྱུང་བ་བདེ་བས། རབ་དང་དམ་པ་དོན་གཅིག་པས་མཐོང་བ་དམ་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །འདིས་ནི་ས་དྲུག་པ་བས། འདིར་རྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྫས་ཙམ

དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་བྱང་སེམས་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྫས་ཙམ་དུ་རིག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་རླུང་གིས་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་བཟུང་བ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་ཞིང་། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་མོ་ཞེས་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱེད་ལ། དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྒྲ་རྟོག་གིས་ཇི་བཞིན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པ་ཙམ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་རིག་པར་བྱ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ་། །ནག་ཚོས། འཛིན་པ་ཡང་སེམས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བཟུང་བ་མེད་པར་མཐོང་། དེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་གོ་རིམ་འདིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིའང་སྦྱོར་ལམ་ལས་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པར་གོར་མ་ཆག་གོ །ནག་ཚོས། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་རང་རིག་པ་ཙམ་རང་རིག་པར་བྱ་བར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བས་ན་གོ་རིམ་འདིས་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རེག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བཤད་ཅིང་། དེའང་

རང་རིག་པ་ཙམ་མམ། རང་གསལ་བ་ཙམ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་བཤད་ལ། རང་རིག་ནི། རྣམ་འགྲེལ་དུ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པར་བསྟན་པའི་རང་རིག་གོ །དེས་ན་འདིར་ཕྱོགས་སྔར་བཤད་པ་དང་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་རང་ལུགས་སུ་བཤད་པ་དོན་གཅིག་པར་སྣང་བས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་གཉིས་སྟོང་གི་མེད་དགག་དེ་མིན་པར། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་རིག་རང་གསལ་མ་ཡིན་དགག་དེ་ལ་བྱེད་པར་གསལ་ལོ། །འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེའང་བསལ་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཞེས་པ་དོན་གཅིག་པར་སྣང་ངོ། །ས་དྲུག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་རིག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པར་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ཁོ་ན་ཕྱི་དོན་མེད་ན་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདིའི་དོན་བསྡུ་ན། དོན་མེད་ཀྱང་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དོན་མེད་ཀྱང་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་རླུང་

གིས་བསྒྲོད་པ་ལས་ཐ་ཐབས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་བཀག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པར་བཤད་པའི་མཉམ་ཉིད་ངོས་བཟུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གཉིས་ངོས་བཟུང་ངོ་། །ནག་ཚོར། ཉུ་གྲོ་ཏ་ན་ཡལ་གའི་ལྟར། །ཞེས་དང་། དངོས་པོའི་དོན་མ་ལུས་པའི་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་འདི་ནི་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་པོར་ཁས་ལེན་པ་དང་རྟག་མི་རྟག་གི་འདོད་ཚུལ་མ་གཏོགས་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞི་ལས་དོན་སྣང་གི་མ་དག་གཞན་དབང་སྐྱེ་ཚུལ་གསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ཡིན་པར་གྲགས་པ་སྟེ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་སོ་སོར་བཟུང་བ་དང་། དེས་ན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་གྲུབ་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། །དེ་ཉིད་མདོའི་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁྲུལ་རྟོག་གི་གཞི་བྱེད་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཀུན་བྱང་གི་རྒྱུ་བྱེད་པས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་སྣང་གི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ཏེ། དོན་སྣང་དེ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་འཁྲུལ་རྟོག་གི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དུ་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དུ་བཟུང་ཞིང་ཞེན་ལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་

གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་པ་མེད་པའི་གཞིར་ཐག་ཁྲ་ལ་
སྦྲུལ་འཛིན་དང་། བུམ་པར་འབྱུལ་བའི་གཞི་ས་སོགས་མེད་པར་ནམ་མཁར་
བུམ་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་རྟོག་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན། ཞེས་སོ། །འགྲེལ་པའི། འདིར་
ཡང་ཞེས་སོགས་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་མེད་ན་སྔོ་སོགས་དོན་དུ་
ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཅིའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་དུ་འགྱུར། གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་དོན་
སྣང་གི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བྱང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྣང་བ་དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་བཟུང་བ་དང་། མ་གྲུབ་པར་བཟུང་བས་
ཀུན་བྱང་གི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱི་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་མདོར་གང་ལ་གང་
མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་གཞི་དང་སྟོང་པ་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་
ཀྱང་ལེགས་པར་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་ཡོད་དང་ཞེས་པའི་དོན་
ལེགས་པར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་སྣང་གི་བློ་དེ་ནི་ཡུལ་ཅན། རྟོག་
པའི་སྤྲོས་པ་ཀུན་གྱི་སྣང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་
ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་བརྗོད་པ་རྟོག་པ་ནི་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་སྣང་ཡུལ་དུ་
འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྲིད་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ངེས་པར་དངོས་པོ་
སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འདིར་གཞན་དབང་
གི་ཁྱད་པར་གསུམ་བཞག་སྟེ། དོན་མེད་པས་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པར་དོན་སྣང་
གི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་། བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་། སྤྲོས་པ་ཀུན་གྱི་
ཡུལ་མ་ཡིན་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འཇལ་བའོ། །སྤྲོས་ཀུན་ཅེས་

པ་འདིས་དངོས་སུ་རང་རིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་མ་བསྟན་ཀྱང་། དོན་ལ་གནས་ཏེ། གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་པར་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རང་རིག་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སྔ་འདོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། དོན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་སྟེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྲུབ་སྟེ། སྒྲོ་རྟོག་གིས་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་འཇལ་བའི་ཕྱིར། བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པ་ནི་ཡོད་དང་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་དེར་འདུས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞིའི་འཛོག་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་ལོག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་འབྲས་བུ་མི་འཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དབང་དགག་པ་དང་། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དབང་དགག་པའོ། །དང་

པོ་ལ་གཉིས། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་ཕལ་པ་ལ་སྣང་བའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྣང་བའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་ཚུལ་དངོས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐོང་ཚུལ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །ཞེས་སམ། ཡང་ན། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་རིགས་པས་གནོད་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་ལུང་གིས་གནོད་མེད་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རིགས་པས་གནོད་བྱེད་ཡོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ང་བོའི་ཁྱད་པར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དབང་དགག་པ་དང་། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དབང་དགག་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་སྒྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དཔེས་སྒྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ན་དེའི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་དྲིས་པས། ཁང་པ་ཆུང་ངུའི་ནང་དུ་ཉལ་བའི་ཚེ་འགྲམ་དུ་གླང་པོ་ཆེའི་ཁྱུ་མེད་ཀྱང་དེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་བཞིན། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་

པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་དང་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྫུན་པ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །ཞེས་སམ། ཡང་ན་མ་གྲུབ་པའི་དཔེས་དོན་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། གྲུབ་པའི་དཔེས་དོན་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་དུ་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། རྨི་ལམ་དུ་ཡིད་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་ལན་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དགག་པ་དང་། རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་ཆེའི་ཁྱུ་མེད་ལ་དེ་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པའི་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྨི་ལམ་གྱི་གླང་པོ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་དེ། གཉིད་སད་པའི་ཚེ་རྨི་ལམ་གྱི་གླང་པོ་མཐོང་བ་དྲན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་མྱོང་བ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྨི་ལམ་ན་གླང་པོའི་ཁྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། སད་པའི་ཚེ་རྨི་ལམ་ན་གླང་པོའི་ཁྱུ་ཡོད་པར་དྲན་པའི་ཕྱིར། ནག་ཆོས། ཇི་ལྟར་རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཞེས་པ་བདེ་

བས། ཇི་ལྟར་ངས་སེམས་རང་གིས་ཞེས་རྨི་ལམ་གྱི་གླང་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྟེ། མཐོང་བ་དྲན་པ་ལས་རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་སྣང་བའི་ཡིད་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྟེ་གླང་པོ་མཐོང་བ་དྲན་པ་ཡང་ཡོད་པས་རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་གླང་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའམ་ཡུལ་སྣང་བ་དྲན་པས་ཡུལ་ཡོད་པ་མི་འགྱུར་ན། ཡུལ་ཅན་སྣང་བ་དྲན་པས་བརྐམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ངས་མཐོང་ཞེས་པའི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པས་ཡུལ་ཅན་ཡོད་ན་ཡུལ་མཐོང་ཞེས་པའི་ཡུལ་དྲན་པས་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་མྱོང་བ་མེད་ཀྱང་རྨི་ལམ་གྱིས་གླང་པོ་མྱོང་བ་ཡོད་ཅེས་ཁས་བླང་དུ་རུང་བ་འདྲའོ། །སྐབས་འདིའི་མྱོང་བ་ཞེས་པ་རྒྱ་བར་མཐོང་བ་ཞེས་པ་དང་གཅིག་པས་སྣང་བ་ལ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་ཡོད་པའི་དཔེས་འགྲུབ་པའི་ལན་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་མེད་ཀྱི་དབང་ཤེས་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་མེད་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཤེས་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །ཕྱོགས་སྔའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྨི་ལམ་ན་གཟུགས་ཡོད་ན་གཉིད་ནང་དུ་མིག་བློ་ཡོད་པ་སྲིད་ནའང་མིག་བློ་མེད་དེ། དེར་གཉིད་ཀྱིས་དཀྲུགས་པས་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་མེད་ཀྱང་དེ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་བདེན་གྲུབ་

ཡོད་པ་བཞིན། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ། དཔེ་མེད་པས་དཔེ་དེས་དོན་མི་འགྲུབ་པ་ལ་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་དེ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་མེད་ལ་དེ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་དེ་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་མེད་པ་བཞིན་དེ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡིད་ཤེས་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་རང་ལན་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་སྒྲོང་བའི་གཞན་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྨི་ལམ་ན་ཡིད་ཤེས་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ། རྨི་ལམ་ན་ཚོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་དབང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྣང་བའི་རྫུན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་དོན་ནི། རྨི་ལམ་ན་བདག་རྐྱེན་མིག་དང་དམིགས་རྐྱེན་མིག་གི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གཟུགས་དང་། ཡུལ་དབང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་སེམས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྣང་བའི་རྫུན་པ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཚོས། ཇི་ལྟར་མིག་དང་ཡུལ་དང་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ལས་གཟུགས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་ན་ཡང་གསུམ་པོ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ལས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཉེ་བར་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་བདེ་བས། ཇི་ལྟར་ཧེ་དཔེར་ན་སད་པ་ན་མིག་གཟུགས་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ཚོགས་པའི་ཚེ་དེས་སྐྱེད་ནས་གཟུགས་མཐོང་

བའི་མིག་ཤེས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། རྨི་ལམ་ན་ཡང་དེ་གསུམ་འདུས་པ་ལས་དེས་སྐྱེད་པའི་མིག་ཤེས་འབྱུང་བར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་དེར་མིག་དང་གཟུགས་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེས་སྐྱེད་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཚོས། རྣ་བ་ལ་སོགས་ལྟག་མ་གསུམ། ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པ་བདེའོ། །དེས་ན་མིག་གི་གསུམ་པོ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་སོགས་གསུམ་པོ་མིག་གི་ལྟག་མ་ཡུལ་དབང་དེས་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་གཏན་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་སྒྲ་དང་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་དེས་སྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་བསྡུའོ། །རྨི་ལམ་ན་སྤྱིར་ཡིད་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ནི་མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་སྐྱེད་སེམས། ཞེས་པའི་དོན་གཞན་ལའང་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྦྱར་བའི་ཚེ་སྣ་དང་རྣ་བའི་ཡུལ་དང་དེས་སྐྱེད་སེམས་ཤེས་དང་། ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་དེས་སྐྱེད་སེམས་ཞེས་སྦྱར་དགོས་པས་སད་པའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ཡིད་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་རྨི་ལམ་དུ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཁམས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ཡིད་ཤེས་མེད་ཀྱི། རྨི་ལམ་གྱི་ཡིད་ཤེས་ནི་ཡིད་དང་དེའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་འབའ་ཞིག་གིས་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་སྣང་བས་རྨི་ལམ་ན་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་དེས་སྐྱེད་པའི་ཡིད་མེད་ཅེས་སྦྱར་རུང་བར་སྣང་

ངོ་། །དེས་ན་རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བདེན་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྨི་ལམ་གྱི་ཡིད་ནི་གཉིད་ཀྱིས་བསླད་པའི་རྒྱུན་པ་ཁོ་ནའོ། །ཡང་ན་སྒོ་ལྔའི་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་རྒྱུན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་དེར་སྣང་བའི་རྒྱུན་པ་ལ་བྱའོ། མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སྔར་བཤད་ལ་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་ཡིད་ཤེས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་གྱི་ཚོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་ཤེས་བདེན་པར་མེད་ལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་གྱི་ཡིད་ཤེས་བདེན་པར་མེད་ཅེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི། དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་སྒྲུབ་པར་གསལ་བར་བཤད་པས། དེའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་དོན་ནི། དེའི་ཕྱིར་དུ་མིག་དང་ཞེས་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཡིན། དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མིག་དང་ཞེས་སྦྱར་རོ། ཁྱབ་འབྲེལ་ནི། རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་དྲུག་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཤེས་སུ་ཟད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་རྨི་ལམ་ན་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་མེད་པ་ནི་འགར་ཡང་མེད་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རྨི་ལམ་ན་ཡིད་

ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་གཞན་གྱི་ལུགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ཏེ། དེ་དཔེར་བཀོད་ནས་
དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་
བཀོད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དཔེ་བཀོད་ནས་དོན་རྫུན་
པར་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྫུན་པ་དང་མཚུངས་
པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཁྱོད་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་བཀོད་ནས་
དོན་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། གང་གི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་
གསུམ་ཆར་ཡང་མི་བདེན་པ་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་
དཔེའི་སྒོ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་སླུས་པ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་
པ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སད་མ་སད་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་
མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། སད་མ་སད་ཡུལ་ཅན་ལ་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་
པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་
གཉིས། དོན་དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྨི་
ལམ་གྱི་བཞིན་དུ་སད་པའི་དབང་དོན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་ཡིན་ཏེ།

རྨི་ལམ་གྱི་དབང་དོན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ལྟར་གྱིས་སྟོང་པ་བཞིན་
དུ་སད་པའི་དབང་དོན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ལྟར་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཉིད་ནང་གཉིས་སུ་བདེན་པར་སྣང་བར་མཚུངས་
པ་དང་། སད་དེ་གཉིས་སུ་གཏན་མི་སྣང་བར་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དོན་ནི། ཇི་ལྟར་མི་ཤེས་པའི་
གཉིད་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཐ་མལ་གྱི་གཉིད་དང་བྲལ་བས་སད་
པ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་གཉིད་
ཀྱིས་རྨི་ལམ་རྨི་བཞིན་པས་བདེན་པར་དམིགས་པས་གཏི་མུག་གི་གཉིད་
ངོར་བདེན་པའི་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་རྨི་
ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་མ་ལངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ཡང་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཆར་ཡང་
ཡོད་དོ། །དོན་ནི། སད་རྨིའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་དོན་ཤེས་པ་གསུམ་གཉིད་ངོ་
གཉིས་སུ་བདེན་པར་ཡོད་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སད་པའི་དེ་གསུམ་
གཏི་མུག་གི་གཉིད་ངོར་བདེན་པར་སྣང་བ་བཞིན་དུ། རྨི་ལམ་གྱི་དེ་གསུམ་
ཐ་མལ་གྱི་གཉིད་ངོར་བདེན་པར་སྣང་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དོན་ནི། ཇི་ལྟར་ཐ་མལ་གྱི་གཉིད་སད་
པས་སད་པར་གྱུར་པ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་དམིགས་པའི་གསུམ་པོ་གཉིད་ངོར་
ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་གཉིད་

མ་ལུས་པ་དྭངས་ཤྭུང་བ་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སད་པའི་གསུམ་ཆར་གཏི་མུག་གི་གཉིད་ངོར་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེས་ན་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་ལས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངག་དོན་ནི། སད་རྨིའི་དེ་གསུམ་གཉིད་ངོ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་སད་ངོ་གཉིས་སུ་མི་སྣང་བར་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་དུ་རྨི་ལམ་གྱི་དེ་གསུམ་སྣང་བ་ལྟར་སད་ངོར་མི་སྣང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སད་པའི་དེ་གསུམ་གཏི་མུག་གི་གཉིད་ངོར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་རྣམ་རིག་ཙམ་མི་འགྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དཔེས་སྒྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་གཏན་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དེ་སྣང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་དེ། སྐྲ་ཤད་མེད་ཀྱང་སྐྲར་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དགག་པ་དང་། ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག

པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དོན་ནི། སྐྲ་ཤད་མེད་ཅིང་སྐྲར་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ངོར་སྐྲ་ཤད་དང་སྐྲར་སྣང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་སྣང་བར་མཚུངས། རབ་རིབ་མེད་པའི་ངོར་དེ་གཉིས་ཀ་བདེན་མེད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེས་ན་ཤེས་པ་བདེན་པར་མེད་པའོ། །དོན་ནི། གལ་ཏེ་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་བདེན་གྲུབ་སྐྱེ་ན། གཞི་གང་དུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་གཞི་དེར་མིག་གཏད་པའི་རབ་རིབ་མེད་པ་ལའང་རབ་རིབ་ཅན་དང་འདྲ་བར་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་བློ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞི་དེར་གཉིས་ཀར་གྱིས་མཐོང་རྒྱུའི་ཡུལ་གྱི་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་རིབ་མེད་པ་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲར་སྣང་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཅེས་པ་ཚོས་སུ་བྱ་སྟེ། དོན་བསྡུའི་འགྲེལ་བར་གསལ་ལོ། ཁྱབ་འབྲེལ་ནི། དེ་གཉིས་ལ་སྐྲར་སྣང་བདེན་གྲུབ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་བྱུང་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐྲར་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲེལ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ

ན་གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་མ་འཁྲུལ་དགོས་ཏེ། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ན་རྫུན་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ནི། རྟགས་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ལ། ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རབ་རིབ་མེད་པའི་སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་པ་མ་གྲུབ་བོ། །སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་སྐྲར་སྣང་གི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཐལ་བ་ལ་འདོད་པར་ནུས་པས་མི་འཐད་དོ། །གཞན་སྐྱེ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་དུ་མཚུངས་པས་དེ་ལྟ་ན་གཉིས་ཀར་གྱིས་མཐོང་དགོས་ཞེས་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ནའང་། ཡུལ་མེད་པར་མཚུངས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་ཅུང་དཀའ་བར་མངོན་ནོ། །ཡང་ན་སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་འཛིན་སྟངས་ལ་མི་སླུ་བའི་དབང་ཤེས་སུ་འགྱུར་དགོས་པས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་འདྲ་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡུལ་གྱིས་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་ཡུལ་གྱི་བྱེད་དགོས་པས་སྐྲ་ཤད་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོག་གི་མཚམས་སྦྱོར་དང་བསྟུན་ན་འདི་བདེ་བར་མངོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་མེད་ཀྱི་སྐྲར་སྣང་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཡོད་

པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་སྤོང་དགོད་པ་དང་། འདོད་པ་བརྗོད་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་སྐྲ་སྣང་ཡོད་པ་ཉིད་སྐྲར་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ན་སྐྲ་ཤད་མེད་མཉམ་ལ་སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ །ཡང་ན་སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྐྲ་ཤད་ཡོད་པ་དགོས་ན་ཞེས་སྨྲ་རོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། སྐྲར་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སྨིན་མ་སྨིན་ལས་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ལ་སྐྲར་སྣང་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ནག་ཚོས་འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སྨིན་མ་སྨིན་ལས་ཞེས་པ་བདེའོ། །སྔར་བཞག་པ་ཞེས་པ་ལྟར་ན་འོག་གི་དུས་གསུམ་གྱི་དཔྱད་པ་མི་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། རྟགས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་ནག་ཚོས། ནད་མེད་མིག་བློའི་ནུས་པ་མ་སྨིན་པས། །གང་ཕྱིར་ངེས་ན་འདི་ཡི་བློ་ནི་སྐྱེ་མ་ཡིན། །ཤེས་བྱ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་མེད་པས་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་དང་། ཤེས་བྱ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་མི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཞེས་ཡོད་པ་ལ་བདེན་པ་དང་དངོས་པོ་ལ་ངོ་བོ་ཞེས་ཏེ་སྐད་དོད་གཅིག་ལ་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་ནོར་བ་ཆེན་པོ་འོང་བར་སྣང་བས་སྐབས་གཞན་དུ་དོན་ལ་བརྟག་གོ །སྐྲར་

སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་སྔ་མས་བཞག་པའི་ནུས་པ་བདེན་གྲུབ་
སྨིན་མ་སྨིན་ལས་ཐོད་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་སྔ་
མས་བཞག་པའི་ནུས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ།
མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ནི། ནུས་པ་བདེན་
གྲུབ་མེད་པར་ཐལ། ནུས་པ་དེ་སྔར་སྣང་གི་དུས་སུ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གང་རུང་
གི་རྣམ་ཤེས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་
དང་དུས་གཅིག་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ནུས་པ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། འབྲས་
བུ་རྣམ་ཤེས་དང་དུས་མི་གཅིག་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ནུས་པ་ཡོད་པ་དགག
པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྔར་སྣང་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་འདི་རྟོག་པ་ན་སྔར་
སྣང་གི་དུས་སུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་དེ་ལ་
བརྟེན་པའམ་དེ་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་
པ་གང་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ནུས་པའི་རྟེན་རྣམ་ཤེས་དེ་སྔར་སྣང་དང་
ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་ལས་མ་འདས་པས་གང་ཡིན། གང་གི་ཚེ་ནུས་པའི་
སྔར་སྣང་ཞེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་སྦྱོར་བ་དེའི་ཚེ་ནི་
སྔར་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་ནུས་པའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་དེའི་རྒྱུར་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་
དོན་གཞན་ལས་མི་ལྟོས་པས་སོ། ། མྱུ་གུ་སྐྱེས་པ་ན་ས་བོན་མི་འཇིག་པར་
ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པས་སོ། །གང་གི་ཚེ་ནུས་པ་ལས་

སྒྲར་སྣང་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་པ་སྦྱོར་བ་དེའི་ཚེ། སྒྲར་སྣང་རྣམ་ཤེས་ནུས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་ལ་ནུས་པ་མི་སྲིད་དོ། །ངག་དོན་ནི། ནུས་པ་བཞག་པའི་རྣམ་ཤེས་སྒྲར་སྣང་དང་དུས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་ནུས་པ་ཅན་རྣམ་ཤེས་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་དེ། སྒྲར་སྣང་དབང་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲར་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ། རང་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་གཉིའི་དུས་སུ་ས་བོན་མ་ཞིག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་དུས་གཅིག་པ་ལ་སོ་སོར་འཕང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྔར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲར་སྣང་གི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ནུས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་མ་སྐྱེས་ངོ་བོ་ལ་ཡང་ནུས་ཡོད་མིན། །ཞེས་པའི་མ་སྐྱེས་པ་ལ་སྦྱར་དགོས་པས་དུས་གཉིས་ཀ་སྦྱད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་དགག འདས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། ལྟོག་པ་ལ་གནོད་བྱེད

དོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྔར་ནུས་པ་བཞག་པའི་ཁྱད་པར་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་ནུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པ་སྟེ། སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྔར་ཁྱོད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེར་ནུས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ནུས་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ནུས་པ་ཅན་མེད་ཀྱང་ནུས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་མོ་གཤམ་བུ་ལའང་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ནུས་པ་ཅན་མེད་ཀྱང་ནུས་པ་ཡོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད། ལྡོག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་མེད་པར་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྨྲི་ར་བསྟན་ནས་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་གི་ནུས་པ་ཞེས་སྨྲ་ར་བའི་ཚེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཁྱད་པར་དང་ནུས་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་ཆོས་ངོས་བཟུང་ནས་ནུས་པའི་དུས་སུ། སྐྲར་སྣང་གི་སྔ་ལོགས་སུ་གང་མ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ནི་དུས་དེར་རྣམ་ཤེས་ཡིན་མིན་གྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་གིས་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་ཏེ། སྐྲར་སྣང་གི་སྔ་ལོགས་སུ་རྣམ་ཤེས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །དུས་གང་གི་དུས་དེར་རྣམ་ཤེས་མེད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་དུས་དེར་ནུས་པ་འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་འདིའི་སྟེང་གི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནུས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་རྣམ་ཤེས་གང་གིས་འགྱུར། ཞེས་ཏེ་སྐྲར་སྣང་གི་སྔར་ནུས་པ་

མེད་ཅེས་པའོ། །དེས་རྒྱ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་ནས་གང་གི་ཚེ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་སྐྲར་སྣང་གི་སྤྱི་ལོགས་སུ་ཁྱད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་ལ་བཞག་པའི་རིགས་འདི་ལས་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་མ་སྨྲས་པ་འདིས་ནི་ཉུས་པ་ལས་སྐྲར་སྣང་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ནག་ཚོར། རྒྱ་བར། ཁྱད་པར་ལྡན་པ་མེད་པར་ཁྱད་པར་མེད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཉུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཉུས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའོ། །ཉུས་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོས་བསྟན་པར་ཉུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་འདི་ཡི་ཉུས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་ཞིག་ཉུས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར། གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པས་འདིར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བརྗོད་དུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་བདེ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བཞག་པའི་ཉུས་པ་ཞེས་པའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་ཁྱད་གཞི་དང་ཉུས་པ་ཁྱད་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། རྣམ་ཤེས་འདིའི་སྟེང་གི་ཉུས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་ཤེས་གང་ཞིག་ཉུས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་

འགྱུར་ཏེ། སྐྲར་སྣང་གི་སྔ་ལོགས་དེར་ཁྱད་ཆོས་ནུས་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་དང་། དུས་དེར་ནུས་པ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་ནུས་པ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པས་ནུས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་ཅུང་ཞིག་ཀྱང་བརྗོད་དུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་ཤེས་ཁྱད་གཞི་དང་ནུས་པ་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྨྲ་བ་བདེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་གལ་ཏེ་ནུས་པའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་མ་འོངས་པ་ལ་ནུས་པ་འདོད་ན། མོ་གཤམ་བུ་ལའང་ནུས་པ་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་ལ་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་སྤོང་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཚོས། གལ་ཏེ་ཡང་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱུང་མ་ཟིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སེམས་ལ་བཞག་ནས་ཞེས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་ལས་སྐྲར་སྣང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་རོ། །འགྱུར་འདི་ལྟར་ན་ཅི་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྲར་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་སྙིང་ལ་བསམ་པ་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་

པ་འདི་ཡིན་ཞིང༌། ཤེས་པ་འདི་ལས་སྐྲར་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་མི་འགྲུབ་པས་རྒྱུ་འབྲས་མི་འགྲུབ་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འབྲས་ཅན་དང་རས་ཡུག་ལ་དམིགས་ནས་འབྲས་ཅན་ཚོས་ཤིག་སྣལ་མ་འདི་ལ་རས་ཡུག་ཐོགས་ཤིག་སྨྲ་ལ་དེའི་ཚེ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འབྲས་ཅན་ཁྱད་གཞི་དང་འཚེད་པ་ཁྱད་ཆོས་དང༌། འཚེད་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་ཅན་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་བཞིན་དང༌། རས་ཡུག་ཁྱད་གཞི་དང་སྣལ་མ་ལས་འཐག་པ་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པ་དང༌། སྣལ་མ་ཐག་པ་རྒྱུ་དང་རས་ཡུག་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་བཞིན་དང༌། བསྟན་བཅོས་སུ་གྲགས་པའི་དཔེ་ཡང༌། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་དང་རང་བྱུང་གཉིས། །ཞེས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་ཁྱད་གཞི་དང༌། འཇུག་གནས་འབྱུང་བ་གསུམ་ཤེས་བཞིན་དུ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཁྱད་ཆོས་དང༌། དེ་འདྲའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་རྒྱུ་དང་གང་ཟག་གསུམ་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཤེས་པ་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་དང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང༌། ལྟོས་ནས་གྲུབ་པས་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱོར་བ་དང༌། དོན་

བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་དང་རྒྱུ་འབྲས་འགྲུབ་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་ཆོས་དེ་དུས་རེས་འགའ་གཞི་གང་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི་ཆོས་དེ་འབྱུང་འགྱུར་དུ་འགྱུར་གྱི། དུས་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པའམ་ནམ་མཁའ་སོགས་པ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ སྤྱི་ཁྱབ་བསྟན་ནས་སྐབས་དོན་ནི། ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པས་མི་སྲིད་པ་འབྱུང་འགྱུར་དུ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་དེའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་གང་གི་ཚེ་རྣམ་པར་ཤེས་འབྱུང་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཤེས་པའི་དུས་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དུས་དེར་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་ཤེས་པ་དེའི་རྟེན་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་དེ་བཞག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་ནི་ཤེས་པ་དེའི་རྟེན་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ནི་ཤེས་པ་དེའི་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ངག་དོན་ནི། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ

རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འཇོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ནུས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་དེ་ཡོད་ན་ནུས་པའི་དུས་ན་རྣམ་ཤེས་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་དུས་ན་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་དུས་ནམ་ཡང་རྟེན་བརྟེན་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ནུས་པའི་དུས་ན་རྣམ་ཤེས་གཉིས་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྡུ་ན་ནུས་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་འགྱུར་མེད་པར་ཐལ། ནུས་པའི་དུས་ན་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་དུས་ནམ་ཡང་རྟེན་བརྟེན་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དེས་འབྲས་ཅན་ཆོས་ཤིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་འགོག་ཚུལ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་ཤེས་དེའི་ནུས་པ་འཇོག་ཅིང་ནུས་པ་དེ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འཇོག་ན། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ནུས་པ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འགྱུར་ལ་རག་མོད། དེ་ལྟ་ན་གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དམ་པས་གསུངས་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་འོངས་

པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི་རྣམ་ཤེས་དེས་ནུས་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་ནུས་པ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཞེ་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །གོང་གི་རྣམ་ཤེས་དང་ནུས་པ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ལ་རག་མོད། ཅེས་པ་དང་འདི་ནི་མི་གཅིག་སྟེ། སྔ་མ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལ་ནུས་པ་བརྟེན། ནུས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་བྱུང་ཞེས་པའི་ནུས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཅེས་པ་སྟེ་དེ་ཡིན་དུ་ཆུག །ཅེས་བཤད་ལ། འདིར་ནི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དོ། །སྔ་མའི་ཕན་ཚུན་ནི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ལ་བྱའི། ཕྱི་ན་ལྟོས་པའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་དོ། །ཡང་ན་རྣམ་ཤེས་ནུས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དེ་ནུས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་ནུས་པར་ལྟོས་པས་ནུས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་སྒྱུར་རོ། །དཔེར་ན་རིང་ཐུང་ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སླ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པར་རྒྱུ་འབྲས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། རྩ་ཤེར་ལྟོས་གྲུབ་ལ་བདེན་གྲུབ་འགལ་བ་དང་། འགལ་ཚུལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འདས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་

གཉིས། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདོད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་
པོ་ནི། སྐྲར་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་འགག་བཞིན་པས་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་
བཞག་པ་འབྲས་བུ་སྐྲར་སྣང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་འགགས་པའི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་ནུས་པ་སྨིན་པར་གྱུར་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྲར་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་
ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །རྩ་བའི་འགགས་པའི་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་
འགགས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། གོང་དུ་དུས་གསུམ་ལ་དཔྱད་པ་ནི་འབྲས་བུ་
སྐྲར་སྣང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ལ་དཔྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་
ན་ནུས་པའི་དུས་གསུམ་ལ་དཔྱད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། སྐྱེས་ལ་ནུས་པ་
སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་བཤད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངག་
དོན་ནི། རང་བཞིན་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ལས་རང་བཞིན་
གྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་ཤེས་འབྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་
འགག་བཞིན་པས་ནུས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་
པ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་ཆར་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཧ་
ཅུ་ཞེས་པ་ནས་བྱ་ལ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱུན་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ནས་
བརྗོད་དོའི་བར་གྱིས་རྒྱུན་ཅན་ངོས་བཟུང་བའོ། །རྒྱུན་ལ་དུས་གསུམ་པའི་
ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་འཇོག་བྱེད་དང་བཞག་པའི་ནུས་པ་
དང་། དེའི་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་གསུམ་མཐུད་པ་ནི་
རྒྱུན་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་འདུ་བྱེད་པའི་ནུས་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་སྐད་

ཅིག་གསུམ་ལ་རྒྱུན་ཅན་དུ་བྱས་ཀྱི་སྦྱོར་རྒྱུན་ལ་སྐད་ཅིག་གསུམ་མཐུད་པ་མི་དགོས་སོ། །ཆ་ཤས་རྣམས་རྒྱུན་དེའི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་རྒྱུན་དེ་དེའི་ཆ་ཅན་ཡིན་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ནམ། ཡང་ན། ཉེར་ལེན་ཐ་དད་ཕྱིར་གཞན་དུ། །ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་སྦྱར་ཏེ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གསུམ་པོ་དེ་ནི་རྣམ་རིག་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་ཁས་བླངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་སྐད་ཅིག་སྔར་སྣང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་ནུས་པ་ལས་དུས་ཕྱིས་བྱུང་བ་ལ་རྒྱུའི་སྐད་ཅིག་བག་ཆགས་འཇོག་བྱེད་དེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གཞན་གྱི་རྒྱུའི་ནུས་པ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མིན་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་ཐལ། ཆོས་དེ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུན་གཅིག་པའི་ལན་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་གཅིག་ན་བདེན་ཡང་དེ་མི་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཁྱོད་རང་ལྟར་མ་ཡང་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྦས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་

གང་ཟག་སོ་སོའི་རྒྱུད་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེས་ན་ནུས་པ་སྨིན་མ་སྨིན་གྱི་ལན་འདི་མི་འཐད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་མཚུངས་པས་སྐྲར་སྣང་ཤེས་པ་བདེན་པར་མེད་དོ་ཞེས་པ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དབང་གི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་ཚུལ་དེ་སྐད་བསྟན་པ་ཡིན་དང་སྟེ་ཡིན་ཡང་ཞེས་སམ། ནག་ཚོས། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པ་ན། ཡང་རྣམ་པར་ཞེས་འབྱུང་བས། དེ་སྐད་བསྟན་པ་ན་སླར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྨྲ་བས་རང་གི་ལུགས་བརྗོད་པ་ལ་ལྷུར་ཏེ། དང་ལེན་ནམ་རྩོལ་བ་ཆེས་ཆེར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ། གྲུབ་པར་བསམ་ཞིང་སྨྲས་པ་ཞེས་སོ། །ནག་ཚོས། རང་གི་ལུགས་རྗེས་སུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་དབང་གི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་བ་ངོས་བཟུང་ནས་ཕྱི་དོན་མེད་ཚུལ་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དབང་གི་རྒྱུའི་སྤྱི་ངོས་བཟུང་ནས་ཤེས་པ་ཡོད་ཚུལ་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས་བསྟན་པའོ། །དང

པོ་ལ་གཉིས། བདག་རྐྱེན་ཁྱད་པར་བ་ཅོས་བཟུང་ནས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་རྐྱེན་ཁྱད་པར་བ་ཅོས་བཟུང་ནས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་རིག་པ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡོད་དེ་དབང་ཤེས་སྔ་མས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དབང་པོར་སྣང་བ་དེ་དེའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བག་ཆགས་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཡིན་གསུངས་པ་ཀུན་གཞི་དང་གཉིས་ཀ་རྒྱུའི་རྐྱེན་དུ་ཁས་ལེན་ནམ། ཀུན་གཞི་རྒྱུའི་རྐྱེན་དུ་འདོད་དོ། །སྔོངས་ནས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་ཅེས་འབྱུང་བས་དབང་པོ་ཡོད། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མེད་ཟེར་རམ། ཕྱི་དོན་གྱི་དབང་པོ་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་གཟུགས་ཅན་དུ་སྣང་བའི་དབང་པོ་ཡོད་ཟེར་རམ་དཔྱད་དོ། །འགྲེལ་པ་དང་སྦྱར་ན། རྩ་ཚིག་གི །ལས་ཞེས་པའི་ལས་སྒྲ་དག་མ་དག་དཔྱད་ཅིང་། རང་གི་རྣམ་ཤེས་ནུས་པའི་རྟེན་དེ་ལ། །ཞེས་པ་ཡིན་ནམ། ནག་ཚོས། རང་གི་རྣམ་ཤེས་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་འབྱུང་བས་ནུས་པ་དེ་ཉིད་དབང་པོ་ཡིན་ཟེར་རམ། དམིགས་བརྟག་ཏུ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་ནུས་པ་ཡི། །ངོ་བོ་གང་ཡིན་དབང་པོའང་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་བརྟག་གོ །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་ནུས་པ་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་ནས་སྣང་

ཚུལ་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས་བསྟན་ཏེ་སློ༑ ༑ངག་དོན་ནི། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་སྔ་མས་བཞག་པའི་དབང་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་སྨྲ་བ་དག་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། ༑གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུན་ཞེས་པའི་དོན། རྣམ་རིག་པ་རང་གི་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱུར་དོན་མེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་ནི་ཞེས་ཏེ་དོན་མེད་ཚུལ་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡོད་ཚུལ་ནི་ཞེས་པའོ། ༑རྨི་ལམ་ན་དོན་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་དོན་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། སད་པའི་སྐབས་སུའང་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་སྡུ་ོ། ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་དང་། དོན་བཤད་པའོ། ༑འདི་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་ལན་དགོད་པའོ། ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། ༑འདིའི་དོན་ནི། སད་པའི་ཚེ་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་མིག་ཤེས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་དུ་མིག་མེད་པར་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་ན། སད་ལོང་ལ་བག་

ཆགས་སྨིན་པ་ལས་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བར་ཐལ། སད་མ་སད་གཉིས་ཀར་མིག་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སད་མ་སད་གཉིས་ཀར་ཡིད་ཤེས་དེ་འདྲ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། བག་ཆགས་ཡོད་པར་ནི་མཚུངས། མིག་མེད་པར་ནི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་སྙམ་པའོ། །དགག་དོན་ནི། མ་སད་པ་དང་སད་པའི་ཡོང་བ་ལ་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བར་མཚུངས་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། ཡིད་ཤེས་དེ་འདྲ་དེ་མིག་མེད་པ་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདྲ་ཞིང་། བྱེད་པ་པོ་མིག་མེད་པ་ནི་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་ངེས་པའི་ལན་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྨི་ལམ་དུ་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མིག་མེད་པ་ལས་གཞན་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནུས་པ་སྨིན་པ་དགོས་པ་ཡིན་པས་ནུས་པ་སྨིན་པའི་ཚེ་དེ་འདྲ་འབྱུང་ལ། ནུས་པ་དེ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་གཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པས་མ་སད་པ་དང་སད་ཡོང་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་ནུས་པ་སྨིན་པ་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་དང་། གཉིད་ནུས་པ་སྨིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཀག་སྟེ་དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་

ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། །རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སད་པའི་ཡོང་པ་ལ་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནུས་པ་སྨིན་པ་མེད་པ་ལྟར་རྨི་ལམ་ན་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་མེད་པར་ཐལ། རྨི་ལམ་ན་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚིག་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་མེད་པ་སད་ཡོང་ལ་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རྨི་ལམ་དུའང་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་གཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནུས་པ་དེ་འདྲ་སྐྱེ་བ་གཉིད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། རྨི་ལམ་དུ་ཡང་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་རྟེན་པ་དང་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྨི་ལམ་གྱི་མིག་རྟེན་པར་ཁས་བླངས་པར་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་བདེན་པ་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཚུལ་སྤྱིར་བཤད་པ་ནི། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་མི་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་རིག་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཙམ་པས་རྣམ་རིག་ཙམ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དགག་པར་ནུས་ཏེ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གང་

བཀོད་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའང་སད་པའི་གསུམ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཚེ་ཤེས་པ་ནི་དོན་དུ་སྣང་ཡང་དོན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་དེར་སྣང་སྟེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་ནི་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དེ་གཉིས་ནི་ཁྱབ་པ་མེད་ཅིང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འདི་ནི་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ། ཀུན་བྱང་ནི་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་མེད་ན་མེད་དེ། དེ་མེད་ན་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར། རུས་སྦལ་གྱི་སྤུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་རྟེན་མེད་པ་ཙམ་ཁྱབ་པ་མེད། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ཕྱོགས་ཆོས་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་ལུང་གིས་གནོད་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ནི། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་མ་ཟད། རང་ལུགས་ལ་རྣམ་རིག་ཙམ་སྟོན་པའི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་དེ། རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་ཡོངས་གྲུབ་དང་གཞན་དབང་བདེན་པར་སྟོན་པའི་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདྲར་གཤེགས་པས་བསྟན་ཏོ་ཞེ་ན། དེས་མི་གྲུབ་སྟེ། ལང་གཤེགས་སུ་རྣམ་རིག་ཙམ་ལས་ལོག་སྟེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རིག་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་ཚུལ་དེ་ཐ་ཤལ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་པ་གསུམ་ཞེས་པ་ཁམས་གསུམ་ལ་བྱས་ནས་ཡུལ་དབང་རྣམ་

ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་སྨྲ་ར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་པ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་ཅེས་སྨྲ་ར་ན་བདེའོ། །ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོའི་དངོས་པོ་ཞེས་པའང་ཟླ་བ་ཞེས་པ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོར་རང་བཞིན་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་པ་འདིར་ཡོད་ལ་བསྒྱུར་ན་བདེ་བས། དེའང་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་ར་ནས། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཚུལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ནི་རྟོག་གེ་བ་དག་གིས་རྟོག་ཅེས་སྦྱིར་བཤད་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་འཆད་པ་ན། རྟུ་པ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་དང་གཟུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་འདིར་གཟུགས་ལ་བསྒྱུར་བ་བདེ་བར་ བློ་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཀུན་གཞི་མེད་པར་བསྟན་པས་ཉོན་ཡིད་མེད་པ་ཐོན་པས་ཟུར་དུ་མ་སྨོས་ཏེ། མདོར་ན་དངོས་པོ་ལ་གཟུགས་ཅན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ལ། ཤེས་པ་ལ་འཇུག་ཤེས་དང་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་རྣམས་ཁས་ལེན་པས་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་གསུངས་ནས། ལྷག་མ་ལ་དངོས་མེད་རྣམས་ཡོད་པས། དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར། དངོས་མེད་ན། ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། དེའང་དངོས་ཞེས་པ་ངོ་བོ་ལ་བསྒྱུར་ན་བདེ་སྟེ། དངོས་པོ་

དངོས་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དངོས་པོ་གོང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བཤད་ཟིན་པས་སོ། །དེས་ན་བདེན་པ་བཀག་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དངོས་མེད་གཞན་རྣམས་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་མི་མཁས་པའི་བྱིས་པ་བློ་གྲོས་ངན་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསམ་པ་མེད་པས་སེམས་མེད་ཀྱི་རོ་དང་འདྲ་བས་གནས་ཚུལ་དེ་ལས་ལོག་པར་བརྟགས་ཞེས་སོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་འདི་སྟོང་ཉིད་ཐ་ཤལ་ཡིན་ཚུལ་ནི། བ་གླང་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བ་གླང་རྟར་མེད་པ་བཀོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྟར་མེད་ཀྱང་བ་གླང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་གང་དུ་བཟུང་བས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་བསྟན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་དེ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པ་ལ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་བས་འཁོར་བར་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་བཟུང་བས་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་བདེན་པར་བཟུང་ནས་ཕྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པ་ལ་ཅི་ཞིག་ཕན་ཏེ། དཔེར་ན། རྟར་མེད་པས་མེད་པར་མི་འགྲོ་བ་དང་འདྲའོ། །སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ་སྤོང་བ་ལ་སྦྲུལ་མེད་པར་བསྟན་དགོས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་མེད་པར་བསྟན་པས་མི་ཕན་པ་དང་འདྲའོ། །སྤྱིར་དབུ་སེམས་གང་གི་

ལུགས་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་དགག་གཞི་དེ་དགག་བྱ་དེ་ཡིན་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པ་ནི་འདྲ་ཡང་ཞེན་ཚུལ་ནི་མི་འདྲ་སོ། །ཡིན་པས་སྟོང་པར་སྟོན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དགག་གཞི་དེ་དགག་བྱ་དེའི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བོད་ཁ་ཅིག །དགག་གཞི་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆད་སྟོང་དུ་བྱས་ནས་དགག་གཞི་གཞན་ཞིག་དགག་བྱ་དོན་གཞན་ཡོད་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པ་ནི་དབུ་སེམས་གང་གིའང་ལུགས་མ་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་དེ་འདྲ་མེད་པས་དེའི་གཉེན་པོར་གཞན་སྟོང་དེ་འདྲ་བ་བསྒོམས་པ་དོན་མེད་དོ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་དྲངས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་དམ་པར་རམ་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་དང་། སྟོང་ཚུལ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་དྲངས་ནས། བདེན་པར་གསུངས་པ་ནི། ཆད་པ་སྟོང་པར་མའི་ལ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་ལྟར་གཞན་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་རང་ལུགས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་མ་བསྟན་པ་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྣང་བའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཞེས་སོགས། གཉིས་པ་དེ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། མི་སྟུག་པའི་ཧིང་ངེ་འཛིན་དང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་དང་། རིགས་པ་འདིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་གཞན་བསྟན་

པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་ན་བླ་མའི་མན་ངག་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བར་གསལ་བར་ཤེས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ནག་ཆོས། བླ་མའི་མན་ངག་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བ་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དབང་གསུམ་ག་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་ཁོ་ཉིད་ཡིད་བྱེད་མིན་པར་བསྟན་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི་"ཕྱིར"[1]། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་སྒོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྣང་ཡུལ་མ་འཁྲུལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་སྒོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགལ། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་རྫུན་པའི་བློ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདིར་འགྲེལ་པར། རབ་རིབ་

---

༡ མ་ཕྱི། ༣༠༨ཕྲེང་༤ན། ཕྱིད *ཕྱིར

མཐུ་ལས་སྐྲ་རྣམས་གང་མཐོང་བ། ཞེས་བཤད་ལ་དེ་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གཞན་ཆུ་འབབ་ཀླུང་ལ་ཡི་དྭགས་ལ་རྣག་ཏུ་སྣང་བ་དང་། སྒྲུ་མ་དང་གཟུགས་བརྙན་སོགས་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་དཔེར་འགོད་པ་ལ་ཡང་འགོག་ཚུལ་དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་བློ་གཏད་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་རྟོགས་འགྱུར་དེ་ནི་རྫུན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་འདྲ་བར་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མིན་ཚུལ་འདྲ་བས། ཡིན་པ་འགོག་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ་རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་དང་མཚུངས་པ་ནི། སྐྲར་སྣང་དང་འདྲ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་དང་ཡང་སྒྲ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་དོན་དང་། མཚུངས་པ་ཞེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །ཊཱི་ཀ་ཆེན་གྱི་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་མཐའ་གཅོད་འདི་ནི། བོད་སྔ་མ་དག་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་མིག་ཤེས་དེ་དག་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་གོ་མི་ཆོད་དེ། ཆོད་ན་འགལ་བ་ལ་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའམ། ཚད་མ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་ལ་གཞུང་དེའི་རིགས་པ་དང་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ཞེས་སོགས་དང་འདིར་བླུན་པོ་ཚད་མར་རིག་པའང་མ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་སོགས་འདྲེན་པ་འགག་ནས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རྩ་ཚིག་འདིའི་ཚིག་དོན་འཆད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་གཏན་མིན་ནོ། །འདི་མ་རྟོགས་པར་རྫེས་འབྲངས་དག་དང་གཞན་དག་གི་ཚུ་གང་མཐོང་དུ་རྣག་ཁྲག་མཐོང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་བཟུང་ནས། གཉིས་ཀས་ཀྱང་། ལྟར་སྣང་བཅས་སོགས་བཀོད་པ་དང་། ལན་ནི་འབྲེལ་མེད་བཤད་གད་དེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་འབབ་ཞིག་སྦྱོང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏོག་གེ་འབར་བར། ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་པར་རྟོད་པའི་སྐབས་སུ། ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་ཡང་ཚིག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་འབྱུང་ལ། ལན་དུ། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཚིག་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཞེས་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་བར་དུ་ཉམས་པ་འགྱུར་བའམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། གཏྲའི་ཚུ་ཀླུང་སྐམ་པའམ། རྣག་གམ། མེ་མ་མུར་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཚུ་བོ་གཏྲའི་འགྲམ་ན་ཡིད་དྭགས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་གནས་པ་རྣམས་བདག་ཉིད་ལ་སྐལ་བ་མེད་པར་གྱུར་པའི་དབང་གིས་གཏྲའི་ཀླུང་ཡོངས་སུ་སྐམ་པའམ། རྣག་གམ། མེ་མ་མུར་དུ་འབབ་པར་མཐོང་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་ལས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ནོར་གྱི་ཆར་ཕབ་པར་གྱུར་ཀྱང་དགེ་

བའི་རྒྱ་བ་མ་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ལ་འབབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའ་ཉིད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའམ། ཐོག་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ནས་འབབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཆུ་འཛིན་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་འོད་ཟེར་སྟོང་འགྱེད་པའི་ཉི་མ་ཤར་བར་གྱུར་ཀྱང་དམུས་ལོང་གིས་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འོད་ཟེར་གཅིག་ཙམ་ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་འབབ་པར་གྱུར་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་བསོད་ནམས་ཆུང་བ་དག་གི་སྐྱོན་གྱི་ཉེས་པས་ཅུང་ཟད་གཅིག་ཀྱང་དེའི་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་ལས་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དང་རྒྱུད་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟར་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་ལ་ནུས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་ལ་ཕན་པ་འབྱུང་བ་ནི་ཚོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནུས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས་ཚོགས་པ་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་གཅིག་མ་ཚང་ན་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཏོང་བ་དང་། སེར་སྣ་སྤངས་པ་དང་། འདོད་པ་མེད་པ་མང་དུ་གོམས་པ་དང་། མཉམ་པའི་སེམས་དང་། འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འདོར་བ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་

པའི་སྨིན་པས་ནི་ནོར་གྱི་ཆར་འབབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཞིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་རྐྱེན་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཚང་ན་འབྱུང་བ་རིམ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན། ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་སྨོན་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱད་དོན་དུ་མ་ཡོད་མཉམ་ལ་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མཐོང་མི་མཐོང་ཆ་མི་མཚུངས་པར་རེ་རེས་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བར་དོན་རེ་རེ་ཁོ་ན་མཐོང་བ་དང་། ཡོད་བཞིན་དུ་མེད་པར་སྣང་བ་དང་། མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྣང་བ་དང་། ཡོད་པའི་འཕྲོ་ལ་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་། མེད་པའི་འཕྲོ་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ནོར་གྱི་འཆར་ཐོག་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། མཚོན་ཆའི་ཆར་མེ་ཏོག་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་སོགས་སྔར་ཡོད་པའི་རྒྱུན་དེ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་ཚད་མ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ལོག་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཆུ་དང་རྣག་སོགས་སུ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་ཚད་མས་ཁྱབ་པར་བཟུང་ནས་ཚད་མ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་ཕྱོགས་དང་། ཆུ་གང་མཐོང་དུ་རྣག་སོགས་སྐྱེ་བར་ཁས་མི་བླང་ངོ་། །ཆུ་ཉིད་ཆུ་དང་རྣག་ཁྲག་སོ་སོར་མཐོང་བ་དང་། ཆུ་འབབས་པའི་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་གིས་གང་བར་མཐོང་བ་སོགས་སྣང་གཞི་ལ་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པའི་མཐོང་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་བས་ཉི་ཤུ་པ་སོགས་ཀྱིས་ནི་གཞི་དེ་རྣག་སོགས་ཀྱིས་གང་བར་སྣང་བའི་ཚུལ་ལ་

སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །ཁ་ཅིག་འགྲོ་བ་དྲུག་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཅིག་མཐོང་ཚུལ་
དྲུག་འོང་ཞེས་པ་དང་། ལྟས་བདུད་རྩིར་མཐོང་ཞེས་པ་དང་། མདོ་ལས།
དངོས་བྱེད་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁུངས་ལ་བཏག་ཅིང་།
ཕན་ཚུན་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་མི་མཐོང་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཅིག་ལ་དགྲ་གཉེན་
གྱིས་ལྟ་བ་ན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཆ་གཉིས་སུ་གནས་ཀྱང་གཉིས་ཀས་
གཉིས་ཀ་མི་མཐོང་སྟེ། ཕན་ཚུན་ལས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་
བ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བཀག་གོ་ཞེས་པ་ནི་བསྒྲིབས་པའི་དོན་དབང་གི་མ་
མཐོང་བ་ལ་ཟེར་གྱི། ཡོལ་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་གཞན་ཞིག་གིས་བར་དུ་བསྒྲིབས་
པ་མིན་ལ། དེ་འགོག་ཚུལ་ནི། དོན་གྱི་དབང་གིས་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་
ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོའི་ཁས་བླངས་དང་སྦྱར་ནས་བཀག་གོ །དོན་དུ་མ་ཡོད་
པ་ལས་དབང་གིས་འགའ་ཞིག་མི་མཐོང་བ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་
ཀྱང་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཕྱོགས་སྔ་འདི་འགོག་པ་ན། གལ་ཏེ་དེར་ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་བཤད་ནས་འགོག་པ་ནི་འདི་དང་ཕྱོགས་མི་གཅིག་
ཅིང་། དེར་ལས་གཟུགས་ཀྱིས་ཡུལ་སྔོན་པོ་བསྒྲིབས་ན་སྔོ་འཛིན་མིག་
ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་མི་མཐོང་བར་ཐལ་བ་འཕེན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་
གཟུགས་ནི་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་རྐྱེན་དུ་ཁས་བླངས་པས་རྟགས་ཁས་མ་
བླངས་ཤིང་སྔོན་པོ་བསྒྲིབས་མི་བསྒྲིབས་བརྟག་པ་བྱས་ནས་བསྒྲིབས་ན་

ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ་བྱེད་ན། ལས་གཟུགས་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་རྒྱུར་ཁས་ལྷངས་པ་ལ་དེས་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབས་མི་བསྒྲིབས་རྟག་པ་བྱེད་པ་ནི་ཚོས་གྲགས་མི་མཁས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དེ་དག་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཉེ་རིང་ནས་སྔོན་པོ་གཅིག་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ལས་གཟུགས་རེ་བྱུང་བས་སྔོན་པོ་གསལ་མི་གསལ་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལས། དེ་ལྟ་ན་ཉེ་རིང་གཉིས་ནས་ལྟ་བ་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་བལྟས་པའི་ཚེ་ལས་གཟུགས་ཡོད་པར་ཁས་ལྷངས་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་ལས་གཟུགས་གཉིས་ཕན་ཚུན་བསྒྲིབས་མི་བསྒྲིབས་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་མུན་པའི་རྫས་ཡོད་པས་མདོ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་པར་འཆར་བའི་ཚེ་མུན་པའི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཅེས་པའང་། མུན་པའི་རྫས་ཡོད་པར་གར་ཁས་ལྷངས། དཀྱུན་ནི་ཉིན་མའང་གྲང་། ཞེས་པའི་དོན་གྲང་བའི་རེག་བྱ་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལྷངས་པས་དེ་དང་མཚུངས་སྙམ་པ་ཡིན་ན་ནི། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་རྒྱུ་བྱས་ནས་ཡི་དྭགས་ལ་ལས་དབང་གིས་གྲང་བའི་རེག་བྱ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལྷངས་ཀྱི། དེ་ལ་གྲང་རེག་ཡོད་པར་མི་སྨྲའོ། །གཞན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་ལས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ནོར་གྱི་ཆར་ཕབ་པར་གྱུར་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་འབབས་པར་མི་

འགྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའ་ཉིད་དུ་མེད་པར་བའམ། ཐོག་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ནས་འབབས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནོར་གྱི་ཆར་པའི་གསེབ་ན་ཐོག་ཡོད་པར་ཁས་ལོངས་ཤིག །ལྟུགས་སྲེག་ས་གཞི་སྲུ་ཡིས་བྱས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་ཡང་རྣ་བར་མ་གྲགས་པར་ཟད་དོ་ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་པས་མཐོ་རིས་ཀྱི་གྲོང་དང་། དམྱལ་བའི་གྲོང་སོགས་དབང་ཕྱུག་དང་བདག་སོགས་ཀྱི་བྱས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། དགེ་སྡིག་གི་ལས་ཀྱིས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་བདག་སོགས་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། སྲུས་ཀྱང་མ་བྱས་ཀྱི་སྡིག་པའི་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡིན་ན་ནི། དོན་དེ་འདྲ་སྟོན་པའི་ཚིག་རྣ་བར་མ་ཐོས་ན་བཟང་ངོ་། །གཟུགས་རྟུལ་ཕན་ཚུན་རྫས་ཐ་དད་པ་གཅིག་གི་གོ་སར་གཞན་འབྱུང་བའི་གེགས་བྱེད་པ་ཁས་མ་བླངས་ན། རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གེགས་བྱེད་ན་གཟུགས་རགས་པ་ཆེན་པོ་གོ་ས་གཅིག་ན་གནས་པ་འགལ་ཅིང་། ཆ་ཅན་གྱི་གོ་ས་ན་ཆ་ཤས་ཀྱི་རྟུལ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི་འབྲེལ་མེད་དོ། །སྟོད་མཐའ་གང་བ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པའི་ལྷས་ནམ་མཁར་མཐོང་བ་ཚད་མར་བྱེད་ན། སྟོད་དེ་སྟོང་པའམ་གང་བ་གང་ཡིན་བརྟག་ཅིང་། རྟུལ་གྱི་གར་བུའི་རིའི་ནང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་གནས་པའི་ཚུལ་ལའང་དཔྱད་ཅིང་། ས་ལ་དབྱོད་པའི་གྲོང་ལའང་དཔྱད་དོ། །དཔྱད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་འདིར་མང་

བར་འགྱུར་བས་ཞིབ་ཏུ་ནྲུར་དུ་དཔྱད་དོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དོན་ནི། ཡོངས་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་སྒྱུ་མ་ལྟར་གསུངས་པས་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་འཛལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འཛལ་བྱེད་མེད་པའི་སྒོ་ནས་དགག་པ་དང་། འཛལ་བྱེད་མེད་ཀྱང་ཡོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རང་གཞན་གང་རུང་གི་འཛལ་བྱེད་ཀྱིས་འཛལ་བ་དགག་པ་དང་། རང་རིག་གིས་འཛལ་བའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདིའི་དོན་ནི་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ན་ཚད་མ་གང་གིས་འཛལ་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རང་གཞན་གང་རུང་གིས་མི་འཛལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་གནས་གྱུར་མ་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་འཛིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་ཉིད་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པ་འཇུག་པ་དགོས་ན་དེ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་རལ་གྲིའི་སོ་དང་སོར་རྩེ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་བཞིན། རལ་གྲིའི་སོ་དེ་རལ་གྲིའི་སོ་དེས

གཅོད་ན་གཅོད་བྱེད་དེའི་སོ་དེ་བཅད་བྱ་དེའི་སོ་ལ་ཁ་བསྟུན་ནས་གཅོད་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཚུར་མཐོང་གི་མིག་ཤེས་དེས་མིག་ཤེས་དེ་དངོས་སུ་འཛིན་ན། ལྟ་བྱེད་དེ་ལ་བལྟ་བྱ་དེ་སྣང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལྟ་བྱེད་དེའི་མདུན་ན་བལྟ་བྱ་དེ་ཡོད་པའི་སློ་ནས་སྣང་དགོས་པས་སོ། །ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་མ་ཟད། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པས་འཛིན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་ཏུ་འགོག་གོ །ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་དངོས་སུ་འཛིན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་གྱུར་མ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་རིག་དོན་གཞན་གཅིག་རྣམ་པར་རིག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན་རྣམ་རིག་ཙམ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྣམ་རིག་པ་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་དང་འགལ་ལོ། །རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པར་བཤད་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་དོན་གྲུབ་ཏུ་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་གྱིས་གཞན་སེམས་མངོན་སུམ་དུ་མི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པས་ཞེས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དོན་གཞན་གྱིས་མི་འཛིན་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འཇལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་རིག་གི་འདོད་ཚུལ་ནི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རིག་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཁོ་སྔོང་བྱེད་སྔོན་པོའི་སྣང་བ་མ་ཤར་བའི་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གཅིག་གིས་དངོས་སུ་འཇལ་བར་འདོད་པ་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་བར་འབྱུང་སྟེ། རང་སྣང་བ་དང་ཡུལ་

དུ་སྣང་བའོ། །ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་
རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་རང་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་ཡི། །སེམས་ཉིད་དམིགས་པར་
འདོད་ཞེ་ན། །ཡུལ་དུ་སྣང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། །སེམས་ཉིད་ཅི་འདྲ་བ་
ཞིག་སྣང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ཉིད་བདག་གིས་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མཐོང་གི །ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བའི་རང་
ཉིད་དུ་སྣང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དེ་སྐྲུབས་ཤིག །གལ་ཏེ་
དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་སྣང་བ་དང་ཡུལ་དུ་སྣང་
བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་གཞན་
གྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་ནི་ནོར་བུ་ཤེལ་གོང་བཞིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་ཤེལ་
གོང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དང་བ་ཡིན་ལ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་བསྒྱུར་
པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ཡང་མཚོན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
སེམས་རང་སྣང་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ན། ཡུལ་གྱི་སྣང་
བ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་མི་འདྲ་བ་ཉེ་བར་
བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་རྣམ་གཉིས་གཞན་སྣང་ཕྱིར། །ཤེལ་དང་འདྲ་བར་
མི་འདོད་དོ། །གང་ཕྱིར་ཤེལ་གྱི་སྐད་ཅིག་ཉིད། ཉེ་བར་སྒྱུར་བ་བཞིན་མ་
སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་སྔས་ནི་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་དེ་མ་ཐག

རྐྱེན་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་སྣོང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་གཅིག་དང་། དམིགས་རྐྱེན་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྗེས་ཡུལ་གྱི་སྣང་བས་བསྒྱུར་པ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་བསྒྱུར་པའི་ངོ་བོའོ། །དཔེར་ན་ཤེལ་དཀར་དང་བ་ཚོན་དང་ཕྲད་པ་ན། ཚོན་གྱིས་བསྒྱུར་པའི་སྔོར་སྣང་ཞིག་དང་། དང་བའི་ངོ་བོ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན། ཞེས་ཏེ། མདུན་ནས་བལྟས་པའི་ཚེ། སྔོན་པོར་སྣང་ལ། ལོགས་ནས་བལྟས་པའི་ཚེ་དང་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལ་མི་འདྲ་སྟེ། ཤེལ་ལ་དང་བ་དང་སྔོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་རིམ་ཅན་དུ་སོ་སོར་མཐོང་བ་སྲིད་ཀྱང་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ནི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་གྱི་ཤེལ་གྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ལ་ནི་དུས་ནམ་ཡང་སྔོར་སྣང་བོར་བའི་སྣོང་གསལ་ཉིད་དུ་མ་མཐོང་ཞེས་བཀག་སྟེ་རྒྱས་པར་ཟུར་དུ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་སྔོ་འཛིན་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་དཔེར་ཤེལ་སྔོན་པོ་འགོད་ལ། དེ་རང་རིག་གིས་འཇལ་བའི་ཚེ་ཤེལ་གྱི་དཔེ་ནི་སྔོན་པོ་དང་ཕྲད་པའི་ཤེལ་འགོད་དོ། །རང་རིག་གི་མཚན་གཞི་ནི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་སྣོང་གསལ་ཉིད་ལ་བྱེད་པས། རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཅི་སྟེ་རང་དངོས་ལོ་ན་དེས། །རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་ཤེས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་རིག་གིས་ཡུལ་འཇལ་ཚུལ་འདི་ནི་རང་གིས་རང་ཉིད་ཐ་དད་པའི་

སྒོ་ནས་འཇལ་ཚུལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མཐའ་ཚུ་བཀུང་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རལ་གྲིའི་སོ་རང་གིས་རང་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འཇུག་གི །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་འཇལ་བ་དང་། ཚད་མས་ཚད་མ་འཇལ་བ་སོགས་ལ་སྐྱོན་དེ་མི་འཇུག་གོ །བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལ་ད་དུང་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། སྐབས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་ལ་རང་བཞིན་དུ་བྱས་པ་འགོག་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་རིག་གིས་འཇལ་བ་ལ་དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་རང་རིག་གིས་མི་འཇལ་བར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡོད་པའི་ལན་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་འགྲེལ། རྒྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཤེས་པས་མྱོང་བར་ཁས་ལེན་ལ། མདོ་སེམས་གཉིས་མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་ཅིག་ཅར་དུ་ཁས་ལེན་པས་དེའི་ཚུལ་ནི་སྒྲོན་མེ་དང་སྒྲའི་དཔེས་ཤེས་པ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་མེད་པར་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མྱོང་བྱེད་ཀྱིས་མྱོང་བར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྲོན་མེ་ནི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དང་གསལ་བྱ་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་བྱེད་ལ། སྒྲས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྟོན་ཅིང་དེ་དང་ཅིག་ཅར་དུ

བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་ནོ། །ཤེས་པ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱིས་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་ཡུལ་རིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་དོ། །རང་རིག་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་ངེས་པར་རང་རིག་ཁས་བླངས་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དྲན་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ངས་མཐོང་ཞེས་ཤེས་པ་དྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དྲན་པ་ནི་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །སྒྲོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཞེས་པ་སྒྲོང་བ་ཡུལ་དང་དྲན་པ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཞེས་པ་མིན་ནོ། དེས་ན་རང་རིག་མེད་པར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་དེ་མི་རིགས་སོ། །ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཤེས་པས་སྒྲོང་ངོ་ཞེ་ན། ཐུག་མེད་དང་ཡུལ་ལ་མི་འཕོ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་གནས་ཏེ། ཚད་མདོར། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སྒྲོང་ན། །ཐུག་མེད་དེ་ལའང་དྲན་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ། །མེད་འགྱུར་དེ་ཡང་འདོད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྱུར་གསར་འདི་ལྟར་ན། ཤེས་པ་ཡུལ་གཞན་མི་གཙོད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྔོ་འཛིན་སྒྲོང་བྱེད་གཉིས་པ་སོགས་ནི་ཤེས་པ་སྔ་མའི་གཟུང་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་སྔོ་འཛིན་སྐྱེ་ན་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས

གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མྱོང་བྱེད་དེ་ལ་ཡང་སྔོ་འཛིན་སྣང་བའི་ཚེ་སྔོན་པོ་ཡང་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་སྔོ་འཛིན་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དོན་གཞན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་དག་ནི། ཤེས་པ་རྣམ་གཅིག་ལྷག་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ལས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་སྔོན་པོ་སྣང་བའི་མྱོང་བྱེད་དེ་ནི་སྔོན་པོའི་གཟུང་རྣམ་ཅན་གྱི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མིག་ཤེས་ལས་གཞན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །འདོད་པར་ནི་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ནི་རྒྱུད་ཅིག་ལ་རེ་རེ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རིགས་མཐུན་ཅིག་ཅར་མི་སྲིད་ན་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་སྣང་བ་དང་འགལ་སྙམ་ནའང་། ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་སྣང་བ་ནི་ཨུཏྤལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་སྐྱེན་པར་ཕུག་པའི་ཚེ་ཅིག་ཅར་ཕུག་པར་སྣང་བ་ལྟར་རིགས་མཐུན་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་འཇུག་པ་མྱུར་བས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་དགོས་པར་སྣང་ཡང་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཅར་དུ་སྣང་ཚུལ་དེ་ནི་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་བྱུང་ནའང་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བས་མདོ་སེམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་དགག་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་མིན་ནོ། །སྔོ་འཛིན་མྱོང་བྱེད་དང་སྔོ་འཛིན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ན་སྐྱོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་ལ། འོན་ཀྱང་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་སྣང་བ་ནི་འཇུག་པ་མྱུར་བས་སོ། །ཞེས་"ཨུཏྤལའི་'དཔེ་དོན་སྦྱོར་ན། ཕྱིར་སྔོ་འཛིན་མྱོང་བྱེད་དང་སྔོ་འཛིན་ཅིག་ཅར་སྣང་ཡང་མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་དང་

༡ མ་ཕྱི། ༢༢༠བ༥(ན)། ཨུཏྤལའི * ཨུཏྤལའི

སྔོ་འཛིན་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྣང་བས་དོགས་སྤྱོང་དེ་འདྲ་འབྲེལ་མེད་དོ། །སྔོ་འཛིན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྔོ་འཛིན་སྔ་མ་སྔ་མ་སྤྱོང་བར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཡུལ་ལ་མི་འཕོ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱོང་བྱེད་དེ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་སྔོ་འཛིན་སྐྱེ་བས་སོ། །ཞེས་སོགས་སྨྲ་བ་མིན་ཏེ། སྤྱོང་བྱེད་དེས་སྔོན་པོ་འཛིན་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྔོན་པོ་ལ་མི་འཕོ་བར་ཐལ་བ་འཕེན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་ཚོས། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡོངས་སུ་མི་གཙོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པས་ཤེས་པ་གཞན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ལུས་པ་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །″ཨུཏྤལའི[1]་འདབ་མ་བརྒྱ་འབིགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣུར་བར་རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན། ཕྱི་མ་གཉིས་ཐལ་སྒྲོར་དུ་སྣང་བས་འདིའི་ལྟར་ན་རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཤེས་རིག་ཕྲེང་བ་རྗེས་འབྲེལ་ཅན། །ཞེས་སོགས་དང་འགྲིག་སྟེ། དེའང་སྔོ་འཛིན་སྤྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཕྲེང་བ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་བྱེད་གང་། སྔ་བློའོ་ཞེ་ན། སྔ་བློའི་རྗེས་སུ་སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་བློ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་བློས་ནི་སྔ་བློ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་བློ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའང་སྣང་རུང་མ་དམིགས་ལ། ཕྱི་བློས་དོན་དང་བློ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པའང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཤེས་པ་རིགས་མི་མཐུན་

༡ མ་ཕྱི། ༣༣༠བ༡༩ན། ཨུཏྤལའི * ཨུཏྤལའི

སྔོ་འཛིན་ནམ། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྦྲེལ་ནས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འདུག་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུད་གཅིག་པ་སྟེ། རིགས་གཅིག་པ་ཨ་ཨི་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཨི་འཛིན་གྱིས་ཨ་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་སྒྲ་འཛིན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི། དོན་དང་ཤེས་པའི་སྣང་བ་དག །སོ་སོར་རྟོགས་པའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་བློ་གཞན་དོན་དང་ནི། ཞེས་པའི་ལན་དུ། བརྗོད་གཉིས་རིམ་མིན་ཉིད་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པར་གསལ་ཏེ། དེའི་ལྷ་དབང་བློས། ཡི་གེ་དང་ཤེས་པ་སྔ་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཨི་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ན་བློ་གཅིག་བརྗོད་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ན། དེའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཛིན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་སྒྲའི་སྣང་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྣང་བར་འགྱུར་ན་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དངོས་རྒྱུ་གཟུང་དོན་ཉེ་བའི་ཚེ་སྔ་བློ་བོར་ནས་དོན་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདུག་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དྲུག་གི་དངོས་རྒྱུ་ཅིག་ཅར་ཚང་བའི་ཚེ་དྲུག་ཀ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་སྣང་ལ། དེའི་ཚེ་དྲུག་ཅིག་ཅར་མེད་ཀྱང་འདུག་པ་སྨྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཅིག་ཅར་སྣང་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དྲུག་ཅིག་ཅར་མེད་ཅིང་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་གང་ཞིག །ཅིག་ཅར་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཅར་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཉེར་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྔ་བློ་རྣམས་

ལ་སྐྱོང་བྱེད་མེད་པས་སོ། །སྨྱུར་བས་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་ནི་"ཨུཏྤལའི[༡]་འདབ་
མ་བརྒྱ་སྐྱེན་པར་ཕུག་པའི་ཚེ་སྨྱུར་བས་ཅིག་ཅར་ཕུག་པར་སྣང་བ་བཞིན་
ནོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དུས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཚང་བའི་ཚེ་དུས་པོ་ཅིག་ཅར་
མེད་ཀྱང་"ཨུཏྤལའི[༢]་འདབ་མ་བརྒྱ་འབིགས་པ་ལྟར་སྨྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་
གྱིས་ཅིག་ཅར་སྣང་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་དུས་ཅིག་ཅར་མེད་ཅིང་དེར་སྣང་
བ་གང་ཞིག །དེར་སྣང་གི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། དེ་དུས་ཅིག་ཅར་མེད་པ་གང་ཞིག །དེར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། དེའི་ཚེ་དུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མེད་པས་སོ། །སྨྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཅིག་
ཅར་སྣང་དགོས་པ་ལ། ཡི་གེའང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་
དང་། ཡིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་འབའ་ཞིག་ལའང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགག་
གོ །འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇུག་པ་སྨྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་པ་དང་འགལ་མོད། །"མགལ[༣]་མེ་ལ་
སོགས་སྨྱུར་འཇུག་པས། །ཞེས་སྨྱུར་བས་རྒྱུ་བྱེད་པར་གསུངས་ལ། འདི་
ལ་མགྲོགས་པ་བཤད་ཟེར། ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་ཆད་མེད་པར་འབྲེལ་
འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་སུ་རྒྱུན་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་དང་། སྐད་ཅིག་བར་མ་
ཆད་དུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྨྱུར་བ་བཀོད་པ་ལ་དགག་པ་བསྟན་པ་མ་

༡ མ་ཕྱི། ༢༢༡བྱང་༢༠ན། ཨུཏྥལའི * ཨུཏྤལའི
༢ མ་ཕྱི། ༢༢༢བྱང་༢ན། ཨུཏྥལའི * ཨུཏྤལའི
༣ མ་ཕྱི། ༢༢༢བྱང་༡༠ན། འགལ * མགལ

ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་"མགལ[༡]"མེ་མཐོང་བ་བཞིན། ཞེས་པར། འཇུག་པ་སྒྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་བར་མ་ཆད་པ་དང་། རྒྱུན་སོ་སོ་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་སྔར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཞེས་སོགས་ནི་དོན་བསྡུས་ནས་སྟོན་ཏེ། ངས་སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མྱོང་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེའི་ཡུལ་ཅན་མྱོང་བའང་རང་རིག་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་རང་རིག་ཡོད་ལ། དེས་ན་དེས་འཇལ་བས་གང་གིས་ཤེས་ཞེས་པའི་ལན་དུ་དེས་འཇལ་ལོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པས་དེས་འཇལ་བ་དགག །རང་རིག་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པས་དེས་འཇལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་དགག །དེས་ན་རང་རིག་གིས་འཇལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མྱོང་དྲན་ཁྱད་པར་བ་མེད་པས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བས་འབྲས་རྟགས་མི་འཐད་པ། མྱོང་དྲན་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བས་འབྲས་རྟགས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་དྲན་པས་རང་རིག་སྒྲུབ་ན་དྲན་པ་འདི་བདེན་པའམ། བཏགས་ཙམ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དྲན་པའི་རྟགས་ལས་རང་རིག་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དྲན་པ་བདེན་གྲུབ

༡ མ་ཕྱི། ༢༢༢ཕྲེང་༡༨ན། འགལ * མགལ

མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། དྲན་པ་ཡོད་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་རང་རིག་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དྲན་པ་ཡོད་པར་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ངེས་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མེ་ཡོད་ན་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་བར་ངེས་པ་བཞིན་དུ་རང་རིག་ཡོད་ན་དེ་ལས་དྲན་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ངེས་པ་སྲིད་ནའང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་ད་དུང་དྲན་པའི་རྒྱུར་ཕྱི་རྒོལ་ལ་མ་བསྒྲུབས་ཤིང་མི་གྲུབ་སྟེ། ངེས་ན་རང་རིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དྲན་པ་རང་རིག་གི་རྒྱུ་ཅན་དུ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད། འབྲེལ་བ་བསྒྲུབས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་ཆུ་ལས་ཆུ་ཤེལ་དང་མེ་ལས་མེ་ཤེལ་བཞིན་ཏེ། ཤེལ་དེ་དག་མེད་ཀྱང་མེ་ཆུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། ཡང་ན། གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། །དྲན་པ་ཡོད་དུ་ཆུག །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་རང་རིག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དྲན་པས་རང་རིག་སྒྲུབ་པར་འདུག་ནའང་རང་རིག་གི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མི་སྲིད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མེ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་རིག་གྲུབ་ན་ཞེས་སམ། ནག་ཚོས། རྐྱེན་འགའ་ཞིག་ལས་རང་རིག་གྲུབ་ན་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །རང་རིག་ཡོད་ན་དུ་བ་ལས་མེ་དཔོག་པ་ལྟར་ཕྱིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་རང་རིག་ཡོད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་རིག་པ་དེ་ནི་ད་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་རང་རིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སོ། ནག་ཚོས་རང་

རིག་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཞེས་སོ། །རང་རིག་དང་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་འབྲེལ་བ་མེད་ཚུལ་ནི་མེ་ཆུ་དང་མེ་ཆུའི་ཤེལ་བཞིན་ནོ། །ཆུ་ཤེལ་མེད་ཀྱང་ཆུ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ནག་ཚོས། དེ་ལྟ་བས་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མེད་པས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། རང་རིག་པ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་སྨྲས་ཀྱང་སྒྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་བསམས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་བས། རང་རིག་མེད་པ་དེ་ལྟ་བས་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དྲན་པ་དེ་མེད་པས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་སྟེ་རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་འདོད་པའི་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རང་རིག་སྒྲུབ་པར་ནུས་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྨྲས་ཀྱང་རང་རིག་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྫ་ཚིག་གི་འབྲུ་ནི། རང་རིག་མ་གྲུབ་པ་ཕྱི་རྒོལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་པའི་དྲན་པའི་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་ཞེས་སམ། སྒྲུབ་ནུས་སུ་མ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་སྨྲར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་ཞེས་པ་མིག་གི་གཟུང་བྱའི་དཔེ་བཀོད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྨྲར་ན་དྲན་པ་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བཀག་པའི་འགྲེལ་པའི་དོན་མི་འདུས་

སམ་སྣམ་མོ། །མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་རང་རིག་ཡོད་དེ། དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མི་འགོད་ཀྱི། སྔོ་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཚོར་མྱོང་བ་ཡོད་དེ། ཚོར་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་ལ། མྱོང་བ་ཙམ་བསྒྲུབས་ནས་རང་མྱོང་དང་གཞན་མྱོང་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས། གཞན་མྱོང་བཀག་སྟེ་རང་རིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི། དྲན་པ་ལས་ཀུང་རང་རིག་གྲུབ་ཅེས་པར་བཀོད་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དབང་བློས། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་ན་ནི། ཞེས་པར་གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབས་ཏེ་ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་རིག་གོ་ཞེ་ན་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་དྲན་པས་རང་རིག་མི་འགྲུབ་ཅེས་པ་ནི། མདོ་སེམས་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་འགྲུབ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ནི་རང་རིག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ་དྲན་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱེད་ན་དྲན་པ་ཉིད་མི་གྲུབ། བཏགས་ཙམ་ལ་བྱེད་ན་དྲན་པ་རང་རིག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་པས་འབྲས་བུ་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ཡོད་པས་རྒྱུ་རང་རིག་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི་རང་རིག་དང་དྲན་པ་རྟགས་ཆོས་སུ་བཀོད་པ་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་པ་མིན་ནོ། །ཤེས་པས་རིག་པ་ལ་རང་གཞན་གྱིས་རིག་པ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ཀུང་རང་རིག་གིས་རིག་པ་དང་། དོན་གཞན་གྱི་ཤེས་པས་རིག་པ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མ་ཆོད་དེ། རང་རིག་གི་འདོད་ཚུལ་ནི་རང་གིས་རང་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་འཇལ་བར་ཟད་དེ། མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་ཐ་དད་དུ་འདོད་ལ། ཡུལ་གྱི་ཁ

མ་བསྒྱུར་བའི་སྟོང་གསལ་དེ་རང་རིག་གི་རིག་བྱར་འདོད་ཅིང་། རང་རིག་གི་མཚན་གཞི་ནི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྗེས་སྟོང་གསལ་ལས་གཞན་དུ་གཟུང་དུ་མེད་དེ། ཅི་སྟེ་རང་དངོས་འོ་ན་དེ། །རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་བློ་ལ་བློ་འདོད་ན། །བློ་ནི་རང་ཉིད་རིག་པར་གྲུབ། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་རང་རིག་ཡོད་ཚུལ་ནི་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡིད་ཅི་ཙམ་གཏད་ཀྱང་རང་གིས་རང་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་བའི་ཚུལ་དུ་ཟད་པས་རི་བོང་རྭའི་གཉེར་མ་བགྲང་བ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རལ་གྲིའི་སོ་རང་གིས་རང་གཅོད་ན་ཐ་དད་པའི་བྱ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་མེད་པའི་ཚུལ་ནི་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཏེ་བཀག་ཟིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། བྱེད་པོ་ལས་དང་ཞེས་པར་འོག་ཏུ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲན་པའི་དྲན་པ་ཞེས་པས། དྲན་པས་སྔར་གྱི་ཡུལ་སྟོང་བ་དྲན་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཞེས་ཡུལ་གཅིག་པའི་དྲན་པ་འབྱུང་བ་འགལ་ཞེས་པའོ། མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་ན། སྨུན་པ་རང་གིས་རང་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་རྩ་ཤེར་བཀོད་པ་ཉིད་དོ། །བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དུ་འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མནའ་ཆུ་འཐུང་དགོས་བཤད་པ་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་འདོད་ཚུལ་དེ་ལ་ཟེར་གྱི་ཚད་མས་ཚད་མ་རིག་པ་སོགས་ལ་མིན་པས་ལེགས་པར་ཕྱེད་པར་བྱའོ། །བྱེ་སྨྲས་དགག་ཡུལ་གྱི་རང་རིག་ནི་རང་གི་རང་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་རང་གིས་རང་མི་རིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མྱོང་དྲན་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འཐད་པས་འབྲས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་ལ་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་མེད་ཚུལ་གཞན་རྒྱུད་དང་མཚུངས་པས་དགག་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་དང་མི་མཚུངས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་མྱོང་དང་རང་རིག་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་མོད། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་སྙམ་པའི་དྲན་པ་དང་། སྔོན་པོ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། དཔེར་ན་བྱམས་པས་མྱོང་ཡང་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་དེ་མ་མྱོང་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་དྲན་པ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན། དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། འདི་ལྟར་བྱམས་པའི་ཤེས་པའི་རང་རིག་པ་དང་། ཡུལ་མྱོང་བ་ནི་སྔར་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་མ་མྱོང་བས། ཕྱིས་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་ཤེས་པས་དྲན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གཅིག་གིས་མྱོང་ཡང་མ་ཤེས་པ་སྟེ་མ་མྱོང་བའི་རྒྱུད་གཞན་ལ་དྲན་པ་སྐྱེས་པ་ལྟར་ཞེས་ཏེ། དེ་ནི་རི་རྭའི་རྗོ་རྟུལ་ལྟར་ཞེས་པའམ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་འདྲ་བས། སྐྱེས་པ་ལྟར་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། མ་སྐྱེས་པ་ལྟར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུད་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་ལས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་དྲན་པ་མི་སྐྱེ་བ

ལྟར། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་མྱོང་དྲན་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ལྷས་སྦྱིན་རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་དུས་ཕྱིས་བྱུང་བས་ཀྱང་དེའི་སྔར་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཤེས་པས་ཤེས་པ་དང་དོན་དག་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དང་དོན་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་ལན་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཁོ་ན་རེ། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཅི་སྟེ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གནས་པའི་ཕྱིར་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱོང་བ་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི། བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྦས་གཉིས་རྒྱུད་གཞན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། གཉིས་པ་ནི། ཚིག་དོན་སླ་ལ། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱོང་དྲན་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་ཡུལ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ལན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུད་གཞན་གྱི་མྱོང་དྲན་ལྟར་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་རུང་བས་སྔར་མྱོང་བའི་ཡུལ་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ན། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་མྱོང་རྗེས་སུ་དེ་དང་ཡུལ་གཅིག་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་དེ་འགལ་ཏེ། རང་རིག་མེད་ཅིང་མྱོང་དྲན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་

པས་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བསྡུས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱོང་དྲན་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པ་དང་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇོ་ཡར། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་མི་རིགས་ན་ཞེས་རྩོད་པར་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷས་སྦྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱོང་དྲན་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་པོ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་དང་དེའི་རྗེས་ཀྱི་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་དྲན་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི་ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་དྲན་པའོ། །དྲན་པ་ཆོས་ཅན། མྱོང་བ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། མྱོང་བ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད། དེ་དཔྱད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དང་བདག་གཞན་གང་རུང་གི་མྱོང་བ་ལས་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མེད་པས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང་། དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་སྔོན་པོ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ལས་ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་པའི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་

གཞན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་མེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་ནི་སྔར་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་བཤད་ཟིན་ཅིང༌། དེར་མ་ཟད་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལ་མེད་པ་ཡང༌། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་གང་གི་ཕྱིར་ཡུལ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ལས་ཡུལ་གྱི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་དེ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཡུལ་དྲན་པའི་ཤེས་པས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་དྲན་པ་ཡུལ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། སྔར་ཡུལ་སྔོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །ཡུལ་གཅིག་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་དྲན་པ་འབྱུང་ཚུལ་ལོ། །ཡང་ཡུལ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ལས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པས་དྲན་པ་དེ་ཡུལ་ཅན་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་སྟེ། འབྱུང་ཚུལ་དེའང་བདག་གིས་སྔར་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཤེས་པས་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་དྲན་ཚུལ་ལ་ངས་མཐོང་ཞེས་པ་ཡོང་བ་ནི་ལག་པ་ན་བ་ན་ང་ན་བར་འཛིན་ནུས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། འདིས་ཡུལ་གཅིག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་དྲན་འབྱུང་ཚུལ་ལོ། །རྒྱ་

འགྲེལ་གཉིས་ཀར། སྤྱོད་པ་ནི་ཡུལ་སྤྱོད་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ནས་བཤད་ཅིང་། དྲན་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་བཤད་པར་སྤྱིར་བཤད་ལ། དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་ཡུལ་གྱི་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ཏེ་བཤད་ལ། ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་དྲན་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ། སྤྱོད་བས་སྤྱོད་པ་དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྤྱོད་པ་ཞེས་སྨྲ་ར་ཞིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་དྲན་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ། སྤྱོད་པའི་ཤེས་པས་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དྲན་པས་མ་བཅད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཅད་པ་ཞེས་སྨྲ་རོ། །སྤྱོད་བཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདིའི་དོན་ནི། སྟོ་འཛིན་གྱིས་སྔོན་པོ་འཇལ་བ་ནི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་སྔོན་པོ་འཇལ་བས་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་ལ་སྟོ་འཛིན་གྱི་འཇལ་བྱེད་ནི་རང་རིག་མིན་གྱི་སྟོ་འཛིན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའང་སྟོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་སྟོ་འཛིན་རྟོགས་པར་མི་འཇོག་གི །སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟོ་འཛིན་རྟོགས་པར་འཇོག་པས། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པར་འདྲ་བ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་མ་ཤར་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་སྟོ་འཛིན་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་ཡུལ་སྤྱོད་དྲན་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་དྲན་ལ་བཅད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་སྒྲོས་ལས་འབྱུང་ལ། ཊཱི་ཀ་ཆེན་དུ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བཅད་ཀྱི་ཁྱད་

པར་ལས་འདི་ཐོན་གསུང་བ་གསལ་པོར་སྨྲ་ར་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་བཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མཐོང་བ་དང་། རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་གསལ་ཞིང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་རང་རིག་གིས་མི་སྤྱོད་བར་དབང་མངོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ལ། རྟོགས་ཚུལ་ཡང་སྤྱི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་སྤྱི་སོགས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་མངོན་དེ་རྟོགས་པར་བཤད་པས་ཤུགས་རྟོགས་སུ་གསལ་ཞིང་། རྗེས་འབྲང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འཆད་ལ། མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་ནི་གཞན་དུ་འཆད་དོ། །དེས་ན་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་སྤྱོད་བ་ཡུལ་སྤྱོད་བ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ཞིང་དྲན་པ་ལ་གཉིས་ཀ་བཤད་པ་དང་། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་སྤྱོད་བ་འཆད་པའི་ཐད་དུ་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་བཤད་པའང་། ཡུལ་སྤྱོད་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྤྱོད་བ་ཟུར་པ་མེད་པས་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །ཊཱི་ཀར་སྔར་གྱི་སྤྱོད་བས་བཅད་པ་དེ་ཉིད་དྲན་པས་ཀྱང་གཅོད་པའི་ཡུལ་གཅིག་པའི་དབང་གིས་བྱམས་འདི་སྔར་ཡང་ངས་མཐོང་ཞེས་དྲན་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་བྱེད་དུ་དྲན་སྤྱོད་ཡུལ་གཅིག་པ་འགོད་པ་ནི་མིན་ཏེ། འདི་ནི་འགྲེལ་པའི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲན་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པས་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་

པར་སོ་སོར་སྦྱར། རྩ་བར། ང་ཡིས་མཐོང་སྣམ་དྲན་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཡུལ་དྲན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས་བཤད་པའི་ཕྱི་མ་ཡིན་པས། དེའི་དོན་ཊཱི་ཀར་སྦྱོར་བ་ན། དངོས་སྨྲ་བ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་རང་རིག་གི་དབང་གིས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་མིན་གྱི། སྔར་གྱི་ཡུལ་མྱོང་གིས་གཞལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དེ་དྲན་པས་འཛལ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མྱོང་དྲན་ཡུལ་གཅིག་པའི་དབང་གིས་ཞེས་སྤྱིར་སྦྱར་ནས། བྱེ་བྲག་པ་དྲན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བའི་ཚེ་བྱམས་པ་འདི་སྔར་ཡང་ངས་མཐོང་ཞེས་དྲན་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྟགས་སུ་སྦྱར་རྒྱུ་ནི། དྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པ། །ཞེས་པའི་དོན་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་པར་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་ཊཱི་ཀར་ཡང་འབྲུ་ནོན་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱར་ཟིན་ཏོ། །སྦྱོར་བ་སོ་སོར་བཀོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་མྱོང་དྲན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་གྱི་མྱོང་བ་དང་རྒྱུད་ཡུལ་གཅིག་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ཏེ། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་མྱོང་དྲན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་བཤད་ཟིན་གྱི་གཞན་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མྱོང་དྲན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་

ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བ་དང་རྒྱུད་ཡུལ་གཅིག་པའི་
དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ཏེ། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་དྲན་རང་
བཞིན་གྱིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་
པ་བཤད་ཟིན་གྱི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་
དང་ཡུལ་གཅིག་པའི་དྲན་པ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་དུ་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་
ཉམས་པ་དང་། ངས་སྔར་མཐོང་ཉམས་པ་ཡིན་པར་དངོས་སྨྲ་བའི་འདོད་ཚུལ་
འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གོང་དུ་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་སྣང་ར་ཡང་འདིར་རང་
ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་མེད་ཅིང་ངས་སྔོན་པོ་མཐོང་
ཞེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ངས་ཞེས་པ་ནི་སྔོ་འཛིན་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་
ཡུལ་ཅན་སྤྱོད་བ་ནི་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་ཉམ
པ་ལས་གཉིས་ཀ་དྲན་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ན། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་སྤྱོད་ལས་ངས་ཡུལ་མཐོང་ཉམ་པའི་
དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་
ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་ཉམས་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་
ཐལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རམ། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ངས་སྔར་
སྔོན་པོ་མཐོང་ཉམས་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་
པོ་སྤྱོད་བའི་བློ་དང་ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་ཉམས་པའི་དྲན་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པ་ལ་

གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དབུ་མ་པས་ཁྱོད་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ངས་སྣང་སྔོན་པོ་མཐོང་སྙམ་པའི་དྲན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་མྱོང་བ་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། རང་རྒྱུ་མྱོང་བ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད། དེ་དཔྱད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་བདག་གཞན་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་སྦྱར་ཟིན་ཏོ། །

རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། ཡུལ་མྱོང་ཉིད་ལས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱེའོ། །ཞེས་པ་འགྲེལ་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །སྤྱོད་འཇུག་གི་གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། རྣམ་ཤེས་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རྩོད་པ་སྣང་དང་འདྲ་ལ། ལན་དུ། གཞན་མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །དྲན་འགྱུར་བྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་རིག་མེད་ཀྱང་ཡུལ་མྱོང་བ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་དབང་ལས་ངས་སྣང་སྔོན་པོ་མཐོང་སྙམ་དུ་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དགུན་བྱི་བས་རྨུགས་པའི་ཚེ་དུག་ཞུགས་ཀྱང་རྨུགས་པ་ཤེས་ཀྱི་དུག་ཞུགས་པ་མ་ཤེས་ལ་ཕྱིས་འབྲུག་སྒྲ་བྱུང་བའི་ཚེ་ནད་ལངས་པ་ན་སྔར་དུག་ཞུགས་འདུག་སྙམ་དུ་དུག་ཞུགས་པར་ཤེས་སོ། །དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་ནི་སྔར་རྨུགས་པ་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་མྱོང་བ་སྦྱོར་ལ། དུག་ཞུགས་པར་མ་ཤེས་པ་དང་རང་རིག་མེད་པ་སྦྱོར་རོ། །ཕྱིས་ངས་སྔོན་པོ་མཐོང་སྙམ་པའི་དྲན་པ་

དང་སྔར་དུག་ཞུགས་པ་ཤེས་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་རོ། །ཕྱིས་དུག་ཞུགས་པ་ཤེས་པ་ནི། སྔར་བྱི་བས་རྨུགས་པར་ཤེས་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་སྔར་དུག་ཞུགས་པ་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་སྔར་དུག་ཞུགས་པར་ཤེས་ཞེས་པའོ། །སྔར་ཞུགས་པའི་དུག་མ་སྦྱོང་། ཕྱིས་དུག་ཞུགས་པ་དྲན་ཞེས་པ་ལ་ཚིག་སྐྱོན་ཅུང་ཟད་ཡོད་པས་མི་བྱའོ། །དེས་ན་འབྲེལ་བ་ལས་ཞེས་བྱའི། འབྲེལ་བ་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་འཛུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེས་བདེན་པ་བཅད་པ་དངོས་སུ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྣྲུབ་ཆོས་ཡེ་ཤེས་དེ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟར་ན། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞལ་བྱའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ་ཞིང་། མེད་དགག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེད་དགག་དེ་འཛུལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དགག་པ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་སྣྲུབ་ཆོས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤུགས་ལ་འཕངས་པར་མ་ཟད་དངོས་སུ་འཕངས་ནའང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་ནི། བདག་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། སྐྱེས་བུ་འདི་རིགས་གཉིས་གང་རུང་དུ་ངེས་ནས་རྒྱལ་རིགས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དགག་པ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲ་རྟོག་གིས། རང་གི་ཡུལ་གྱི་དགག་པ་དེའམ། དགག་གཞི་དེ་ཆོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་རྩི་བའི་གཞིར་བཟུང་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་ཆོས་གཞན་དངོས་ཤུགས་ལ་འཕེན་མི་

འཕེན་རྩི་བ་ཡིན་ལ། དེའང་སྒྲ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་ངོར་འཕངས་པ་དགོས་ཀྱི། དགག་པ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཡིན་གྱི་ཡུལ་དུ་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་གསུངས་པ་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་ཞིང་། རྨུགས་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་དུག་ཞུགས་པ་ནི་ཡུལ་བཟུང་བ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བ་དང་འདྲའོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་དེས་ན་རང་རིག་གིས་མི་འཛལ་བར་བསྟན་པ་ནི། རང་རིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་མི་འཛལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་རིག་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པས་དེས་འཛལ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་མེད་པར་ཐལ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་ཉིད་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་རང་རིག་འདོད་ཚུལ་ནི་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ནག་ཆོས་འདིར་བདག་གི་བདག་ཉིད་རིག་ན་ནི་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་རྙེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་པོ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཉིད་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །རིག་པར་བྱ་བཞིན་པའི་སྤྱོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལས་ཏེ་ཡུལ་

གྱི་ངོ་བོར་ཡང་རྟེན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་འཇལ་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་པོ་ཡིན་པས་སོ། །མདོ་སེམས་གཉིས་སྐྱོང་བྱ་སྐྱོང་བྱེད་ཐ་དད་དུ་འདོད་པས་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེ་ཉིད་ཡུལ་གཞལ་བའི་བྱ་བ་ཡུལ་རིག་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ་ལས་དང་བྱེད་པོ་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་བྱ་བ་ཡུལ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་བ་ནི་ཚད་འབྲས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཟེར་རོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ལྟར་ན་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཁོ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས་གཅིག་དུ་མ་དང་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ལ། འདིར་ནི་ཕྱི་མའོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ལྟར་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན། འདི་དག་གཅིག་པ་ཉིད་དུའང་མ་མཐོང་ངོ་། །རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་ཤིང་གཙོད་པ་པོ་སྟ་རེའམ་སྐྱེས་བུ་དང་། ལས་སུ་བྱ་བ་ཤིང་དང་ཤིང་གཙོད་པའི་བྱ་བ་འཕར་འབབ་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་འདི་ལས་ཀྱང་རང་རིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱོང་ཙམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། ཀུང་སྒྲས་ཤེས་བྱེད་མེད་པར་མ་ཟད་གནོད་བྱེད་ཡོད་པས་ཞེས་པའོ། །དོན་ནི། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཐ་དད་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་རལ་གྲི་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞན་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་རིག

ནི། རང་གིས་རང་ཐ་དད་པའི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་
མི་འདུག་པས། དེ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཀུན་མཁྱེན་རིག་པ་
དང་ཚད་མས་ཚད་མ་རིག་པ་སོགས་ལྟར་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་
ལ་དཔེ་དོན་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཕ་ཅང་
ཐལ་བས་དགག་པ་ནི། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བདག་གཞན་གང་རུང་མེད་ཅིང་འཛལ་
བྱེད་ཀྱིས་མ་ཤེས་པའི་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ན། མོ་
གཤམ་བུས་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ་ནས་འགོག་ཅེས་སོ། །མོ་གཤམ་གྱི་
བུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཀྱང་བདེན་དངོས་
ཡོད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞན་དབང་ཀུན་རྫོབ་གི་
འབྲེལ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འབྲེལ་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
རྫོབ་ཅེས་པ་ལོག་པ་ལ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་
པས་འབྲས་བུ་མི་འཐོབ་པ་ལ་གཉིས། མངོན་མཐོ་མི་འཐོབ་པར་བསྟན་པ་
དང་། ངེས་ལེགས་མི་འཐོབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་
སྦྱར་རྩ་བ་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པ་འདི་ལ་ཕྱི་དོན་
མེད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འདུག་ཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འདུག་པ་
སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བྱས་པས་ཀྱི་མ་
ཀྱི་ཧུད་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བརླག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་

ནི། ཡིན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པ་རྣམ་རིག་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྫས་ཏེ་དངོས་པོ་ཤས་སམ་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་བདེན་པར་འདོད་པས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་སྲ་བརྟན་དུ་མ་བྱས་པའི་གཞན་དབང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་པ་ནི། སོ་མ་བཏང་བའི་རྫ་བུམ་དང་འདྲ་བས། དེ་ཉིད་འཇིག་བྱེད་དོན་དུ་སྣང་བ་ལྟར་གྱིས་སྟོང་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་མིན་གྱི་དཔྱད་པ་ཆུ་དང་འདྲ་བ་བླུགས་པ་རང་གི་བློའི་ལུགས་ངན་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འཇིག་རྟེན་ཕོ་ན་ལས་གྲུབ་པ་འདུག་ཅིག་སོང་ཞིག་ཅེས་སོགས་དང་། གཟུགས་དང་དེ་མེད་ན་རྒྱུ་མེད་པས་ཚོར་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་རྟོགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་རིག་པ་འདི་ལ་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཆད་ལྟའི་དབང་ངན་སོང་གི་རྒྱུད་པ་འབའ་ཞིག་སྲིད་པར་འགྱུར་གྱི། མངོན་པར་མཐོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཆོས། ཁྱོད་ཀྱིས་རྫས་ཙམ་ཞིག་འདོད་པས་གཞན་གྱི་དབང་གི་སོ་མ་བཏང་བའི་བུམ་པར་ཆུ་བླུགས་པ་རང་གི་བློའི་ལུགས་ངན་གྱི་བྱ་བ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཤས་ཙམ་ཅེས་པའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་གམ་ཤས་ཙམ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་ནས་ཞེས་པ་སྟེ། དོན་དང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། དོན་མེད། དོན་སྣང་བདེན་པར་འདོད་ཅེས་པའོ། །དོན་མེད་ན་དོན་སྣང་ཉིད་ཀྱང་མི་འོང་སྟེ། དོན་དེ་དོན་སྣང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆུས་བུམ་པ་འཇིག་པ་དང་འདྲ་ཚུལ། དོན་མེད་པར་ཁས་བླངས་ན་དོན་སྣང་

དབང་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་འཛིག་གོ །དེས་ན་དོན་མེད་ན་གཟུགས་སོགས་མེད་པས་ཆད་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཅེས་པ་ནི། མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཏགས་ཙམ་མིན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་རྣམ་གཟུགས་ཚོར་སོགས་སུ་མ་ཟད། ཐོ་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའང་ཉམས་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་རྫས་ལ་ཆགས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་མི་བྱའི། ཕྱི་དོན་མེད་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་རྒྱུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། རྟགས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ལོག་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་གི་རྟོག་པས་རང་དགར་སྦྱར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཁོ་ནར་ཞུགས་པ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་ལམ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་རིག་པར་སྨྲ་བ་འདི་ལ་ཞི་བར་བགྲོད་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྣམ་རིག་པ་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་ཤིང་རྣམ་རིག་པའི་ལྟ་བ་མ་བཏང་བ་དེ་སྲིད་དུ་བདེན་གཉིས་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་ནས་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཐར་ལམ་མ་རྙེད་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་ཉམས་ན་དེ་སྲིད་དུ་ཐར་ལམ་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་

དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཤིང་དེ་ལས་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་ཤེས་བྱེད་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་དགོས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ནི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ཐབས་བྱུང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་ཡིན་ལ། ཐོད་ལྟར་ན་སྒྲ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ཐབས་བྱུང་དེ་འདྲ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་ན་ཇི་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་རིག་པ་དེ་ནི་དེ་སྲིད་དུ་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་དབང་གིས་ལམ་ངན་པ་སྲིད་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་རྟོགས་པ་ལས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་ཐབས་བྱུང་ནི་འོག་ཏུ་ཡི་གེ་མེད་ཅེས་པས་སྟོན་པས་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཅན། རང་ལྟ་མ་བཏང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཐར་པ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་དེ། དེ་སྲིད་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བའི་དབང་གིས་ཐར་ལམ་ལས་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་བཏགས་

ཡོད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་མི་རྟོགས་པས་ཐབས་ཐབས་བྱུང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་སྐབས་འདིར་སྨྲོ་མི་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས་འོག་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་ན་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་། བདེན་གཉིས་ཐབས་ཐབས་བྱུང་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི་འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་གསུངས་ཏེ། དེའང་བདེན་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དེའང་ཀུན་རྫོབ་དེ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཅིག་པུ་ལ་མི་བཟུང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་ཅེས་སྦྱར་ན་དགོས་པ་སྟོན་པ་ལ་འགྲིག་ཅིང་། མི་ཡི་སེང་གེས་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་མཛད། །ཅེས་པ་དང་། ནག་ཚོས། མི་ཡི་སེང་གེས་བཏགས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཅེས་པ་དང་འགྲིག་གོ །

གཉིས་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ལ། མཚན་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་དང་

ཞེས་སོགས་ཏེ། ནག་ཚོས། མི་ཡི་སེང་གེས་བཏགས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །འགྲོ་བ་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཚོགས་རྣམས་གསུངས། །དམྱལ་བ་ཞེས་སྦྱར་བ་བདེའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་དུ་ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་དང་། བྱེ་བྲག་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཤློ་ཀ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལ་དགག། ཞེས་པ་ཀུན་རྫོབ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་། ཆགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤློ་ཀ་གསུམ་སྟེ། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུངས་ཐོས་པ་ལ་མི་མོས་ནས་སྤོང་བ་དང་མོས་ཀྱང་ལོག་པར་བཟུང་ནས་སྤོང་བ་གཉིས་ཀ་སྟུད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དངོས་དང་། ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤློ་ཀ་གཉིས་ཏེ། དང་པོས་ཐར་པ་ཙམ་དང་། གཉིས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བསྟན་ན་རུང་ངོ། །ནག་ཚོས། སྦྲུལ་གྱིས་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་མ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཤློ་ཀ་གཅིག་གོ །ཁམས་ནི་ཁམས་སོགས་ཏེ་དབང་པོ་ཞེས་པའི་ཟླ་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །མདོར་ན་བདེན་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་ཙམ་དང་། དོན་དམ་ནི་རང་བཞིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་གཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་

ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། ཀུན་རྫོབ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཕུང་སོགས་འགའ་ཞིག་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཤེས་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པས་དབེན་པའི་རྣམ་རིག་པ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་འགྲུབ་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོག་པ་དག་གིས་ཐར་པའི་ལམ་ལས་ལམ་གོལ་བར་ཞུགས་པ་པོ་ནའོ། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ཐབས་ཐབས་བྱུང་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། འདིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཡི་གེ་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་མི་སྟོན་པ་དང་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་སྟོན་པར་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ནི་སྒྲ་ལ་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡི་གེ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ་དོན་དམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ་ཡི་གེས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ཉན་ཤེས་དང་དེའི་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་རྟོགས་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ནག་ཆོས། དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་རྟོགས་ན་དོན་དམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ནག་ཚོར། དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ནི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལས་བྱུང་བ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་ཞེས་པ་བདེའོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་རྩོད་སྤང་དང་། ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་རིག་པས་འདིར་སྨྲས་པ། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ཚིག་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྨྲ་ན། ད་ནི་ངེད་ཀྱང་མི་བཟོད་པར་མི་འདོད་པའི་ཚིག་སྨྲ་སྟེ། ཁྱོད་གཞན་སྟུན་འཇུག་པ་ལ་མཁས་པར་རློམ་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཞན་དབང་འགོག་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་འཐད་པ་ཁོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་མི་རིགས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་པ་ལ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་མི་སྲིད་པའི་ཉེས་པ་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། ལྟོས་པ་དང་རེ་བ་གཅིག་ཅིང་རེ་བ་དང་འདོད་པ་གཅིག་པས་ལྟོས་པ་མེད་པ་ནི་མི་འདོད་པའོ། །ནག་ཚོས། མཁས་པར་བདག་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་སྤོང་བར་བྱེད་ན་ཞེས་པ་བདེའོ། །དོན་ནི་དབུ་མ་པ་ཚོས་ཅན། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཁས་བླངས་པ་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་རང་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་ཕྱི་དོན་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་བཏགས་པ་ཙམ་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ན་ཆད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ལས་ཉམས་པ་དང་། དེ་མིན་པའི་

ཡོད་པར་བཞག་ན་དོན་དམ་པར་རྟག་པའི་སྐྱོན་གྱིས་དོན་དམ་ལས་ཉམས་པས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པས་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། །དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཆོས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་སྟོང་གིས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྫས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དུག་དང་བཅས་པའི་རྣག་གི་བུམ་པ་འཕྲོག་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་བྱས་པས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཁྱོད་དགའ་ཞིང་མགུ་ལ་རག་སྟེ། ཁོ་བོའི་མངོན་པར་མཐོ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་བདེ་བས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་སྟོང་གིས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དབང་བདེན་འཛིན་གྱི་རྫས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་འདུག་པར་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དུག་དང་བཅས་པའི་རྣག་ཅན་གྱི་ཁ་ཟས་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་འདུག་པར་འཕྲོག་པ་དང་འདྲ་བས་ཁྱོད་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ཡིན་པ་ལ། དེའི་ལན་དུ། ཁོ་བོའི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལ་གཞན་དབང་འགོག་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་བྱས་པས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཁྱོད་དགའ་ཞིང་མགུ་ལ་རག་སྟེ་དགར་ཚུག །ཁོ་བོའི་འདོད་པ་ནི། མངོན་པར་མཐོ་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གིས་ཞེས་པའི་ཚིག་མི་བདེ་ཞིང་། འགྱུར་གསར་ལྟར་ན། འཕྲོག་པ་པོས་མཛའ་བོའི་ཟོལ་གྱིས་དུག་བཅས་ཀྱི་ཁ་ཟས་བྱིན་པ་སླར་ཏེ་ཕྱིར་འཕྲོག་པ་བཞིན་དུ་ཕན་བཏགས་པའི་ལན་དུ་ཚུར་ཀུན་

རྫོབ་འགོག་པའི་གནོད་པ་ཞེས་སྦྱར་ན་རུང་བ་འདྲའི། གཞན་དུ་ན་བདེ་མོ་དགོངས། །འགྱུར་གསར་འདིར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མངོན་པར་མཐོ་ཞིང་དགེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དགེ་བ་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ལེགས་པར་བསྒྱུར་ནས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟག་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐ་སྙད་གྲུབ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་དྲང་ཆེད་དུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་དེ་འདྲ་བ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཚོས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་རང་འགར་གནས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་བསྟགས་པ་བྱས་ལྟར་ཞེས་འབྱུང་བས། ཁྱོད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བ་མིན་པར་རང་འགར་གནས་པའི་

གཞུང་ལས་བསྡུགས་པ་སྟེ་སྨྲ་བ་ལྟར་ཁོ་བོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །འགྱུར་འདི་ལྟར་ན། རང་དབང་དུ་གནས་ནས་སྨྲ་བའི་རང་གི་གཞུང་ཞེས་སྨྲ་རོ། །ནག་ཚོས། མི་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་མི་བདེན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་འབྱུང་བས། འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པོ་ནའི་ངོར་གྲགས་པ་སྟེ་གྲུབ་པར་གྱུར་པས་བདེན་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་པོ་ནར་བདེན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡང་རེ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་བསྟན་དུ་མི་རུང་བས་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ཆད་པར་ལྟ་བ་ལས་ལྡོག་སྟེ་རིམ་གྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལྡོག་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་འགའ་ཞིག་ལ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྡོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས་གསུངས་པ་སྟེ། །དོན་ནི། ལུང་དང་པོས་རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་པ་དང་། གཉིས་པ་གཞན་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་བཞེད་པའི་ཁུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པས་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་རྣམ་རིག་གི་ལུགས་ལ་མི་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འགྲེལ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ

ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ན་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཕུང་སོགས་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་འདི་དག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཁོ་བོ་མི་སྨྲ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་སྐྱེ་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་ཁས་བླངས་ཀྱི་ལྟོས་མེད་རང་དབང་དུ་ནི་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཞེས་མི་སྨྲར་ཏེ། འོག་དེར་ཁས་བླངས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ནས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་ཟློས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པར་བསྟན་ཏོ། །དོན་ནི། ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པར་རིགས་ཏེ། རྣམ་རིག་པ་ཙོད་ལྡན་མེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་མེད་ན་དེ་འདྲ་མི་རིགས་ཀྱང་། ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱི་དོན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི་ཁོ་བོས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པོ་ནས་གྲུབ་པས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གང་གིས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་སྐྱེ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་སེལ་བར་ནུས་ན་བསལ་བར་འོས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ནག་ཚོས། ཡིན་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་

མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བཞག་པ་འགོག་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བཀག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་ན་དེ་རིགས་ཀྱང་བཀག་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དང་། ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འཛོག་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འཛོག་ཚུལ་འགོག་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འཛོག་ཚུལ་ཁས་ལེན་པར་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཕྱི་དོན་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འབད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེགས་ཆེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བས་མི་འགོག་གི །རྣམ་རིག་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཕྱི་རོལ་དོན་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དགག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ན། དབུ་མ་པ་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོང་གདབ་པ་སྐྱེ་གྲོགས་བྱའོ། །བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི་གནོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་བཏང་སྙོམས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱེ་ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་མི་བྱེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འཁྲུལ་སྣང་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་སྤུ་ཕྱི་འདི་རྣམས་གཞི་གཅིག་པ་འདྲ་བར་སྣང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་རིག་ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་འདིར་ནི་རྩོད་པར་གྱིས་དང་། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་རྒྱལ་ན་ནི་དེའི་ཕྱིར་

ཕྱི་དོན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་འདི་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་པ་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཕམ་པར་བྱས་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་དབུ་མ་པ་བདག་ཉིད་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཏེ། སུ་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་པར་བསྟན་པས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། དེ་འཇལ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ས་བཅུ་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལངྐར་གཤེགས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་རིག་བཀག་ན་ལུང་དང་འགལ་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོར། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་ས་དྲུག་པ་བས་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ནོར་བུ་ཨན་ད་ཉྙིལ་ལས་སྦྱར་བའི་མདོ་སྡེའི་ས་གཞི་བསྟར་བ་སྟེ་གཙང་བ་ལ། དེའི་རང་བཞིན་ཏེ་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཟིན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་ཚུར་འབྲུལ་བ་ཁྱོད་ནི་སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བཟུང་བར་འདོད་པས་རང་གི་བློ་གྲོས་ས་བུམ་སོ་མ་བཏང་བ་དང་འདྲ་བ་མི་བརྟན་པས་ཡང་ཡང་དུ་བཟུང་བ་ན་རྟག་ཆད་

ཀྱི་ལྟ་བས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཁྱོད་ནི་གད་མོའི་གནས་སོ། །མདོའི་དོན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ལ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ས་བཅུའི་ལུང་དོན་བཤད་དེ་རྣམ་རིག་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་མེད་ཚུལ་དང་། རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གནོད་ཚུལ་བཤད་དེ་ལུང་འགལ་མེད་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་སེམས་བྱེད་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལུང་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། གཟུགས་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལུང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་བཅུ་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དོན་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དོན་དེ་ལྟར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པའི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་རིག་ཙམ་བཀག་པ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་

ལོ་ག་པ་བས་བདག་སྲིད་རྒྱུ་མིན་ཞིང་བདེན་འཛིན་སྲིད་རྒྱུར་རྟོགས་པར་
བསྟན་གྱི་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོ་དངོས་དང་།
གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ནས་འགྱུར་རོ་སྙམ་མོ་
ཞེས་པའི་བར་ནི་ས་བཅུ་བའི་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདི་སྙམ་
ནས་དག་གོའི་བར་ནི་མདོ་དངོས་སོ། །ལུང་འདིའི་དོན་ནི་ལོ་ག་པ་བས་
ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་མཉམ་ཉིད་བཅུའི་སྒོ་
ནས་འཇུག་ཚུལ་བཤད་ནས་ཕྱི་མ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འབྱུང་འཇིག་ལ་ལྟ་བ་
སྙེ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་ལ་རྟོག་པའོ། །དེའང་སེམས་ཅན་
གྱི་ཕུང་པོ་འདི་འབྱུང་བ་ན་བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་
སེམས་ཀྱིས་བྱས་སོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བྱས་ཞེས་སྟོན་
པའོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མདོ་འདི་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་བརྒལ་བའི་
ལན་དང་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམ་
པར་གཞག་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་གསུམ་
དུ་བསྡུས་ནས། འཇིག་རྟེན་དུ་འདོགས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་
ལས་བྱུང་ཞེས་པའི་མདོས་བདག་མེད་པར་བསྒྲུབས་ཏེ། བདག་དོན་དམ་
པར་ཡོད་ན་དེར་ཞེན་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་དེས་སྲིད་
པའི་རྩ་བ་གཅོད་ཀྱི་མི་སྐྱེད་དོ། །འོན་དེར་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་འགག་སྙམ་པའི་
བརྒལ་བའི་ལན་དུ་བྱིས་པའི་བློ་ཅན་རྣམས་དེར་ཞེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞེན་པ་

ལས་གསུམ་བསགས་ཏེ་ཡན་ལག་རྣམས་བྱུང་ཚུལ་བཤད་ནས་དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་བདག་མེད་པ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་གསུངས་ནས་ཡན་ལག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་ངོ་། །འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་ནས། མདོ་འགྲེལ་དུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཇི་ལྟར་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དོན་ནི། གོང་དུ་སྲིད་པར་བཅིང་ཚུལ་དེ་བཤད་ནས། གང་གི་དེ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ལ་དམིགས་པས་གྲོལ་བའི་དམིགས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །མདོ་འགྲེལ་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །དེའང་རྣམ་པར་གཞག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདིས་གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཞེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་དང་། རྒྱུ་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་། ཉེས་པ་སྤོང་བ་དང་། ཡིད་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དང་། ཟ་བ་པོ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་བདག་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཙམ་ལ་བརྟེན་པས་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཀའ་བསྩལ་པ་དེ་དག་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ །ཞེས་སོ། །དེས་ནི་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་སེམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ལ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་དང་ཉེས་པ་སོགས་འདིའོ་ཞེས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱས་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་ཅེས་པ་སྟེ་ལུགས་ལས་འབྱུང་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པའི་དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་དེ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་རྣམས་གསུངས་སོ། ཡང་མདོ་འགྲེལ་དུ། མདོ་དེའི་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་པ་ཞིག་མཛད་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་མཛད་དེ། ཞིབ་པར་ཟུར་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ནི་གཞན་ནི་འོ། །ནག་ཚོས། བྱང་ཆུབ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་འདི་ལ་ཡོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའམ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་ཞེས་པ་བདེ་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་སེམས་པའམ། བྱང་ཆུབ་ཉིད་ལ་སེམས་པའམ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གསུམ་སྦྱར་རོ། །འགྱུར་འདི་ལྟར་ན་ཕྱི་མ་གཉིས་འོང་བར་མངོན་ནོ། །འདིས་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིའི་རྒྱུན་ལ་བརྟགས་པའི་ཚེ་བྱེད་པོའི་བདག་འགོག་གི་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པར་གསལ་བར་ཤེས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དོན་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་

བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ས་བཅུ་པའི་ལུང་དོན་གསལ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་མདོ་འགོད་པ་དང་། མདོ་དེས་ལུང་དོན་ཇི་ལྟར་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ས་བཅུ་པའི་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་ཟིན་པ་དེ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་ལ་དེད་པའི་བློ་ལྡན་གྱི་བློ་གྲོས་ནི་ལུང་དོན་དེ་ལ་འཕེལ་བ་སྟེ། མཆེད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ལནྐར་གཤེགས་པའི་མདོར་སྨྲ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་སོགས་བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པའི་ལྟ་ངན་གྱི་རི་མཐོན་པོ་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་ངག་གི་རང་བཞིན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འདི་ནི་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་ཞེས་སོ། །ཡང་ན་མདོ་འདི་ལོ་ག་པ་བས་སེམས་ཙན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ལྟ་ཚུལ་གྱི་མདོ་ཡིན་པས། བློ་ལྡན་ལོ་ག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བློ་ནི་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་ཚུལ་གྱི་མདོ་འདིའི་དགོངས་པ་དེད་ཕྱིར་དུ། ལང་གཤེགས་སུ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་ངག་འདི་གསུངས། ཞེས་སོ། །དོན་ནི་གང་ཟག་གི་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་གསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་དང་། །རྐྱེན་དང་རི་རབ་

དེ་བཞིན་ཏེ། །གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོར་འདོད། །སེམས་ཙམ་ཉིད་དུ་ང་སྨྲའོ། །ཞེས་པ་བདེའོ། །ནག་ཚོས་རྩ་བར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཤུ་སྟེགས་མཐོན་པོ་ནས། འཕགས་པ་ལ་ཕྲུར་གཤེགས་པའི་མདོ་ཉིད་དུ། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གི་རང་བཞིན་འདི་ཉིད་གསུངས། །ཞེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཤུ་སྟེགས་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཤུ་ནི་མཐའ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཡང་། རྡོ་རྗེ་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་སྦྱར་ན། འགྱུར་གསར་བདེའོ། །དགོངས་པ་དེད་ཕྱིར་དུ་ཞེས་འགྱུར་རྙིང་དུ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ལང་གཤེགས་སུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པས་དྲངས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་བས་ས་བཅུ་པའི་ལུང་དེའི་དོན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལང་གཤེགས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མིན་ནམ་དེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་བཅུ་པའི་ལུང་དེའི་དོན་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་རྟག་པ་སྲིད་རྒྱུ་མིན་ཞིང་། བདག་འཛིན་སྲིད་རྒྱུར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། རྒྱལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་པའི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་བཀག་ནས་མཐུན་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྟག་སོགས་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་བདག་འཛིན་སྲིད་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པར་ནི་བདག་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་བཀག་གི །གཞན་མ་བཀག་གོ །གཉིས་པ་ནི། ཤུ་སྟེགས་ཞེས་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའམ། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་སྟེ། རང་སྡེ་གང་ཟག

དང་ཕུང་པོ་རྫས་ཡོད་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་པ་ཞེས་བྱའོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་ཡང་། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་ཡིན་ཞེས་པའོ། ལུང་པ་ཞེས་པ་ལ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་འགྲེལ་པར། སྒོ་རིམས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་མཐའ་བྲལ་སྟོན་པའི་རིམ་བཅད་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ནག་ཆོས་དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་དགེ་སློང་གོས་དཀར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་འགྱུར་ལས་དགེ་སློང་སྐྱ་སེང་ཞེས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་སྤོང་བ་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། སྤོང་བ་ཞེས་པ་ཡུལ་སྐད་ངན་པ་ཤོར་བར་ངེས་སོ། །མདོར་ན་ངན་རྟོག་དུས་གསུམ་ཆར་དུ་བྱུང་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལུང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། །རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་པའི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་རིག་ཙམ་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སེམས་སྲིད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་གྱི་རྣམ་རིག་

ཅམ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ནག་ཚོས། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ལ་བརྗོད་པ་ལྟར། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཚིག་སྔ་མ་མི་མངོན་པར་བྱས་ཞེས་པའི་དོན། ཕྱིར་བུདྡྷ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་སྦྱོར་རྒྱུ་ལ་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྔ་མ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་སྟོན་པ་ན་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱར་བ་བཞིན་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ནག་ཚོའི། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ལ་བརྗོད་པ་ལྟར། །ཞེས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོན་པ་ན་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྔ་མ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་ལ་ཞེས་སྦྱར་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་འདི་ལྟར་ན། ཇི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་རྒྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་སྟོན་པ་ན་རྒྱས་པ་ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྔ་མ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་ལྟར་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཞེས་སྦྱར་བ་ནི་སངས་པ་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་བསྡུས་ནས་སྦྱར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་ཞེས་པ་བཞིན། སེམས་པ་དང་དཔའ་བོའི་དོན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་གཉིས་ཀ་བསྡུས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བཤད་ཅེས་ཕྲེན་ཚིག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །སངས་པ་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་བསྡུས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཞེས་སྦྱོར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་སྟོན་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མ་རིག་པ་སངས་ཤིང་བློ་རྒྱས་པས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཞེས་སྦྱོར་རྒྱུ་ལ་ཚིག་སྔ་མ་དེ་ཉིད་མི་མངོན་པར་བྱས་

ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ཞེས་པའོ། །སྐད་དོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྦྱར་ན་ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཏདྭ་བུདྡྷ་ཞེས་སྦྱོར་རྒྱུ་ལ་ཏདྭ་ཞེས་པའི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་བུདྡྷ་ཞེས་སྦྱར་བ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །མི་མངོན་རྒྱུའི་ཚིག་སྔ་མ་འདི་སངས་པ་ལ་སྦྱོར་བ། བུདྡྷའི་སྒྲ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཚུལ་སྦྱར་བའི་ཚེ་མི་འགྲིག་གོ །མདོར་ན། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱས་ཞེས་སྣད་པའམ། དེ་ཉིད་རྟོགས་ལ་ཞེས་སྣད་ཇི་བཞིན། །སེམས་ཙམ་ཞེས་པ་ལ་སེམས་ཙམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་གཙོ་བོའི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། གཉིས་པ་ན། ས་བཅུ་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟེན་འབྱུང་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བཅུ་པའི་ལུང་གིས་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ནི། མདོ་དེར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་ཞེས་གསུངས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དོན་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་རྣམ་རིག་ཙམ་ལུང་དོན་མིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་དོན་དང་། ལུང་འོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་གསུངས་ཀྱི་རང་ལུགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ནི་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་མ་རིག་པའམ་འདུ་བྱེད་ལ་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ལྟོས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ལྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། སྒྲ་ཤད་འཇིག་སྣང་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སམ། རྒྱུ་རྫུན་པས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྐྱེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དང་། དེ་འགོག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པའི་ལུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྐྱེན་ཡོད་ན་འབྱུང་བའི་ལུང་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྐྱེན་མེད་ན་ལྡོག་པའི་ལུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི་ལུགས་འབྱུང་སྟོན་པ་སྟེ། ས་བཅུ་པར། ཇི་སྐད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོག་གོ །ཞེས་པ་ནས། རྒྱུ་ཡང་བྱིན་པའོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་དུ་བསྟན་ཏེ། ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུགས་ལྡོག་སྟོན་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་ཡོད་པས་དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་གསལ་བ་བྱས་མོད་ཀྱི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་དེ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཞེ་ན། མདོ་དེར། མ་རིག་པ་འགག་པས་ཞེས་པ་ནས། རྟེན་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས་

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་པར་སྨིན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དོན་ཚན་འདི་གཉིས་ནི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མདོ་འགྲེལ་དུ་གསུངས་སོ། །དང་པོ་ནི་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་འབྱུང་ཚུལ་དང་ལྡོག་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། སྲིད་ཞི་གཉིས་ལ་མི་གནས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཀྱེ་ཞེས་པ་ནས། སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་གང་ཤེས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་རྣམ་རིག་ཙམ་ལུང་དོན་མ་ཡིན་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ལྡོས་གྲུབ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་དེད་ཀྱི་སེམས་དང་བཅས་པ་སུ་ཞིག །མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་ལུང་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་ཏེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི་ལྟ་བ་ངན་པས་བྱས་པའི་སྐྱོན་གོང་དུ་བཤད་པའི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ནག་ཚོས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པར་གྱུར་ན་ནི་ལྟ་བས་བྱས་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་བདེའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་དེར་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་ཞིག་གཙོ་བོར་བསྟན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་བཀག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་འཐད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྤྱིར་སེམས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་སེམས་ལས་སྐྱེས་ཏེ། རང་རྒྱུ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱུ་ལས་ལས་སྐྱེ་ན། རང་རྒྱུ་སེམས་ལས་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་དང་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས། ལས་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་གྲུབ་ཅིང་། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་འོག་མིན་གྱི་ཁང་པའི་བར་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་གི་ལས་ལས་གྲུབ་ཅིང་། བྱེ་བྲག་རྩ་བྱ་དང་བཟླ་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱེད་ནི། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ལས་ཀྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནས་ལས་གསོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་མེད་

ན་ལས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་པའི་ལས་ཀྱང་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཁྱད་པར་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་སེམས་ཁོ་ན་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བཞག་གི་གཟུགས་ནི་མ་བཞག་གོ །རྒྱུ་མཚན་ནི་གཟུགས་ནི་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱབ་སྟེ། བེམ་པོ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་གཙོ་བོར་ཡིན་པ་ནི། ས་བཅུའི་མདོའི། སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་གཅིག་ལ་བརྟེན་ཞེས་པའི་ཉུས་པས་ཙམ་སྨྲས་གཟུགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་འགོག་པར་ཐོན་ཅེས་སྨྲ་ར་གྱི། ཚིག་དེས་བསྟན་ཅེས་མི་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེ་མའི་བསྟན་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངག་དོན་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཁྱོད་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟགས་དེར་ཐལ། བེམ་པོ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ལ་རིག་ཙམ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་རིག་ཙམ་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་སོགས་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་བཀག་གི །ཕྱི་དོན་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ནག་ཚོས། འདིར་ཁ་གཅིག་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོར་འདོད་དོ། ཁ་ཅིག་ནི། སེམས

ལའོ། །གཟུགས་ཉིད་ནི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་མེད་པས་རྩོད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་བྱེད་པ་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་པོའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་བསལ་ནས་རྩོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་མནན་པར་གྱུར་པ་ནི་རིགས་ཏེ། ཞེས་པ་བདེ་བས། །ཕྱི་རོལ་པ་གཙོ་བོ་སོགས་བྱེད་པོར་འདོད། སངས་རྒྱས་པ་སེམས་བྱེད་པོར་འདོད་པས་དེ་དག་བྱེད་པོ་ཡིན་མིན་རྩོད་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་གཟུགས་ལ་བྱེད་པོར་འདོད་པ་མེད་པས་དེ་ལ་བྱེད་པོ་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་པས་བྱེད་པ་པོའི་ནུས་པ་མེད་པའི་གཙོ་བོ་སོགས་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ནུས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱེད་པོར་སེམས་ཙམ་དུ་བསྟེན་པའི་ལུང་དེས་གསུངས་པ་ན། གཙོ་བོ་སོགས་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རྩོད་པའི་གནས་ཏེ་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། ཡུལ་དེ་སེམས་ཀྱི་མནན་པ་སྟེ་འཛིན་པར་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་དབང་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་རྩོད་པའི་ཚེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འཕྲན་ཟླ་གཅིག་བཏོན་ནས་གཅིག་གིས་རང་གི་ཡུལ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུའོ། །ནག་ཚོས། རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཕན་ཚུན་རྩོད་ནས་ཞེས་དང་། ཐོབ་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་བདེའོ། །བཏོན་པའི་རྒྱལ་པོར་མ་

ཟད་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མཁོ་བས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་གནོད་པ་མེད་པར་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ལ་མཁོ་བ་སྟེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་གནོད་པ་མེད་པ་སྟེ་མི་འགོག་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཡུལ་དེའི་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱལ་པོ་སུས་བྱེད་རྩོད་པའི་ཚེ་གཞན་གཅིག་གིས་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པ་བཀག་ནས་གཅིག་གིས་ཡུལ་གྱི་བདག་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་མི་གཞན་འཛོག་པ་བཞིན། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་གཙོ་བོ་སོགས་དང་སེམས་སུས་བྱེད་རྩོད་པའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཀག་ནས་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པར་སྟོན་གྱི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་སྐབས་དེར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཡོད་མེད་མི་རྩོད་པས་དེ་མི་འགོག་ཅེས་པའོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཅེས་པའི་ཚང་པ་གཉིས་རྟགས་དང་ཚང་པ་འདི་གཉིས་དམ་བཅར་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མས་ནི་གཟུགས་བྱེད་པོའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་འགོག་པས་གཟུགས་ལ་རྩོད་ལ་འདིར་ནི་གཟུགས་རྩོད་གཞིར་མེད་ཅེས་རང་འགྲེལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་མི་བདེའམ་སྙམ་མོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་ལུང་རིགས་གཞན་གྱིས་གནོད་ཚུལ་བཤད་དེ་ལུང་འགལ་མེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལུང་རིགས་ཀྱིས་གནོད་པས་

རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་དོར་ནས་ཁས་བླངས་པར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དང་། དེས་ན་རྣམ་རིག་བསྒྲུབས་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དོན་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚུངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་མི་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་དོན་སེམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡོད་དེ། དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་དེ་ལྔ་ཆར་མེད་དེ། དེ་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དོན་མེད་ན་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར། དོན་སྣང་དབང་ཤེས་ཡོད་ན་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་དེ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པར་གང་གི་ཚེ་འཐད་པ་གང་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་རྟོགས་ན་ནི་དེའི་ཚེ་གཟུགས་སུ་མ་ཟད་དབང་ཤེས་དང་གཉིས་ཀའི་ཡོད་པ་འཐད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དོན་

སྣང་གི་སེམས་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་གང་གི་ཚེ་དབང་ཤེས་དེ་ཡོད་ན་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་འང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དོན་སེམས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མངོན་པའི་མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་འགྲེལ་པ་ནི་སླའོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་རྣམ་རིག་བསྒྲུབས་པ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ནི། དོན་སེམས་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་བདེན་གཉིས་བཀག་ནས་རྣམ་རིག་ཙམ་བདེན་པར་སྒྲུབ་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། དེ་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེས་ན་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་དོར་ནས་ཁས་བླངས་པར་བསྟན་པ་ནི། དོན་སེམས་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་ན་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་

པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འགྲེལ་པ་སློས། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ལང་གཤེགས་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་ནས་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལང་གཤེགས་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་རིག་བསྟན་པས་རྣམ་རིག་ཙམ་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་ལ་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་བཟློག་ཕྱིར་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་དྲང་དོན་གྱི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ། འདི་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་དང་། རྩ་བར་དེ་ཡང་དྲང་དོན་ཉིད་ཅེས་ཡང་སྒྲ་འབྱུང་བས། ས་བཅུ་པ་ལ་སྟེག་དགོས་པས་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་ལས་གཞན་པའི་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ཞེས་དང་། དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དྲངས་དགོས་པས་དྲང་དོན་ཉིད་ཅེས་སྦྱར་དགོས་ཀྱི། ས་བཅུ་པའི་མདོ་སྐབས་འདིའི་དྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་སྦྱར་དུ་མི་རུང་ངོ་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དྲང་དོན་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་སློས། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་

བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དྲང་དོན་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དྲང་དོན་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱི་འགྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དྲང་དོན་གྱི་ལུང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་འདི་དང་ལུང་གཞན་ཡང་དྲང་དོན་དུ་ལང་གཤེགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལུང་འདི་དང་ལུང་གཞན་ཡང་དྲང་དོན་དུ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་དང་རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་གཞན་ཡང་དྲང་དོན་དུ་ལུང་གིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལང་གཤེགས་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དྲང་དོན་དུ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དགོད་པ་དང་། དྲང་དོན་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དགོད་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱི་ར་ལངྐར་གཤེགས་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་དྲི་བ་བརྒྱ་རྩ་དྲིས་པའི་ལུང་ནི། རིགས་དང་རིགས་མེད་ཇི་ལྟར་ཅེས། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། །མཚན་རྣམས་རྣམ་པར་འགོད་པ་དང་། །བདག་མེད་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་མ་མཆིས་ཇི་ལྟ་བུར། །ཀུན་རྫོབ་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཇི་ལྟར་རྟགས་དང་ཆད་པ་ཡི། །ལྟ་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་དང་མུ་སྟེགས་སུ། །མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་འགལ་མི་འགྱུར། །སྡེ་

པ་རྣམས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བུར། །མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་བ་གསུངས། །ཇི་སྐད་ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་འཇིག །སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལགས། །ཞེས་སོགས་དྲིས་པའི་ལན་གྱི་སེམས་ཙམ་དང་བདག་མེད་པ་དང་ལྟ་བ་གཉིས་ཇི་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་ལན་རྣམས་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་དེ་མདོ་དེར་གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ནི་མཚན་མའི་རྒྱུ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གསུངས་སོ། །མིང་དང་མཚན་མ་ཀུན་རྟོགས་པ། །རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། །ཡང་དག་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་གསུངས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཁྱོད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱང་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་དོ། །ཡང་དེ་དག་གི་མཇུག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་སླར་དུ་འཚང་བརྒྱ་བ་ལ་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་

ལྷ་བ་དང་བྲལ་དགོས་པའི་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དྲིས་པའི་ལན་དུ། སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་བའི་དག །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལྷ་བུའི། །སེམས་ནི་སུ་དག་མི་ཤེས་པ། །སྒྲོ་འདོགས་པ་དག་སྐུར་བ་ལ། །མི་མཁས་དེ་དག་རབ་ཏུ་སྤྱོད། །ཅེས་གསུངས་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ན། མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་དང་། མེད་པའི་ལྟ་བར་དང་། མེད་པའི་རྒྱུར་དང་། མེད་པའི་དངོས་པོར་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྟེ་བཞིའོ། །སྐུར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་འདི་ཉིད་མི་དམིགས་པར་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐུར་བར་འགྱུར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐུར་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པར་མ་ཤེས་པར་དེ་བཞིན་དུ་ཞེན་པས་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་བསྟན་ཏོ། །བཞི་པོ་ནི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞེན་པ་དང་། ཕུང་སོགས་ལ་བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་སུ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་མིག་བཞུགས་སྣང་བ་དྲན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་འགོག་པ་གཉིས་མྱང་འདས་རྣམས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐུར་བ་ཐོན་ཏེ། དོན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པས་སེམས་ཙམ་ལ་སྐུར་བར་འགྱུར་བའོ། །མདོ་སྡེའི་མཇུག་ཏུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཅན་རྣམས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་བས་རྣམ་པར་རྟོག་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བློ་

གྲོས་ཆེན་པོ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་བས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་བའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཆོས་ལྔ་དང་རང་བཞིན་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་རྟོགས་པས་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་དང་ཆ་བྱད་དུ་མ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཆོས་ཉན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་སྣང་བ་ཙམ་ལ་འཇུག་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་གསུངས་སོ། །གང་ཚེ་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཙམ་དུ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་རབ་མཐོང་བ། །དེ་ཚེ་ཚོགས་སུ་གྱུར་བའི་སྐུ། །གཟས་ཤིང་བྱེད་པ་ཀུན་སྤངས་པ། །སྟོབས་དང་མངོན་ཤེས་དབང་ལྡན་པ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་མཆིས་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཅི་ལྟ་བུས་བདག་དང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཆིས་པ་དང་མ་མཆིས་པར་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ། སྔར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་མཆིས་པའི་
མཚན་ཉིད་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ་ཅེས་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་
དག་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་དྲིས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ་སྟོང་
པ་ཉིད་བདུན་དུ་ཕྱེ་ནས་གསུངས་ཏེ། མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་
པོའི་རང་བཞིན་དང་། སྤྱིད་པ་དང་། མི་སྤྱིད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་
དུ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང་།
གཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལྟོས་པ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་དང་རང་
བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་མི་སྐྱེ་བས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
པའོ། །གསུམ་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བས་
སྤྱིད་པའི་སྟོང་པའོ། །བཞི་པ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་སྔོན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
མི་སྤྱིད་པས་མི་སྤྱིད་པའི་སྟོང་པའོ། །ལྔ་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་
རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྟོང་པའོ། །དྲུག་པ་ནི་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པ་དང་ཉེས་པའི་བག་ཆགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པས་དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཉིད་

དོ། །བདུན་པ་ནི་སྒྲི་ག་རའི་ཁང་པ་ན་གླང་པོ་དང་བ་གླང་ལུག་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་དགེ་སློང་སོགས་ཀྱིས་མི་སྟོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་གཅིག་གི་གཅིག་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཅིག་གི་གཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཀུན་གྱི་ཐ་ཤལ་ཏེ། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་མི་སྐྱེ་བ་སོགས་བཤད་ནས། དེ་ནས་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་འདི་དག་གསུངས་སོ། །འཁོར་བ་རྨི་ལམ་སྒྱུ་འདྲ་དང་། །རྟག་དང་ཆད་པ་སྤངས་པ་ཡི། །རྟག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་ཀྱང་། །ལས་ནི་རྣམ་པར་མི་འཇིག་གོ །སྒྱུ་ང་འདས་དང་ནམ་མཁའ་དང་། །འགོག་པ་གཉིས་པོ་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། མ་བྱས་པར་ནི་བྱིས་པས་རྟོག །འཕགས་པས་ཡོད་མེད་སྤངས་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་གང་དུའང་རུང་ངོ་། དེ་དག་ཏུ་དོན་འདི་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དོན་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་

ཏེ། དེ་ནི་ཕོ་ན་རྣམ་པར་གཞག་པའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་སྟེ། དཔེར་ན་སྨིག་རྒྱུ་ནི་རི་དྭགས་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆུའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་ཞེན་པས་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཆུ་མེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུང་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མགུ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དགོད་པའི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའི། བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གསུངས་པ་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ལང་གཤེགས་དྲངས་པ་ལ་ལར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་གཞན་དུ་བརྗོད་པ་ལས་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ནག་ཚོས། མདོ་གཞན་ལས་ཀུང་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་གོང་དུ་སེམས་ཙམ་དུའང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དྲིས་ལན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་བཤད་ནས། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་སྣ་ཚོགས་དག །སྣང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་བཤད་པས་སྣ་ཚོགས་ཀུང་། །བཤད་པ་རྣམ་པར་འཁྲུལ་བ་ཡིན། །གཞན་ལ་གང་ཞིག་བསྟན་པ་དེ། །གཞན་ལ་བཤད་པར་མི་བྱ་སྟེ། །ཇི་ལྟར་ནད་པ་སོ་སོ་ལ། །སྨན་པ་སྨན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་

བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ། ཇི་སྐད་ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། སྟོང་ཉིད་བདུན་དུ་ཕྱེ་ནས་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་ཐ་ཤལ་དུ་བཤད་པ་སྟེ། མདོར་ན་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། རྣམ་རིག་ཙམ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་བཤད་ནས། སྔ་མ་ཐ་ཤལ་དུ་བཤད་པའི་མཇུག་ཏུ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མདོ་དེ་ནི་ཞེས་པ་འདི་འབྱུང་བས་དེ་ལ་རིགས་པའི་ཚུལ་ནི། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒོམ་དགོས་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཙམ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་ནི་ཐ་ཤལ་ཡིན་ན་འོ་ན་གོང་དུ་རྣམ་རིག་ཙམ་སྒོམ་པས་འཚང་རྒྱ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་སྙམ་པ་ལ། རྣམ་རིག་ཙམ་སྒོམ་པས་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་བསམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་ཅེས་པ་སྟེ། གོང་དུ། སེམས་ཙམ་བཤད་པའི་མཇུག་ཏུ། ཇི་ལྟར་ནད་པ་སོ་སོ་ལ། །ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྣང་ངོ་། །སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་འདི་ནི། གོང་དུ། སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལགས། ཞེས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། སྙིང་པོ་བསྟན་པ་ཡང་མདོ་གཞན་དུ་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་ཀྱི། མདོ་འདིར་བསྟན་པའམ། མདོ་གཞན་གྱི་ཡིན་ཀྱང་འདིར་སྦྱར་དྲངས་པ་ཡིན་ན་མདོ་དེ་ནི་ཞེས་སྙོག་རིགས་ཀྱང་དེའང་མིན་པས་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས་སྙོག་པས་ཅུང་མི་བདེའམ་སྙམ་མོ། །དེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་

དག་གི་དམིགས་པ་སྟོན་པའི་མདོ་གཉིས་གང་རུང་ལ་སྙོག་ལ། དེའང་དེ་མཐག་པའི་བདེན་སྟོང་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་སྙོག་ན་མདོ་འདི་ནི་ཞེས་པའི་ཉེ་ཚིགརིགས་ཤིང་། སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་དངཡང་དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་བས་རྣམ་རིག་སྟོན་པའི་མདོ་དེར་སྙོགགོ །མདོ་དེ་ནི་ཞེས་པའི་རིང་ཚིག་དང་ཡང་འབྱོར་ཤིང་སྐབས་དོན་ཡངའགྲིག་པར་སྣང་ངོ་། །འོན་བདེན་སྟོང་དུ་རིགས་ན་མདོ་གཞན་དུ་བདེ་བརགཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཇི་ལྟ་བུ། སྟོན་ཚུལ་དེམུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྙིང་པོ་སྟོན་པའིམདོ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འགྲེལཔ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་དགོངསའགྲེལ་གྱི་ལུང་དགོད་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེབའི་ལུང་དང་། ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་ལུང་གཉིས་དངོས་སུ་བཀོད་ལ། སོགསསྒྲས་ཐེག་གསུམ་བཤད་པ་སྡུད་དོ། །ཕྱི་དོན་མེད་པ་ནི་བཏགས་པ་མེད་པཉིད་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། མདོའི་མཚན་གཞི་ནི་ཐེག་བསྡུས་སུ་དྲངསཔའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལགྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཅི། སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཞེསསོགས་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་དྲང་དོན་དུ་བཀལ་བས་ཡོངས་གྲུབ་ཡོད་པར་བཤདཔའང་དྲང་དོན་དུ་གྲུབ་ཅིང་། ཇི་ལྟར་ནད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོས་ཀྱང

རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་པར་འགྲིག་གོ །གཞན་དབང་ཡོད་པའང་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དྲང་དོན་དུ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་སེམས་ཙམ་ནི་གཉིས་སྟོང་གི་སེམས་བདེན་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་ནི་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་གི་མཇུག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དྲང་དོན་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དགོད་པ་ནི། ཐེག་གསུམ་གྱི་མདོ་དྲང་དོན་ཡིན་པ་ནི། མདོ་བཏུས་སུ། པད་དཀར། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ། ཤེར་ཕྱིན། འདུས་པ་ཆེན་པོའི་ལེའུ། གཟུངས་རྒྱལ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་འཁོར་ལོ། དཔལ་ཕྲེང་སེང་གེའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ལ། ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མྱོང་བ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལས་སླར་སད་དེ། ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་དམིགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའོ། །ཀུན་བཏགས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ལ་མཛད་ན་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ལ་བཏགས་པ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་

ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་བཀྲལ་ན་ཀུན་བཏགས་དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་ཁས་བླང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ནི་ཕྱི་དོན་ལ་ཀུན་བཏགས་སུ་གསལ་ཞིང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་དེ་ལ་ཟུར་དུ་དཔྱད་དེ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་ཀུན་བཏགས་ཕྱི་དོན་ལ་གསལ་བར་བཤད་ཡོད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཅེས་སོགས་ནི་སླའོ། །འདིར་བཏགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དོན་མེད་པ་ལ་བཤད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་དྲང་དོན་དུ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་དུ་འདི་ལ་དྲང་དོན་དུ་འཆད་བྱེད་མེད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་བཤད་བྱ་མ་བགོད་པར་འགྱུར་རོ། །སྙིང་པོའི་ལུང་དོན་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་གཞན་ལས་སྙིང་པོ་གསུངས་པ་དེ་ཁྱད་གཞི་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ། ཁྱད་ཆོས་མཚན་དཔེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་གོས་དྲི་མ་ཅན་གྱི་བཏུམས་པ་ལྟར་ཕྱུང་ཁམས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་བཏུམས་པ་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་ཞིག་ཡོད་པར་བརྗོད་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱད་ཆོས་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱབ་སྟེ། མུ་སྟེགས་཮ང་བདག་རྟག་དངོས་ལུས་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཞུས་སོ། །ལན་ནི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མ་འོངས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་བླངས་ཏེ། མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཞུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་བཞག་གོ་སྙམ་དུ་བཟུང་དུ

མ་རུང་ངོ་། མདོ་དེས་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་དང་འདྲ་བའི་བདག་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེས་དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་བྱིས་པ་བདག་མེད་པའི་འཇིགས་པས་སྐྲག་པ་འགག་ཞིག་གི་སྐྲག་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ། དངོས་སུ་སྙིང་པོ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བདག་མེད་པ་ལ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ནག་ཚོས། སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་བདག་མེད་པ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཉིད་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས་རྒྱས་པར་ཕྱེ་བ་ནི། དཔེར་ན་རྫ་མཁན་གྱི་འཇིམ་གོང་གཅིག་ལ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྣོད་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྙིང་པོར་སྟོན་ནམ་བདག་མེད་པར་སྟོན་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་འདིའི་ཕྱིར་སྙིང་པོ་བསྟན་པས་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་དང་འདྲ་བས་བདག་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བདག་བསྟན་སྙམ་དུ་བཟུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྨྲ་རོ། །ནག་ཚོས། ཆོས་བདག་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། ཞེས་པ་བདེའོ། །འདིའི་མཇུག་ཏུ་ནག་ཚོས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་

ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱུ་སྐྱེགས་བྱེད་རྣམས་གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པས་སྟོན་པ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་ཡང་དག་མ་
ཡིན་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་ལྷུང་བའི་བསམ་པ་ཅན་འདི་དག་རྣམ་པར་ཐར་པ་
གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཅིང་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་འཚང་རྒྱ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་
དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་བདེ་བས། དོན་ནི། དེས་ན་བདག་མེད་པ་དེ་
ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཕྱུ་སྐྱེགས་ཅན་དྲང་བའི་ཕྱིར་ཏུ་སྙིང་པོའི་མིང་གི་
སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཅི་ནས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཐར་པ་
གསུམ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཞུགས་ནས་མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་
དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་འདིའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པས་སྙིང་པོ་བསྟན་ཏེ།
ཞེས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་མི་བདེའོ། །འདི་ལྟར་སྒྱུར་ན། དངོས་
སུ་སྙིང་པོ་བསྟན་པས་དོན་གྱི་སྙིང་པོར་དགོངས་གཞི་བདག་མེད་པ་སྟོན་ཏེ།
དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ན་གང་ཟག་དེ་འདྲ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་སྟེ་རྒྱ་བར་མི་
འགྱུར་ཞེས་སྨྲ་རོ། །ལང་གཤེགས་ད་ལྟ་འགྱུར་བ་འདི་ན་འདི་ལྟར་སྣང་སྟེ།
ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྙིང་པོ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་འདི་ནི་ཕྱུ་སྐྱེགས་བྱེད་བདག

ཏུ་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བས་ན་མུ་
སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་
པོ་བདག་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པ་འདི་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཉིས་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་
མེད་པར་བསྟན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བླ་
ན་མེད་པའོ། །ཆོས་ཟབ་མོ་བསྟན་པ་འདི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཟབ་མོ་
བསྟན་པ་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་བསྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཉིས་མ་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་
མཚན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་འདུས་སོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །འཇུག་འགྲེལ་འདིར་དྲངས་པར། ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ།
ཞེས་པ་ཡན་ལས་མེད། ལང་གཤེགས་ད་ལྟ་འགྱུར་བ་འདི་ན། བདག་མེད་
པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཡན་ལས་མེད། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་
པ་ལས་དྲངས་པ་ན་དེ་མན་ཆད་དེ་ཡང་ཡོད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་དོན་
དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དེས་ན་གང་ཟག་དེ་འདྲ་དེ་དག་སྨྱུར་དུ་འཚང་རྒྱ་
བར་བྱ་བ་དེའི་དོན་དུ་དངོས་སུ་སྟོང་ཉིད་མི་སྟོན་པར་སྙིང་པོ་ཞེས་སྟོན་པར་
མཛད་དོ། །སྟོན་ཚུལ་དོན་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་སྟོན་པ་དང་མི་འདྲའོ། །དེས་

ན་ལྷ་ངན་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སྙིང་པོའི་མིང་གི་སྒྲས་བདག་མེད་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །བདག་བསྟན་སྣམ་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །སྙིང་པོ་དྲང་དོན་སྟོན་པའི་ལུང་ནི། བདག་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཡིན་នོ། །དེ་མན་ཆད་ནི་གང་ལ་དྲངས་པའི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་འཆད་ལ། དེ་དག་གིས་ནི་གཞན་དབང་ཡོད་པར་བཤད་པའང་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་ཏོ། །ནག་ཚོས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མདོ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བདེའོ། །གང་ཟག་དེ་དག་ལྷ་ངན་ལས་བཟློག་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་དྲང་བའི་ཚུལ་ནི། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །ཞེས་སོགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འོན་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པས་ཀུན་གཞི་དྲང་"དོན[1]"དུ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་དང་ལང་གཤེགས་ཉིད་དུ་སྙིང་པོ་དང་ཀུན་གཞི་དོན་གཅིག་མིང་ཐ་དད་དུ་བཤད་པས་སྙིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པས་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེས་པའོ། །འདི་ལྟར་དཔྱད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ནི་འགྲོ་ཀུན་དང་། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། །ཞེས་སོགས་གཉིས་ཀ་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་

[1] མ་ཕྱི། ༣༥༨བ༨ན། རྡོན * དོན

མདོར་རྣམ་རིག་པས་འདྲེན་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི། ཞེས་པ་འདི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དྲངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། སྙིང་པོའི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པས་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའང་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལྟ་བུ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་གྲུབ་པས་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དགོངས་གཞི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་སུ་དགོངས་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྟོན་ཚུལ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དགོངས་གཞི་གཅིག་པ་ཙམ་མི་འགོད་ཀྱི་དྲང་དོན་གྱི་ལུང་དུ་མཚུངས་ཤིང་། དགོངས་གཞི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱེར་ན། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་མཚུངས་ཞིང་དགོངས་གཞི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མཚུངས་སོ། །སྐབས་འདི་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། སྙིང་པོའི་མདོ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་གྲུབ་པས་ཀུན་གཞིའི་མདོ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་གྲུབ་སྟེ། དེ་

ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་གྱི་ལུང་དུ་མཚུངས་ཞིང་དགོངས་གཞི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །དེས་ན་དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་དང་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་ག་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལེན་པའི་ཞེས་ལུང་དེ་དྲང་དོན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་དེའི་སྒྲས་ཟིན་ལ་འགའ་ཞིག་བདག་ཏུ་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་དྲང་དོན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཞིག ལེན་པའི་ཞེས་པའི་ལུང་དེའང་སྒྲས་ཟིན་ལ་འགའ་ཞིག་བདག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དགོངས་པ་གཞན་དུ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱས་ན་ཇི་ལྟར་འགྱུར་དཔྱད་དོ། ཁ་ཅིག་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་དྲང་དོན་ཡིན་ཀྱང་དེ་ནི་ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། ཞེས་པར་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་འདིར་བསྟན་མི་དགོས་པས་འདིར་ནི་སྙིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་ཉིད་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདི་ནི་རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་གཞན་དྲང་དོན་དུ་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་གིས་གསལ་བར་བྱས་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྔར་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ཀྱང་དྲང་དོན་དུ་ལུང་གིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་ཁྱད་པར་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་གིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་འབྲེལ་

མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིང་པོ་བསྟན་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་མ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཞེས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་ནི་སྔར་དྲངས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་གོང་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐེག་པ་གཅིག་པོ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་གི་དེ་གཉིས་ལ་མཁས་ཤིང་ཆོས་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བྱང་སེམས་དབེན་པར་སོང་སྟེ་ཚད་མ་དང་ཡིད་བརྟན་པའི་ལུང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་སོ་སོ་རང་གི་བློས་རྣམ་པར་དཔྱོད་དེ། གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་ཅིང་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་སྤང་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འབད་པ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་པོ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་གཅིག་གི་ལམ་རིག་ཅིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཐེག་པ་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །ཐེག་པ་གཅིག་གི་ལམ་རིག་ཅིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གཅིག་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གཅིག་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ནི་ང་མ་གཏོགས་པར་སྲུ

སྙིགས་ཅན་གཞན་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་མ་ཐོབ་བོ། །དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སླད་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་དེ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བཤད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་བསྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དུལ་བ་དང་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལུང་གིས་འགྲོལ་གྱི། རང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་པས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་མ་རྟོགས་པའི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བས་ཤི་འཕོ་མ་ཐོབ་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་ཉེས་པའི་བག་ཆགས་སྤྱངས་ཤིང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་དེ་ན་དེ་དག་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་ཞེས་སོགས་སྤར་མདོ་བཏུས་སུ་དྲངས་ཡོད་དོ། །དེའི་མཇུག་ཏུ། ལྷ་ཡི་ཐེག་དང་དེ་བཞིན་ཚངས་པའི་ཐེག །ཅེས་སོགས་དོན་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །ཞིབ་པར་ལུང་གིས་སྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་འདི་དང་ལུང་གཞན་དྲང་དོན་དུ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་ལུང་འདི་དྲང་དོན་དུ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་སྟེ་ལུང་གཞན་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་བཤདད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ན་ལང་ཀཤེགས་ཀྱི་སེམས་ཙམ་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་དང་དྲང་དོན་དུ་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སླ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ལང་ཀཤེགས་ཀྱི་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱས་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་རིགས་པས་དྲང་དོན་དུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི། བདེ་ཤླག་རྟེན་ཅེས་དགོངས་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་གསུངས། ཞེས་སྦྱར་ནས། བདེ་ཤླག་རྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས། དེས་ན། དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན། ཞེས་སྦྱར་ན་འགྲེལ་པ་དང་འགྲིག་པར་སྣང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྔར་ཕྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ཤེས་བྱ་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་རྟོག་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་སྟོང་པར་རྟོགས་ན་ཡུལ་ཅན་སྟོང་པར་རྟོགས་པར་སླ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གང་ཏུང་གི་ཚེགས་ཆུང་དུས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོར། དེས་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཕྱི་དོན་ལ་དགག་པ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ལ་བཀྲི་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོར། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཕྲག་ཏུ། །ང་ཡིས་མདོ་རྣམས་གང་གསུངས་པ། །ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་ཏེ། །ཞེས་པ་དང་། ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པར། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་འགྲེལ་རྣམས་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དངོས་བརྒྱུད་ནས་ཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་རིམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཛུད་པར་མཛད་དོ། །རྗོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རེ་ཞིག་དངོས་བརྒྱུད་གང་ནས་ཀྱང་བཀྲིར་མི་ཏུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཞུས་ན་ཆོས་མི་སྟོན་པ་མ་ཟད་ཞུས་ནའང་ལུང་མི་སྟོན་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལའང་འཁྲིད་

པར་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གསོག་པ་ལ་སྦྱར་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཇུད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྦྱངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཇི་སྙེད་གཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་རེ་ཞིག་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་གནས་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་བཤད་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་གཅིག་དང་། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྡོད་ཚུལ་ལས་གཞན་པ་གཅིག་བཤད་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་དོ། །རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱ་མ་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྡོད་ཚུལ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དྲང་ཚུལ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་ཕྱི་མའོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་ནི་སྔ་མའི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་པར། བསོད་ནམས་ཚུང་བས་ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སྐལ་བ་མེད་པས་རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལ་བསོད་ནམས་བྱས་པ་རྣམས་རྒྱུད་སྨིན་ཏེ་

སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། བསོད་ནམས་གསོག་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་དེས་ན་ཇི་ལྟར་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གོང་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་སྔོར་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་ནས་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ཡང་བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྔར་ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་དགག་པ་ཁོ་ན་གསུངས་ཏེ། ཐབས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཤེས་བྱ་བཀག་ན་ཤེས་བྱའི་བདག་མེད་པ་རིག་པར་འགྱུར་ལ་ཤེས་བྱའི་བདག་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཤེས་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་ཚུལ་ཡང་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་ན། མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཞིག་སྙམ་དུ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རེས་འགའ་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། རེས་འགའ་ནི་གཞན་གྱིས་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རེས་བས། དེས་ན་འགའ་ཞིག་ལ་ཤེས་བྱ་ཕྱི་དོན་དགག་པ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྔར་གསུངས་སོ། །དཔེའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་ཐབས་ཡིན་པས་ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་བྱ་བཀག་པ་ཡང་བདག་མེད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་སྟེ་ལུང་གཞན་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། །མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་མདོ་གཞན་ཡང་སྔར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སམ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་དྲང་དོན་དུ་བརྟག་ཅིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ལ། དེ་ལས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དྲང་དོན་གྱི་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཏེ། རྣམ་གཞག་གམ་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། མདོ་གང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བཤད་པའི་དོན་ཅན་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པའང་དྲང་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྟོགས་ནས་དྲང་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་སམ། ཡང་ན་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བཤད་པའི་དོན་ཅན་དེ་དག་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྟོགས་ནས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནམ་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལས་བརྩམས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མདོ་རྣམས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཅེས་པའོ། །ནག་

ཆོས། ལུང་གི་རྒྱུས་ནི་ཤེས་བྱས་ནས། ཞེས་དང་། དྲང་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དག །ཅེས་དང་། དྲང་བར་རིག་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་པ་བདེའོ། །མདོར་ན་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དྲང་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ལུང་འགའ་ཞིག་དྲང་དོན་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ལས་ལུང་འགའ་ཞིག་ངེས་དོན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཞེས་པའོ། །ལོ་རྒྱུས་ཞེས་པ་དྲང་ངེས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་ན་གོང་དུ་དྲང་ངེས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་ཞིང་། དྲང་བྱ་ཞིང་ཞེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའང་བརྟག་སྟེ། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཤད་ནས་དྲང་དོན་དུ་རིག་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་གིས། དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཕྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཞེས་སྦྱོར་བས་ནི། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ཅེས་སླ་དགོས་ཏེ། དགག་པ་མཛད་པའི་མདོ་ནི། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ་ཞེས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཡང་ཤེས་ཀྱིས། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པས་ཕྱི་དོན་བདག་མེད་པར་རྟོགས་འོང་། ཤེས་བྱ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཤེས་པའང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཞེས་

བྱའི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་ས་མ་ནོར་ཅིག གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྡེ་གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ལས་བརྩམས་པ་དངོས་སུ་གསལ་བར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུའམ་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཤད་ནས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སྨྲ་རོ། །ནག་ཚོས། གསལ་བར་མ་བསྟན་པ་དེ་ནི། ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཞེས་སོ། །དེའང་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་བསྟན་བཅོས་དང་མདོ་གཉིས་དྲངས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུའི་འབྱུང་བ་དང༌། གཟུགས་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་ན། འབྱུང་བ་རྣམས་མིག་གི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་ན། དེ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་མིག་གི་གཟུང་བྱར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་དགོངས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་མངོན་པར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཁྱད་པར་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟོད་པའོ། མདོར་ན་བདེན་པར་གྲུབ་ན་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་དགོངས་ནས། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་

རྒྱུ་འབྲས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་བདེན་འཛིན་བཟློག་ཕྱིར་གསུངས་ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་བསྟན་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཞེས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །མདོར་འདུས་བྱས་སྐྱེ་འགག་གི་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ནམ་ཆེད་དུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །མདོ་འདི་ནི་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡིག་ཆ་ལ་ལར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་མི་འཇུག་པའི་མདོ་དེ་དག་དྲང་དོན་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཐབས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དྲངས་ནས་དྲང་དོན་ཡིན་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་དྲང་དོན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་འཇུག་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མདོ་དེ་དག་ངེས་དོན་ཡིན་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱིས་ཤིག ཅེས་ཏེ་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དངོས་སུ་སྨྲར་མི་དགོས་ཏེ། སྔ་མ་ལས་ཤེས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ནས། ད་ནི་དེའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་སྟེ། དྲང་ངེས་ཀྱི་དམ་བཅའི་ཤེས་བྱེད་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོར་བཤད་

དོ། །རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་བཤད་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དྲང་དོན་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་བཤད་དོ། །བྱེ་བྲག་ཤེས་ཞེས་པ་ནི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་མདོ་སྡེར་ཤེས་ཞེས་པའོ། །དྲང་ངེས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཤེས་བྱེད་ནི། མདོ་དེར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་དེ་པོ་ཉིད་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་སྟོན་པ་ལ་འདུག་པར་དོན་གཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། དེས་རྒྱུ་མཚན་ཐོན་ནོ། །མདོ་དེ་དག་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཅ་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་གདུལ་བྱས་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསླབས་དགོས་སམ་སྙམ་ན། གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཚིག་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་སྙིང་པོའི་དོན་གཅིག་ལ་འདུག་པར་དོན་གཅིག་པས་ཐམས་ཅད་བསླབ་མི་དགོས་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་གང་ལ་བསླབ་སྙམ་ན། བདག་མེད་པ་གཅིག་པུ་ཡིན་པས་འདི་ལ་བསླབས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྙེད། ཅེས་པའོ། །དྲང་ངེས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་རྒྱུ་མཚན་འདི་ནི་སྔར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་སྡེ་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ཚིག་གསལ་དུ་དྲངས་པར། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་གང་དག་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་

དག་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་། སྲོག་དང་། གསོ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་། ཤེས་བདག་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཚོར་བ་པོ་དང་། སྒྲ་སྣ་ཚོགས་སུ་བཤད་པ་དང་། བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་དང་བཅས་པར་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། སྲོག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་། བདག་པོ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོའི་བར་དུ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་ཁ་ཅིག་ལས། ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་དང་། དོན་དམ་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལམ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྒྱུ་ལམ་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་བྱུང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའོ། །ཚིག་དོན་ནི། དངོས་སུ་ལམ་སྐྱེ་ཐབས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་མདོ་ཞེས་དང་། དངོས་སུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཐབས་འབྱུང་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་མདོ་ཞེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཞེས་པའང་དེ་ཉིད་དོ། །འགྲེལ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་

མས་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ནས། མདོ་ཕྱི་མ་བདག་དང་ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་འདིར་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོར་སྟོན་པ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་ཡིན་པར། འདི་ནི་སྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་། །འདི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད། །ཅེས་གསུངས་ནས། རིགས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི། །ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་དངོས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགལ། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་ནི། ཐ་སྙད་བདེན་བས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་སྒོ་ནས་སྦྱར་རྒྱུའི་འགྱུར་ཁྱད་དོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ་བརྩམས་ཏེ་འཇུག་པའི་མདོ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་མིན་པར་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཐབས་

ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ནི་དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་དམ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཐབས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་
མདོ་ཞེས་སྨྲ་རན་རུང་བ་འདྲ་སྙེ་བརྟག་གོ །ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལྟ་བུའི། འདི་
སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་དང་། དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོགས་དངོས་སུ་སྟོང་
ཉིད་སྟོན་པ་མིན་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་
རྗེས་སུ་ལྟའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་དག
སྟོན་པ་ལ་བརྩམས་ཏེ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་ཤེར་སྙིང་རིལ་པོ་ངེས་དོན་གྱི་
མདོར་བྱ་དགོས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད།
ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པའི་མདོན་པའི་མདོ་
སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དྲང་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་ཐམས་
ཅད་མི་བཟུང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པ་ལ་དྲངས་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོས་མ་མཛད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དྲང་ངེས་བྱེད་པའི་གཞི་ནི་མདོ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །འོ་ན་ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་མདོ་དེར་བྱམས་པས་
ཞུས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་ངེས་དོན་དུ་འགྱུར་བས་དགོངས་
འགྲེལ་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་དྲང་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྙམ་ན་ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མདོར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བཤད་པའི་དོན་བསྡུས་ནས་ཕྱོགས་ཙམ་
ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྨོངས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་

དུ་བཟུང་བའི་ཚེ་སྦྲུལ་ནི་ཐག་པ་སྡོག་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྱུང་བ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཟུང་ཡང་སྦྲུལ་དེ་ཐག་པ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རྨོངས་པ་དག་གིས་སྦྲུལ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཟུང་བའི་ཚེ། སྦྲུལ་དེ་སྦྲུལ་དངོས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་པར་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་རང་བཞིན་དུ་བཟུང་བའི་ཚེ། རང་བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་གཞན་གྱི་དབང་ལ་བློ་གྲོས་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་བཟུང་བ་ལྟར་དེ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདིའི་དཔེར་སྦྲུལ་ནི་ཐག་པ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་ན་རང་བཞིན་དུ་མེད་དེ། རྩ་ཤེར། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས། རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བློ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་ཚོས། གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱས་པ་ཅན་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བར་བཟུང་བ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའོ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་མཚམས་བཅད་པ་བདེ་བས། དེས་ན་གང་རྟེན་ཅིང་

འབྱུང་བ་བློས་བྱས་པ་ཅན་ལ་གཟུགས་བརྙན་ལ་གཟུགས་སུ་བཟུང་བ་དང་
འདྲ་བར་རང་བཞིན་དུ་བཟུང་བ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བཏགས་པའོ། །མ་རིག་པ་
དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་
རང་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཚེ་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཡུལ་དུ་ནི་བཅོས་མའི་སྣང་ཚུལ་མེད་པར་དངོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
ལ་ནི་ཆོས་རྣམས་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཞན་དབང་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་བློས་བཅོས་ནས་བྱས་པ་ཅན་གྱི་སྣང་
ཚུལ་ལ་མ་རིག་པར་ཕུང་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་
མཛད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དབང་གི་ཕུང་སོགས་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་
བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབའ་ཞིག་ཅེས་པས་ཀུན་བཏགས་གཅོད་ཀྱི་
གཞན་དབང་མི་གཅོད་དོ། །དེས་ན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་དང་བྲལ་བའི་
སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པས་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོ། །མདོར་
ན་གཞན་དབང་ཕུང་སོགས་ལ་མ་རིག་པ་ཅན་དང་། མ་རིག་པ་དང་བྲལ་
བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཚེ། མ་རིག་པ་ཅན་གྱི་མཐོང་བའི་རང་
བཞིན་དེ་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་། སངས་རྒྱས་གཟིགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་
དེ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་དེ་མཐོང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་
མཐོང་བའི་ཚེ་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་སོ་སོར་འགྱུར་ཏེ། སློལ་དེ་

མཐོང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་མཐོང་བའི་ཚེ་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་སོ་སོར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཞེས་སོ། །དཔེའི་སྦྲུལ་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་ལ། རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱང་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་སྟེ། སྔར་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་པར། རབ་རིབ་ཅན་དང་རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བ་གཉིས་དཔེར་བཞག་ནས་མ་རིག་པ་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་རང་བཞིན་དོན་དུ་སྦྱར་ནས། སངས་ཀྱིས་རྒྱས་གཟིགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་མེད་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་གཟིགས་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་ནས་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྣང་ངོ་། །ནག་ཚོས། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དབང་ནི་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ཉིད་དོ། །གང་གི་རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་སོ། །གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱས་པ་ཅན་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བར་གཟུང་བ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའོ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ཅན་གྱི་དངོས་

པོའི་དོན་ལ་མ་རིག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །བྱས་པ་ཙམ་ཞེས་པ་དང་བཅོས་མ་དོན་གཅིག་སྟེ། ནག་ཚོར། གོང་དུ། བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུའོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ལ་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། འདིར་ཡང་། བྱས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ། བཅོས་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྱུར་འདིའི་ལྟར་ན་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ནི། ཞེས་པ་ལྟར་ན། དེ་ནི་ཞེས་པ་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཞེས་པ་སྦྱར་ན་ཅུང་མི་བདེ་སྟེ། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཙམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཅུང་དཀའ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་དེ་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །རྣམ་རིག་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་མི་རུང་ངོ་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །

གཉིས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གཞན་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མི་ལེན་པས། རེ་རེ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འོན་ཅེ་ཞེ་ན། བདག་ལས་

ཀྱང་སྐྱེ་ཞིང་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་སྟེ། རྫ་བུམ་ནི་འཛིམ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བས་བདག་ལས་སྐྱེ་ལ། འཁོར་ལོ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བས་
གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེའོ། །བྱམས་པ་ལྷ་བུ་ཚེ་སྔ་མའི་སྲོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་
ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བས་བདག་སྐྱེ་དང་། ཕ་མ་དང་ཆོས་ཆོས་མིན་དང་ཟག་
པ་དང་སྨོན་པ་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་ལས་སྐྱེའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས། སྔར་བཤད་ཟིན་གྱི་རིགས་པས་ཁེགས་པ་དང་། མ་བཤད་པའི་
རིགས་པས་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་གཉིས། བདག་གཞན་སྐྱེ་བ་ལ་དགག་
པ་སོ་སོར་བསྟན་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པ་དང་། བདག་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་
བདེན་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་བཀག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་མི་
སྐྱེ་ཏེ། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་རིགས་པས་
གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་སྔར། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་
བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་གཉིས་གང་རུང་དུ་བསྡུས་ནས་བཀག་
པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདིར། འགྱུར་འདིར། འཇུག་བསྡུ་བའི་
ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་ཡང་། ནག་ཚོས། སྔར་བསྟན་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་བ་སྟེ། སྔ་མའི་རིགས་པ་དང་འདི་གཉིས་ལ་
སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་བཤད་པ་དང་། བདེན་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པའི་
ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་རྒྱས་བཤད་དང་དོན་བསྡུའི་ཁྱད་པར་མ་མཐོང་བའི་

ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། ཆོས་ཅན། བདག་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་
ཁྱོད་སྐྱེད་མི་དགོས་ཏེ། བདག་གཞན་རེ་རེ་ལ་ཁྱོད་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། བྱེ་མ་གཅིག་ལ་ཏིལ་མར་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་མང་པོ་
ཚོགས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཀྲང་པ་དང་པོ་སྤྱིར་བཤད་པའི་རིགས་
པ་དང་། འདིར་སྤྱིར་མ་བཤད་པའི་རིགས་པ་ལ་གསལ་བར་སྦྱར་བཞིན་དུ་
དེ་གཉིས་རྟགས་བསལ་དུ་སྦྱོར་བ་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཆད་པར་
སྨྲ་བའི་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་སྨྲ་བ་དགག་པ་དང་།
འབྱུང་བ་རྒྱུར་སྨྲ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་སྨྲ་བ་དག་ན་རེ། ཕོ་བོ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་
དངོས་པོ་འདི་དག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའོ། །དེས་
ན་སྤྱར་བགོད་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་། །ཉི་ཤར་
ཆུ་བོ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་། །སྲན་ཟླུམ་ཚེར་མའི་གཟེང་རིང་རྣོ་བ་དང་། །རྨ་
བྱའི་མདོངས་ཀྱི་བཀྲ་བ་ལ་སོགས་པ། །སུས་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
འབྱུང་། །ཞེས་པའོ། །འདིར་ཟེ་འབྲུ་དང་། ལྗེ་བ་ཞེས་འབྱུང་ལ། ནག་ཚོས།
ཟེ་འབྲུ་དང་། ག་སར་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འདིར་བྱ་ཧྲི་དི་རི་དང་། ཞེས་པ་ལ་
ནག་ཚོས། ཟེར་མོའི་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་མེད་དང་སྐྱེ་བའི་གཞུང་བཞིན་དགག་པ་དང་།
རྒྱུ་མེད་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་

ལ་གཉིས། ཡུལ་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་རོག་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་རྨ་བྱའི་མདོངས་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྨ་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངལ་ན་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་སུའང་ཁྱོད་ལ་སྒྲོ་ནི་ལྡང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ན་ཙོའི་སྒྲོ་རྨ་བྱ་ལ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤུ་མ་དང་རློས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲོ་ནི་ཙོ་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལོ་ཏོག་གི་ཆེད་དུ་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་ན། པ་ན་སའི་ཞིང་། དེའི་ཞིང་ཐོག་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཉི་མ་པ་དང་ཨ་མ་སོགས་ཀྱང་པ་ན་སའི་ཞིང་ཐོག་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་བས། པ་ན་སའི་ཞིང་ལ་དེའི་ཞིང་ཐོག་སྐྱེ་བ་ལྟར། ཨ་མའི་ཞིང་ལ་པ་ན་སའི་ཞིང་ཐོག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། པ་ན་སའི་ཞིང་དང་ཨ་མྲའི་ཞིང་གཉིས་ཀ་པ་ན་སའི་ཞིང་ཐོག་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་དུ་འདྲ། པ་ན་སའི་ཞིང་ལ་དེའི་ཞིང་ཐོག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། པ་ན་སའི་ཞིང་ཐོག་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཨ་མྲའི་ཞིང་ལ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཁྱོད་པ་ན་སའི་ཞིང་ལ་སྐྱེས་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ནག་ཆོས། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་ཡང་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

པ་བདེ་བས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་པ་ན་སའི་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། པ་ན་སའི་འབྲས་བུ་དེའི་ཤིང་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཞིག ཤིང་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་ལས་ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་མི་འདྲ་སྟེ། རིགས་པ་དེ་སྔ་མ་དང་ཟློས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཨ་མྲ་སོགས་དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་ལ་སྨྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ནང་ལའང་སྦྱར་ཏེ་སྦྱར་བཤད་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་སློའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཆོས་ཅན། ལོ་ཐོག་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་འབད་རྩོལ་བྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། ལོ་ཏོག་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་དགོས་པ་ལས་ཁྱོད་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱེད་རང་གི་སྒོ་འཛིན་མངོན་སུམ་རེས་དགག་སྐྱེས་པས་སྔོན་པོ་ལས་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཆོས། འབྱུང་བ་སྐྱེས་པར་སྨྲ་བ་ནི་འདི་སྐམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ །འདིར་བལ་པོས་སེ་ཙ་ཞེས་དང་། ནག་ཆོས་སེ་ཙ་འདྲ་ཞེས་སོ། །བསྡུས་ན་འཇིག་རྟེན་དེའི་རྒྱུ་འབྲས་ནི་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་བཞི་ལས་ཚན་ལས་སྨྱོས་ནུས་འབྱུང་བ་བཞིན་

ཏུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་ལོ། །དེའང་འཇིག་རྟེན་དེའི་རྒྱུ་ལས་ཡིན་གྱི། ཕ་རོལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕ་རོལ་མེད་པ་མི་རྟོག་པར་བསྟན་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ལྟ་ངན་ཅན་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕ་རོལ་མེད་པར་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕ་རོལ་མེད་པར་མ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་གང་ལས་ངེས་ཞེས་དྲིས་པས། དེའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་བ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བའམ། མ་གྱུར་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཕ་རོལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་དངོས་པོར་ཐལ། ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པར་འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ལྟོས་ས་དངོས་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ཕ་རོལ་མེད་པའང་མེད་པར་ཐལ། །དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྟན་ཏེ། །ཕ་རོལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕ་རོལ་མ་མཐོང་བ་དེ་མངོན་འགྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་མ་བཟུང་བས། ཕ་རོལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་མ་བཟུང་

བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་འདོད་ན། ཕ་རོལ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕ་རོལ་མ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕ་རོལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕ་རོལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བཟུང་ཡང་རྗེས་དཔག་གིས་འཛལ་བས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འཛལ་བྱེད་ནི་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་མེད་པར་ཁས་བླངས་ཏེ། ཇི་ཙམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཞེས་སོགས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀློག་གྱུར་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ན། སེམས་ཅན་འབྱུང་བས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་འབྱུང་བ་ལའང་སུན་འབྱིན་པ་བཤད་ཟིན་གྱི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་སུན་འབྱིན་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཏེ། འབྱུང་བས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་འབྱུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་མ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པས་ཟླ་བ་གཉིས་བཟུང་ཡང་ལོག་པར་བཟུང་བ་ལྟར། ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མེད་པར་བཟུང་ཡང་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བས་དངོས་པོ་ལ་སྐྱོངས་ནས་ལོག་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག

རྟེན་འདིའི་གནས་ཚུལ་ལ་ རྨོངས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་འདིའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོན་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དཔྱད་ཐམལ་གྱི་ཤེས་པས་མཐོང་བཞིན་པའི་རགས་པ་ལ་རྨོངས་ན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱང་འཕེན་ལྟ་ངན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དབུ་མ་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་ངེས་སམ་ཐེ་ཚོམ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་ལྟ་ངན་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་སྲིད་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་ལྟ་བའི་མངོན་འགྱུར་གྱི་རྟེན་དང་འདྲ་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འབྱུང་བ་བདེན་པར་ཞེན་པ་མངོན་འགྱུར་དང་ལྡན་པའི་དུས་བཞིན་ནོ། །འགྱུར་འདིར། དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་མ་བཏུབ་ཀྱི་རྐྱེན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། ནག་ཚོས། དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ཞེས་ལྡན་པའི་རྐྱེན་བྱེན་པ་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ནག་ཚོས། ཇི་སྲིད་དུ་འབྱུང་བའི་སེམས་སུ་གཏོགས་པའི་རྟེན་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པར་ལྟ་བའམ། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་རྟེན་དུ་མ་གྱུར་

པ་དེ་སྲིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་བདེའོ། །རྒྱུད་འཕན་པ་དེ་འབྱུང་བ་འདི་བདེན་པར་ཁས་ལེན། ཕ་རོལ་མེད་པར་འདོད་པས་ཁོའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་བསྐྱབ་བྱ་དང་། མཐུན་དཔེར་སྦྱར་ནས་སྤྱོད་ལམ་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྟ་ངན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། འབྱུང་བ་བདེན་ཞེན་ཡང་དག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྱུང་བ་བདེན་པར་མེད་པས་བདེན་ཞེན་ལོག་པར་བསྟན་པ་དང་། འབྱུང་བ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་པས་བདེན་ཞེན་དཔེར་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་བདེན་འཛིན་ལོག་པའི་བློ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ཁོ་ན་རེ། འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་གསར་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པས་འབྱུང་བ་བདེན་ཞེན་ལྟ་ངན་དུ་གྲུབ་མ་ཟིན་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་གསར་དུ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གོང་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་དུ་བདེན

སྐྱེ་སྒྲིར་བཀག་པས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་སྒྲིར་གྲུབ་ཟིན་པས། འབྱུང་བ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་འབྱུང་བ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དཔེར་བཀོད་པ་ལ་གྲུབ་ཟིན་དཔེར་མ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་དཔེ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཅན་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ་དགག་པ་དང་། སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་སོགས་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་རྟག་ཆད་ཅན་ཀུན་ལ། སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་ལྟ་བ་ངན་པ་དང་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་པར་ལོག་རྟོག་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་མཁྱེན་མེད་པར་ལྟ་བ་ཅན་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ་དགག་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་ཅན་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པས་འདོད་པ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཕྱི་རོལ་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་གཞན་གྱིས་སྡེ་པ་དག་གི་ལྟ་ངན་བཀག་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གནས་སྐབས་འགར་ཡང་མི་འདོད་པར་འཐོབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྦྱར་ནས་ཕྱོགས་སུ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་བྱ་སྟེ། ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་པར་མངོན་པར་འདོད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབུ་མ་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དབུ་མ་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པ་ལའང་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ལྟ་ངན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་མཚུངས་སོ་སྙམ་ན་མི་མཚུངས་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཅེས་སོགས་སྨྲ་རོ། ནག་ཆོས། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྟ་བས་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་དཔེ་ཡང་ཡོད་པས་སླ་བར་ཡང་ནུས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཅེས་སོགས་འབྱུང་བས། ལྟ་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་རྟགས་ཡོད་པས་དེར་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པ་བདེའོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདིས་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྐྱེ་ཚུལ་ལཱུ་བ་མེད་པ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ལོག་པའི་རྒྱུར་རྟོགས་བཞི་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་རྟགས་དགོད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རང་བཞིན་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་འགལ་བ་སྤོང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བར་ཐལ། སྔོ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣང་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྣང་བར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་ལོག་པའི་མཐོང་རྒྱུར་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བའི་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཏི་མུག་གིས་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབས་ནས། རང་བཞིན་ལས་ལོག་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྲིན་ཚོགས་ནས། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པས་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་རང་བཞིན་མི་སྣང་བར་བསྟན་ལ། རང་གིས་ཞེས་པ་ནས། སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །བར་གྱི་གནས་ལུགས་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མཐོང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་བྱེད་ལོག་པའི་མཐོང་རྒྱུར་མི་འཐད་པར་རྩོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དཔེར་དགོད་པ་དང་། དོན་ལ་སྦྱར་ཏེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་

ལོག་པར་མཐོང་བའི་དཔེ་ཡོད་དེ། རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་དབང་གིས་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དང་། དོན་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྣང་སྟེ། གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་ལྟ་བ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་འདུ་བྱས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་འདུས་བྱས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ནི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཞེས་སོགས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་མ་རིག་པའི་རྗེས་འགྲོ་ལྡོག་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་འདིས་འདུ་བྱེད་གཏི་མུག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་ལྟ་བ་ལ་མི་མཁས་པ་སྟེ་རྨོངས་པའི་གང་ཟག་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་འདུ་བྱེད་ལ་བདེན་ཞེན་འཕེལ་ནས་འཆིང་བར་འགྱུར་ལ། བློ་གྲོས་ཀྱི་ཉི་མས་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་སྟུག་པོ་བསལ་ནས་གནས་ལུགས་ལྟ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་ནི། མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རིག་པ་སྤངས་ཏེ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆིང་གྲོལ་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདུ་བྱེད་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་གཏི་མུག་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ངག་དོན་ནི། འདུ་བྱས་བདེན་པར་འཛིན་པ་གཏི་མུག་གི་དབང་

གིས་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་འགག་ཞིག་བདེན་ཞེན་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འགག་ཞིག་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགག་ཡང་མེད་ན། འོ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོ་བོར་ཡང་དོན་དམ་པར་བསལ་བར་སྣང་བར་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་སྣེད་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྣེད་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ། གཉིས་པ་ནི། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གསལ་བར་མ་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན། ཞེས་སམ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདེན་གྲུབ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་གཉིས་གསལ་བར་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །ཐལ་

བ་ལས། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་ཡོད་དེ། དེར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོད་པ་འདིར་མཐོང་མ་མཐོང་མཚུངས་པའི་རྟོད་པ་འགོད་དགོས་པ་ནི་ལན་གྱིས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་དངོས་སྨྲ་བས་རྟོད་པར་མི་རིགས། ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྟོད་པར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་པར་མེད་ན་སྣང་ཚུལ་འགལ་བའི་རྟོད་པ་མི་འཐད། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པས། །བདེན་པར་འགྱུར་བའི་རྟོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལན་གྱིས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པའི་གང་ཟག་ལ་རིགས་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ལ་མི་རིགས་པ་དང་། དབུ་མ་པས་ལན་གྱིས་བཟློག་པར་ནུས་པས་རྟོད་པར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོད་ན་དངོས་སྨྲ་བ་ལས་གཞན་ལ་རྟོད་རིགས་པ་དང་། རྟོད་ན་དངོས་སྨྲ་བ་ཉིད་ལ་རྟོད་པར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་པའི་སྐྲ་ཤད་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མི་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་པའི་གཟུགས་སོགས་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མི་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་སོ། །ཞེས་སྦྱོར་མོད། གཞུང་འདི་ནི། ཁོད་ལྟར་ན་གང་ཟག་གཉིས་པོ་འདི་ལ་སོ་སོར་རྟོད་པར་རིགས་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ལ་རྟོད་པར་མི་རིགས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་

པས་གསལ་བར་ཕྱེ་པ་ཡིན་པས། འདི་འདྲའི་ཐལ་ཆོས་ཐལ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བ་མིན་ནོ། །ཚིག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ན་ནི་འདོད་པར་ནུས་ཤིང་། རྟགས་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རང་ལ་མཚུངས་སོ། །རྟགས་ཆོས་སུ་སྦྱོར་ནའང་གསལ་བར་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྩོད་པ་འདི་སྨྲ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་རབ་རིབ་ཀྱི་མིག་ཉམས་པ་ཁྱེད་ཅག་གི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་གསལ་བར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རེ་ཞིག་སྐྱེ་རིམ་པ་དང་པོར་གང་ཟག་གང་དག་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་ལ། དེའི་ཕྱིས་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་གསལ་བར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བློའི་མིག་མ་ལུས་པ་བསྒྲིབས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལྟ་བ་མ་རྟེད་པ་རྣམས་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་སོ། །ནག་ཚོས། གང་དག་གི་མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་རེ་ཞིག་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་སྐྲ་ཤད་ཅེས་སོགས་དང་། མིག་མདོངས་པར་ཞེས་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མཐོང་བར་མ་འགྱུར་ཞེས་གནོད་པ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། དངོས་སྨྲ་བ་ཁྱོད་བདེན་མེད་དུ་མཚུངས་ན་གསལ་བར་སྣང་མི་སྣང་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་ཅེས་པའི་རྩོད་པ་བྱེད་ཕྱིན་

ཆད་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་པོ་འདི་ལ་འཕང་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། འདི་
གཉིས་ཀྱི་རྟགས་བསལ་ལ་ལན་མི་ཐེབས་ཤིང་། ཁྱབ་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཚད་
མས་གྲུབ་པས་འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་ཅེས་པའོ། ཁོ་བོ་ཅག་དབུ་མ་
པ་ལ་ནི་འདི་འདྲའི་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དག་གི་
རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གཞན་
གང་དག་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་
ཀྱི་རང་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་པས་འདི་སྐད་བཤད་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་སྟེ་
ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་བ་འཕགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་
པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་འཆད་པར་བཞུགས་པའི་གཟིགས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་
ལན་འདེབས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་ཤེས་པས་མཐོང་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་
ལན་འདེབས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བློའི་
མིག་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པས་ཇི་བཞིན་དུ་གཟིགས་ཤིང་
རང་གིས་མ་ཡིན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་ཞེས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་
མདོ་དྲངས་སོ། །ནག་ཚོར། ཁམས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་དང་། གང་
དག་འབྱུང་བའང་། ཞེས་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བཤད་པ་ལྟར་
བདེའོ། །

དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གསལ་བར་མི་སྣང་བར་ཐལ། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་བ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་རྣལ་འབྱོར་མཉམ་བཞག་གི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཟིགས་དགོས་ཀྱང་། དེ་དག་གི་མཉམ་བཞག་གིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་གཟིགས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕོ་བོའི་ཅག་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ལན་འདེབས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། བདེན་པར་ཡོད་ན་མཉམ་བཞག་གིས་གཟིགས་དགོས་པས་སོ། །ཞེས་པའོ། །ངག་དོན་ནི། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་གཉིས་གསལ་བར་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་མ་པ་ལ་འཕང་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་ལ་འཕང་རིགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། སྒྲ་ཤད་སྣང་ཞེན་ཅན་དང་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་སྣང་ཞེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་ལ་སྤྱི་ཕྱིར་འཕང་བར་རིགས་ཀྱི། དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པར་མི་ནུས། རྟགས་ལན་མི་ཐེབས། ཁྱབ་པ་ལའང་ལན་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་སོ། །རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་པ་འཕགས

པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལན་འདེབས་ལ། འཕགས་པ་ལ་བརྒལ་བ་འདི་
མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་སྣང་ཡང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མི་དགོས་ཞེས་
དེས་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྣང་ཡང་མཉམ་
བཞག་ཏུ་མི་སྣང་བར་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པའི་
མཉམ་བཞག་གིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་གྲུབ་བདེན་
གཉིས་གང་དུའང་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དགོད་ན། ཀང་པ་
དང་པོ་གསུམ་སྐྲ་ཤད་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་ཞེན་པ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྲ་ཤད་གསལ་བར་མ་མཐོང་བར་ཐལ། སྐྲ་ཤད་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྲ་ཤད་གསལ་བར་སྣང་ཞེན་
ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་འཕང་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་ལ་འཕང་རིགས་ཀྱི་
ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག གང་ཟག་དེ་ལ་འཕངས་པའི་ཚེ་དེས་ལན་གྱིས་བཟློག་
པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དེས་རྟགས་ཆོས་
ལ་ལན་མི་ཐེབས། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས་
བླངས་སོ། །ཐལ་བ་སྔ་མའི་གང་ཞིག་མ་གྲུབ་ན། རྩོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་
གཞན་ལ་འཕང་རིགས་སུ་འགལ་ལོ། །ཀང་པ་ཐ་མ་ལ། བདེན་པར་སྣང་ཞེན་
ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུའང་གཟུགས་སོགས་བདེན་
གྲུབ་གསལ་བར་མ་མཐོང་བར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་

སྣང་ཞེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་འཕང་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་ལ་འཕང་རིགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག གང་ཟག་དེ་ལ་འཕངས་པའི་ཚེ་ལན་གྱིས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་སྒྲུབ་ཚུལ་སྔར་དང་འདྲའོ། །དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་གསལ་བར་མ་མཐོང་བར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དབུ་མ་པས་ཁྱབ་མེད་ཀྱིས་ལན་གྱིས་བཟློག་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་པ་འཕགས་པའི་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལན་འདེབས་ལ། འཕགས་པ་ལ་བརྒྱལ་བ་དེ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་བདེན་གྲུབ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་དང་ཕྱི་ནས་ཞེས་པའི་ནུས་པ་ནི། རབ་རིབ་ཅན་གཉིས་ལ་རྩོད་རིགས་ལ། གོ་རིམ་ཡང་སྔ་ཕྱི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་རབ་རིབ་ཅན་ལ་རྩོད་པའི་ཐལ་བ་འདི་ཕྱི་མ་ལས་ཆེས་གསལ་ཞིང་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་སྨྲ་བ་ཉིད་ལ་རྩོད་རིགས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་རིབ་ཅན་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་འཇུག་པར་མ་ཟད། རྩོད་པ་འདིས་ནི་དངོས་སྨྲ་བ་ཁྱོད་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཞེས་སོ། །ནག་ཚོར། རབ་རིབ་ཅན་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཞོག ཁྱོད་ཉིད་རེ་ཞིག་གནོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེ་བདེན་མེད་དུ་མཚུངས་ན་བདེན་པར་གསལ་བར་མི་སྣང་བར་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། རྨི་ལམ་གྱི་རྟ་གླང་སོགས་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བདེན་མེད་དུ་མཚུངས་ཀྱང་གསལ་སྣང་མེད་པར་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞན་སླ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ལ། ནག་ཚོས། བདག་ཉིད་རེ་ཞིག་མི་རིགས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། རྗེས་ལ་ཕོ་བོ་ལའང་མི་རིགས་པར་སྟོན་ན་ནི་བཟོད་པར་ནུས་པའང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་བདེའོ། །འགྲེལ་བཤད་དུ་འདིས་ནི་རང་གི་འདོད་པ་དང་འགལ་བ་ཉིད་སྟོན་པའོ། །ད་ནི་མ་ངེས་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དོན་ནི། ཁྱེད་རང་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་ཀྱི། ཕོ་བོ་ལ་རྩོད་ཀྱང་ལན་བཟོད་པར་ནུས་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དབུ་མ་པས་ལན་གྱིས་བཟློག་པར་ནུས་པས་རྩོད་པར་མི་རིགས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཅན། ངེད་དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ངེད་ཀྱིས་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་གྱིས་བཟློག་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་སོགས་ནི། འདིའི་ཁུངས་དང་འོག་མ་གཉིས་ཁུངས་སུ་དྲངས་སོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྩོད་སྤང་ལ་གཉིས། སྐྱོན་དེ་གཞན་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་ལ་

མི་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་དག་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་ལས་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ། མོ་གཤམ་བུ་ནི་མ་ཡིན་པས་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་བདེན་པར་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འདི་ཁྱེད་རང་ཉིད་ལ་མ་ངེས་པ་སྟེ་གནོད་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པར་མི་ནུས་པར་ལུང་ལས་གསལ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་ཆོས། ཁྱེད་རང་ཉིད་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་གྱིས་དགག་པ་དང་། ལན་དེ་འཐད་ཚུལ་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་ཐལ་བ་འདི་བརྩད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་ནས་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཞེས་འཆད་དེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཅན་ནོ། །དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཁས་ཀྱང་མ་བླངས། ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་

སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་དག་ནི་ཞེས་སོགས་ནི། གཞུང་སྔ་མས་སྐྱོན་དེ་གཞན་ལ་འཇུག་གི་རང་ལ་མི་འཇུག་ཅེས་དང་། གཞུང་ཕྱི་མ་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་གཞན་ལ་འཇུག་ཚུལ་གསལ་བར་མདོ་འདིས་བསྟན་ནས་གཞུང་འདི་བཤད་པས་གཞུང་ཕྱི་མ་ལ་འབྲེན་པ་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱར་བའི་ལུང་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པས། གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པའི་ལུང་དང་། ལུང་དོན་ནི་སྔ་མ་ཕྱི་མས་བཤད་པ་སྟེ། སླའོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ནི། ཟབ་བཞི་སྤྲོས་བྲལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྩོད་པ་མི་རིགས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་བརྒལ་བར་མི་རིགས་ཏེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུའང་མོ་གཤམ་བུ་བཞིན་དུ་མི་སྣང་བར་ཐལ། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་འཕང་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དབུ་མ་པ་ལ་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཉིད་ལ་ཐལ་བ་དེ་ལྡོག་པའི་ཚེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་གསལ་ནི་གང་ལ་བཙོམ་དང་ཞེས་ཁས་བླངས་ཤིང་། ཁྱབ་པ་ནི་ད་ལྟ་ཁས་བླངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་ལ་གདགས་གཞི་རྫས་ཡོད་ཡོད་པས་བཏགས་ཡོད་དུ་རིགས་ཀྱང་། ཁྱོད་ལྟར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བས་བཏགས་པའི་རྟེན་གྱིས་གདགས་གཞི་རྫས་ཡོད་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ལ་མོ་གཤམ་བུ་དང་མཚུངས་པའི་ཐལ་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གདགས་གཞི་རྫས་ཡོད་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་ཡང་། ས་ཆུ་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་མེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་དང་། དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་བསྟན་ནས། དེ་ནས་གཅིག་གིས་ཚོགས་པ་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གི་རྟེན་རྫས་ཡོད་མེད་པར་བསྟན་ནས། རྟེན་རྫས་ཡོད་ལ་བརྟེན་པ་བཏགས་ཡོད་བརྟེན་པའང་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པར། དངོས་པོ་རྟག་པ་ཞེས་སོགས་དྲངས་སོ། །དེ་ནས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་བཏགས་ཡོད་ཉིད་དུ་འཐད་ཚུལ་གྱི་དཔེ་མདོ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་

པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དྲིས་ལན་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མེད་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། མཐའ་བཞིའི་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདེན་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སྨོས་ཤིང་། ནག་ཆོས་འདིའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་པ་བདེ་བས་གཞུང་འདིས་མུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་སྐྱེ་བ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་སྟེ་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་མི་སྦྱོར་གྱི་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་བདེན་སྐྱེ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །རྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ན་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ལུང་དང་རྩ་ཤེའི་ལུང་དོན་དང་མི་འགྲིག་གོ །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མི་བཅད་པ་སྟེ་མི་འགོག་པའི་དོན་དུ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་བརྡ་ཞེས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ལ་ཟེར་བས། ཆོས་རྣམས

ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་གཉིས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གཏོགས་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ལྟ་ངན་ལྡོག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་འདི་ཡོད་ན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འདི་འབྱུང་བ་བཤད་པ་ན་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བར་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་མཐའ་དག་མི་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་ན་བདེན་མེད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རམ།

བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་གི་དོན་རྟོགས་ན་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་བོ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཡོད་པ་ཐོབ་པ་སྟེ་རྙེད་ཀྱི། བཏགས་ཡོད་ཀྱི་སྡོད་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་རྙེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རིགས་པ་འདིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པ་སོགས་

ཀྱི་ལྟ་ངན་གྱི་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པར་བྱེད་དོ། །རྟག་པ་དང་ཞེས་སོགས་དུས་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟ་ངན་བཞི་དང་།

དངོས་པོ་དང་ཞེས་སོགས་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟ་ངན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་གཉིས་སོ། །རྟེན་འབྱུང་གིས་དོན་རྟོགས་ན་རྟོག་པས་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པར། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་དེ་བརྟེན་ཞེས་སོགས་བསྟན་བཅོས་དང་། མདོའི་ཤེས་བྱེད་དྲངས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚེ། ལྟ་ངན་དེ་དག་མི་འབྱུང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་སྟེ་ཡོད་པར་གྲུབ་མཐས་རྟོགས་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པ་སོགས་འབྱུང་སྲིད་ནའང་། བདེན་པར་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ནི་རྟོག་པ་དེ་དག་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གཉིས་པ་ནི། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ལོག་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བར་རྟོག་པ་སོགས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་ལྡོག་སྟེ། དེ་འདྲའི་ལྟ་ངན་དེ་དག་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བུད་ཤིང་མེད་ན་མེ་ལྡོག་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ལྟ་ངན་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་

སྐད་བཤད་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལས་བདེན་པའི་དངོས་པོ་སྲིད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་ལམ་མངོན་དུ་མཛད་པས་བདེན་པ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་མེད་གཟིགས་པ་དག་གིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་དངོས་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡང་མ་གཟིགས་ཤིང་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་རྟོག་པའི་འདུ་བྱེད་དེ་བག་ཆགས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་ལས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མིག་སྨན་བསྐུས་པའི་སྐྲ་ཤད་སོགས་སུ་རྟོག་པ་ཉིད་ལོག་པ་ཉིད་རབ་རིབ་ཅན་ལ་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱིས། སྐྲ་ཤད་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཚོས། སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྟོད་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚེད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟོད་ཕྱིར་མ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲོལ་བ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་པ་དང་། རྟོད་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚེད་དུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་མིན་པར་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ལས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་

ལྷན་སྐྱེས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀླུ་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། བདེན་འཛིན་སྟོང་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་ཁོ་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། གདུལ་བྱས་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞིག བདེན་འཛིན་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་འཁོར་བར་འཆིང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་སླའོ། །མཁས་རྣམས་གསུངས་ཞེས་པ་ནི། བརྒྱ་པར་དངོས་པོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷས་གསུངས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དེའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དམ་བཅའ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་སྤངས་ནས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་ཆེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་སྒྲུབ་བྱས་པས་གཞན་ལུགས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལན་དངོས་དང་། དེ་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་སུ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ནི་རྩོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱི། ཞར་ལ་གཞན་ལུགས་ཞིག་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཐེན་ཅེས་པ་སྟོད་པ་ལ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱད་

པས་གཞན་ལུགས་ཞིག་ཀྱང་རྟོད་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཉེས་པ་མེད་དོ། ཁོ་བོ་ཉིད་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ་གཞན་ལུགས་ཞར་ལ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །གཉིས་པ་ཁྲབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། རྟོད་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་ན་གྲོལ་བའི་ཐབས་སུ་འགལ་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཆགས་སྡང་དུ་འགྱུར་ལ། ཆགས་སྡང་གིས་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟོད་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་གཉིས། དོན་དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་མྱུར་དུ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཆགས་སྡང་སྤངས་ཏེ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་ཁོ་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ནག་ཚོས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྟོད་མེད་པས། །ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་དེ་ལ་མེད། །ཅེས་པ་བདེ་བས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་ཆགས་སྡང་གི་སྒོ་ནས་རྟོད་པ་ལྷུར་ལེན་མི་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་དགག་སྒྲུབ་མ་བྱས་ཞེས་པའོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐར་པའི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་ཞིང་། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་དེ་ཁོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ཞེ་ཞེང་དུལ་བས་ཁེངས་པའི་ཆ་ཤས་བྲལ། །ཟེ་ལོང་གཡེང་བར་དོར་ནས་དམ་ཆོས་ཀྱི། །འོ་མ་བསྲུབས་པའི་སྙིང་པོ་འབབ་ཞིག་ལ། །ཡོ་ལང་སྤྱོད་པའི་དམ་པའི་མགོན་ལ་འདུད། །ཡོ་བྱད་མེད་ན་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །འོ་མ་བསྟུན་པའི་མགོན་ལ་འོ་ཐུག་འཚོང་། །ཟེ་ལེང་ཟློ་མདོག་ལྡན་ན་ལྷུན་པོ་ལའང་། །ཞུ་འབུལ་ཞེ་གྲུས་བྱེད་པ་མཐོང་བས་སྐྱོ། །ཡེ་ནས་སྐྱེ་མེད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི། །འོ་མའི་སྙིང་པོ་དམ་པ་བྱིན་པ་ལ། །ཟློ་མདོག་བདེ་དུས་འབད་པས་སྤྱོད་ཅིག་ཅེས། །ཞུ་བ་རང་གི་སེམས་ལ་ད་དུང་འབུལ། །

ཆ༢ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ།

གཉིས་པ་གང་ཟག་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབས་ཏེ་གང་ཟག་གི་གནས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་དངོས་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བར་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་ཆོས་བདག་དགག་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐར་འདོད་ཀྱིས། ཐོག་མར་གང་ཟག་གིས་བདག་འགོག་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་ངོས་བཟུང་ནས་གང་ཟག་གིས་བདག་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། གང་ཟག་དེ་ཇི་ལྟར་ངོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐར་

པ་དོན་གཉེར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེས་ཀུན་འཇིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་གང་ཟག་གིས་བདག་དགག་དགོས་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་ལྟ་ངོས་བཟུང་སྟེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་འགོག་པ་ལ་ཐོག་མར་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་གཏན་ལ་ཕབ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་ལྟ་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱིས་འཇིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །འདིའི་དོན་ནི། འཇིག་ལྟ་དེའི་དམིགས་པ་ནི་བདག་གམ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ནི་ངའམ་བདག་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནག་ཚོར། དེ་ནི་བདག་ཏུ་དམིགས་པ་ཡིན་ཞིང་། བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱོན་མ་ལུས་པ་སྤང་བར་འདོད་པས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཁོ་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་ཞེན་ཡུལ་མ་བཀག་པར་སྤོང་མི་ནུས་པས། ངའམ་བདག་གི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་སྤོང་བར་འགྱུར་བས། ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པས་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པ་ངའམ་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་དེ་རྟོགས་

པར་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཁོ་ན་འགོག་པར་བྱེད་
དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་ནས་
དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ལས་འཇིག་ལྟ་སྤོང་ལ། འཇིག་ཚོགས་
ལ་ལྟ་བ་སྤངས་ན་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱོན་མ་ལུས་པ་ལྡོག་པས་ན། འཇིག་ལྟའི་
དམིགས་ཡུལ་གྱིས་བདག་གམ་ངའི་གནས་ཚུལ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་
གཏན་ལ་འབེབས་པ་འདི་ནི་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་
གཞི་ངལམ་གང་ཟག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་མ་དཔྱད་ན་དེའི་གནས་ཚུལ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་འདི་མི་ཤེས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བཏགས་པ་ཙམ་
མ་ཡིན་པའི་ཡོད་ཚུལ་གྱི་དགག་བྱའི་སྤྱི་མི་འཆར་ཞིང་། དགག་བྱའི་སྤྱི་མ་
ཤར་ན་དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་དོ་མ་ཤེས་པས་ཐར་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་
པའི་ཕྱིར་དང་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་ན་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་
ཚུལ་གྱི་དགག་བྱའི་སྤྱི་ཤེས་ནས་དེ་འགོག་ཚུལ་ཤེས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འཇིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པ་ལ་དེ་ངོས་ཟིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ངོས་
ཟིན་པ་ལ་གང་ཟག་གི་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་འཇིག་
ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་གམ་ང་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་
ཅེས་དེ་ཐོག་མར་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བདག་གམ་ང་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་དཔྱད་
ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་དོ། །ཚིག་གསལ་དུ། བརྟེན་ནས་བཏགས་
པ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི། །ཚོས་

རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་ཚུལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། ཐོག་མར་གང་ཟག་བཏགས་ཙམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་ནས། དེ་ཆོས་གཞན་ལའང་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཚུལ་གང་ཟག་བདག་འགོག་འདི་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་གང་ཟག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་ཚུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཡོད་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། བདག་ནི་འདིའི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །འཇིགས་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་མ་ཤེས་པར། དགག་བྱའི་ཚད་ངོས་འཛིན་དུ་མ་འཆད་པའི་སྐྱོངས་པ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་པའི་གནས་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་ངོ་། །སྤྱིར་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། ཐ་སྙད་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་ན་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་ནས། དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཡོད་ཚུལ་ངེས་འཛིན་ཅེས་རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བཤད་པ་འདི་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོར་དོན་བཤད་མ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་སྣང་ཚུལ་གཏེ་

ཐུག་གི་ཞེན་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་གཉིས། བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། བདག་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་ཤིང་རྟའི་དཔེ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་དཔྱད་ན་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་དང་། མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ཕུང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བདག་སྨྲ་ཕྱིར་དགག་པ་དང་། བདག་ཕུང་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པའི་བདག་སྨྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་མཐའ་བདུན་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པར་དགག་པ་དང་། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་ལྟ་ཚུལ་བཞིར་བསྡུས་ནས་ལྟ་ཚུལ་དེ་ལོག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། རྟེན་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་སྤྱིར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ཕུང་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་དགག་པ་དང་། ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་རང་སྡེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། མུ་སྟེགས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་གིས་ཁྱད་པར་དང་པོ་བཤད་པ་དང་། བདག་གི་ཁྱད་པར་

ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཟའ་བྱ་ཡུལ་གྱི་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ལུས་ལ་ཟ་བ་པོར་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གྲངས་ཅན་དག་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ནག་ཚོར། དེ་ལ་རབ་ཀྱི་མཐར་བྱེད་པས་ན་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བདེའོ། །ཛ་ཡར། རྩ་བར་ཞེས་སྨོས་པ་ནི། དེ་ལ་རྒྱུ་གཞན་མེད་པས་འདི་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་མི་བརྟེན་པས་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཛ་ཡར། རབ་ཏུ་བྱེད་པས་ན་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་ཞེས་སོ། །ནག་ཚོས། སྐྱེས་བུ་མཐོང་བར་འདོད་པས་དུས་སུའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་སྐྱེས་བུ་དང་སྦྱོར་ཞིང་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཛ་ཡར། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་སྦྱོར་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐེང་པོ་དང་ལོང་བ་བཞིན་དུ་བསྡེབས་ནས་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཐེང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་མི་ནུས་ལ། ལོང་བས་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་པུས་བྱ་བ་བྱེད་མི་ནུས་པས་གཉིས་བསྡེབས་ནས་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེས་བུས་རང་བཞིན་ལ་བསྐུལ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཛ་ཡར། ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བློ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བུམ་པའོ། །འདི་ནི་སྣམ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡུལ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། ང་རྒྱལ་ནི་བདག་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་

དང་། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡིད་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ "ཏེ"[1]། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་ཁྱུ་གུས་གྲོང་གཞན་ན་སྟོན་མོ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཐོས་པ་ཡིན་ལ། དེར་འགྲོའོ་སྙམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཅི་དེ་ན་བུ་རམ་ཞོ་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་ཞོ་ཡིན་སྙམ་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ལ་ཟ་བ་པོར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། རིམ་པ་འདིས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཇི་ཡང་། ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་པའོ། །བློས་ཞེན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདིའོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་པའོ། །སྐྱེས་བུས་སེམས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །འདིའི་དོན་ནི་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པས་གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མི་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་དང་འདྲ་བའི་བློས་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། གང་ལ་ཡུལ་གྱི་གྲིབ་མ་འཆར་བ་དང་སྐྱེས་བུའི་གྲིབ་མ་འཆར་བའོ། །དེས་ན་གཟུགས་

༡ མ་ཕྱི། ༣༢༣ན༦ན། ཏ * ཏེ

བརྟན་གཉིས་འཕྲད་པ་ནི། གནས་སྐབས་ན་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལོངས་སྤྱོད་པར་གྱུར་པའོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བུ་ནི་སེམས་པ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་ཡུལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟག་དངོས་ཡིན་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། །ཁྱད་པར་གཞན་གསུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ནག་ཚོར། གཞན་གྱི་བུད་མེད་ངོ་ཚ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་བདག་ལས་རིང་དུ་འབྲོས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཛ་ཡར། མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོགས་རྣམས་མི་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །སྐྱེས་བུ་ཉག་གཅིག་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཉག་གཅིག་གནས་པའོ། །ཞེས་སོ། །″ཞར[༡]་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །ཡན་གར་བའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོར་རོ། །རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གློ་བུར་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་ཏེ། རྟག་ཏུ་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གཞན་གསུམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་བདག་གི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ་

༡ མ་ཕྱི། ༣༣༨བ༡༠ན། ཞ * ཞར

དང་། འགྲོས་དོན་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཛ་ཡར། ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །བདེ་སྡུག་གཏི་མུག་གི་རང་བཞིན་མེད་པས་སོ། །ཞེས་དང་། བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་ཁྱབ་པ་ནི་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་རིགས་ཀྱི། ཁྱབ་པ་ནི་མ་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་མེད་པས་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཏེ། ཛ་ཡར། རྟུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བློ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་གཡོ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། གནས་གཅིག་ཏུ་དགའ་བ་མེད་པས་སོ། །འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པས་རྟུལ་ནི་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྕི་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་སོ། །རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ནི་སྔར་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་དང་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡང་བ་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་དང་བའོ། །འདིར་ཡང་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སྔར་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ནག་ཚོར། འདིས་ཡོན་ཏན་དུ་བྱས་པས་སོ་ཞེས་བྱས་ནས་སོ། །ཞེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ནི་ཁྱད་ཆོས་ལ་ཟེར། །ཆ་མ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟུལ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་གང་ཡང་

ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའི། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲས་ནི་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གྱུར་པ་སྟེ་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་གཏི་མུག་དང་བདེ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཡང་རུང་བ་ཤས་ཆེ་བའི་གནས་སྐབས་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་སོ། །ནག་ཚོར། དེ་དག་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དགག་སྒྲ་མ་དག་གོ་སྙམ་མོ། །ཛ་ཡར། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆ་དང་ལྡན་པའོ། །སྙིང་སྟོབས་ཅན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེ་བའི་ཆ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་མུ་སྟེགས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་དང་། རིག་བྱེད་གསང་བའི་མཐར་སྨྲ་བའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཏེ། ནག་ཚོར། ཇི་ལྟར་གྲངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་བདག་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་ཙུང་ཞིག་ཙུང་ཞིག་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་འདོད་ཚུལ་ལས་ལུགས་ཐ་དད་དུ་གྱུར། ཅེས་

པའོ། །བདག་ནི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པར་འདོད་ལ། དགུ་ནི་བློ་སོགས་སོ། །ནག་ཚོར། དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་གཞོལ་བ་ནི་འབད་པའོ། །ཞེས་པ་བདེ་སྟེ། གཞོལ་བ་ནི་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །ཛ་ཡར། དེའི་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་བའོ། །ཞེས་སོ། །ཛ་ཡར། ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྡན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་འཆད་པ་པོའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སྔར་དང་འདྲ་བའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་བྱས་པའི་ཤུགས་ཏེ། དཔེར་ན་མདའི་འཕོང་གི་འདུ་བྱེད་ཡུལ་གཞན་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཤུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ནག་ཚོར། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་བུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པས། ཞེས་འབྱུང་ལ། ཛ་ཡར། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཐོབ་པས་སོ། །ཞེས་ཏེ། མི་རྟོགས་པ་དང་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དོན་གཅིག་གོ །བདག་གི་ངོ་བོ་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པའི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་བསྟན་ནས། ད་ནི་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་འཆད་དེ། ཛ་ཡར། དེ་ལ་ཁྱད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་དེ་ཡང་ཞེས་སོ། །རྟག་པ་ནི་སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཟ་བ་པོ་ནི་རྣམ་སྨིན་མྱོང་བ་པོ་དང་། སྔར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་

བཅས་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ནི་སྔར་དང་འདྲ་བའོ། །བྱེ་བྲག་ཁ་ཅིག་ནི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་འདོད་དེ། ཛ་ཡར། གང་ལུས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྐུམ་པ་དང་གང་དུ་ལུས་ལེན་པ་དེ་ལ་རྐྱོང་བའོ། །ཞེས་སོ། ཁ་ཅིག ལུས་ཚེ་ཚུང་གི་ཚེ་བརྐྱང་སྐུམ་བྱེད་པར་འདོད་དེ་ཁུངས་ལྟོས། །རིག་བྱེད་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ། སོགས་སྒྲས། ཛ་ཡར། སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་མ་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པས་བསྡུ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཏེ། མ་ཁྱབ་ན་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་བྱ་བ་མེད་ཅེས་དེ་ལ་བཤད་དགོས་པ་འདྲའོ། །གཞན་དུ་ན་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་འདོད་དེ། སྐྱེས་བུ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཉི་མའི་མདོས། ཞེས་སོགས་སྨྲ་བར་བྱེད་པས་སྟོད་བཙུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ། དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང་། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དགག་པའོ། །དང་

པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུའང་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ནར་རྫས་སུ་མེད་དེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོ། །མོ་གཤམ་བུ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ནར་དངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་དང་དཔེ་སྔར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་རྫས་གྲུབ་དང་། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དཔེ་སྔར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས། སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་འདྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རམ། ཇ་ཡར། མོ་གཤམ་བུ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྨྲས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲ་རོ། །རང་གྲགས་མ་སྐྱེས་ཞེས་པ་དང་ཁས་བླངས་ཞེས་པ་འགྲིག་གོ །ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཏེ། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་ཕུང་པོ་ལས་རྫས་ཅན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་བུ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་དངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུའང་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་དཔེ་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ནི་གང་ཟག་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་

གཞན་དུ་ཡོད་པ་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པ་དང་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྔར་གྱི་དཔེ་རྟགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དགག་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་འདི་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པ་དང་། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་མི་རིགས་པ་མ་ཟད། གང་ཟག་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཟ་པོ་སོགས་མཚན་ཉིད་ལྷུ་ལྷུན་སོགས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་དངོས་སོགས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་དཔེ་སྔར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་དེ་ནི་རྟག་དངོས་དང་། ཆ་མེད་གཅིག་པུ་དང་། བྱེད་པོ་མིན་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྷུ་ལྷུན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་དཔེ་སྔར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་ཁྱད་པར་ནང་གསེས་མི་འདྲ་ཡང་ཁྱད་པར་དེ་ལྷུན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན། དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དོ། །ཞེས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་ལྷུ་ལྷུན་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་དོ། །ཞེས་ཁས་བླངས་འགལ་བས་དགག་གི་དོན་བསྡུར་སྦྱར་ན་མི་ཟློས་སོ། །ནག་ཆོར། བདག་མེད་དོ་ཞེས་རྫོགས་ཚིག་ཏུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པ་ལ་གཉིས།

དགག་པ་དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་དགོད། རྩ་བ་བཤད་པའོ། །འདིའི་དོན་ནི། ཕྱུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱུང་པོ་མ་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ཡན་འགར་དུ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཕྱུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་བུམ་སྣམ་ལྟར་ཡན་འགར་དུ་བཟུང་དུ་སོང་བར་རིགས་ནའང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་སོ། །དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། དེར་ཡོད་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་གཞན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་བུམ་སྣམ་དང་མཚུངས་པས་སྣང་ཚུལ་ཡང་འདྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད། ཕྱུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་ན་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་བས་གང་ཟག་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེར། ཞེས་ལུང་གཉིས་དྲངས་ཏེ། ཕྱུང་པོ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ལ་རིགས་པས་གཉིས་སུ་འབྱེད་དེ། ཚིག་གསལ་དུའང་གསལ་བར་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །སྦྱོར་བ་ནི། ཕྱུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་བུམ་སྣམ་ལྟར་རྫས་སོ་སོར་སྣང་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་དེས་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ། ཕྱུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གམ། སྐྱང་འདས་བཞིན་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགལ་ལོ། །ཡང་ན་གཟུགས་རུང་སོགས་ཕྱུང་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་གཟུགས་སེམས་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ནའང་དེ་ལྟ

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཇི་ཡང་བཤད་དོ། །རྩ་ཤེའི། མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཕུང་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱར་ནས་གཉིས་སུ་ཚིགས་གསལ་དུ་བཤད་པ་སྦྱར་བའོ། །གཉིས་པ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྫས་ཡོད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། མ་གྲུབ་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ན་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་སོགས་སུ་འཛིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བརྡ་ལ་བྱང་བའི་རྒྱུད་ལ་རྟག་གཅིག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་དག་བདག་དེ་རྟག་གཅིག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཁྱད་པར་ལས་བདག་དང་བདག་གིར་ཞེས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་འདི་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་ངར་འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་རྐྱེན་དུ་མི་རིགས་སོ། །ནག་ཚོར། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལ་མ་གཏོགས་པར་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། འདིར་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཞེས་འབྱུང་བ་འགྱུར་ཁྱད་དུ་སྣང་བས་ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་

གྲུབ་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་མ་གཏོགས་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་ཏུ་མཐོང་ནོ། །གོང་དུ་རྫས་ཡོད་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ལ། འདིར་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་པས་མི་ཟློས་ཞེས་གསུངས་པ། སྔ་མ་ལ་དམིགས་ཡུལ་རྫས་ཡོད་ཡིན་མིན་གྱི་གསལ་ཁ་མེད་ཅིང་འདིར་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རིགས་ཞེས་པ་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་བར་གསལ་ཡང་། དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དག་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གཞན་གྱི་བདག་གི་སྙིང་ནས་ངོ་བོ་དང་དམིགས་ཡུལ་དང་ཁྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཀག་ཟིན་པར་བཤད་ཟིན་ནས། འདིར་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་མི་འཛིན་པ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། འོག་ཏུའང་དེའི་དོན་དུ་སྣང་བས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་སྦྱོར་བར་མཐོང་ངོ་། །ཡང་ན། གོང་དུ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་མཐོང་ངོ་། །ཡང་ན། གོང་དུ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དམིགས་པར་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལས་རྫས་གཞན་དམིགས་པར་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ནག་ཚོར། འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཞེས་པ་བདེའོ། ཁོ་ན་རེ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ད་ལྟར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སླར་རོ། །དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགག་

མེད། །ཅེས་པ་རྒྱ་འགྲེལ་ནི་དོན་བསྡུར་སྦྱར་ནའང་འགྲིག་པར་སྣང་སྟེ། འདི་ལྟར་གོང་དུ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོས་ནས་ཁས་བླངས་འགལ་བ་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་སྦྱོར་ན་ནུས་པ་ཆེ་བར་སྣང་ལ། ཛ་ཡར་ཡང་། མཇུག་བསྡུ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་རང་སྡེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པར་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། །ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་ཚུལ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་ཏུ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། སེམས་བདག་ཏུ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་གང་ཟག་ཡིན་ཚུལ་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་དགོངས་ནས་འཇིག་ལྟའི་སྒྲ་ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་བསྟན་པའོ། །འདིར་ཁྱེད་ཅག་གི་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་འདི་ནི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་གྱི། མུ་སྟེགས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་རྟག་གཅིག་སོགས་སུ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྐད་དུ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག

གཅིག་སོགས་ཀྱི་བདག་དང་དེའི་དབང་བསྒྱུར་བྱའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་བདག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལུང་དྲང་བ་དང་། ལུང་དེས་སེམས་བདག་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཛ་ཡར། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་མགོན་བདག་གི་སེམས་ཕོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སེམས་ཕོ་ནས་རང་གིས་སེམས་འདུལ་བར་ནུས་ཀྱི། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པས་ནི་བྱེད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རང་གི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མགོན་ཉིད་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་ཐུབ་པས་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་འདུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་ཉིད་བདག་གི་ཞེས་པའི་བདག་གི་སྒྲ་གསུངས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས་འདིས་སེམས་བདག་ཏུ་བསྟན་པར་ག་ལས་ཡིན་ཞེ་ན། ཛ་ཡར། གསལ་བར་བདག་གི་སྒྲ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་མ་གསུངས་པས། བདག་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་ཕོང་དུ་ཚུད་ཅེ་ན་ཞེས་སོ། །ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་འདུལ་རྒྱུའི་སེམས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་འདུལ་རྒྱུར་བཤད་པའི་བདག་ནི་སེམས་ལ་བྱེད་པར་གྲུབ་བོ། །ཛ་ཡར། གང་སེམས་འདུལ་བ་དེ་ནི་ལེགས་ཤིང་མཛེས་པ་ཡིན་

ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་འདུལ་བས་བདེ་བ་འདྲེན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སེམས་འདུལ་བ་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་འཇིག་ལྟ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་སོགས་སུ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་འཐད་ན་སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོའི་འདོད་ཚུལ་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་ལུང་དང་སྦྱར་ཏེ་དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་སོ་སོ་བདག་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། དེ་ལ་ལུང་འགལ་སྤངས་ཏེ་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་བདག་ཕུང་གི་འཛིག་ཚུལ་སྒྲོ་སྐུར་ཅན་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལམ་བདག་མེད་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་སྐུར་འདེབས་ཅན་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་དང་བདག་འཛིན་གྱི་གནས་ཚུལ་སྟོན་པའི་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བས་དགག་པ་དང་། བདག་གི་གནས་ཚུལ་དྲིས་པའི་ལན་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ཕུང་གི་འཛིག་ཚུལ་སྒྲོ་འདོགས་ཅན་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། བདག་ཕུང་གི་འཛིག་ཚུལ་སྐུར་འདེབས་ཅན་དུ་ཐལ་བས་དགག

པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ཕུང་གི་རྣམ་གཞག་འཆོལ་བར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། བདག་དང་བདག་འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆོལ་བར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་རྣམ་ཤེས་བདག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་སྦྱར་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་གཅིག་ལ་བཤད་ཟིན་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་གནོད་བྱེད་སྦྱར་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་སྦྱར་བ་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་སྦྱོར་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལྔ་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་གང་ཟག་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྣང་ཚུལ་མི་སྲིད་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་གང་ཟག་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ལའང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་མི་སྲིད་དགོས་ལ། རྟོག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མི་སྲིད་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ལྡོག་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་

གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྣང་ཚུལ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་འདྲའི་མི་མཐུན་འབྱུང་ན་རྫུན་པར་འགྱུར་གྱི། བདེན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་ཐལ། གང་ཟག་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་འཚོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཇ་ཡར། མང་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕུང་པོ་དང་བདག་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཀྱང་མང་པོས་འགྱུར་བས་ཞེས་སོ། །ནག་ཚོར། ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་ཟེར་ན་མང་བའི་ཕྱིར། །བདག་ཀྱང་དེ་བཞིན་མང་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དེ་དག་ཅེས་པ་མེད་པ་བདེའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་ཤེས་ལྔ་གང་ཟག་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོན་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོན་བའོ། །གང་གི་ལྟར་ན་སེམས་གང་ཟག་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་སམ་སྟེ། ཚོགས་དྲུག་ཀ་གང་ཟག་ཡིན་ནའང་སྐྱོན་ལྟར་འཕང་ངོ་། གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུ་གང་ཟག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟར་ནའང་། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལའང་སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཆ་ཤས་སུ་ཡོད་པས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པས་གང་ཟག་གཅིག་ལའང་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་གང་ཟག་དེ་མང་པོར་འགྱུར་ཞིང་། གང་ཟག་གཅིག་ལ་

རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མང་པོར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་རུང་བས་སོ། །མང་པོར་འགྱུར་བ་ནི། གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་དེ་དང་གཅིག་ཡིན། རྣམ་ཤེས་དང་དེའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །རྟགས་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཐ་དད་མི་རུང་ཚུལ་སྔར་བཞིན་ནོ། །ཇི་ཡང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པས་མང་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་དང་ཐ་མི་དད་པས་བདག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ། ཕུང་པོ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་སྦྱོར་བར་བསྟན་པ་ནི། ཡང་ན་ཞེས་ཏེ། མང་པོར་ཐལ་བའི་རིགས་པ་འདི། ཕུང་པོ་དུ་མ་དང་ཡིད་ཤེས་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྔར་སྦྱར་བ་ལས་ཡང་ན། ཇི་ལྟར་རིགས་པའི་སྦྱོར་ཚུལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཁ་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་སྦྱར་གྱི། རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཡིན་པ་ལ་མི་སྦྱོར་ཞེས་ཏེ། ཇི་ཡང་། ཡང་ན་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི། ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་

བརྗོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས། ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་ལ། བདག་ནི་རྫས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལའང་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་གཅིག་ལ་བཤད་ཟིན་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་གནོད་བྱེད་སྦྱོར་བར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བདག་མང་པོར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་འདི་བཤད་ཚུལ་སྔ་མ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་རྣམ་ཤེས་བདག་ཡིན་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། བདག་ནི་རྫས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་རྣམ་ཤེས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བ་དང་ཅི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལས། བཤད་ཚུལ་སྔ་མའི་ཕྱོགས་སྔ་ལ་སྔ་མའི་རིགས་པར་མ་ཟད། འོག་གི་རིགས་པས་ཀྱང་དགག་ཡུལ་དུ་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། རྫ་ཡར། བཤད་པ་སྔ་མའི་མཇུག་བསྡུ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་དང་། གང་གི་ལྟར་ན་སེམས་བདག་ཡིན་པའི་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། བདག་ནི་རྫས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ

པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དག་ལའོ། །ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལའང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྣང་བ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་དག་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ལ། ཡང་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་གང་ཟག་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ། བདག་མང་པོར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཟག་གཅིག་ལ་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་གང་ཟག་ཡིན་པ་ལ་མང་པོར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཡིན་པ་ལ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཐལ་བ་སྦྱར་རོ། །ནག་ཚོས། ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཕུང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བའམ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལའང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡིད་ཤེས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་བདག་མང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ལ། འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་ཞེས་སོགས་ཁྱེད་རང་གི་ལུང་ལས་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །འདི་ནི་མང་པོར་ཐལ་བ་ལ་འདོད་མི་ནུས་ཞེས་སྦྱོར་ག་ལ་དགོས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་མར་ཐལ་བ་ལས་ལྷག་པའི་གནོད་བྱེད་མེད་དོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱར་བའི་ཡིད་ཤེས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་མང་པོར་ཐལ་བ་མི་སྦྱོར་བར། མང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སྦྱར་བའི་

ཕྱི་མ་ལ་འདོད་ན་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བའི་གནོད་བྱེད་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་བདག་དང་བདག་འཛིན་གྱི་རྣམ་བཞག་འཆོལ་བར་ཐལ་བས་དགག་པ་ལ་གཉིས། བདག་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པ་དང་། བདག་འཛིན་སྤང་བྱར་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་ཐལ། ཕུང་པོ་རྫས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་མོ། འདོད་ན་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའོ། །གཟུགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་ཞེས་སོགས་དུ་མ་སྤུངས་པ་ལ་ཕུང་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བདག་ཏུ་སྨྲ་པའི་ཕྱིར། རྫས་ཡོད་དུ་འགྱུར་ན། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལུང་གཉིས་དྲངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ལྟར་ན་འཇིག་ལྟ་ནི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཕུང་གཅིག་པས་སོ། །འཇིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་སྟངས་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་བཟུང་བ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཕྱ་བར་ཁས་བླངས་ཤིང་། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཕུང་པོ་རྫས་ཡོད་ཡིན། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཕྱ་བར་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་སྤོང་བའི་ཚེ་སྣར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མི་སྤོང་བར་སྒོ་སེར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཞིའི་

འཇོག་ཚུལ་སྐྱར་འདེབས་ཅན་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྟག་མེད་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་མཐར་ལྟ་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། སྤྱོང་དྲན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱུན་ཆད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟག་མེད་ཀྱི་སྔུང་འདས་ཐོབ་པའི་ཚེ་གང་ཟག་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས། འདོད་ན། མང་བཀུར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆད་པའི་མཐར་ལྟ་ཅན་དུ་ཐལ། དེའི་ཚེ་བདག་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་དེའི་ཚེ་བདག་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ནི། འཇིག་ལྟས་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྨྱོང་བར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་སྔ་ཕྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་སྔ་ཕྱི་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཚེ་སྔ་ཕྱིའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། མ་ཁྱབ་ན་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པར་ཐལ་བས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལས་བྱེད་པ་པོས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྨྱོང་བར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ལས་

བྱས་རྗེས་སུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་སྔ་ཕྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་ཁྱབ་སྟེ། བདག་སྔ་མས་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་བདག་ཕྱི་མས་སྤྱོད་དོ་ཞེ་ན། ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་གང་ཞིག བྱེད་དུས་ཀྱི་བདག་དང་སྤྱོད་དུས་ཀྱི་བདག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་བསྡུས་དོན་ཚ་བ་ལྟར་བྱའོ། །ཚ་ཤེའི། ཉེ་བར་ཞེས་པས། ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ཚུལ་བཞིན་བདག་ལའང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་ཉེ་བར་ཞེས་པས། ཕུང་པོ་ཡིན་པར་ལྟར། བདག་ལས་སུ་འགྱུར་བས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་སོགས་སོ། །ཛ་ཡར། ཁུངས་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་ཞེས་སློས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཛ་ཡར། ལས་ལ་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་ཀྱི་རྟེན་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྟེན་མེད་པས་ལས་ཀུང་འཇིག་པས་སོ། །ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དག་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །གཞན་གྱིས་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཚ་ཤེའི། སྔ་ཕྱིའི་བདག་གཞན་ཡིན་ན། སྔོན་གྱི་བདག་མེད་པར་ཡང་སྟེ། ཡོངས་སུ་དོར་ཞིང་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེའི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་

སྐྱེས་ན་སྣམ་བུ་མ་ཞིག་པ་བཞིན་དུ། ཕྱིས་ཀྱི་བདག་སྐྱེས་ན་སྔར་གྱི་བདག་མ་ཞིག་པར་འགྱུར་བས་ཕྱིས་ཀྱང་སྔར་གྱི་ལྷ་མིའི་མདོག་དབྱིབས་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། དེ་མ་ཤི་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཛ་ཡར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་སྤོང་དགོད་པ་དང་། དེ་བཤད་ཟིན་གྱི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཐལ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། བདག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པས་སོ་ཞེ་ན། བདག་སྔ་ཕྱི་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སླ་འོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དོན་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་སེམས་བདག་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བདག་གི་གནས་ཚུལ་ དྲིས་པའི་ལན་ལུང་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་འགལ་བས་དགག་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐའ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་མཐའ་ལྡན་དུ་ལུང་མ་བསྟན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་མཐའ་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་མོ། །སོགས་སྨྲས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུན་ཆད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་མི་

རྟག་པར་ལུང་མ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོང་ཕན་ཆད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མི་འབྱུང་བར་ལུང་མ་བསྟན་པ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དགག་པ་མདོར་བསྟན། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དངོས་པོ་བཅུ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཛ་ཡར། བདག་དང་ཕུང་པོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྨྲས་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ། ཞེས་སོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ཅིང་། ཚེ་སྔ་ཕྱིར་ཡང་ལྷ་མིའི་ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་བཞིན་བདག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས། བདག་དེ་དང་དེར་རྒྱུན་ཆད་པའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུན་ཆད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ལུང་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་སྦྱར་གྱི། མི་རྟག་པ་ཙམ་ལ་སྦྱར་ན་རང་ལའང་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་སྐུར་འདེབས་ཅན་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ལྟར་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཕུང་པོ་མེད་པར་མཐོང་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་ཕུང་པོ་དང་གང་

ཐག་གཅིག་པ་འགལ་ལོ། །རྟགས་ཁས་བླངས་ཚུལ་འོག་འདིར་སྟོན་ཀྱང་འདིར་ཁས་བླངས་སྒྲོར་ན། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཇོག་པ་འགལ་ལོ། །འགྲེལ་པ་སློས། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་རྒྱུ་དང་བཞག་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་སྤོང་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་བདག་འཇོག་པའི་དུས་སུ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་བདག་སྒྲ་དངོས་སུ་འཇུག་ལ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ནང་གི་བྱེད་པོའི་སྐྱེས་བུ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་མཐོང་བའི་དུས་སུ། རྟག་བདག་དང་བྲལ་བའི་འདུ་བྱེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པས། ཕུང་པོའི་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་གནོད་བྱེད་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བདག་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་བ་དང་། བསྒོམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤོང་མི་ནུས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། འགྲེལ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐལ་བ་དེས་འཇིགས་ནས། བདག་མེད་མཐོང་རྒྱུའི་བདག་གི་སྒྲ་རྟག་བདག་འཛིན་ཞིང་། ཕུང་སེམས་དགག་རྒྱུའི་བདག་ཏུ་མི་འདོད་ན་རང་གི་ཕྱོགས་ཕུང་སེམས་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་པའོ། །ཛ་ཡར། ཕྱོགས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཉམས་

པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སོ། །ནག་ཆོས། བདག་ཅེས་བྱ་བར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ཀོ་ན་རེ། རྣལ་འབྱོར་པས་མཐོང་རྒྱུའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་བདག་གི་སྨྲ་ཕུང་པོ་ལ་མི་འཇུག་གི་རྟག་བདག་ལ་འཇུག་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། རིགས་པ་ཡོད་དེ། མེད་རྒྱུའི་བདག་ཕུང་པོ་ལ་བྱས་ནས་ཕུང་པོ་བདག་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བདག་སྨྲ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་མི་འཐད་དེ། དེའང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་ཞེས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་ཟ་ཡར་བཤད་དོ། །དེ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དུས་ཀྱི་མེད་རྒྱུའི་བདག་དེ་ཕུང་པོ་ལ་མི་འཛོག ། ལས་འབྲས་རྟེན་གྱི་བདག་དེ་ཕུང་པོ་ལ་འཛོག་པའི་ཁྱད་པར་མི་མཐོང་བར་ཐལ། གཉིས་ཀ་ཕུང་པོ་ལ་འཛོག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤོང་བྱེད་མེད་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་མི་ནུས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་པས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་བདག་མེད་མངོན་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། ཞེས་སམ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་ལམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར

ཏེ། གང་ཟག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟེ་འབྲུ་ལ་ཁུ་ལྡུག་ཡོད་པར་ཤེས་ཀྱང་ཟེ་འབྲུའི་རོ་མངར་མ་མྱངས་ན་རོ་ཞིམ་པོ་མེད་པར་འཛིན་པ་མི་སྤོང་བ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སླར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། འཕེལ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། དཔེར་ན། ཟེ་འབྲུ་ལ་ཁུ་ལྡུག་མེད་པར་ཤེས་ཀྱང་ཟེ་འབྲུའི་རོ་མངར་མྱངས་ན་རོ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དཔེར་དགོད་པ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟེ་འབྲུ་ཞེས་སོགས་སོ། །ནག་ཚོར། འགའ་ཞིག་གིས་སྦྲང་རྩིའི་མངར་བ་ཉིད་མ་མྱངས་པར་སྦྲང་རྩིའི་ནང་ན་ཀོ་ཀི་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྦྲང་རྩི་ལེན་པར་བྱེད་ན་ཡང་སྦྲང་རྩི་མངར་བ་ཉིད་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་ཀོ་ཀི་ལ་མེད་དོ་ཞེས་དམིགས་ན་ཡང་མྱངས་པས་སྦྲང་རྩིའི་རོ་མངར་བ་ཉིད་མི་ཚོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བདེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་ཏེ། རྟག་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་དེའི་རང་བཞིན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པས་དེ་ཙམ་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ལམ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སམ། ནག་ཚོར། དེ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་

བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །བདག་མེད་ནི་ཁྲུ་བྱུག་དང་འདྲ་བའི་དཔེའོ། །ཡང་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ནའང་བདག་དེ་འདྲ་མེད་པར་ཤེས་པས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རྟག་བདག་མེད་པར་ཤེས་པས་ཆགས་སོགས་སྤོང་ན། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དམིགས་ནས་བདག་དེ་ལྟ་བུ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་དུ་དོགས་དགོས་ནའང་དེའི་བདེ་སྡུག་འདོར་ལེན་གྱི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་རྟོགས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྤོང་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཏེ། རྩ་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཇ་ཡར། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །འདོད་ཆགས་སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སྨྲ་ར་ནས་ཆགས་སོགས་བདག་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་དུ། གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་རོ། །ཡང་ན་སྦྱོར་བ་གཅིག་ཏུ་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་སྤོང་རྒྱུ་མེད་ཅིང་འཕེལ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལུང་འགལ་སྤངས་ཏེ་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་ལ་དགག་པ་

གཉིས། ལུང་འགལ་གྱི་རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མང་བཀུར་བ་ན་རེ། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ལུང་དེའི་བསྟན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་དེས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་ཀྱང་སོ་སོ་བ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་དེ་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དེས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་བཀག་གི །ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོན་ན་མདོ་གཞན་ལས་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པར་མི་སྟོན་དགོས་པ་གང་ཞིག མདོ་གཞན་དུ་དེ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་སྟོན་པར་དོན་གཞན་པའི་བདག་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་གྱི་བདག་བཀག་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་བདག་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དེས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་གཞན་ལས་ཕུང་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་དང་ཕུང་པོ་བདག

ཡིན་པ་བཀག་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་བདག་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པས་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་བདག་གི་གནས་ཚུལ་སྟོན་པ་འཐད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཏེ་སླའོ། །གཉིས་པ་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་ཀྱང་སོ་སོ་བ་བདག་ཏུ་མི་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་ཐལ་བ་དགག་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་ཐལ། མདོ་དེས་ཕུང་ལྔ་བདག་ཏུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག ཕུང་ལྔ་སོ་སོ་བ་བདག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་རྣམས་ནགས་ཚལ་དུ་སྟོན་པ་ན་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་སྤྱིར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་ཕན་གནོད་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པ་དང་། ཤིང་རྟ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་ན། ཕུང་ལྔ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་ནམ། །ཕུང་ལྔ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་དབྱིབས་ཁྱད་

པར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕུང་ལྔ་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། ལས་བཟང་ངན་བསགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་ཕན་གནོད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་ན། བདག་དུ་མར་ཐལ་བས་རིགས་པས་དགག་པའོ། །འདོད་ན། བདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕན་གནོད་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བདག་འདུལ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕན་གནོད་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་ནས། གསུངས་ན་ཞེས་པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་མ་ཡིན་ནོའི་བར་ཏེ། སླའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་ཕུང་པོས་འབྲས་བུ་བྱེད་པས་རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན། ཞེས་པར་བཤད་ཅེས་སྦྱར་ན་བདེའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་ཐལ། ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།

ཤིང་རྟ་དང་བདག་གི་འཇོག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་སྒྲུབ་མདོ་དང་སྦྱར་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི་བདག་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཙམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བཤད་པའི་མདོ་ནི་སྔར་དྲངས་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། མ་ངེས་པ་ཡང་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་པ་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཏགས་པའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ལ་འཇོག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་སམ། ཚོགས་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཚོགས་ཙམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་འགྱུར་བཞིན་ནོ། །དཔེ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོན་པོ་དང་མིག་སོགས་བཏགས་པ་གྲུབ་མོད། དེ་གཉིས་ནི་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ཙམ་ལ་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་ལ་འཇོག་པར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་སྒྲུབ་ངག་བཀོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་དེ་བུམ་པའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ལ་འཇོག་པས་མ་ངེས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ལའང་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཕུང་པོ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི། ཚོགས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་གྱི། ཕུང་པོ་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་

པ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕུང་ལྔའི་ཚོགས་དབྱིབས་བདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དབྱིབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོར་སོགས་བཞི་ལ་དབྱིབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་སྤྱིར་དགག་པ་ལ་གཉིས། བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། དེའི་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ། རྒྱ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་དང་བྱེད་པོ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ། ལེན་པ་པོ་དང་བླང་བྱ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། འདོད་ན། རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། ལེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། བླང་བྱ་ལས་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་པར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་སྟེ་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། འདོད་ན་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་པོ་དང་ལེན་པོ་དོན་གཅིག་པ་དང་། བླང་བྱ་དང་ལས་དོན་གཅིག་པར་བསྟན་པ་སྟེ་ཁྱབ་པའི་འབྲེལ་བསྟན་ནས། ཐལ་བ་འཕངས་ཏེ། ལས་དང་བྱེད་པོ་བདེན་པའི་ཐ་དད་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཐལ་བ་འཕངས་ནས། འདོད་ན། རྫ་མཁན་དང་"རྫ"[1]་བུམ་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་འཕངས་ན་འགྲིག་སྟེ། བདེན་པའི་ཐ

༡ མ་ཕྱི། ༣༥༡ན༡ན། ཛོ *རྫ

དད་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །གཞན་དུ་ན། བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་ལ། འདོད་ན་གནོད་བྱེད་བརྒྱད་པ་བཏང་མི་དགོས་ཏེ། བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་ལས་ལྷག་པའི་གནོད་བྱེད་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་འདོད་པའང་ཞེས་ཏེ་སློ། །གཉིས་པ་ནི། རྫི་སྐད་ཅེས་ཏེ། མེ་ཤིང་གཉིས་ཀྱི་བསྲེག་པར་བྱ་བ་དང་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་ལ་སྦྱར་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་རྫི་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ། རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མདོར། གང་བྱེད་པ་པོ་མ་དམིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐླང་བྱ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་བྱེད་པོ་མེད་དོ། །དེས་ན་སྐྱོན་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ལས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱེད་པོ་མེད་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་དང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཚོར། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་མི་འདོད་ན་ལས་ཀྱང་འདོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་བདེའོ། །ཪྩ་ཡར། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། འདིར་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་ཏེ། ཨུ་པ་དཱ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲའི་བྱིངས་ལ། ལྱུ་ཊའི་སྒྲའི་རྐྱེན་བྱིན་ན་ཉེར་བར་ལེན་པའི་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྒྲའི་དོན་ནི། ཉེ་བར་ལེན

པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དངོས་པོ་ཡང་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ནི་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ། གང་གིས་ལེན་པ་དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཞེས། གང་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ་དེ་ལ་ལས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་འཕེན་པས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་དུ། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །ཉེ་བར་བླང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་སོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པ་པོའོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྒྲས་བྱ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ན་དོན་དེ་སྔར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྒྲ་ལས་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྒྲས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྒྲས་ནི་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ལྱུ་ཊའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱ་བ་ཙམ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ལས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། ལན་ནི། ཀྲི་ཏ་དང་ལྱུ་ཊེ་ནི་ཕལ་ཆེར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཀྲི་ཏ་དང་ལྱུ་ཊ་ནི་ཕལ་ཆེར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲའི་ཚིག་ཕལ་ཆེར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མ་ངེས་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེ་ལས་ལ་ཡང་ལྱུ་ཊ་བརྗོད་

པ་སྲིད་པས་སྨྲའི་དོན་ཉེ་བར་བླང་བ་བྱ་བའི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་པས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྨྲའི་དོན་ནི་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དག་གོ །དེས་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྨྲའི་དོན་ནི། ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྨྲའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །གཞུང་འདིས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཅིག་པུ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ནག་ཚོས། དེ་ལྟར་འདི་བླང་བར་བྱ་བ་ལེན་པས། ཨི་ཊི་ཞེས་ལྱུ་ཊིའི་རྐྱེན་བྱིན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པས་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་དེ། ཉེ་བར་བླང་བ་བྱ་བ་ཡང་ལས་སུ་བྱ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་མང་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལས་སུ་བྱ་བ་ལ་ལྱུ་ཊའི་རྐྱེན་བྱིན་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་རྐྱེན་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་ཉེར་ལེན་ནམ་བླང་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་བ་དང་ལས་ཞེས་བརྗོད་པས་དོན་གཅིག་པས་བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར། ལེན་པ་པོ་ཡང་བླང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་གི །རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ་ལས་དང་བྱེད་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །རྩ་

ཤེའི་ལུང་དོན་ནི། ལྷང་བྱ་དང་ལེན་པོ་གཅིག་ཐ་དད་དང་། གཅིག་མེད་པར་གཅིག་མི་འགྲུབ་ཅེས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ། ལྟོས་ནས་བཞག་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་ནི། ལུང་དོན་ནི། བྱེད་པོ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ནས་བཏགས་ཡོད་བཞག་གི །གཏན་བཀག་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ལུང་དང་སྦྱར་ཏེ་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་གཉིས། ཕུང་པོ་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་སོ་སོ་བ་དང་ཚོགས་པ་ཁྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུངས་ཚུལ་ནི་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་སོ་སོ་བ་དང་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་བདག་དང་འཇིག་ལྟའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་དཔྱོད་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་དྲངས་ཏེ་ལུང་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་པ་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་དྲང་བ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལུང་གི་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྩ་བར་བཤད་པ་

ལྟར་གཉིས་སུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་རྣམས་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མ་དམིགས་པས་བདག་གི་བ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྙིང་པོ་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་དེས་མཚོན་ནས་འདུས་བྱས་མཐའ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། གང་ཟག་གི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ནི་ཆེས་མཛེས་པ་སྟེ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་འཐད་ན་སྟོང་བྱེད་གཉེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་འདོད་ཚུལ་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་དཔེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་སེམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ནི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་གང་གི་ཕྱོགས་དེའི་ལྟར་ན། ཕུང་པོ་དམིགས་པའི་བློ་འབྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྲིད་བདག་གམ་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་

ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་ཏེ། ནག་ཚོར། ང་རྒྱལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་
འབྱུང་ངོ་། །མདོར་ན་དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་ཕུང་པོ་ཉིད་ཡིན། ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་
པ་ནི་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པས། ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཇིག་ལྟ་བྱུང་
ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་མེད་བསྒོམས་པས་འཇིག་ལྟ་སྤོང་མི་ནུས་སོ་ཞེས་སྟོན་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་
དེ་གཉིས་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྟག་
བདག་མེད་པར་དངོས་སུ་འཛིན་པ་གང་ཞིག །རྟག་པའི་བདག་འཇིག་ལྟ་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདག་རྟག་པ་
ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་རྟག་བདག་མེད་པར་རྟོགས་
པས་ངར་འཛིན་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ངར་འཛིན་གྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་ནི་
རྟག་པའི་བདག་ལས་གཞན་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། ང་ཙམ་ལས་གཞན་རྟག་པའི་
བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་ལས་ངར་འཛིན་པ་ལྡོག་པའོ། །ཞེས་
བྱ་བ་ནི་མཛེས་ཤིང་ལེགས་སོ། །མང་བཀུར་བ་སོགས་ཕལ་ཆེར་དེ་ལྟར་
འདོད་དོ། །མཛོད་དུའང་། བདག་དང་བདག་གི་རྟག་ཆད་དང་། ཞེས་འཇིག་
ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་ངོས་འཛིན་དུའང་དེ་ལྟར་རོ། །སེམས་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་
གཞན་དག་ཀྱང་ཕུང་པོ་སོ་སོ་བའམ་ཚོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་ཞེས་

སམ་བདག་གོ་ཞེས་ཕུང་པོ་དམིགས་ཡུལ་དང་། ཕུང་པོའི་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ངའམ་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་འཛིག་ལྟའི་རྣམ་པའི་ཡུལ་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་སླ་ལ། ནག་ཚོར། ཨེ་མའོ་ཤིན་ཏུ་དྲང་པོར་གྱུར་པ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བས། གནའ་མི་དྲང་པོ་ཞེས་པའི་གནའ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །གོང་གི་ཁྲིད་ཀྱི་འདི་ནི་མཛེས་སོ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་པས། །དྲང་པོ་མཛེས་པ་ལེགས་གཅིག་འདུག་ཅེས་བཞད་གད་དུ་བྱས་པའོ། གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པའི་རྐྱེན་ཉེར་ཟིན་ཀྱང་དེ་ཕྱིར་མི་འཚོས་པར་བག་འབེབས་པ་ནི་སྦྲུལ་གྱིས་ཟིན་པར་འགྱུར་རོ། །གླང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་མེད་པར་ངེས་པས་ནི་དེ་སྤོང་མི་ནུས་སོ། །ནག་ཚོར། འཇིགས་པའི་རྐྱེན་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ་བཟློག་པའི་ཐབས་མི་བྱེད་པར་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དེའི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་ན། རྟག་པའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཕུང་པོའི་དམིགས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་བསལ་བར་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྟེན་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་སྤྱིར་དགག་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལྡན་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་སློའོ། །གཉིས་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཆོས་ཅན། ཕྱིད་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་མེད་དེ། ཕྱིད་ཕུང་པོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དང་། ཕུང་པོ་ཕྱིད་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། ནག་ཚོར། བདག་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་ལོག་ཤིག་ན་མ་དམིགས་ལ་ཞེས་འབྱུང་བས། ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ། ཕྱིད་དང་ཕུང་པོ་ཕན་ཚུན་ཡན་འགར་དུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱིད་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གང་རུང་མེད་དེ། དེར་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་གང་ཞིག །རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ནག་ཚོས། ཐ་དད་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་འདི་བརྟག་གི །ཐ་དད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་བརྟག་མིན། །ཞེས་པ་བདེ་སྟེ། རྩ་བའི། དེ་ཕྱིར་འདི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་དེ་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡིན་པས། འདི་རྟོག་པའོ་ཞེས་པའི་འགྱུར་འདི་མི་བདེའོ། །གསུམ་པ་ནི་སློའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྡན་དོན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། །ལྡན་དོན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་

ནི། བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མི་འདོད། ལྡན་དོན་སྦྱོར་བ་མེད། གང་ཕྱིར་བདག་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར། །ཅེས་སྨྲས་ཏེ། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྡན་པར་མེད་དེ། ཁྱོད་དང་གཟུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྡན་པའི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད། ཚུལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱབ་སྟེ། ལྡན་ན་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་གི་ལྡན་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷ་སྦྱིན་མིག་དང་ལྡན། ཕྱུགས་དང་ལྡན་ཞེས་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི་བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕུང་པོ་དང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་ན། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེའི་ཕྱིར་དེ། ཞེས་དང་། ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་བ་ནི། བཀག་ཟིན་ལ་ཞེས་པ་ནི་རྩ་བའི་རྐང་པ་ཐ་མ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །གཞན་སློའོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུས་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་ལྟ་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་ཉི་ཤུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་མདོ་ལས་མཐོང་སྤང་གི་ཆ་ཤས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་ཕུང་པོ་

བདག་ཡིན་པ་དང་། ལྡན་པ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་བསྡོམས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ལོག་པའི་འཛིན་ཚུལ་དང་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དམིགས་རྣམ་ལོག་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། ཕུང་ལྔ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཕུང་ལྔ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཡིན་པ་སོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྟོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་སླ་ལ། ཕུང་པོ་ལ་ལྟ་ཚུལ་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་རིགས་ཏེ། རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པ་སྐབས་སུ་བབ་ཅིང་། རྩ་ཤེར་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ལ་ལྟ་ཚུལ་ལྔས་ཕྱེ་ནས་འཇིག་ལྟའི་ཆ་ཉི་ཤུར་བཤད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་འདིར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ལ་ལྟ་བ་ལ་འཇིག་ལྟའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེར་གཞན་པའི་ཕྱོགས་བཀག་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་འདོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཉི་ཤུ་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདེན་འཛིན་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་མཐོང་སྤང་གི་ཆ་ཤས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཉེན་པོ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པས་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་ལྟ་བཅོམ་ན། འཇོམས་པར་གྱུར་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི་སླའོ། །གཉིས་པ་ནི། མང་བཀུར་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་། རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་དུའང་མེད་དོ། །མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་རྟགས་ལས་མཐོང་བ་པོ་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་འདོད་ཅིང་། ཕུང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་དངོས་པོར་ཡང་ཡོད་དེ། ལས་བྱེད་པ་པོ་སོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཅིང་ཐར་གྱི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དུའང་གྲུབ་བོ། །ཞེས་སྨྲའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་བཀོད་ནས་ཁྱད་ཆོས་དགག་པ་དང་། རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེར་བཀོད་ནས་ཁྱད་གཞི་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེར་བཀོད་ནས་རྫས་ཡོད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེར་བཀོད་ནས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་དང་རྫས་གཅིག

དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཕུང་པོ་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱེད་རང་གཟུགས་སེམས་གཉིས་བརྗོད་མེད་དུ་མི་འདོད་པ་བཞིན་རྫས་སུ་ཡོད་ན་བརྗོད་མེད་དུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་གཟུགས་སེམས་བཞིན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི་བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བཏགས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ཁྱོད་ཕུང་པོ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱོད་རང་བུམ་པ་རང་གི་ཡན་ལག་གཟུགས་སེམས་ལས་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པར་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་བཞིན། གཉིས་པ་སློའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལྟར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫས་ཡོད་དགག་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཉེ་བར་བསྟན་ནས་ད་ནི་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པ་དངོས་པོའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བརྗོད་ནས། ཁྱད་ཆོས་དེར་མ་གྲུབ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དགག་པར་རྩོམ་པ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་དངོས་པོར་ཡོད། དེ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱེད་རང་རྣམ་ཤེས་དངོས་པོར་གྲུབ་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་རྫས་གཅིག་ཅིང་། གཟུགས་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་བཞིན། གཞན་སླ་ལ། རྫས་ཡོད་ཀྱི་བུམ་པ་མི་འདོད་པ་ལྟར། རྫས་

ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ལ་གཉིས། །མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་གཞི་བདག་གི་ངོ་བོ་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་ཅིང་། གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་དེ་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་རྟེན་བརྟེན་པ་ལྡན་པ་སོགས་སུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚེ་དེ་དག་གང་རུང་གྲུབ་པ་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་སྔར་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་མ་རྙེད་པས་དོན་བསྡུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ངར་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བདག་ནི་དཔྱད་པ་ན་བདག་གི་ངོ་བོ་ཕུང་པོ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྫས་ཡོད་པ་ཡིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྩ་བའི་ཕུང་པོ་རྟེན་མིན་ཞེས་པའི་དོན་བདག་འདི་ཕུང་པོ་ཡོད་པས་རྟེན་ཞེས་སྦྱར་ནས། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྩ་ཚིག་གིས་བསྟུ་བ་ལ་སྦྱར་རོ། །ནག་ཚོར། བདག་ཁུང་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་དཔྱད་པ་ན་རྫས་སུ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་ཞིང་ཞེས་པ་མེད་པ་བདེ་ཞིང་། ཕུང་པོའི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཕུང་པོ་བརྟེན་པའང་མ་ཡིན་པས་ཕུང་པོའི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་གཉིས་ཀའི་བསྟུ་བ་བྱ་བ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལའང་དགག་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་ནས། ཡང་ན་ཞེས་པའི་གདམ་ང་ཅན་གྱི་ཚིག་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཆོས་ཅན། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཡོད། དཔྱད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེ་བ་དཔྱད་ན་མེད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་བཏགས་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་མྱུ་གུ་འདི་འབྱུང་ཞེས་པའི་མྱུ་གུའི་སྐྱེ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མ་ཆད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁས་ལེན་གྱི་དཔྱད་ནས་མཐའ་བཞི་གང་དུང་གི་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་གི་འཇོག་ཚུལ་འདིར་ཡང་བརྟེན་ན་གདགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་འཇོག་པ་ན། རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་བསལ་ནས། གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཁས་བླངས་པར་བྱ་སྟེ། དཔྱད་ན་ནི་མེད། གདགས་སུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་དོན་ཞིག་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། ཁྱད་གཞི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཤིང་རྟ་དང་སྦྱར་བ་དང་། ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གྲུབ་ཚུལ་ཤིང་རྟ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཏགས་

ན་མེད་ཚུལ་ཤིང་རྟ་དང་སྦྱར་བ་དང་། མ་བཏགས་པར་འཇོག་ཚུལ་ཤིང་རྟ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དངོས་དང་། དཔེ་ཉིད་བརྟགས་ན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བའོ། །དང་པོ་སློ། །གཉིས་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྟ་ལྟར་བདག་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་དེ། ཤིང་རྟ་མཐའ་བདུན་གང་རུང་དུ་བཙལ་ན་མི་རྙེད་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་བཏགས་ན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཚོགས་ཙམ་དང་དབྱིབས་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་པ་ལྔའི་རིགས་པ་སྔར་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་པས་མི་འཆད་ལ། འདིར་ཚོགས་པ་དང་དབྱིབས་ལ་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་དགོས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་སོགས། ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་ཡིན་ན་ཚོགས་ཙམ་མམ། ཚོགས་པའི་དབྱིབས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། འཁོར་ལོ་སོགས་སིལ་བུར་གནས་པའི་ཚེའང་ཤིང་རྟ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤིང་རྟ་ཡོད། དེ་རྣམས་ཚོགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཤིང་རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་ནི་སྔར་བཀོད་ཟིན་ཀྱང་རིགས་པ་གཞན་

དགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་
བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་ཅམ་ཤིང་རྟ་
ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་ཚོགས་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པའང་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་
ཤིང་རྟ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་
གྱི་ཤིང་རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོགས་ཅམ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མེད།
དེ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས་བླངས་སོ། །གསུམ་
པ་ལའང་སྔར་ལྟར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་
མེད། ཡན་ལག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཡན་ལག་དག་མེད་པ་ཉིད་
དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་
འཐད་དོ། །འང་སྒྲའི་དོན་ནི་ཚོགས་ཅམ་དང་ཚོགས་དབྱིབས་གཉིས་ཀ་
བསྡུ་བའི་དོན་ཏེ། དབྱིབས་སུ་མ་ཟད་ཚོགས་ཅམ་ཡང་མི་རིགས་ཞེས་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱིབས་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པ་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། གང་
གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མེད་ལ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་མེད་པས་
ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟར་མི་རུང་ངོ་། །ཡན་ལག་ཅན་མེད་
པར་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ཏེ། ཡན་ལག་ཚོགས་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་
ཡན་ལག་ཅན་ནི་མེད་པར་འདོད་ལ། དེ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དུ་མི་རུང་བས་
སོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་

དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱེབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྔར་དབྱེབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྔར་དབྱེབས་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བརྟག་པ་བྱས་ཏེ། མཚམས་སྦྱར། རྒྱ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱེབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་ན། དབྱེབས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། ཚོགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནམ། ཚོགས་ཙམ་གྱི་དབྱེབས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་དབྱེབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྔིག་དུས་ཀྱི་དབྱེབས་དེ་ཡིན་པར་འདོད་ན། སྔར་མ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱེབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བཏང་བ་དག་གི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེབས་སམ། སྔར་གྱི་དབྱེབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཏང་བའི་ཡན་ལག་དག་གི་དབྱེབས་གང་ཡིན། དང་པོ་འདོད་ན་དེ་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། སྒྲིག་དུས་ཤིང་རྟ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲིག་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེབས་མིན་པའི་ཤིང་རྟ་ནི་མེད། བསྒྲིགས་མ་བསྒྲིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེབས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སླ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྔར་མ་བསྒྲིགས་

པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་རྒྱུན་མེད་པའི་དབྱིབས་གཅིག་ཕྱིས་སྐྱེས་པར་ཁས་བླངས་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ལ་རྒྱུན་གཅིག་པ་མི་རུང་བས་སོ། །དེ་ནི་མ་བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་སྒྲིག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔར་དབྱིབས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱོད་ཀྱང་དེར་མི་རུང་། འདྲ་བའི་ཁྱོད་ཀྱང་དེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་གཞན་སླ། གང་ཞིག་སྔར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལས་དེ་དག་གི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྔར་གྱི་དབྱིབས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཞིག་ཁོ་ན་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། ཞེས་སྨྲ་རོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། མ་ཁྱབ་ན་ཁས་བླངས་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་པ་ལྟར་སྒྲིག་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟའོ་ཞེ་ན། ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག །ཅེས་པའི་རིགས་པས་ཤེས་པས་ཚོགས་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱིབས་

ཞིང་རྟ་ཡིན་པ་འགོག་སྟེ། སྲིག་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱིབས་ཞིང་རྟ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྲིག་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཚོགས་པ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོགས་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གདགས་གཞི་རྫས་ཡོད་དགོས་པར་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཚོགས་པ་བཏགས་ཡོད་ལ། དབྱིབས་བཏགས་ཡོད་བརྟེན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བདེན་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྨྲ། རི་དྭགས་ཀྱི་གྲིབ་མ་ལ་རི་དྭགས་སུ་ཞེན་ནས་ཤ་ཟ་བར་འདོད་ཀྱང་དོན་མེད་པ་བཞིན་དུ། བདེན་པར་ཞེན་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དགག་པ་ལ་གཉིས། བུམ་པའི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ། བུམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་དབྱིབས་བུམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི་བུམ་པའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པ་ཞིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཞིང་རྟ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྨྲོ། །བུམ་པའི་བློར་འགྱུར་བ་སྟེ་བློ་ངོར་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་གཟུགས་

སོགས་རྫས་སུ་མེད་དེ། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་བུམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་རྟེན་རྫས་ཡོད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །ཡང་སྦྲས་རིགས་པ་སྔ་མ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་སློ། །

གཉིས་པ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་ཚུལ་ཤིང་རྟའི་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། དཔེ་ཉིད་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དངོས་སོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། མ་བཏགས་པར་གྲུབ་པའི་འཇོག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཇོག་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱད་གཞི་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཁྱད་ཆོས་ཡན་ལག་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་གཞི་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤིང་རྟ་མེད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཤིང་རྟ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་རྒྱུན་ཆད་དུ་ཐལ། ཤིང་རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྣམ་བདུན་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐ་སྙད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉེས་པ་དེ་གཞན་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་ལ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དེ་འདྲ་རྒྱུན་ཆད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་འཇོག་གཞི་དཔྱད་ན་མེད་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དཔྱད་

ནས་འཇོག་གི །མ་དཔྱད་པར་འཇོག་ཚུལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཤིང་རྟ་མེད་པར་ཐལ། དཔྱད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། རྟགས་གྲུབ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་རྟ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དཔྱད་ན་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་གཞི་སྐྱོན་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་དཔྱད་པར་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྣ། སྔོ་སོགས་གྲུབ་པ་ལྟར། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཤིང་རྟ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་གཞི་ཤིང་རྟ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གྲུབ་པར་མ་ཟད། ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་ལ་ཡན་ལག་ཅན་སོགས་ཀྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་གཞན་གྱི་འཇུག་གཞིའང་གྲུབ་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་གཞི་དཔྱད་ན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ། མ་དཔྱད་པར་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱོད་ཡན་ལག་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆ་ཅན། རང་གི་བླང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་པ་པོ། རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལེན་པ་པོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་འཇོག་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དཔྱད་ནས་འཇོག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པས་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། མ་དཔྱད་པའི་འཇོག་ཚུལ་དོན་དམ་རྙེད་པའི་

ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལོག་པར་བཟུང་སྟེ། ཚོགས་ཙམ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་གོང་འོག་དག་ན་རེ། ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེ། ཚོགས་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ཅན་དང་བྱེད་པོ་དང་ལེན་པོ་སོགས་ལའང་སྦྱར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཅན་དུ་མ་ཟད་ཡན་ལག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཁྱོད་ནི་མེད། དེ་ནི་ཁྱོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་རླག་པར་ཀྱིས་ཞིག་ཅེས་བཟློག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་རྟོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིས་དེ་ཉིད་མྱུར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་བསྟན་ནས། འགྲེལ་པས་འགྱུར་བའི་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། དང་པོའི་དོན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བདུན་དུ་དཔྱད་པ་ན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པ་སྟེ་གྲུབ་པའི་

སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་
བཏགས་དོན་འཚོལ་ཞིང་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པ་ན་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་བརླག་
པར་འགྱུར་བས་ཡོད་ལ། དེས་ན་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཡོད་
ཚུལ་བཏགས་ཙམ་དུ་གོ་བ་ན་དེ་ལྟར་གྱི་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚེས་
སྤྱུར་བ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཏེ། ཤིང་
རྟ་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ། མ་རྙེད་ཀྱང་ཡོད་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་
ཡོད་པར་གོ་བའི་ཚེ། བདེན་མེད་རྙེད་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ད་སྤྱུར་བར་བདེན་
མེད་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་བཤད་ཡོད་པས་གནས་སྐབས་འདིར་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རྙེད་ཅེས་སྨྲ་པར་མི་བྱའོ། །སྤྱུར་བར་རྙེད་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཡོད་
ཚུལ་བཏགས་ཙམ་དུ་གོ་བའི་ཚེ། བཏགས་ཙམ་མིན་པའི་ཡོད་པ་རྟགས་
ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་གོ་བར་འགྱུར་བས། སྟོང་ཉིད་ངེས་པ་ལ་གནད་གཞི་
དགོས་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་ལེགས་པར་ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་
འཇོག་ཚུལ་གོ་བ་ན་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་ཚུལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་
དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྫི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་ན་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཡོད་ཚུལ་དོན་དམ་གྱི་ཡོད་ཚུལ་
ཤེས་པར་འགྱུར་བས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་གཞུང་
ཉིད་དྲངས་ནས་བཏགས་ཙམ་དུ་གོ་ན་སྟོང་ཉིད་གོ་སླ་བས་ཐོག་མར་ཐ་སྙད་
བཏགས་ཙམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ལ་འཁྲིད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཤེས་བྱ་

ཆོས་ཅན། ཤིང་རྟ་དཔྱད་ན་མེད་ཅིང་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་པའི་འཇོག་ཚུལ་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་བཞག་ན་དོན་དམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྱུར་བར་དེ་ཁོ་ཉིད་གཏིང་དཔོག་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཤིང་རྟ་ཐ་སྙད་ཡོད་ཚུལ་བཏགས་ཙམ་དུ་གོ་བ་ན། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་ཚུལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་ཚུལ་དུ་གོ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཉེ་བར་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། དགག་བྱའི་ཚད་ངོས་ཟིན་པ་དེས། གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཏེ་ངེས་པ་ཁོ་ནར་དེ་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པ་བདུན་ལས་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཤིང་རྟ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་རྙེད་པར་འགྱུར་ན་རྙེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་ན་ཞེས་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གནད་ཡིན་ལ། སྔར་ལྟར་བཙལ་བའི་ཚེ་རྙེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་གནད་གྲུབ་བོ། དེ་ལྟར་ཐོག་མར་ཤིང་རྟ་དེ་བཏགས་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ན། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་དོན་དམ་པར་རམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཤེས་ལ། དེར་གྲུབ་ན་བདུན་པོ་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་དེར་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་ལིང་ཏོག་གིས་བློའི་མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་ཁོ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་བདེ་ཐྲག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ནག་ཚོས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེ་ཐྲག་ཏུ་འཇུག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཡང་སྨྲ་འོག་ཏུ་བཏོན་པ་བདེའོ། །ཡང་སྨྲས་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་བཏགས་པར་གྲགས་པའི་གྲུབ་ཚུལ་འདོད་པར་བྱའོ། །མཁས་པས་ཕྱོགས་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་། དོན་དམ་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པའོ། །སྙམ་དུ་བསམ་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོག་ཅེས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱས་ན། སྨྲར་བ་ཞེས་པ་མི་རིགས་ཏེ། མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལ་ཆེས་རིང་དུ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོར་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པའི་ཚེ་རྟོགས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བཞུགས་ཟིན་པས་ད་གདོད་བདེ་ཐྲག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོར་བཏགས་ཙམ་འཛོག་པའི་གོང་དུ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པ་དང་། བཏགས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པ་གཉིས་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གོ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་གཉིས་ལ་ལྟ་བ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ། སྔ་མ་ནི་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ནི་དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་གཞི་འགའ་ཞིག

ཏུ་བུམ་པ་མེད་པ་ལ་བུམ་པ་ཊོ་ཞེས་དང་མི་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བུམ་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་མེད་དུ་ཆུག །དེའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་སྤངས་ཏེ་འགྲེལ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་རྟ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣམ་བུ་ཚིགས་པའི་ཐལ་བ་ལས་སྣལ་མ་ཚོལ་ཞིག །གཉིས་པ་ནི་ཁོ་ན་རེ། ཤིང་རྟ་ཞིག་ཀྱང་འཕང་ལོ་སོགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་ཅེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅེ་ན། རྟོགས་པ་པོའི་འཕང་ལོ་སོགས་ཤིང་རྟ་དང་འབྲེལ་བར་རིགས་པ་ཁོ་ནས་འདི་ནི་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི། གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ལ་རྟོགས་པ་པོ་དེས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ནག་ཚོར། དེས་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་

པར་བྱེད་པ་ན་ཞེས་པ་བདེའོ། །ཤིང་རྟ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱུང་རིང་དུ་སྤྱངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེའི་ཚེ་འཕང་ལོ་སོགས་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རྟོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། ཡན་ལག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དགོས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་ཚིག་ན་ཡན་ལག་ཚིག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སླ་འོ། །གཉིས་པ་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དངོས་ལ་གཉིས། ཤིང་རྟ་བཞིན་དུ་ཁྱད་གཞི་བདག་གི་ངོ་བོ་བཏགས་ཡོད་བཞག་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་ཁྱད་ཆོས་རྟགས་སོགས་ཀུང་མེད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་བདག་གི་ངོ་བོ་དང་བླང་བྱ་དང་ལེན་པ་པོའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དང་། ལས་དང་བྱེད་པ་པོའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྟ་ལྟར་བདག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། བདག་ཕུང་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་། ཕུང་པོ་བདག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཤིང་རྟ་ལྟར་བདག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་བཏགས་ཤིང་འཕང་ལོ་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་།

ཤིང་རྟ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་ཤིང་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་། ཕུང་སོགས་ཀྱང་བདག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་ཚོར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱུན་མི་བཅད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་འདོགས་པར་ཡང་བྱེད་ཅེས་པ་བདེའོ། །གཞན་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཕུང་པོའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཕུང་པོ་བདག་གི་ལས་སུ་གྲུབ་སྟེ། ཤིང་རྟ་དང་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། ཡང་ན། གཞུང་སྤྱ་མ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་ཁྱད་ཆོས་རྟག་སོགས་ཀྱང་མེད་པར་བདེ་ བླག་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཆོས་ཅན། རྟག་སོགས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། །རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་སླའོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བ་ནི། ཉེ་བར་ཞེས་པ་ནས་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་དུའང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །ནག་ཚོར། དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་སྨོན་གྱི་མཐར་ཡང་བྱུང་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེས་ན་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། སྔོན་ཆེ་ཞེས་པ་ནས།

གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་རོ། །སྐྱེ་འཇིག་མིན་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་། སྔར་བཤད་པས་གྲུབ་བོ། །རྟག་སོགས་སུ་མེད་པ་ནི། འདི་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཉིད་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་དང་། དེ་ཉིད་དང་ནི་ཞེས་པ་ནི། འདི་ནི་ཞེས་སོགས་དེ་དག་གིས་དམ་བཅའ་བ་བསྟན་ནས། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་སྣང་ཚུལ་གཏི་མུག་གི་ཞེན་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བར་འཆིང་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་ནས་མཚམས་སྦྱར་རྩ་བ་དང་། གྲོལ་ཚུལ་ངོས་བཟུང་སྐྱེ་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་རྟག་མི་རྟག་ཉིད་དུ་མི་སྲིད་ཅིང་། གང་ཞིག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་མ་མཐོང་ཞིང་། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པར་བྱས་ནས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་འདི་ནི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པོ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་འཁོར་བར་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། གང་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་ངར་འཛིན་གྱི་བློ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ཐྔ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེར་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ནི་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ན། འདིར་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ། མི་ཤེས་པས་ཡིན་ཞེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར། བདག་དེ་ནི་མི་ཤེས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་དང་། ནག་ཚོར། མི་ཤེས་པ་

རྣམས་ལ་བདག་ཅེས་གྲགས་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་བཞག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཏེ། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་ནི་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དང་ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་ཟག་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་བདག་གི་འཛོག་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པ་དག་ནི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་མ་རྙེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། སྙམ་དུ་རིགས་པར་བྱས་པས་དེ་ལྟར་རིག་པའི་འགྲོ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་ཏེ། ནག་ཚོར། ཀུན་ཏུ་ཤེས་པས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འགྲོ་བ་མི་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མཐའ་དག་ལ་གང་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་ངར་འཛིན་པའི་བློ་འབྱུང་བའི་དམིགས་ཡུལ་དེ་བདག་གམ་གང་ཟག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ལ། གཞི་གང་དུ་བདག་འདི་དབང་བྱེད་པར་འགྱུར་བའམ། བདག་ལ་འབྲེལ་བ་སྟེ། བརྟེན་པའམ། ལྟོས་པའམ་རག་ལས་པར་འགྱུར་བའི་བདག་འདི་གདགས་པའི་རྟེན་མིག་སོགས་ནང་དང་གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་གང་ཡིན་པ་དེར་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བློ་འབྱུང་བའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་མི་ཤེས་པ་སྟེ་མ་རིག་པའི་དབང་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མ་

ཡིན་ན། ཞེས་པའོ། །མདོར་ན། གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་པའི་དབང་བྱེད་པ་པོ་དང་། འདི་ངའི་འོ་སྙམ་པའི་དབང་བསྒྱུར་བྱར་འཛིན་པའི་བདག་གམ་ང་དེ་ནི་གཏི་མུག་གི་དབང་གི་བདེན་པར་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་རྟོགས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ཤེས་བྱེད་དང་སྦྱར་ཏེ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་བདག་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་གཏི་མུག་གིས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་དེ་མེད་ལ་དེ་མ་དམིགས་པས་མིག་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་བདག་གི་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཚོར། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ན་ལས་མེད་ལྟར། །ཞེས་པ་བདེ་སྟེ། འགྲེལ་པར་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ

རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པོ་རྫ་མཁན་མེད་ན་ལས་སུ་བྱ་བ་རྫ་བུམ་མེད་པ་ལྟར་རོ། །བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་རྫ་མཁན་མེད་ན་རྫ་བུམ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་བ་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉེ་བར་མ་དམིགས་པས། འཁོར་བ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་གཟིགས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གྲོལ་བར་གྱུར་པའི་ཚུལ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་བདེན་པར་མ་གཟིགས་ན་དེར་གདོགས་པའི་ཆགས་སོགས་མི་འབྱུང་བས་ཉན་རང་རྣམས་ནི་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་མཐོང་བས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་སྤོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་། སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བས་རྒྱུན་འཛིན་པས་མཁས་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་ཆོས་བདག་འགོག་པ་ལ་འང་སྦྱར་ཏེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རང་

གིས་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོའི་གྲུབ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བ་དང༌། ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གྲུབ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུམ་སོགས་ཆོས་བཅུ་ཤིང་རྟ་ལྟར་དཔྱད་ན་མེད་ཅིང༌། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གནོད་མེད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་ཐུབ་དབང་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང༌། མཚན་གཞི་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་སོགས་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་སྔར་ལྟར་རོ། །ཇོ་ཡར། འཇིག་རྟེན་ང་དང་རྗོད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁོ་བོ་དང་འགལ་བར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པས་སོ། །ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་རྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་ཁས་བླངས་པ་ངས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇོག་པ་རྣམས་རིགས་པས་མ་དཔྱད་པར་འཇོག་ལ། དེ་ལའང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཡོད་པས་ང་དང་རྗོད་ཅེས་པ་ཐུབ་དབང་བཞེད་པ་ལྟར་མ་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ཡོད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། ང་མི་རྗོད་ཅེས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་ཚད་གྲུབ་ཕེར་བར་ཡོད་པ་རྣམས་རིགས་པས་མ་དཔྱད་པ་དང༌། ཚད་མས་གནོད་མེད་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་སོགས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བ་དང༌། རྒྱུ་འབྲས་ཕན་ཚུན་

ལྡོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བཟུང་བ་དང་། དེ་རྣམས་དཔྱད་ན་མེད་པ་དང་། མ་དཔྱད་ན་ལྟོས་ནས་ཡོད་ཚུལ་ཤིང་རྟ་དང་མཚུངས་པར་སྦྱར་རོ། །ཛ་ཡར། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ནི་སྐྱེས་བུའོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དུ་གྲུབ་ཏེ། ཤིང་རྟ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འབྲས་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་སྟེ། རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུར་བཞག་དགོས་པའི་”ཕྱིར་[1]ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱུར་འཇོག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཛ་ཡར། རྒྱུ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བས། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བས་ན་རང་རྒྱུས་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱི་ལ་དཔྱད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

[1] མ་ཕྱི། ༣༧༤ན༡༣ན། ཕྱིར *ཕྱིར

པ་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་སྤྲད་མ་སྤྲད་དཔྱད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་དེ་རྒྱུ་འམ་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་དང་དེར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ། རྒྱུ་འབྲས་དེ་ཉིད་གང་སྨྲ། རྒྱུ་སྔ་ན་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་དུས་སུ་རྒྱུ་དེ་རྒྱུར་འཇོག་པའི་ལྟོས་ས་དེ་གྲུབ་དགོས་པ་ལ། ལྟོས་ས་དེ་མེད་པས་རྒྱུར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་སྔ་ན། འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུ་མེད་པས་འབྲས་བུར་འཇོག་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་གདགས་པ་ཡང་ལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། ཇི་ལྟར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་པོ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ཕྱི་བ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་སྔར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔར་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ས་བོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མྱུ་གུའི་རྒྱུར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱོད་རྒྱུར་འཇོག་པའི་ལྟོས་ས་དེ་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་དུས་སུ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་མྱུ་གུའི་རྒྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགལ་ལ། འབྲས་བུ་སྔོར་ཞེ་ན། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྲས་བུར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། རང་ལ་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བརྟག་པ་དགོད་པ་དང་། བརྟག་པའི་དོན་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དོན་ནི། དེ་གཉིས་ཕྲད་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྲད་དམ། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྲད། དང་པོ་ལྟར་ན། །གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕྲད་པའི་ཕྱོགས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། མ་ཕྲད་པའི་ཕྱོགས་དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་གཞན་དུ་སོང་བས་རྒྱུ་མ་ཡིན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་ཚ་ཡར་བཤད་དོ། །ཚ་ཡར། འདིའི་དོན་ནི་འདིར་ཕྲད་པ་ནི་རེག་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་རེག་པར་འགྱུར་ན་དེའི་ཚེ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རེག་པ་ཡིན་ནམ། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཡིན། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ན་ནི། གཉིས་པོ་དག་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕན་ཚུན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཞུགས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རེག་པ་མེད་པས་སོ། །ཕྱོགས་གཅིག་གིས་རེག་པ་འདོད་ན་ནི། ཕྱོགས་གཅིག་གི་རེག་པ་དེའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གང་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་རེག་པ་དེ་ལ་མ་ཕྲད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཆོས་ཅན། དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ཕྲད་ཚུལ་དུ་ཐལ། ཕྲད་པ་གང་ཞིག །ཐ་དད་པའི་ཕྲད་ཚུལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚོར་ཆུ་ཀླུང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་བཞིན། འདོད་ན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་

བ་མི་རུང་ངོ་། །མ་ཕྲད་ན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་ཏེ། འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་ཡིན་པས་སོ། །མ་ཁྱབ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་ཐལ་ལོ། དེས་ན་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེད་ཚུལ་མི་རུང་ལ། ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་སྐྱེད་ཚུལ་ལས་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེས་ན་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུས་རང་འབྲས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུར་འཇོག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལ་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དོན་ནི། ཕོ་ན་རེ། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། སྔར་གྱི་སྐྱོན་དེ་ཡོད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་གཏན་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྟོད་པ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་མི་ནུས་པའི་སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། འཕེན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྟག་ཆོད་སླ་བའི་སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་

ལ་གཉིས། འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟག་ཆོད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་དེས་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ་འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤྱངས་ནས་ཞེས་པའི་རྐང་པ་འདི་ནི་རྩ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤོ་ལོ་ཀ་མི་འགྲིག་པས་སོ། །དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཉེས་པ་དེ་ཁྱེད་རང་ལའང་མཚུངས་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་ཐད་མ་ཐད་བརྟག་ནས་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ། རང་ལ་མཚུངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐད་མ་ཐད་གང་རུང་གིས་འགོག་ན་ཕྱིར་སྐྱུས་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་ཤིང་། འགོག་ཚུལ་གསུམ་པ་མེད་པར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་འགོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་རང་ལ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དོན་ནི། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དམ་པས་སྨྲས་པར་རིགས་པའི་ཚད་ལྡན་ཅན་དུ་ཐལ། རང་ལ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་འཕངས་ནས་བྱ་བྱེད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་མ་ཐད་ན་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ནས་བྱ་བྱེད་ལ་སྐུར་འདེབས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་མེད་ཚུལ་ནི། ཁབ་ལེན་མ་ཐད་པར་འདྲ་བ་ལ་རྡུང་ཡུལ་གནས་པའི་ལྕགས་ལེན་ཅིང་། མིག་གིས་ཀྱང་མ་འཕྲད་ཀྱང་རྡུང་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་མཐོང་གི་

ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། རྒྱུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་སྐྱེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན། ཆོས་ཅན། སུན་ཅི་ཕྱིན་ཏུ་རྒོལ་བ་པོར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རང་ཕྱོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པར་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བཞུགས་པའི་རྒོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་ལན་དངོས་སུ་འདེབས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་རྩོད་ལན་ལྟག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཁ་འཕང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཉིས་སུ་བསྡུས་པའི་ཐལ་བ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་ནས་རང་ལ་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། གཉིས་སུ་བསྡུས་པའི་ཐལ་བ་རང་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྔ་འགོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྲད་མ་ཕྲད་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དོན་དམ་པར་མི་འགོག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་པས་བདེན་གྲུབ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཉིས་སུ་བསྡུས་པའི་ཐལ་བ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་ཤེས་

བྱེད་དྭངས་ཏེ་སྦྱར་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དྲང་བ་དང་། ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་སྦྱར་བའོ། །སློ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདེན་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་བསྟན་ནས་ཐལ་བ་དེ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་བསྟན་ནས་ཐལ་བ་དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་བདེན་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་བཤད་པ་དང་། དཔེ་དེ་དོན་ལ་སྦྱར་ནས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། ཆུ་ནང་གི་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ལས་ནམ་མཁར་ཉི་མའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། བདེན་མེད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། ཉི་མ་དང་ཆུ་ནང་གི་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་། ཉི་མས་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཐད་མ་ཐད་གང་རུང་དུ་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ནི་ཕོ་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ཏེ། འགྲེལ་པའི་ཚིག་ཟིན་ལ་བྱ་བྱེད་གསུམ་གྱི་དཔེ་མི་གསལ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ལ་སྲུན་འབྱིན་བྱེད་དང་སྲུན་འབྱིན་བྱའི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། མེ་ལོང་ནང་དུ་དྲི་མ་ཅན་གྱི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱད་བཞིན་མཛེས་

པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱད་བཞིན་གྱི་དྲི་མ་སྦྱོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྲུན་འབྱིན་གྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་དང་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ལ་སྲུན་འབྱིན་གྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་དེ། ཕྱོགས་སྔ་དང་ཐལ་འགྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང༌། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཕྱོགས་སྔ་བཀག་ཏེ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མ་སྦྱོང་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མ་ཡོད་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་ནི། ཞེས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དང་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་དེ། རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྦྱར་དང་འདྲའོ། །འགྱུར་རྐྱེན་གི་རྒྱ་བར། ཇི་ལྟར་རྫུན་ཡང་དེ་ལྟར་རང་གི་བཞིན་གྱི་མཛེས་པ་དག །སྒྲུབ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པར་ཤེས་པར་གྱིས། །རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་རིགས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གདོང་གི་སྤྲོང་བ་བྱས་པས་སོ་སོ་མཐོང་བར་ནུས། །ཞེས་པ་བདེའོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། སྲུན་འབྱིན་ལ་གཉིས་སུ་བསྡུས་པའི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་དང༌། རྒྱུ་འབྲས་ལ་གཉིས་སུ་བསྡུས་པའི་ཐལ་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང༌། དེ་ཤེས་བྱེད་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་

ན། གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཉི་བ་ལས་ཆུ་ནང་དུ་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་དམིགས་པ་ན་ཉི་མ་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟེ། མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཀག་ནས་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཕྱོགས་སྔ་སུན་འབྱིན་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་བདེན་པའི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་བདེན་པར་མེད་པ་ངེས་ན་སྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བས་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་སྒྲུབ་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་འགོག་པའི་རིགས་པས། ཐལ་འགྱུར་དང་རྟགས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ལ་མི་མཚུངས་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་པའི་དངོས་བསྟན་ལྟར་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྙན་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མེད་པ་བཀག་ནས། མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཕྲད་མ་ཕྲད་གང་རུང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་དང་གཏན་ཚིགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་སོ། །རྒྱ་འགྲེལ་དོན་གཅིག་པས་རྒྱ་བ་ལའང་འདི་ལྟར་སྦྱོར་རམ། སྤྱིར་ལྟར་སྦྲུར་ན་རྒྱ་བའི་ཚིག་དོན་ནུས་པ་ཆེ་བ་འདྲའོ། །དཔྱད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྒྱ་པས་རང་ལ་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་དང་། རྒྱ་ཤེས་གཞན་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ཚུལ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་གཉིས་སུ་བསྡུས་པའི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྐྱོན་སྤོང་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་དང་། ཚུལ་དེས་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་རྒྱུས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་ན་ཐད་ནས་སམ། མ་ཐད་པར་སྐྱེས་ཞེས་འགོག་པ་སྐབས་སུ་བབ་ཀྱི། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་ན། སུན་འབྱིན་གྱི་སུན་དབྱུང་བྱ་ཐད་ནས་སམ། མ་ཐད་པར་ཞེས་པ་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡིན་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་ལ་མིན་པས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རང་ཚིག་ལ་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ཀྱི་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་ལན་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གླགས་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བརྗོད་པ་ན་པ་རོལ་པོ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་དངོས་སྨྲ་བ་མི་བཟོད་པར་གནོད་བྱེད་འཕང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་

ལྟར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལའང་ལྡོག་ཡོད་པ་ཡིན་པས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་སྐྱོན་མི་འཇུག་ཅེས་པའི་ལན་དེ་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཞེས་ཏེ། ཛ་ཡར། ལྡོག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་བརྗོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྩད་པའི་གོ་སྐབས་དང་བཅས་པའི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་པའོ། །ཕ་རོལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་དངོས་པོར་སྨྲ་བའོ། །མི་བཟོད་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒལ་བ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་བླངས་པས་གཞན་གྱི་རྩོད་པའི་ལྡོག་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཞེས་སྟོན་པ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་གཞན་དག་གིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཁས་བླངས་པས་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྣུན་འབྱིན་པའི་གནས་སྐབས་ན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཁས་བླངས་པས་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐལ་བར་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། ཞེས་སོ། །གསལ་བྱེད་ནི་ཤེས་བྱེད་ལ་ཟེར་ཏེ། ཛ་ཡར། གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲས་ནི་ཤེས་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཞན་གྱིས། སྣུན་འབྱིན་དེས་སྣུན་དབྱུང་བྱ་ཕྲད་ནས་འབྱིན་ནམ་མ་ཕྲད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཕྲད་པ་དང་མ་ཕྲད་པའི་ཐལ་བ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི་སྐྱེད་བྱེད་བདེན་གྲུབ་ཁས་བླངས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་

སྐྱོན་ཡོད་ཀྱི། སུན་འབྱིན་པས་ཞེས་པ་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྐྱོན་མེད་བྱས་པ་ལ། གསལ་བྱེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལའང་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་ཕྱིར་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་འོང་བའི་ལན་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ཁོ་བོའི་ལན་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ལན་འདི་མཛེས་སོ། །

གཉིས་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་བསྟན་ནས་ཐལ་བ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བདེན་གྲུབ་ཁས་མ་བླངས་པས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བཀོད་པའི་ཐལ་བ་ལྡོག་པའི་འབད་པ་དོན་མེད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། །བྱ་བྱེད་བདེན་གྲུབ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་དབུ་མ་པ་ལ་འཕངས་པ་ལ་ནུས་པ་མེད་དེ། དབུ་མ་པས་བྱ་བྱེད་བདེན་པར་ཁས་བླངས་ན་ཁྱོད་འཇུག་ཀྱང་དེས་དེ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཉིས་སུ་བསྡུས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་དང་། མ་ཐྲད་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་དཔེའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཅེས་

པ་ལ། འགྱུར་སྙིང་དུ་ང་ལ་མི་དགའ་འབའ་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་
པར། ཁྲོད་དགོས་པ་མེད་པར་ཁོ་བོ་ལ་མི་དགའ་བ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པར་
རྟོགས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཛ་ཡར། འགོད་པ་ཁྲོད་ཀྱི་ཡི་ཆད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་
གྱི་སྨུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་སྨུན་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་
མི་འཐད་པ་དང་། རང་གཞན་ཀུན་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མི་འཐད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་སླུ་བ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་
པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་ནུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ལུང་རིགས་ལྟར་སྣང་ལ་
བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བསྒྲུབས་པས་
བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀུན་བཏགས་བསྣན་ནས་རང་གཞན་
གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི། བདེན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
མེད་ཅིང་དེ་བཀག་པ་ལ་སུས་ཀྱང་ལན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་དེའི་
ཕྱིར། གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་སུ་ཞིག་གིས་
བཙོལ་བ་སྙེ་སྨང་ནས་དཀྲུགས་ཞེས་སོ། །འགྱུར་སྙིང་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་འཁྲུགས་
ཞེས་སོ། །དེས་ན་བདེན་གྲུབ་སྒྲུབ་ཅིང་བདེན་མེད་འགོག་པའི་རྩོད་པ་འདི་
དོར་དགོས་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མེད་

ཅེང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མེད་ལ། བདེན་མེད་
གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་འབྲེལ་བ་གཏན་མེད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མཇལ་བྱེད་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོད་ལན་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་
ཁ་འཕང་བ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། དངོས་སུ་བཀོད་པའི་རྟོད་པ་ལྷག་མའི་ལན་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་
དང་། དངོས་སུ་མ་བཀོད་པའི་རྟོད་པ་ལྷག་མའི་ལན་ཡང་རིགས་པ་འདིས་
ཤེས་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱན་འབྱེན་ཏེ་རིགས་པ་ལྷག་མ་གོང་དུ་
བསྟན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་རིགས་པ་
བཀོད་པའི་ལན་གྱི་དོན་དུ་རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཅེས་
སོགས་ཀྱི་རྟོད་པ་གང་གིས་སྨྲས་པ་འདིར་རིགས་པ་དེ་བཏང་བར་བྱའོ། །རྩ་
ཤེར་འཁོར་བའི་འཆིང་རྒྱུ་བདེན་འཛིན་ལྡོག་པའི་ཆེད་དུ་ཐ་སྙད་བདེན་གྲུབ་
བཀག་ནས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་གཞན་སེལ་འབའ་ཞིག་ལ་
ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་པས་སྤྱན་ཅེ་ཕྱིན་དུ་གྲོལ་བ་ཡང་ཅེ་ལྟར་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་དེ་སྐད་སྤྲར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་
དངོས་སྨྲ་བའི་རྟོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་
ཀྱི་སྤྱན་འབྱེན་ལྷག་མ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་འདི་
ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཏེ། རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་མཐའ་
དག་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་སོ་ཞེས་པའི་རྟོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་མ་པས་

དགག་པར་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་བཏགས་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྔར་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་པ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཀླུ་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་སྨུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་པོར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་སུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་ཐར་པ་ཐོབ་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི་རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་ཕྱོགས་ཡོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱང་མི་སེལ་བའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་ཀྱི་རྩོད་པ་གསུམ་པོའི་ལྷག་མ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་རྩོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་མ་པས་དགག་པར་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་སྒྲུབ་པ་དང་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྔར་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་འདང་སྔར་ལྟར་སྦྱར་ནས་བཤད་དེ། དོན་ནི། ཛ་ཡར། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བསྒྲུབས་པ་ལ་སྨུན་འབྱིན་པ་ལ་ལན་བཏབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་ལན་གདབ་པའི་ཆེད་དུ་དང་། སྨུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་རྒྱུས་ཐྲད་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དམ་མ་ཐྲད་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད། ཅེས་སྨུན་འབྱིན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ལན་ཏེ་གང་མ་ཐྲད་པར་མཚུངས་པས་སྐྱེད་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་

ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་ཆེད་དུ་སྔེ་གང་མིག་དང་ཁབ་ལོང་གི་དཔེའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་སྨྲ་བའི་སྐྱོན་སྤོང་བྱ་བའི་དོན་དུ་སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་དེ་བཏང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །འདི་ལྟར་བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱོན་གང་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མ་ཕྲད་པར་རྡུང་བ་པོ་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཞེས་གང་བརྗོད་པ་དེ་ལ་རྡུང་བ་ཞེས་པ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། གང་བྱ་བར་ནུས་པའོ། །བྱ་བར་ནུས་པ་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། གང་གི་རྒྱུ་ལ་ནུས་པ་ཡོད་པའོ། །འདི་ནི། སྐྱེས་ལ་ནུས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་བཏང་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཇི་ལྟར་ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཤིང་རྟ་ལ་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་དེ་ཁབ་ལོང་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཏང་བར་བྱ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། སྔར་གོང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པར་དངོས་སྨྲ་བ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སུན་འབྱིན་ཏེ་རིགས་པ་གང་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལས་སུན་འབྱིན་ཏེ་རིགས་པ་ལྷག་མ་སྦྱིར་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང་། ཁྱད་

པར་དུ། སྐྱེས་ལ་ནུས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་དང་། ཤིང་རྟ
རང་ཡན་ལག་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དངོས་
སྨྲ་བ་ལ་ཅི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ཐད་ནས་སྐྱེད་དམ། འོན་ཏེ་མ་ཐད་པར་སྐྱེད་
ཅེས་བརྟགས་ནས་བཀག་པའི་སུན་འབྱིན་པའི་རིགས་པ་མ་ཐད་པར་སྐྱེད་
ན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ལན་གྱི་དོན་དུ།
མ་ཐད་པར་འདྲ་ཡང་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་སུ་འགྱུར་
ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། ཁབ་ལོང་དང་ལྕགས་ཀྱི་དཔེ་དངོས་
སྨྲ་བ་གང་གིས་སྨྲས་པ་དེ་ལ་སུན་འབྱིན་པ་སྟེ་རིགས་པ་འདི་བཏང་བར་
བྱའོ། །ཞེས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པས་
མིག་གཟུགས་དང་ཁབ་ལྕགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ཁེགས་པའོ། །སློབ་
དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་རྩ་ཤེ་ལས་ནི་བདེན་མེད་བསྟན་ནས་བདེན་རྟོག་
ལྡོག་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་སྤྱར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས།
ཞེས་སོགས་སུ་བསྟན་ཟིན་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་ཕྱོགས་བཞག་པ་མེད་པ་མ་
གྲུབ་ཅིང་། དོན་དམ་པར་གཞན་ཕྱོགས་བསལ་བ་ཡང་མེད་དེ། བསལ་བྱའི་
དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་ག་ལ་
ཡོད་དོན་དམ་པར་རང་ཕྱོགས་བཞག་རྒྱུ་མེད་ཅིང་གཞན་ཕྱོགས་སེལ་བའི་
མཚན་ཉིད་འདི་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་སོ། །ཇོ་ཡར། དེ་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པའི་སྨྲས་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་དང་གཏན་ཚིགས་དང་

དཔེ་མ་གྲུབ་པས་རང་གི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་བསྒྲུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དངོས་སྨྲ་བའི་རྩོད་པ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྲུན་འབྱིན་པའི་རིགས་པ་ལྟག་མ་ནི་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱའོ། །རྩ་ཤེར། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་རྟོག་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོ་བོས་སྔར་བཤད་ཟིན་པས་རང་ཕྱོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པར་གཞན་ཕྱོགས་འབའ་ཞིག་སེལ་བ་མ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་བསལ་ཅེས་པའོ། །སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྐད་སྔར་བཤད་ཅེས་གཙོད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བསྟན་ཟིན་ཞེས་པ་ནི། དེ་སྐད་སྔར་བཤད་ཅེས་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་སླའོ། །

གཉིས་པ་དེས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་ཚུལ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་གསུངས་ཚུལ་ལ། དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པས་བདག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རིགས་ཅན་གྲོལ་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་མས་སླ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་པ་སྒྲོམ།

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་ལུས་པ་མི་སྒོམ་ཅེས་པའི་དོན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མ་ལུས་པ་སྒོམ་ཞེས་བྱའི། གཞན་དུ་ན་གང་ཟག་བདག་མེད་རྫོགས་པར་མི་སྒོམ་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་བརྟག་དགོས་སོ། །

གཉིས་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་ལུང་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དང་། རབ་དབྱེ་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་ལ། དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཛ་ཡར། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུ་བ་བསྟན་ནས། བདག་མེད་པ་དེ་དག་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་བདག་མེད་གཉིས་བཤད་ནས་དེ་ལྟར་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་མང་པོར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་ཞེས་པའོ། །འགྱུར་རྙིང་དུ། དེ་དག་རྟོགས་ནས་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡིས། །དེས་འདུལ་བ་ལ་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་བསྟན། །ཞེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་མེད་དོ། །སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས་མང་བར་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པར་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། གཉིས་ལས་མང་བར་ཕྱེ་སྟེ། བཅུ་དྲུག་ཏུ

སྤྲོས་ཤིང་བཞིར་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཛ་ཡར། ཐེག་ཆེན་བྱུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཉི་ཤུའི་དབྱེ་བ་འདི་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་འཕེན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་འཕེན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་མདོ་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དབྱེ་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་འགྱུར་རྙིང་དུ་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པ་ཡིན་ན། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་འབྲིང་དུ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་མདོ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་། བཞིར་ཕྱེ་བའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་སྟོང་སོགས་བརྒྱད་བཤད་པ་དང་། མཐའ་འདས་སོགས་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནང་སྟོང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ནང་སྟོང་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་དེ་བདེན་པས་སྟོང་སྟེ། མིག་དེ་དོན་དམ་པར་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །འགྱུར་འདི་ལྟར་ན་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་དགོས་ལ།

འགྱུར་རྙིང་དུ་ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་མི་འགྱུར་མིན། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་ཞིང་། ཇོ་ཡར་ཡང་འདི་ལྟར་བཤད་ཡོད་དེ། འགྲེལ་པར་འཆད་དོ། །དབང་པོ་དྲུག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ནང་སྟོང་བཤད་པ་དང་། དེ་རང་སྟོང་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞར་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་དྲངས་པ་དང་། མདོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་ཇོ་ཡར། རང་བཞིན་གང་གིས་དེ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི། ཐེར་ཟུག་གནས་པ་ཉིད་དང་ནི། །མི་འཇིག་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་འགྱུར་མེད་པ་དང་འཇིག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཚེ་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་འགྱུར་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པས་དེ་རྣམས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པ་འགྱུར་བ་ལས། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ནང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སོ། །དེ་ལ་མདོའི་ཁུངས་སྟོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་དང་མི་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་བཤད་པར་

བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་མི་འདོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ན། ཞེས་པའོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། མདོའི་ཚིག་དང་དེའི་བཤད་པ་ཡང་འདིར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ན། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བཞེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། མདོའི་ཚིག་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་བཤད་པ་ནི། ཐེར་ཟུག་པ་སྟེ་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། དེར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས་དངོས་པོར་ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ལ་ཡོད་པས་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བར། དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་ནི་ཚོགས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཨ་ཀུ་ཏ་སྭ་སྟེ་ཚོགས་པར་གནས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་ཅི་ཞེས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ་དེས་ན་འཇིག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་នོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཉིར་སྣང་འགྱུར་སྙིང་དུ། དེ་ལ་རྟག་པ་ནི་ཚོགས་པ་སྟེ་དེའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པས་ན་རྟག་པ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་འཇིག་པས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས

བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་དང་འདིའི་རང་བཞིན་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ན། མིག་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པས་སྟོང་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འགྱུར་བ་དང་འཇིག་པ་ནི་མིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཏེ། འགྱུར་རྙིང་དུ། དེ་ལ་མིག་ནི་མིག་གི་སྟོང་སྟེ། ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་པ་དང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་འགྱུར་རྙིང་དུ་ཐེར་ཟུག་ནི་ཉམས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ལ་བརྗོད་ལ། དེ་ནི་དུས་ཙུང་ཞིག་གནས་ནས་ལྡོག་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། ཞེ་ན། ཉམས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བས་སྨྲས་སོ། །འདི་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པའམ་ཉམས་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ཡང་། རྩ་བར། ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་མི་འགྱུར་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པའམ་མི་འགྱུར་བ་དགོས་ཞེས་པར་སྦྱར་དགོས་པས། ཉམས་པ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ཞེས་སྦྱར་དགོས་པས་དགག་སྒྲ་ཆད་དམ་སྙམ་མོ། །དེ་ཡང་དུས་ཙུང་ཞིག་ཅེས་སོགས་ལ། དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ནི་ཉམས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་མི་འདོར་བ་ལ་བྱའོ། །དེའང་དུས་ཙུང་ཞིག་མ་ཉམས་པའམ་རང་བཞིན་མི་འདོར་བར་གནས་ནས་མཐར་ལྡོག་པ་

ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པའམ་འཇིག་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །འདིར་འགྱུར་འཆུགས་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱས་ན། ཆོས་ལོག་ལ་རྟགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི། རྩ་བའི་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་བཤད་པར་འདུག་པ་དེ་མི་རུང་ཞེས་སྨྲ་ར་གྱི། ཆོས་ལོག་ལ་རྟགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་རྟགས་དེའི་ཁྱབ་པ་མི་གྲུབ་ཅེས་སྨྲ་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་མི་རུང་སྟེ། གླང་པོ་རྒྱལ་གྱི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། །རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་བཅས་པས་དེ་མཁྱེན་འགྱུར། །ཐེར་ཟུག་ཆོས་རྣམས་མྱ་ངན་འདའ་མི་འགྱུར། །མཁས་རྣམས་ནམ་ཡང་སྤྲོས་དང་བྲལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཁུངས་སུ་འདྲེན་ན། ཛ་ཡར། འདིར་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། ཞེས་པའི་དོན་སློབ་དཔོན་གྱིས། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ན། །ཞེས་དང་། འདིར་དྲངས་པས། རང་བཞིན་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འགྱུར་བར་འགལ་བར་བཤད་པས། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། མདོའི་ཚིག་འགྱུར་རྙིང་དུ་དྲངས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་འདུག་པས། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་གསུང་ཡང་། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ནས་གསུངས་དགོས་སོ། །ཉི་སྣང་འགྱུར་གཉིས་སུ་ནི་ཐེར་ཟུག་གམ་རྟག་པ་ཚོགས་པ་ལ་བཤད་ནས། དེར་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བཤད་

འདུག་གོ །དེའི་དོན་ནི། རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ། སྣ་མ་ཕྱི་མའི་བར་དུ་ཚོགས་པ་ལ་བྱས་ནས་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་རང་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དྲང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་སྟེ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། མེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་དང་། དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། ཁྱད་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ལུང་གི་སྐབས་སུ། འགྱུར་རྟེན་གི །བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་དོན་དམ་པ་ནི་ཉམས་པ་མེད་པས། ཞེས་གསུངས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། འགྱུར་འདིར། བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ནས། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་ཞིང་གནས་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཉམས་པ་མེད། ཅེས་པ་དང་། གནས་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་ཅེས་པ་དོན་གཅིག་ཀྱང་འགྱུར་རྟེན་གི་སྒྲོར་ཚུལ་བདེའོ། །

གཉིས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་དང་

འགལ་བའི་རྩོད་པར་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། འདི་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཤིན་ཏུ་དང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་རང་བཞིན་ཡིན་ན་བྱིས་པས་ཀྱང་མཐོང་བས་འབད་པ་མི་དགོས་ལ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་བཅོས་མིན་ལྟོས་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་རིགས་ལ། དེ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པས་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྱུར་རྙིང་དུ། རང་བཞིན་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་འབའ་ཞིག་གིས་ཞལ་གྱིས་ཞེས་པ་བདེའམ། རང་བཞིན་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་འབའ་ཞིག་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྨྲ་བས་ཀྱང་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་གྲུབ་པར་ཡང་བྱེད་པའི་ནུས་པས་རང་བཞིན་འདི་ལྟ་བུ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མེའི་ཚ་བ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པས་དེ་དག་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་ཡང་མི་ནུས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྱུར་རྙིང་དུ། འགའ་ཞིག་གིས་གསལ་པོར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་དེ་

གཉིས་ཚང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་འདི་ལྟར་མཆོག་སྟེ་ཡང་དག་པར་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཙོས་ལྟོས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་དེ་རང་སྟོང་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ་མིག་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བཤད་པ་འདི་ནི་ལྡན་གཤེགས་པ་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་བདུན་བཤད་པའི་ནང་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གསུངས་པ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་ཀྱི། གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་སུ་སྟེགས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ནང་གི་སྐྱེས་བུ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བཤད་པ་མ་ཡིན་ན། ཇ་ཡར། དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་སྨྲས་པ་དང་སེམས་ཙམ་དུ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོར་ཚུལ་སྔར་དང་འདྲ་བས་གཞུང་དོན་སླའོ། །ཕྱི་ནང་ནི་དབང་རྟེན་ཕོག་པ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལ་ཟེར་ལ། གཞུང་དོན་སླའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པས་སྟོང་སྟེ། སྔར་རོ། །སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་སྟོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་

པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་དེར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྣོད་བཅུད་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དང་། ཁྱོད་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་མུ་མཐའ་མེད་པར་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཆེ་བས་ཆེན་པོ་དང་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བས་ཆེན་པོ་ཞེས་པའོ། །འགྲུར་རྣྗིང་དུ། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་ན་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པར་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བདེའོ། །ཇོ་ཡར། ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་ཅེས་སྨྲ་རོ། །ཀྲང་སྦྲ་ལྟར་ན་སྤར་ལྟར་བྱའོ། །ཕྱོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་སྟོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་རྟག་རྫས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་བཟློག་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་དེར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཆོས་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྐུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཆོས་སྐུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་ཁྱོད་བདེན་སྟོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲང་

འདས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་བཟློག་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཁམས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཉིད་ནི། རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྟག་ཆད་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མཐའ་འདས་པ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཐའ་འདས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། འཁོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནས་བྱུང་བའི་དང་པོ་དང་། འདི་ནས་མི་འབྱུང་བའི་ཐ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོར་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཁྱོད་ནམ་ཡང་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དོར་བ་ནི་འཐོར་བའམ་འདོར་བ་ལ་རིགས་པའི་ཕྱིར། །དོར་བ་མེད་པ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་

ནི། འདུས་བྱས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་གཤིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད། རེག་ཚོར་བཅུ་གཉིས། གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན། འདུས་བྱས་ཡིན་མིན་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བརྗོད་དུ་རུང་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། སྟོང་གཞི་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སྟོང་གཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་རུང་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལྔའི་སྒོ་ནས་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་རུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚོར་བའི། མཚན་མར་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། འདུ་ཤེས་ཀྱི། ཕུང་པོ་བཞི་ལས་དོན་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འདུ་བྱེད་ཀྱི། ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་

དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོའི། འཁོར་བར་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ཁམས་ཀྱི། སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་ནས་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི། ཛ་ཡར། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་བསྡུས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། འབྲས་བུས་བསྡུས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི། འཆལ་ཚུལ་གྱིས་མི་གདུང་བ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། ཁོང་ཁྲོ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། བཟོད་པའི། དགེ་བ་སྤྲོ་བ་ཆོས་ཅན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གྱི། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཀྱི། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་འགར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས། མི་འཁྲུགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཁོང་ཁྲོ་སྤངས་པས་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མེད་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་

བཞི་ལའང་སྦྱར་རོ། །ཡང་ན་འཁྲུག་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསམ་གཏན་བཞིའི། ཞེས་དང་། ཚད་མེད་གཟུགས་མེད་ལའང་སྦྱར་རོ། །ཐར་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི །ཞེས་དང་། ངོ་བོ་ལ་བདེན་པར་མེད་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི། རྒྱུ་བདེན་པའི་མཚན་མ་ཞི་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སྨོན་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་ཐར་གྱི། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་བསྟུས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོབས་ཀྱི། དམ་བཅས་པ་ལྷུར་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་འཇིགས་པའི། སྟོབས་སོགས་གཏུགས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པའི། འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། བྱམས་པ་ཆེན་པོའི། སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་སྐྱོབ་པ་ཆོས་ཅན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགའ་བ་ཆོས་ཅན། དགའ་བ་ཆེན་པོའི། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྡང་མེད་པ་ཆོས་ཅན། བཏང་སྙོམས་ཆེན་"པོའི"[༡]། འཁྲུལ་བ་སོགས་ཀྱི་མི་འཕྲོག་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་

༡ མ་ཕྱི། ༤༠༨བ༣ན། པོའ * པོའི

མ་འདྲེས་པའི། སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། འབྲུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྲོག་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཚེ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དུས་གསུམ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་བ་རང་དུས་ཀྱི་འོག་དང་། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་དུ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རམ་ཡང་ཆོས་སྤྱར་ལ། དུས་གསུམ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་བ་བདེན་པར་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། འདས་མ་འོངས་བདེན་པར་མི་དམིགས་ཏེ། འདས་པ་ད་ལྟའི་དུས་ཞིག་ཅིང་། མ་འོངས་པ་ད་ལྟའི་དུས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་དམིགས་པ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་

ཏེ། ཁྱོད་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ངོ་བོ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་དང་མྱང་འདས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། མཁའ་སོགས་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་གཤིས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ལས་གཞན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་

རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མྱང་འདས་ཆོས་ཅན། ཆོས་འབྲ། འཁོར་བ་ལས་གཞན་དུ་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་སྒྲ་གསུམ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ལས་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལས་དང་། ཚུ་རོལ་སྲིད་པ་ལས་གཞན་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་གསུངས་སོ། །བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དངོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྟོང་གཞི་དང་། སྟོང་གཞི་བདེན་སྟོང་ཡིན་པའི་རིགས་པ་དང་། སྟོང་གཞི་བདེན་སྟོང་སྟོང་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་དགར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། རང་ཉིད་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཐེལ་གྱིས་གནོད་པའི་ཤེས་རབ་མྱུར་དུ་འཐོབ་ནུས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐབས་ཁྱད་བཅུ་ལ་གནས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག

ཏེ། བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན་ལ་བསྟན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་བློ་མི་འདོར་ཏེ། ཁྱོད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཤེས་རབ་སྒྱུར་ཏུ་འཐོབ་ཏེ། ས་བདུན་སྒྱུར་དུ་ཐོབ་ནས་ཉན་རང་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་བའི་སར་བགྲོད་པར་བྱེད་དེ། རང་གཞན་གཉིས་ཀས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུལ་ཕྱིན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དང་ཕྱིན་དྲུག་ལ་གནས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དེ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཚམས་སྦྱར་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་སྨྲོས། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

རི་དབང་ལྷུར་བརྟན་རེ་འདོད་ཀུན་སྐེར་བའི། །ལོ་ཀའི་མགོན་པོ་ལེ་ལོ་ཀུན་སྤངས་ཏེ། །ཕ་རུས་གཏིང་ནས་དད་གུས་ཞེ་མོང་གིས། །ས་སྟེང་ཟླ་མེད་མཆོད་ལ་སོ་"ཆེས"[1]་བགྱི། །སུ་དག་ཕན་པའི་གྲོགས་བཟང་སོ་སོར་འདོར། །ཞེ་མོང་བསྐྱངས་ནས་སྡིག་གྲོགས་ཞེ་འཚང་བྱེད། །ལེ་ལོས་ལོ་ཟླར་འདས་ཀྱང་འཕྲིག་མེད་པ། །རོ་འདྲ་རི་མོའི་གཟུགས་ཅན་མཐོང་བས་སྐྱོ། །

[1] མ་ཕྱི། ༤༠༩བྱང་༦ན། ཆེས   *ཆིས་ཡིན་སྙམ།

༄༅ སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ་བཤད་པ།

གཉིས་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་ས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྡང་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་བཞི་ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་ལས་ཕྱེ་བར་བསྟན་པའོ། །འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ས་བཅུ་པའི་མདོར་གྲུ་བོ་ཆེ་རྒྱ་མཚོར་གནས་ཀྱང་ཆུའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པ་དཔེར་བྱས་ནས། འགོག་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་དོན་དུ་སྦྱར་ཡོད་དོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པ

བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ཧེ་རུ་ཀ་ལྟར་ཧེ་འཛུམ་ལྡན་བཞིན་པས། །ཨུ་དུམ་ཚལ་ལྟའི་དམ་ཆོས་ཨ་ལི་ཀའི། །གདངས་ལྟར་སྙན་པས་དུས་སུ་ལེགས་འདོམས་པ། །འཛམ་དབྱངས་བླ་མར་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཨ་ན་ཚུགས་ཀྱི་ཨུ་ཚུགས་དྲག་པོ་ཡིས། །ཧ་ཐལ་དམན་པའི་སྤྱོད་པ་ཧུ་རེ་བྱེད། །དམ་པའི་མགོན་དང་ཕན་གྲོགས་སུན་འབྱིན་པའི། །སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་མང་པོ་མཐོང་བས་སྐྱོ། །

༨༽ སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་མེད་གཞོན་ནུའི་ས་བཤད་པ་དང་། མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་མེད་རྒྱབ་ཚབ་དང་དབང་བསྐུར་བའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ས་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། ཞུགས་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ས་བརྒྱད་པ་ལ་འཇུག་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལས་ལྷག་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་སྦྱར་བ་སྤྱད་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སླ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤངས་

པའི་ཁྱད་པར་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱམས་སེམས་ཆོས་ཅན། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞི་བར་ལྷུང་བ་ལས་འཛིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་འགོག་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སློང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་བས་འགོག་པ་ལས་སློང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལམ་འབད་པ་དོན་མེད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་ཀྱང་ལམ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་འབད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བས་འགོག་པ་ལས་སློང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་དགོས་པས་སོ། །འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་

པར་བྱེད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་བ་དུ་མ་བརྒྱུད་དེ་ལམ་ལ་བསླབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་སྤྱངས་ཀྱང་སྲིད་པར་སྐྱེ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་བཅུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་དབང་བཅུའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་ནུས་སོ། །འགྲེལ་པ་སླའོ། །ས་བརྒྱད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ཨེ་མ་ཟབ་མོའི་གཞུང་དོན་ཡིད་བཞིན་ནོར། །ཧེ་འཛུམ་ཁོང་ནས་ལེགས་པར་རྒྱས་བཞིན་དུ། །ཧེ་རུ་ཀ་"ཧའི[1]"ཡོངས་འཛིན་དམ་པས་གནང་། །ཨེ་མ་རྙེད་པ་དམ་པ་ལེགས་པར་རྙེད། །ས་སྙིང་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བའི་དམ་པའི་མགོན། །ཤ་རིའི་བུ་ལྟར་རྙེད་ཀྱང་རིང་དོར་ནས། །ལ་ལ་སྐལ་ངན་སྡིག་གྲོགས་རྗེས་འབྲངས་ནས། །ར་གན་གསེར་ལྟར་བཙོས་ནས་སླུ་བས་སྐྱོ། །

ཅ༩ སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱལ་ཚབ་དང་དབང་བསྐུར་བའི་ས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་ས་བཤད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བའི་ས་བཤད་

༡ མ་ཕྱི། ༤༡༣བྱང་༡༠ན། ཧའི *ལྷའི་ཡིན་སྙམ།

པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །ས་དགུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ཡོ་ལང་ལོངས་སྤྱོད་དམ་ཆིག་བདུད་རྩི་ཡིས། །འོ་མ་བསྲུབས་པའི་སྙིང་པོ་ལ་སྦྱུད་དེ། །ཟོ་ཆུན་འཕྱན་ལྟའི་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པ་ཡི། །ཞོ་ཤ་ཅན་གྱི་དམ་པ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཕ་སྐྱེས་ལྟ་བུར་ལྟོ་ཕྱིར་ཕྱོགས་བཅུར་འཁྱམས། །ཛ་ལང་དྲག་ཤུལ་དམ་པའི་མགོན་ལ་བྱེད། །ཚ་གྲང་བཟོད་དཀའི་སྡུག་བསྔལ་ཁྱད་བསད་ནས། །ཅ་རུའི་བཟའ་ཕྱིར་མཚོངས་པ་མཐོང་བས་སྐྱོ། །

༡༧༠ སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་

པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་རྒྱུད་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་དེ། འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ལ་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཆོས་ཆུ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྤྲིན་ལས་ཆར་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་སླར་ཡོ། །ས་བཅུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ནུ་མཐའ་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་ཅན་གྱི་མགོན། །བུ་ལྟར་ཀུན་ལ་ཚད་མེད་སྙིང་རྗེ་དང་། །ཕུ་ཐག་བཅད་པའི་ལྟ་བའི་རྒྱན་སྐྱོང་བ། །"ཕུ་ཧཱུ[1]"རྣ་ན་ཅན་དེ་སྙེང་དུ་བསྙེན། །ནེ་ཙོའི་འདོན་པ་ཇི་བཞིན་བཤད་པའི་ཚེ། །དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྔགས་པའི་ཉན་པ་པོ། །ཐེ་ཚོམ་རྟོག་དཔྱོད་གཞིར་ཡང་མི་འཚོལ་བའི། །ཏེ་བོར་རློངས་པ་མང་པོ་མཐོང་བས་སྐྱོ། །

༡ མ་ཕྱི། ༤༡༤ཐྲེང་༦ན། ཕུ་ཧཱུ *ཕུ་ཧཱུ་ཡིན་སྣམ།

ག༢ ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་སློབ་ལམ་དུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཐར་ཐུག་མི་སློབ་ལམ་དུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསླབ་པའི་བརྟེན་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་། བརྟེན་པ་བསླབ་པའི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སོ་སྐྱེའི་ས་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ནུས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་རེ་རེས་སངས་རྒྱས་བརྒྱས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་ནུས་ཏེ། དེར་བསྐལ་བ་བརྒྱར་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་གནས་པར་ནུས་ཏེ། དེར་བསྐལ་བ་བརྒྱའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་ཕྱིའི་མཐའ་ཤེས་པར་ནུས་ཏེ། དེར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ལ་འཇུག་ལྡང་ནུས་ཏེ། དེར་འཇིག་རྟེན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་གཡོ་བར་ནུས་ཏེ། དེར་འཇིག་རྟེན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་ནུས་ཏེ། དེར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྨིན་པར་བྱེད་ནུས་ཏེ། དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བར་ནུས་ཏེ། དེར་

ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་སེམས་པར་ནུས་ཏེ། དེར་རང་གི་ལུས་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་བརྒྱ་སྟོན་པར་ནུས་ཏེ། དེར་ལུས་བརྒྱ་སྤྲུལ་ཏེ་རེ་རེ་ཞིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་བརྒྱ་ཕྲག་རེས་བསྐོར་བར་སྤྲུལ་ནུས་ཏེ། རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདྲའོ། །རྩ་བར་རང་གི་ལུས་ལ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ལུས་བརྒྱ་སྟོན་པ་ཙམ་ལ་བྱས་ན་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བ་དང་ཐ་མ་འདི་གཉིས་ཁྱད་པར་བརྟག་དགོས་པར་སྣང་བས་དཔྱད་དོ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བསྐལ་བ་བརྒྱར་གནས་པ་ཡང་། ཚེ་ལྷག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཙམ་ལས་མེད་པའི་ཚེ་བསྐལ་བ་བརྒྱ་སྲིད་ནུས་ཞེས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་སམ་འདིའང་དཔྱད་དོ། །ས་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་སྟོང་མཐོང་བར་ནུས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་གསུམ་པ་སོགས་ལྔ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་གཉིས་པ་སོགས་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཏེ། ཡོན་ཏན་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། གསུམ་པ་བ་ཆོས་ཅན། གཉིས་པ་ལ་ལྷག་པ་ཐོབ་ཏེ། འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་བཞི་པ་བས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་ལྔ་པ་བས་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། དྲུག་པ་བས། བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། བདུན་པ་བས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་བཅུ

གཉིས། བརྒྱད་པ་ནས། ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་གསུམ་འབུམ་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ། བཅུ་པ་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྲ་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པའི་ཀུན་སློང་མེད་པར་བ་སྤུའི་བུ་ག་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་རེ་རེ་ཞིང་བྱང་སེམས་གྲངས་མེད་པས་བསྐོར་བ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྟོན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བ་རྒྱུད་སྤྱི་མ་འདྲེས་པར་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་སྟོན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཀུང་སློས་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་སྟོན་པའང་སྲུད་དོ། །

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མཐར་ཐུག་ཡོན་ཏན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་ཚད་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོག་མར་བརྙེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བརྙེས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནས་འོག་མིན་དུ་བརྙེས་པར་བསྟན་པ་དང་།

དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསར་དུ་ཐོབ་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྙེད་པའི་གནས་ཡིན་ན་འོག་མིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཏེ། ཁྱོད་གསར་རྙེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྱུར་རྙིང་དུ། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་རི་བོང་འཛིན་ལྟར་གསལ་ཞིང་སྣང་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཅེས་པ་བདེའོ། །ཟླ་བའི་དཔེ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཆོས་ཅན་ཀུན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀུན་དུས་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ཀུན་ཆོས་ཉིད་ཀུན་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་ཀུན་བདེན་སྟོང་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྣོད་མི་འདྲ་ཡང་དེའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་རྣམས་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ། ཁྱབ་པ་ཡོད་ཚུལ་ནི། སོ་སྐྱེས་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཆོས་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀུན་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཁྱབ་སྟེ། མཐོང་ཡང་མི་རྟོགས་པ་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་

ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མཁྱེན་པས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སློང་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ། རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ཉིད་མཁྱེན་པ་འགལ་བའི་རྩོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ཉིད་སྟོན་པ་འགལ་བའི་རྩོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་མེད་དོན་དམ་ཡིན་ན་དོན་དམ་ཤེས་བློ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་ཤེས་བློ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་ཤེས་པ་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་སྟོང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཁྱེན་པ་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བར་ཐལ། དེས་དེ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ནི་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་དེ་མེད་པས་སོ། །ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མེད་ངེས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མ་མཁྱེན་པར་ཐལ། དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དཔེར་ན་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དཔེར་ན་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་བློ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རམ། ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ཡིན་

ན་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཁྱེན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། སྟོན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་དུ་ཡུལ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་རིག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དེ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཐ་སྙད་དུ་ཡུལ་དང་མཐུན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མ་རིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། འདི་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་ན་དེས་ཡུལ་དངོས་སུ་རིག་པར་འཇོག་ཏེ། དཔེར་ན་སྔོ་འཛིན་བཞིན། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པས་ཆོས་ཉིད་རིགས་པར་འདོགས་སོ། །ཤེས་པ་ཡུལ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་ལུགས་ནི། ཤེས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་ནས་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དེ་ཁོ་ཉིད་རིག་གོ་ཞེས་རྣམ་པར་

བཞག་གི །དངོས་སུ་སྐྱེ་དོན་དམ་པར་ཡེ་ཤེས་འགའ་ཞིག་གིས་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཤེས་པ་མིན། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཐ་སྙད་བཏགས་ཙམ་དུ་མཁྱེན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མ་མཁྱེན་པར་བསྟན་པའོ། །དངོས་སུ་ཞེས་པ་ཏྭ་ཐ་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་གཅིག་རང་བཞིན་དངོས་པོ། དོན་དམ་པ། ཡོད་པ་སོགས་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདིར་དོན་དམ་ལ་སྒྱུར་རྒྱུ་དངོས་ལ་བསྒྱུར་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །འདི་འདྲའི་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་བས་དབུ་ཚད་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ནོར་བའི་གྲུབ་མཐའ་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །འགྱུར་འདིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་བའམ། །མ་བྱུང་རུང་ཏེ་དངོས་སུ་ན། །ཞེས་པ་འགྱུར་སྙིང་དུ། རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་པར་བསྒྱུར་བ་ལྟར་བདེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིའི་དངོས་སུ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་ནམ་དོན་དམ་ལ་བདེའོ། །གཉིས་པ་སྟོན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤོང་ལ་གཉིས། རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པའི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྒྱུ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་མཚན་གཞི་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་མཚན་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟོག་པའི་འབད་

རྩོལ་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཆོས་སྐུའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྐུས་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལོངས་སྐུ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། རྟོག་པའི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་སྦྱར་ལ། ཆོས་སྐུའི་མཐུ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུས་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལས་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་སྦྱར་ལྟར་རོ། །མཁའ། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་སྦྱར་ལ། ཆོས་སྐུའི་མཐུ་ལས་མཁའ་སོགས་ལས་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལས་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཁའ་སོགས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སླ་ལ། འཇམ་དཔལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ལ་སླར་མི་ལྡང་བའམ་བློ་སོང་བའམ་གཤེགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིག་ལྷ་དྭགས་སོ་ཞེས་སྒྲ་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྔོན་གྱིས་འབད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་དཔེ་བཤད་པ་དང་། སྔོན་གྱི་འབད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ད་ལྟ་རྩོལ་བ་མེད་ན་ཆོས་སྐུའི་མཐུ་ལས་ཆོས་

ཉིད་སྟོན་ཅིང་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་པས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་རྩོལ་བ་མེད་ཀྱང་སྔར་གྱི་འབད་རྩོལ་གྱི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་བའི་དཔེ་ཡོད་དེ། རྫ་མཁན་གྱིས་འབད་པ་ཆེན་པོས་འཁོར་ལོ་སྐོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ད་ལྟ་སྐོར་བའི་རྩོལ་བ་མེད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་སྐོར་ནས་རྫ་འབུམ་སྐྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ད་ལྟ་ཆོས་སྟོན་པའི་རྩོལ་བ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་སྟོན་ཅིང་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ཀྱང་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་དང་འདུལ་བྱའི་སྐལ་བའི་དབང་གིས་ཆོས་ཉིད་བསྟན་ནས་དོན་བྱེད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སློ། །འགྱུར་རྟེན་དུ། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་མཛད་པའི་དུས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱི་ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་དང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་མཚན་སྟོང་གི་བརྒྱན་པ། གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ་འོན་ཀྱང་གནས་ནས་བསྐྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་རྣམས་དང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དབང་དུ་མ་གྱུར་པ། མ་བྱུང་བ། མི་འགྱུར་བ། སྤྲ་མེད་པ། གནས་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། མཚན་མ་མེད་པ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ། མ་སྐྱེས་པ། མི་འགག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བར་ནི་སེམས་དཔར་མི་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མཚན་བརྒྱ་སྟོང་གིས་བརྒྱན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རྣམ་པ་དུ་མ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་སེམས་ཅན་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་འབྱུང་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དྲངས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྟར་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐོག་མར་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང༌། ཕྱིས་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང༌། སྐུའི་ཡོན་ཏན་རིགས་གཉིས་སུ་བསྡུ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཚུང་ཟད་བཤད་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བརྗོད་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཟབ་པའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་དང༌། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང༌། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐོབ་བྱ་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ་དང༌། དེ་རྟེན་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟེས་པའི་

ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཟབ་པའི་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ་དང་། ཟབ་པའི་སྐུ་སྣང་བ་པ་ཆོས་སྐུ་བཤད་པའོ། །ཡང་ན་ཐོབ་བྱ་ཟབ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ་དང་། དེ་རྟེན་གང་གི་ཇི་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱའི། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ཏེ། །ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚེ། དྲི་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་འགགས། སངས་རྒྱས་པ་ན་ཐོག་མར་བརྙེས་པའི་ཆོས་སྐུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་ན། ལོངས་སྐུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཏེ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཐོག་མར་བརྙེས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་སྤངས་པ་འགྲིག་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་བཤད་ཟིན་གྱིས་འཆད་པས་འདིར་འགོག་བདེན་མ་བཤད་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་ན་དང་པོ་ལ་གཉིས། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱའི། །སྔར་དང་འདྲ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚེ། ཆོས་ཅན་སྤྲོ་མ་ལ། ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་འགགས། ཆོས་

ཅན་སྔར་ལ་ཡེ་ཤེས་སྐུ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་རོ། །ཆོས་དང་རྟགས་སྔར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་སླ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ཞེས་པའི་ཉེ་ཚིག་ཡོད་ཅིང་། སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་དེ་གཤེགས་ཤིང་སོང་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྦྱར་ནས། སྔར་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་འགྲིག་པ་ཙམ་སྣང་ན་ཡང་། མཚམས་སྦྱར་དུ་ཆོས་སྐུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཞེས་ཆོས་སྐུ་འཆད་པར་བཤད་པས། ཆོས་སྐུ་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ཀ་འཆད་དགོས་ལ། རྟོགས་པ་ལའང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུའི་སྐབས་སུ་འཆད་པས་འདིར་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དེ་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པས། སྦྱོར་ཚུལ་སྔ་མ་ལྟར་བྱེད་དམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །སྐུ་ཁོ་ནས་མཛད་པར་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ལ། འགྱུར་རྙིང་དུ། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །[ཤོག་གྲངས་བརྒྱ་དང་ཞེ་བཞིའི་མ་དཔེ་མ་རྙེད།]འདུས་ཤིང་ཆོས་གང་གིས་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དེ་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཆོས་ཅན། ཆོས་སྔར། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་ཇི་སྙེད་འདུས་ནས་ཆོས་སྟོན་པ། དེ་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེར་བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་སྐུ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་དང་ལྡན་ཏེ། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དེར་བདག་ཉིད་རིགས་གང་དུ་སྐྱེས་ནས་བསླབ་པ་གང་

ཞིག་བླངས་ཏེ་སྦྲུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་གང་ལ་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་དུས་ཇི་ཙམ་དུ་ཞུལ་པ་སོགས་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །

གཉིས་པ་ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལ་སྦྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་སྐུ་གཅིག་ལ་རང་གཞན་གྱི་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་དང་ལྡན་ཏེ། སྦྱིན་པ་བཞིན་དུ་ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལ་སྤྱད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཛད་པ་ཀུན་སྐུ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་རང་གཞན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་རང་གི་སྦྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་གཞན་གྱི་སྦྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞིང་དབྱོད་པ་ཀུན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་སྦྱོད་པ་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་སྔར་བཤད་པའི་རང་གི་མཛད་པ་ཀུན་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ

སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱི་མཛད་པ་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་བ་དང་། འཕྲོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་ཆོས་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་བཞུགས་པ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱི་བར་གྱི་མཛད་པ་ཀུན་མིག་འཕྲུལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སློབ། །མིག་འཕྲུལ་མཁན་ཐ་མལ་པས་ཀྱང་གཅིག་ལ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ནུས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྒྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན། ཆོས་ཅན། ཆོས་སྤྱར། དེར་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་སྐྱེ་འཕགས་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྱུར་ནུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཡུལ་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཐུན་ཚོགས་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དུས་ལ་དབང་

བསྒྱུར་ཕུན་ཚོགས་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། ཡུལ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རྡུལ་ཆེ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཆུང་བར་མི་འགྱུར་བཞིན་དུ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གི་ཁྲོན་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཤོང་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། དུས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྲོད་ཀྱི་སྲིད་མཐའི་བར་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་པའི་གྲངས་འཛམ་གླིང་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་མང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སླ་འོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོགས་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོབས་བཅུ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ལ་བཅུ་ལས། དང་པོ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་

པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་ཇི་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དགོད་པའོ། །སྔ་མ། །གཉིས་པ་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ངོ་བོའི་རབ་དབྱེ་ཞེས་སྦྱར་ནས་གཞན་སྔར་ལྟར་རོ། །ལས་དང་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོའི་རབ་དབྱེ་ལ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དགོད་པའོ། །སྔ་མ། །གསུམ་པ་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་ཤིང་མོས་ལ་དེ་ལས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་ཤིང་མོས་པ་སོགས་ཇི་བཞིན་དུ། མོས་པ་སྣ་ཚོགས། མོས་པའི་རབ་དབྱེ་ལ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དགོད་པའོ། །སྔ་མ། །བཞི་པ་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནང་སྟོང་སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བ་ཇི་བཞིན། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དགོད་པའོ། །སྔ་མ། །ལྔ་པ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་བྱང་གི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུའི་རབ་དབྱེ། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་ཀུན་བྱང་གི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུ་རབ་དབྱེ་ལ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དགོད་པའོ། །སྔ་མ། །དྲུག་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་གི་ལམ་གྱི་རབ་དབྱེ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི། འཁོར་འདས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དགོད་པའོ། །སྔ་མ། །བདུན་པ་ཀུན་བྱང་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་བྱང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་སོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་མཁྱེན་པའི། གང་ལས་ཀུན་བྱང་དུ་འགྱུར་བའི་བསམ་གཏན་སོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དགོད་པའོ། །སྔ་མ། །བརྒྱད་པ་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་མཁྱེན་པའི་

སྐྱོབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་ཙ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདས་པའི་དུས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་གནས་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་མཁྱེན་པའི། སྔོན་གྱི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དགོད་པའོ། །སླའོ། །དགུ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྐྱོབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་ཙ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི། སྐྱེ་འཆིའི་རབ་དབྱེ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་ཤེས་བྱེད་དོན་དགོད་པའོ། །སླའོ། །བཅུ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྐྱོབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་ཙ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྐྱོབས་ཡིན་ཏེ། ཟག་ཟད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་ཆགས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ལྡོག་མཚམས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་སྐྱོབས་སུ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་ལྡོག་མཚམས

ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བག་ཆགས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདིས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་པར་ཏེ་གོས་པར་བྱེད་ཅིང་བསྒོ་བར་ཏེ་བསྒོས་པར་གྱུར་ལ། རྗེས་སུ་འབྲོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་སེམས་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྦུར་ཐུག་པ་དང་། གོམས་པ་དང་། རྩ་བ་དང་། བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དག་གོ །འགྱུར་རྙིང་དུ། གོས་པར་གྱུར། བསྒོས་པར་གྱུར། ཉམས་སུ་སྨྱོང་བར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་ལྡོག་མཚམས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། དགྲ་བཅོམ་པ་ལའང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་མི་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ལྡོག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་སྤངས་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཏིལ་མར་མེ་ཏོག་སྣ་མ་སོགས་བསལ་དུ་ཟིན་ཀྱང་བུམ་སྣམ་ལ་དེ་དག་དང་ཕྲད་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྲ་མོ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡོད་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཚེ་འང་ཉོན་

མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པས་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྔོན་སྤྲེའུ་དང་འགྲོགས་པའི་བག་ཆགས་སམ་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་མཆོང་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་། སྔོན་བྲམ་ཟེར་གྱུར་པའི་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་ལ་བྲན་མོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཟློག་ཀྱང་མ་བཟློག་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུའོ། །འགྱུར་སྙིང་དུ་སྔོན་བྲམ་ཟེར་གྱུར་པས་ཆང་འཚོང་མ་འབྲི་ཤི་ལ་ཞེས་བྱ་བས་ཀུན་ཏུ་སྨྲས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཟློག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་བཟློག་པར་མ་གྱུར་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ནི་དེར་མ་ཟད་ལུས་ངག་གི་འཇུག་པ་ངན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེའང་རྣམ་མཁྱེན་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་གི་གཞན་མི་ལྡོག་གོ །ཆགས་སོགས་དང་བདེན་འཛིན་ནི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ས་བོན་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ལྡོག་ལ་བག་ཆགས་ནི་མི་ལྡོག་པས་ས་བོན་དང་བག་ཆགས་མི་གཅིག་གོ །ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ནི་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་ངན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གནས་"ངན་"[1] ལེན་ཕྲ་མོ་ཞིག་ལ་ཟེར་ལ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་

༡ མ་ཕྱི། ༤༣༡བྱང་༧ན། དེན * ངན

གནས་"ངན་[1]་ལེན་ཞིག་གོ །གཞན་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་སྟེ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ཅེས་གསུང་ངོ་། །མདོར་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ནི་བག་ཆགས་དེ་དག་ལ་བྱ་ཞིང་གཙོ་བོ་ནི་བདེན་སྣང་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཏེ་སླའོ། །འགྱུར་རྟེང་དུ། དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤྱངས་པ་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱངས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཞན་སླའོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དགོད་པ་ནི་སླའོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བརྗོད་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྫོགས་པར་སུས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས་པ་བསྟན་པ་དང་། བདག་གིས་རང་དབང་དུ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་དངོས་དང་། དེ་ཉིད་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྫོགས་པར་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཁྱོད་རྫོགས་པར་བརྗོད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྡིང་ལྡོག་པ་ནམ་མཁའ་ལ་མཐའ་མེད་པས་ནམ་

[1] མ་ཕྱི། ༤༣༡བྱང་༦ནོ། ངེས   * ངན

མཁའ་ཟད་ནས་བཟློག་པ་མ་ཡིན་གྱི་རང་སྟོབས་ཟད་ནས་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྫོགས་པ་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཏེ། ཁྱོད་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་དབང་དུ་ཡོན་ཏན་ཆ་ཙམ་ཡང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདིར་དེ་དག་གི་ལོ་རབས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་ལ། འགྱུར་རྙིང་དུ། གང་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་གཏམ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའམ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དོན་ནི། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་གྲགས་པར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་སྦྱར་ལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་མི་ཤེས་པའི་ལོ་རབས་བསམས་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་རྫོགས་པར་བརྗོད་མི་ནུས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བརྗོད་ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཞེས་སམ། རང་དབང་དུ་བརྗོད་མི་ནུས་ན་སྔར་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཚུལ་དེ་དག་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཟླ་གྲགས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་དབང་དུ་ཆ་ཙམ་བརྗོད་མི་ནུས་ཀྱང་འདིར་བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། འདིར་བསྟན་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་

དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིགས་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ཏེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གཉིས་ཤེས་ཤིང་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱིས་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་དོན་དུ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པའི་ཚུལ་དང་། སྐུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལོངས་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དོན་དུ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟོན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མི་གཡོ་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུས་གཞན་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་དེ། དེས་སྣ་ཚོགས་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་མྱང་འདས་སུ་འཁྲིད་པའི་ཕྱིར། ཛ་ཡར་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་ཅན་ཞེས་འབྱུང་ལ། འགྱུར་རྙིང་དུ། སྤྲོས་པ་སྣ་ཚོགས་གཡོ་བར་འགྱུར་བ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་སློབ། །

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས།

ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དང་འགལ་བ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་དེ། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་བློ་མ་ཡིན་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གྲོལ་ལམ་མེད་ཅིང་། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་རྣམས་མི་འདྲ་ཡང་ཆོས་ཉིད་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའང་ཇི་ལྟར་སྣོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཞེས་སོགས་སུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེན་སྟོང་མི་ཤེས་པ་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པར་སྤངས་པར་མི་ནུས་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ་བདེན་སྟོང་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་སྔར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གང་དུ་ན། ཇི་ལྟར་སྣོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར། །ཞེས་པར་རོ། །ཇ་ཡར། ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤང་བར་མི་ནུས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤོང་བར་མི་ནུས་པས་ཞེས་དང་། བསྟན་ཟིན་ཞེས་པའང་སྔར་ལྟར་བཤད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ལྟ་བ་པོ་ཐ་དད་ཀྱི་དབང་གིས་འགྱུར་ནས་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་རམ་སྙམ་

ནའང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའམ་ལྟ་བ་པོ་ཐ་དད་པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་སོ། །འགྱུར་རྙིང་དུ་ལྟ་བ་ཐ་དད་
པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་འབྱུང་ཞིང་། ཛ་ཡར། མཐོང་བ་ཐ་དད་ཀྱང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་མཐོང་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་དང་འཇིག་ཅིང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་མེད་པ་དེའི་
ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་རྣམ་པ་ཡང་
གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཁྱབ་སྟེ། འདི་ལྟར། དེ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། རྣམ་པ་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་
མ་རྟོགས་པར་འཛིན་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྱུར་རྙིང་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
འཇིག་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ཉིད་གཅིག་
ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་འཛིན་
སྣང་རྣམ་པ་ཐ་མི་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཡིན་པས་མཐར་ཐུག་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
པའོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་
པ་གཅིག་དང་གསུམ་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཡིན་ན་
ལམ་སྒྲིམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མེད་པར་སོང་
བ་གཅིག་དགོས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་འདོད་པ་མཐུན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་

འདོད་པ་དག་ནི་ལམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་མེད་པར་སོང་བ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་ཐེག་པ་མཐར་ཐུག་པར་འདོད་དོ། །ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མེད་པས་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་འགག་པས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པས་གཏན་མེད་པར་འདོད་དོ། །ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དག་ནི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲི་མ་མཐའ་དག་བཅོམ་ནས་སྤངས་པ་དགོས་པས། དེ་འདྲའི་ལྷག་མེད་མེད་ཅིང་། ཡོད་ཀྱང་སྐབས་དེར་དྲི་མ་མཐའ་དག་བཅོམ་ནས་སྤངས་པ་མེད་པས་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་མི་འོང་ལ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ཟད་ལ། དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་ནི་བདེན་སྟོང་རྟོག་པ་གཅིག་པུར་ཟད་དོ། །ཞེས་པའོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །གཙོ་བོའི་ཐེག་དབྱེར་མ་མཆིས་ཀྱང་། །ཞེས་པས་ཀྱང་། ཆོས་དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པས་ཐེག་པ་ཐ་དད་མེད་པར་སྒྲུབས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་ཐེག་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཐེག་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཏེ། ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། མ་རིག་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཁྱབ་

ཆེ་བས་ཆེན་པོའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ་ལམ་ནི་ཆེན་པོ་དེར་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཛ་ཡར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་དང་། འགྱུར་རྙིང་དུ། དེ་དག་གི་ལམ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་དག་གི་བགྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཛ་ཡར། བྲིཿཨུ་ད་ར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ། མ་ཧཱ་ཡཱ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཧ་ལ་ཨ་བྱས་ནས་མ་ཧཱ་ཡཱ་ན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ཧའི་གནས་སུ་ཨ་ཧི་ལྷུར་འོང་བར་འགྱུར། དེ་ལ་ལན་ནི་བྲིཿཨུ་ད་ར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདི་ཡང་དེ་ལ་ཡོད་པས་ཧའི་གནས་སུ་ཨ་ཡང་རིགས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཞེས་གཞི་མཐུན་གྱི་བསྡུ་བ་བྱས་ཏེ། ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མངའ་བ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་མི་སློབ་པའི་ལམ་དེ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆེན་པོ་བཞུགས་པའི་ཕོ་བྲང་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཛ་ཡར། ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དེར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ལམ་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ན་ཕུང་

ཁམས་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཏེ། ཛ་ཡར། རྒྱུ་མཚན་གཞན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་དབྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཡང་ན་མི་ཤེས་པ་མ་བས་དེ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཏེ། ཛ་ཡར། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན། དེ་དག་གི་ནི་ཐེག་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཟུང་ནས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་དེའི་ལན་འདི་ལ་གཉིས། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་མི་ནུས་པའི་

གདུལ་བྱ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་འབྲས་
བུའི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་
རྩ་བ་དང་འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྣོད་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་དེ། སྙིགས་མ་ལྔའི་དབང་གིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་འདོད་ཀྱི་བློ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣོད་ཡིན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡོད་
ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྣམ་གྲོལ་ལ་འགོད་པ་དུས་ལས་
མི་འདའ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་
སྒྲོལ་བར་འདོད། སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ཤེས། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོལ་བར་དམ་བཅས་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་དམ་བཅས་པའི་དོན་དུས་ལས་མི་
འདའ་བར་ཐེག་ཆེན་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་བསྒྲུབས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུས་སེམས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ལས་
སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པས་ན་སྙིགས་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྙིགས་མའམ་རྩིགས་
མ་དག་ཅིར་ཡང་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་མི་རུང་དུ་བྱེད་པས་སྙིགས་མ་ཞེས་
བྱའོ། །གཉིས་པ། ཇི་ལྟར་རྩིགས་མ་ཅིར་ཡང་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་སྙིགས་མ་ལྔས་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་
སྙིགས་མ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཏེ། སྙིགས་མ་དང་འདྲ་བས་སྙིགས་

མ་ཞེས་པའོ། །ཇོ་ཡར། སེམས་ཅན་གྱི་སྙིགས་མ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚད་ཆུང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བསྐལ་བའི་སྙིགས་མ་ནི་ཆར་ཆེས་པ་དང་ཆུང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྙིགས་མ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བད་པའོ། །ལྟ་བའི་སྙིགས་མ་ནི་ལྟ་བ་རྣམས་ཤས་ཆེ་བའོ། །ཚེའི་སྙིགས་མ་ནི་ཚེ་ཐུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་ཞེས་སོ། །འགྱུར་སྙིང་དུ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཞེས་དང་། བླ་ན་མེད་པ་ལ་རེག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་མོས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཡང་འགྲོ་བ་སྟོད་དུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཏང་སྙོམས་སུ་མི་བཞུགས་ཏེ་ཞེས་སོ། །གཞན་སླའོ། །

གཉིས་པ་དེས་ན་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམན་པ་ལ་མོས་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་དྲང་ཕྱིར་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་མཐར་ཐེག་ཆེན་ལ་དྲང་དགོས་པས་ཐེག་ཆེན་ཡོགས་སུ་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་ལ་མི་འདོད་ཅིང་ཞི་བ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་དྲང་བའི་

ཆེད་དུ་དེ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རེ་ཞིག་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་བགྲོད་མི་ནུས་ཤིང་ལམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐྱོ་བ་ངལ་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་གྲོང་ཁྱེར་སྤྲུལ་པ་བཞིན། ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ལོགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཟིན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལ་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འང་སྔགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་དུ་མ་ཟད། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པར་དབེན་པའི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱང་ཞེས་པའོ། །ཇི་ཡང་། དབེན་པའི་བྱང་སེམས་དང་། བློ་སྦྱངས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལ་བཤད་དེ། གཉིས་ཀའང་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་སྦྱར་ནས། བྱང་སེམས་ཀྱི་དབེན་པ་ཞི་བའི་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པ་དང་ཉན་རང་གི་དབེན་པ་ནི་འཁོར་བའི་ཆགས་པ་ལས་དབེན་པ་ལ་བཤད་དོ། །འགྱུར་རྙིང་དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་སློབ་མ་འདི་དག་ཉེར་ཞི་སེམས་འདུག་བྱ་ཕྱིར་ཐེག་པ་དག །ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་སྦྱར་བའི་བདེན་པའང་བློ་དང་ལྡན་པས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་པ་དང་ཞུགས་པའི་དུས་ཚད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་དུས་ཀྱི་གྲངས་ཚད་བཤད་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཡུན་ཚད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་

པོ་ལ་གཉིས། དུས་ཚད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཚུལ་དེ་སྟོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་བསྟན་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ཁྱད་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་འགྱུར་རྙིང་དུ། སངས་རྒྱས་ཡུལ་གྱུར་ཞིང་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུ་མ་ལུས་ན། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་ནི་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་དུ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཆོག་འགྱུར་ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་། །འབྱུང་འགྱུར་འོན་ཀྱང་གསང་བ་འདི་ནི་གང་ཕྱིར་གསུང་མ་ཡིན། ཞེས་པ་བདེའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བསྐལ་པའི་གྲངས་དང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགྱུར་རྙིང་དུ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་བལྟམས་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདིའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་དུས་ཇི་སྲིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེའི་ཚད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྙེད་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ། །དོན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་དུས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་ཇི་ཙམ་སྙམ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཉིད་
གྱིས་དང་པོར་སྐུ་བལྟམས་པ་དང་། མཐར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་
པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་དུས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་ནི།
བཅོམ་ལྡན་འདས་འདིའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དུས་ཇི་སྲིད་དུ་
འཇུག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ནས་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་སྟོན་པའི་དུས་དེ་སྲིད་དུ་མངོན་པར་
རྫོགས་པ་འཚང་རྒྱ་བའི་དུས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཚད་དེ་ནི་
རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་མོ། །མདོར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྲུལ་
པའི་སྐུ་ཇི་སྲིད་འབྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་གྲངས་
ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་འདྲའོ། །ཞེས་པའོ། །ཛ་ཡར། མངོན་པར་བྱང་
ཆུབ་པའི་དུས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་
པ་མངོན་དུ་མཛད་པའོ། །ཞེས་དང་། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་སངས་
རྒྱས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བའི་
འདི་ནི་བསྟན་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་
ནི་གསང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དགོངས་པ་མ་
ཤེས་པར་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཁོ་ན་བཞུགས་ཀྱི། གཞན་རྣམས་ལ་སངས་
རྒྱས་མི་སྲིད་པས་ཚོགས་པ་དོན་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་

པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་གྲངས་ཚད་ཐམས་ཅད་ལ་བསྙད་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་མི་མོས་པའི་སྣོད་མིན་ལ་བསྙད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བའི་དབང་གིས་ཉེས་པ་སྐྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ཚད་ལ་བྱ་སྟེ་བརྟག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་བཞུགས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་དུ་ཇི་ཙམ་བཞུགས་སྙམ་ན། ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་གཞན་དོན་དུ་སྐུ་ཚེ་གནས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མ་མས་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་སྟེ་སྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབྱེ་བས་བསྟན་ཏེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ནི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དེ་དུག་ཟོས་ཉེན་པར་མཐོང་བའི་བུ་སྡུག་གི་མའི་བརྩེ་བ་ལས་ཆེས་ལྷག་པར་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་

དུ་གཞན་དོན་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། སྙིང་རྗེའི་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་འདྲའི་རྒྱུའི་དབང་གིས་དེར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཞེས་པ་ནི། འདོད་ཡོན་ལྔ་ནི་བཟའ་བྱའི་ཟས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས། དེ་ལ་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པར་བདེན་པར་ཞེན་ནས་ལོངས་སྤྱད་ན་དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་ལ་སྤྱད་པར་འགྱུར་བའོ། །གཞན་སྐབས་ཀྱང་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྒྱ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་རང་དོན་ལས་ཕྱོག་ནས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་བཞུགས་པ་གང་ཞིག །འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྲིད་"རྟག[1]་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་གང་རུང་གིས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གང་རུང་གི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སྐབས་ཀྱང་། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་དང་། བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་དོན་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཕྱེ་སྟེ་གདུལ་བྱའི་རེ་འདོད་སྐོང་བ་དང་། ཚུལ་ལུགས་གཞན་དུ་འབྱེད་པའི་གཞུང་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྗེས་འབྲང་གཞན་

[1] མ་ཕྱི། ༤༤༣ཕྱེང་༡༦ན། ལྟག * རྟག

ལས་བྱེད་ཚུལ་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཇི་བཞིན་དུ་མ་རྟེད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐོང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་རང་དགར་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། འབྱེད་ཚུལ་གཞན་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་རང་བཟོས་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པས་བཀྲལ་བ་ལྟར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདིར་བསྟན་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་འདི་རང་རྒྱུད་པའི་བསྟན་བཅོས་ན་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདིར་རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་ལུང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གཞན་དུ་བདེན་སྟོང་སྟོན་པ་མེད་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། ཇ་ཡར། ཁ་ཅིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་འགའ་ཞིག་གིས་སོ། །ལུགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་སྨྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་ནི་གང་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་དེས་ན་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་នོ། །སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་དེ་རྣམས་ཀུང་རེས་འགའ་སྣང་བ་རེས་འགའ་མི་སྣང་བའི་རེས་འགའ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྒྱུ་ཁས་བླངས་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན། རྒྱུ་མེད་གཞན་ལ་
མི་ལྟོས་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པ།
རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་
འདི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེའང་མི་རྟག་
པ་ལ་ཤེས་པའང་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀའང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་
པའི་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་
དག་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་བདག་དང་བདག་
གིར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བདག་དང་བདག་གི་བས་ཀུན་ནས་བསླང་
བའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མེད་པ་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུགས་དོན་དམ་པར་
སྨྲ་བའོ། །ཞེས་དང་། བྱེ་སྨྲའི་འདོད་པ་རྣམས་སླའོ། །ཡང་ན་ཛ་ཡར། འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པས་
དོན་དམ་པར་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་
མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་
རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་
པའི་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་འཇིག་
རྟེན་པ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་
པ་ལས་འདས་པ་དག་ཆོས་མཚུངས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །ཡང་ཛ་ཡར།

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤོང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པས་སོ། །འདིར་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ན། སྔོན་པོར་སྣང་བ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ནས། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལ་དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པས་ཕྱི་དོན་གྲུབ་པ་དང་། དེ་དག་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཤེས་པས་བདག་འཛིན་སྤོང་ཞིང་དེ་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཡུལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། །ཞེས་སོགས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔོན་པོ་ཤེས་པ་དང་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྔོར་སྣང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །སྔོན་པོ་ཤེས་པ་དང་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་པས་ནི་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་འབྲེལ་མེད་དོ། །འདིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་པ་དང་། འོག་གི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི་མི་གཅིག་པར་སྣར་འདུག་གོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་ཇི་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པ་ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐོང་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། འགའ་ཞིག་གིས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དོན་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ཚུལ་གཞན་དུ་འཆད་པའི་གཞུང་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བའོ། །འདིའི་དོན་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན

བཙོས་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩ་ཤེའི་དོན་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱེད་དུ་སྦྱར་དགོས་ཤིང་། སྦྱར་ནས་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐོང་བའི་ཕྱིར། སྦྱར་དགོས་ཏེ། ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་རྩ་ཤེའི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར། འགྱུར་རྙིང་དུ། དེ་ཡི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཀུ་སྨུད་གེ་སར་སྦྲང་རྩི་དག །ད་ལྟར་ཐྲ་བ་གྲགས་པས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་བདེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགའ་ཞིག་གིས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དོན་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ཉིད་མ་རྟོགས་ཏེ། དེ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ས་བོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་རིགས་ཏེ། གོང་གི་ཆོས་དེའི་ཕྱིར་རོ། །སུ་སྡེགས་ཀྱི་གཞུང་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལ། ཛ་ཡར། སྲིད་རྩེའི་མ་སྤངས་ཀྱི་ཞིང་ཆག་མོ་གང་མ་བཏགས་ཀྱང་། ཞིང་བཏགས་བརྗོད་པ་ལྟར་སྤངས་ཤེས་བརྗོད་ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །འདིའི་ལྟར་ན། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་

མངོན་འགྱུར་བ་རེ་ཞིག་འགག་པ་ལ་སྤྱངས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པར་སྣང་ངོ་། །འགྱུར་རྙིང་དུ་ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྔོན་མ་བསྒོས་པའི་མུ་སྟེགས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངེས་པར་བསྒོས་པ་དང་། གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་པའི་ལྟ་བའི་སྟོབས་ཅན་གྱིས་ནི་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་དོན་དམ་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་མོས་པར་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། སྔོན་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྒོས་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་སེམས་རྒྱུད་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྒོས་པ་དང་། ད་ལྟ་ཡང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྦྱངས་པའི་ལྟ་ངན་ཅན་དག་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་མོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཡང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དམན་པར་གྱུར་པ་འདི་བདེན་པར་ལྟ་བ་ཅན་དག་ལས་ཀྱང་རྒྱུའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བས། སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་ན་ཚེ་འདིར་བཤེས་གཉེན་ངན་པ་དང་ཕྲད་པའི་དབང་གིས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་བདེན་ཞེན་ཡོད་པ་ཡང་སྔོན་གྱི་རྒྱུའི་སྟོབས་ལས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་འགྱུར་བ་ཡང་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སྦྱར་ཏེ་འགྱུར་འདི་བདེ་བར་སྣང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྔོ་བ་ནི། ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པའི་

དགེ་བ་ནི། རང་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གནག་ཀྱང་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དཀར་བ་སྟོན་ཁའི་རྒྱུ་སྐར་"གྱི[1]་བསྐོར་བའི་ཟླ་བའི་འོད་ལྟ་བུའམ། སེམས་རྒྱུད་གནོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་སྦྲུལ་དུག་དང་འདྲ་ཡང་དགེ་བ་ཕན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གདེངས་ཀའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་"ཀྱི[2]་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ནས་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །ཞེས། ཁེངས་སྐྱུང་དང་བཅས་ཏེ་བསྔོ་བའོ། །ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྔོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་དགེ་བ་དེ་རང་གཞན་ཀུན་གྱིས་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། །

ཉི་མ་ལྟ་བུའི་བློ་གྲོས་འོད་ཟེར་གྱིས། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་གནས་ཀུན་རབ་གསལ་བ། །ཆེ་བའི་གནས་གྱུར་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །ཅི་དགར་མི་འཇོག་སྤྱི་བོས་བཏག་བསྟེན་བྱ། །ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་བླ་མའི་ཡོན་ཏན་ལ། །གོ་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྲོང་བའི་ཡིད་ཆེས་ནས། །ཁོ་བོ་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཞེས་གསོལ་བའི་ཚིག །ཀོ་ཀི་ལ་ལྟར་སྨན་པའི་གདངས་"ཀྱི[3]་བགྱི། །

གཉིས་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། མཛད་པ་པོ་གང་གིས་མཛད་པ་

༡ མ་ཕྱི། ༥༥༨ཕྲེང་༨ན། གྱི *གྱིས་ཡིན་སྣམ།
༢ མ་ཕྱི། ༥༥༨ཕྲེང་༡༠ན། ཀྱི *ཀྱིས་ཡིན་སྣམ།
༣ མ་ཕྱི། ༥༥༨ཕྲེང་༡༩ན། ཀྱི *ཀྱིས་ཡིན་སྣམ།

དང་། ལོ་པཎ་གང་གིས་བསྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། པཎྜི་ཏ་ཐིག་ལེ་བྲུམ་པ་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྱུར་ཅིང་། ཕྱིས་པཎྜི་ཏ་གསེར་གྱི་གོ་ཆ་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་འོག་ཤར་བའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་བཏུགས་ཏེ་བསྒྱུར་བའོ།། །།

ཀ་ན་ཀཱ་ཤར་མ་ཞེས་གྲགས་པཎ་ཆེན་དང་། །ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲ་བསྒྱུར་ཉི་གྲགས་ཀྱིས། །གནས་བརྟགས་ནས་སྒྲ་དོན་སྐྱོན་མེད་པར། །ང་དང་ངར་འཛིན་སྤོང་བྱེད་གཞུང་འགྲེལ་བསྒྱུར། །ཅ་ཅོ་ཙམ་ལ་ཞེན་པས་གཞུང་འདིའི་དོན། །ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས། །ཛ་སོགས་འདོད་ཡོན་རྗེས་ཕྱིར་མ་སླེག་པར། །ཉ་མཆོར་ཇི་བཞིན་དོན་གྱི་རྒྱ་མཚོར་བཞུགས། །ཏ་དྲ་བུད་རྣར་མ་གྲུར་དེ་སྲིད་དུ། །ཐ་མལ་ཤེས་རྒྱུད་ཐུལ་བར་མི་ནུས་པས། །ད་ལྟའི་ཇི་བཞིན་མཐའ་མེད་འཁོར་བའི་མཚོར། །ན་ཐུ་སྐྱེ་འཆིའི་ཆུ་སྲིན་ཟས་སུ་འགྱུར། །པ་ཏྲ་ལ་ལས་རོ་མངར་ཞིམ་པོ་བཞིན། །ཕ་མཐའ་ཚོད་པའི་ལྟ་བའི་ཡིད་བཞིན་ནོར། །བ་གླང་རྨིག་རྗེས་ཆུ་ལས་མི་རྙེད་པས། །མ་ནོར་འཕྲིད་བྱེད་དེད་དཔོན་མཁས་པ་སྙེད། །ཙ་ཏ་ཀ་ཡིས་འབྲུག་སྒྲ་ཐོས་པ་བཞིན། །ཚ་ཟེར་རྒྱལ་པོའི་གཟི་ལྡན་བླ་མ་ལས། །ཛ་ཡའི་གསུང་རབ་ཉན་ལ་དང་བའི་བློས། །ཕ་སོགས་འཁོར་བར་སྐྱེ་རྒྱུ་གནོམ་པར་བྱ། །ཞ་

ཉེའི་མཚོན་″གྱི[1]་ལྟུགས་ཀྱི་གར་བུ་ལ། །ཟ་བར་བརྩམས་ཀྱང་འབད་པས་འབྲས་བུ་མེད། །འ་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དོར་ལྷུག་ཚོད་འདིས། །ཡ་མཚན་གཞུང་འདིར་འབད་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ར་བ་གནོད་མང་འཁོར་བའི་ཁྲི་མོན་ལས། །ལ་ལ་ཤལ་བར་འདོད་རྣམས་ཁོ་བོ་ཡི། །ཤ་ཚའི་གཏམ་འདི་ཡིད་ལ་བཟུང་གྱིས་ལ། །ས་སྙིང་རླུ་མེད་གཞུང་འགྲེལ་འདིར་ཞུགས་ཏེ། །ཏ་རེ་ཡིངས་མེད་ཐོས་བསམ་དྲན་པས་སྐྱོངས། །ཨ་དོན་སྐྱེ་མེད་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་མ་འོངས་པའི། །མན་ངག་″འཆིང[2]་བུའི་ཚོགས་ལ་ཡིད་མ་རྟོན། །ཀ་བ་ལྷ་བུར་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་དབེན་ཡང་། །ཁ་རྒྱལ་ཆེན་པོས་མཁས་པའི་ཚོགས་སྨད་ནས། །ག་ནས་ཅི་རྙེད་སྨྲ་པའི་″ཞི[3]་ཕྱུགས་ཅན། །ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་འཆད་པོ་བཟོད་པ་མཛོད། །ཅ་ཅོ་ཅམ་གྱི་ཚིག་གི་རྗེས་འབྲངས་པས། །ཆ་ཅམ་ཕྱོགས་ཅམ་གོ་བ་མ་རྙེད་ཀྱང་། །ཛ་སོགས་རྙེད་ཕྱིར་གཞན་ཟེར་ཟློས་པ་ལ། །ཉ་ལྟར་རྒྱ་བའི་འཆད་པོ་བཟོད་པ་མཛོད། །ཏ་ལའི་ལྟུག་ཕྲན་ཚེར་མའི་འགལ་དུམ་ལས། །ཐ་ཤལ་ངན་པར་སྨྲ་བའི་ཉན་པ་པོ། །ད་ལྟ་རྒྱ་འགྲེལ་ལྟ་བའི་མིང་གིས་ཀྱང་། །ན་ཚ་སྙིང་ལ་སྐྱེ་རྣམས་བཟོད་པ་མཛོད། །པ་སངས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བསྟོད་ཅིང་། །ཕ་རོལ་གཟིགས་པའི་དམ་པ་སྙིང་ནས་

[1] མ་ཕྱི། ༤༤༩བྱེང་༡༦ན། གྱི *གྱིས་ཡིན་སྙམ།

[2] མ་ཕྱི། ༤༥༠བྱེང་༤ན། འཆིང *མཆིང་ཡིན་སྙམ།

[3] མ་ཕྱི། ༤༥༠བྱེང་༦ན། ཞི *ཞེ་ཡིན་སྙམ།

སློད། །བ་ཚའི་ཁྲིན་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་མཚོ། །མ་དྲོས་ཆུ་ལ་རོ་ཆུ་དན་པས་ཤེས། །ཙ་ཏ་ཀ་ཡི་གདངས་ལས་ཝ་སྒྲ་སྙན། །ཚ་ཟེར་རྒྱལ་པོའི་འོད་ལས་མེ་ཁྱེར་གསལ། །ཛ་ཡའི་གསུང་དང་བསྟན་བཅོས་དན་པ་སྐོམ། །ཝ་སྐྱེས་སེང་གེའི་ཛུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྲ། །ཞ་ཉེ་དངུལ་གྱི་ཚུལ་དུ་འཚོས་བྱེད་ཅིང་། །ཟ་མ་མ་ནིང་པ་ཡི་ཚུལ་ལུགས་འཛིན། །འ་ཡིག་ཇི་བཞིན་ཐུར་དུ་ཁ་ལྟ་བའི། །ཡ་སྤྱོད་བསྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་པོ་སྒྲུབ། །ར་གན་གསེར་དུ་བཅོས་པས་སླུ་བ་བཞིན། །ལ་ལའི་ལྟོ་བ་གཡོ་སྒྱུས་ཁེངས་པ་ཡིས། །ཤ་ཁྲག་གཏོང་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པ་བཞིན། །ས་སྟེང་ཟོག་པོས་ཁེངས་པ་མཐོང་བ་སྐྱོ། །ཧ་ཅང་སྙིགས་མའི་མེད་དུས་འདིར་སྐྱེས་ན་ཡང་། །ཨ་དོན་སྐྱེ་མེད་སྟོན་པའི་བཤེས་དང་མཇལ། །ཧ་རེ་མ་ཡེངས་གུས་པ་ཆེན་པོས་བསྟེན། །ཨ་ལ་ལ་ཧོ་མཆོག་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་། །ཀ་རི་ཀ་སོགས་གཞུང་ལུགས་འབུམ་ཤེས་ནས། །ཁ་ཐོན་འཆད་ལ་སྐྱོ་བ་མི་མངའ་བ། །ག་ལ་བ་དེར་སྙིང་ནས་གུས་ཕྱག་འཚལ། །ང་ལ་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཅ་ཅོ་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་དག་འདེབས་ན། །ཆ་ཤས་གཞུང་རེའི་དོན་ལའང་རྟོགས་པ་″རྩོལ[1]། །ཇ་དང་ལོངས་སྤྱོད་བདོག་པས་ཀུན་མཆོད་ན། །ཉ་བའི་ཟླ་རྒྱས་འཛིན་དེས་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཏ་རེ་སོགས་དང་″བཟློག[2]་པས་ཕྱེ་བ་ཡི། །ཐ་དང་ཙམ་གྱི་དམ་པའི་མགོན་ཁྱོད་ཀྱིས། །ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བར་ཆད་ཀུན་བསལ་

༡ མ་ཕྱི། ༤༥༡བྱང་༦ན། རྩོལ *སྩོལ་ཡིན་སྙམ།
༢ མ་ཕྱི། ༤༥༡བྱང་༧ན། བཟློག *ཟློག་ཡིན་སྙམ།

ཏེ། །ན་"ག་ཛྭ[༡]་ནའི་གཞུང་དོན་རྟོགས་པ་"རྩོལ[༢]། །པ་ཎ་ལྷ་བུར་བགྲ་བའི་
གཞུང་དོན་རྣམས། །ཕ་མཐའ་ཚོད་པར་སོ་སོར་ལེགས་ཕྱེ་ནས། །བ་གླང་
ལྷ་བུའི་སྨྱུན་པའི་རིགས་ཅན་གྱི། །མ་རྟོགས་འགྲོ་ལའང་རྟོགས་པ་སྦྱིན་གྱུར་
ཅིག །ཙ་རི་ལྷ་བུའི་དབེན་པའི་གནས་རྙེད་ནས། །ཚ་གྲང་ལ་སོགས་འགལ་
རྐྱེན་ཀུན་བྲལ་ཏེ། །ཛ་ཡའི་གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་པའི་དོན། །ཞ་སོགས་
འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེས་བསྒོམས་གྱུར་ཅིག །ཉ་བོ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུར་མི་
འཁྲུམ་ཞིང་། །ཟ་ཟེའི་འདུ་འཛིའི་རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་དང་། །འ་ཝུར་དང་དེང་
གྲགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི། །ཡ་མ་བརླར་རྟོགས་ཞེན་པ་སྤོང་བར་ཤོག །ར
བ་བརྒྱལ་དཀའ་སྤྲིད་པའི་བརྩོན་ར་འདིར། །ལ་ལའི་དུས་མིན་ཐོགས་མེད་
ནས་འཁྲུམས་པའི། །ཤ་རུས་བསགས་ན་དེ་ཡི་ཕུང་པོའི་ཚར། །ས་ཆེན་
འདིས་ཀྱང་བསྐྱུན་པར་མི་ནུས་པས། །ཧ་ཅང་བརྟག་པར་དཀའ་བའི་
སྡུག་བསྔལ་རྒྱ། །ཨ་"ཙ[༣]་ལ་ཡི་ཏིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི། །བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ཆེན་གྱིས། །སྒྲིབ་པའི་བུད་ཤིང་སྒྱུར་དུ་སྲེག་གྱུར་
ཅིག །འཁྲེལ་ཆེན་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་
གསལ་བྱེད་པ། །ཀློ་བཟང་རྣམ་བཤད་ཉི་མ་ནི། །སྤོན་མེད་ནམ་མཁའི་ནོར་
བུའོ། །

༡ མ་ཕྱི། ༤༥༡སྦྲེང་༤ནོ། ག་ཛྭ *གཛྷ་ཡིན་སྙམ།
༢ མ་ཕྱི། ༤༥༡སྦྲེང་༤ནོ། རྩོལ *སྩོལ་ཡིན་སྙམ།
༣ མ་ཕྱི། ༤༥༡སྦྲེང་༡༤ནོ། ཙ *ཙ་ཡིན་སྙམ།

ཞེས་པ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་བླ་མ་རྒྱུད་པའི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་མྱང་བ་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་ཚེ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྦྱར་བའོ།། །།

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་འབབས་ཀླུང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །
པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡུའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །